



THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY



3961111707

หน้าว่าง

หน้าว่าง

14-012-

วันที่ ๗ มี.ค. ๒๕๖๓

เลขทะเบียน 3349-

เลขหมู่ DS570.3 ๓๔๘6
2521



กรมศิลปากร
วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร

พระราชกรณียกิจ

ระหว่างเดือน ตุลาคม ๒๕๒๐-กันยายน ๒๕๒๑

หน้าว่าง



หน้าว่าง

คำนำ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชกรณียกิจที่ได้ทรงบำเพ็ญเพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติ และประชาชนชาวไทยในด้านต่างๆ ในปีหนึ่งๆ เป็นอันมาก

พระราชกรณียกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทรงบำเพ็ญอยู่เสมอมาเสมอ คือการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎร เพื่อทอดพระเนตรความเป็นอยู่อย่างใกล้ชิด ในภูมิภาคต่างๆ ไม่ว่าในเมือง ชนบท ทั้งในป่าลึกและแม้นบนยอดเขา ที่ใดมีราษฎรอาศัยอยู่แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ จะเสด็จพระราชดำเนินไปถึงที่นั้น และในการเสด็จพระราชดำเนินแต่ละครั้ง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ประชาชน และสิ่งของเครื่องอุปโภคบริโภคแก่เด็กนักเรียน พระราชทานสัตว์พันธุ์ผสม หรือเมล็ดพืชเพื่อใช้ในการแพร่พันธุ์ อีกทั้งยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์หลวงไปทำการตรวจรักษาและจ่ายยาโรคแก่ผู้ป่วยเจ็บโดยทั่วหน้า และทรงมีพระราชปฏิสันถารถึงความทุกข์สุขและปัญหาเดือดร้อนของราษฎร ที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนินโดยทั่วกัน

พระราชกรณียกิจต่างๆ ดังกล่าวเป็นประวัติการณ์ของแผ่นดิน และมีผู้สนใจใคร่ทราบกันอยู่ทั่วไป เพื่อสนองความต้องการนั้น สำนักราชเลขาธิการจึงได้ประมวลพระราชกรณียกิจส่วนหนึ่งในรอบปีที่ล่วงแล้ว ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๒๐ จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๒๑ พร้อมด้วยพระบรมฉายาลักษณ์ ซึ่งช่างภาพส่วนพระองค์ได้บันทึกไว้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้จัดพิมพ์ขึ้นในงานเฉลิมพระชนมพรรษาป็นดังเช่นเคย

ตำนักราชเลขานุการ

วันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๑

INTRODUCTION

During the course of each year, Their Majesties the King and Queen are engaged in numerous activities and functions of various kinds for the benefits of the Thai Nation and people.

Among these many-sided activities and functions, prime importance has always been given by Their Majesties to the visits which They have regularly paid to people in all parts of the country. These visits are intended to allow Their Majesties to become acquainted at first hand with the conditions and problems of the people in all corners of the Realm and there is thus absolutely no limit as to their coverage. Be it in the remotest of provinces, even deep in the forest or on a mountain-top, if there are people inhabiting the locality, then Their Majesties will manage to reach them. On all these visits, furthermore, Their Majesties always see to it that supplies of food and other necessities of life are available for distribution to needy people, the same with books and writing accessories for school-children, as well as breeding animals and seeds for further propagation. By Royal Command, teams of doctors and medical personnel also accompany Their Majesties to check on the health of the local population, diagnose and treat the sick including the dispensing of necessary medicine. The gist of each visit, however, is always the close questioning by Their Majesties of all the local people in attendance concerning their welfare and particular problems with a view to finding the best ways to improve their standard of living.

These activities and functions of Their Majesties constitute a State record and members of the public have always expressed a desire to know about them. In response to the public interest thus shown, the Office of His Majesty's Principal Private Secretary has prepared and edited part of Their Majesties' activities during the past year from October B.E. 2520 (1977) to September B.E. 2521 (1978) including illustrative photographs as recorded by Royal Household photographers, into the present volume. By Royal Permission, it has been printed for distribution on the occasion of the Anniversary of His Majesty's Birthday.

OFFICE OF HIS MAJESTY'S PRINCIPAL PRIVATE SECRETARY

December 5, B.E. 2521 (1978)

สารบัญ

พระราชกรณียกิจ	เดือน	ตุลาคม	๒๕๒๐		๑
พระราชกรณียกิจ	เดือน	พฤศจิกายน	๒๕๒๐		๑๕
พระราชกรณียกิจ	เดือน	ธันวาคม	๒๕๒๐		๔๗
พระราชกรณียกิจ	เดือน	มกราคม	๒๕๒๑		๗๕
พระราชกรณียกิจ	เดือน	กุมภาพันธ์	๒๕๒๑		๑๐๑
พระราชกรณียกิจ	เดือน	มีนาคม	๒๕๒๑		๑๓๕
พระราชกรณียกิจ	เดือน	เมษายน	๒๕๒๑		๑๕๓
พระราชกรณียกิจ	เดือน	พฤษภาคม	๒๕๒๑		๑๗๑
พระราชกรณียกิจ	เดือน	มิถุนายน	๒๕๒๑		๑๙๕
พระราชกรณียกิจ	เดือน	กรกฎาคม	๒๕๒๑		๒๑๑
พระราชกรณียกิจ	เดือน	สิงหาคม	๒๕๒๑		๒๓๕
พระราชกรณียกิจ	เดือน	กันยายน	๒๕๒๑		๒๕๗
สรุปพระราชกรณียกิจ					๒๘๕
คำอธิบายประกอบสรุปพระราชกรณียกิจ					๒๘๖
การเสด็จพระราชดำเนินไปยังจังหวัดต่าง ๆ					
ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๐ – ๓๐ กันยายน ๒๕๒๑					๒๘๗

หน้าว่าง

ตุลาคม

วันอังคารที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๐

เวลา ๑๒.๓๐ น. ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัชรเทพวรุตพันธุ์พระราชนัดดาฯ ให้ นาวาอากาศตรี กำธน สินธวานนท์ นำ นายโชค วีรธรรมพูลสวัสดิ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน และคณะ เฝ้าถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันพุธที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๐

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายวงศ์ พลนิกร ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ นำ นายอานันท์ ปันยารชุน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาไปดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีความเต็มใจประจำสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

เวลา ๑๖.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นาย จี. เจ. มาลิก เอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๖.๕๐ น. นายลูก เลมาแกร์ส เอกอัครราชทูตเบลเยียมประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

ในวันเดียวกันนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ปูชนียสถาน วัดเวฬุวนาราม ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต เมื่อเวลา ๑๓.๑๐ น. กรั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง จังหวัดนครปฐม เมื่อเวลา ๑๓.๕๐ น. แล้วเสด็จขึ้นองค์พระปฐมเจดีย์ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูป และปูชนียสถาน แล้วทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณนั้น ก่อนประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไป

เวลา ๑๕.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงวัดเวฬุวนาราม ตำบลลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม และเสด็จเข้าพลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย แล้วทรงศีล จบแล้ว พลเรือเอก สงัด ชลออยู่ ประธานกรรมการจัดงาน ฯ กราบบังคมทูล ถวายรายงานการสร้างโบสถ์ วิหาร และศาลาของวัดเวฬุวนาราม และกราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปยังพิธีมณฑล ทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ปูชนียสถาน เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับยังพลับพลาพิธี ทรงพระเคน จดปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธา บริจาคเงินบำรุงวัด เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานของที่ระลึก และทรงพระเคนผ้าไตรแก่ พระครูสถาพรพุทธมณฑล เนื่องในวันคล้ายวันเกิดครบ ๕ รอบด้วย จากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินไปทรงปลูกต้นไผ่ และทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณนั้น ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระที่นั่งอัมพรสถาน เมื่อเวลา ๑๗.๑๕ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธีพระราชทานปริญญาบัตร วุฒิปริญญาตรี ประกาศนียบัตร และเข็มวิทยฐานะ แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร วิทยาลัยการทัพบก วิทยาลัยการทัพเรือ วิทยาลัยการทัพอากาศ โรงเรียนเสนาธิการทหาร โรงเรียนเสนาธิการทหารบก โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ณ ห้องประชุม วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ในการนี้ ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทความว่า วิชาการทุกแขนง ที่ได้ศึกษาจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรและสถาบันการศึกษาชั้นสูงทางการทหาร ล้วนเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละกองอย่างยิ่ง ทุกคนได้รับการอบรมมาเป็นอย่างดีแล้ว ควรที่จะพิจารณาให้ทราบชัดด้วยว่า วิชาการทั้งนี้เป็นของสำหรับใช้ จะต้องนำไปปฏิบัติจริงๆ จึงจะได้ผล และการที่ได้มีโอกาสศึกษาวิชาการอย่างมากมายกว้างขวาง ทั้งที่เกี่ยวกับหน้าที่แท้ๆ และไม่เกี่ยวกับหน้าที่โดยตรง ก็ควรจะช่วยให้ได้เรียนรู้แน่ชัดว่า งานส่วนรวมของชาตินั้นประกอบขึ้นด้วยงานสำคัญๆ หลายฝ่าย ซึ่งต่างก็มีความสำคัญอยู่ด้วยกัน และต้องดำเนินพร้อมกันไปอย่างสอดคล้องกัน จะทำงานฝ่ายใดก็ตาม ควรที่สุดที่จะต้องทราบถึงโครงสร้างของงานอื่นๆ ทุกฝ่ายด้วย ทั้งต้องทราบด้วยว่า งานแต่ละฝ่ายนั้นมีขอบเขตและความประสานสัมพันธ์กันอย่างไร จักได้สามารถประสานงานและพึ่งพาอาศัยกันได้อย่างถูกต้องตรงจุดสำคัญที่สุด จักได้ทราบตระหนักว่าทุกคนทุกฝ่ายต้องทำงานร่วมกัน มิใช่ต่างฝ่ายต่างทำ และเมื่อสามารถปฏิบัติงานทุกด้านให้สัมพันธ์สอดคล้องกันโดยตลอดแล้ว ก็จะบรรลุถึงจุดประสงค์ที่คนไทยทุกคนต้องการ คือความเจริญก้าวหน้า ความผาสุกปลอดภัย และความมั่นคงเป็นอิสระ เทียบเท่าเทียมไต่ล่งกับนานาประเทศทั่วไปในโลก

เวลา ๑๕.๓๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปในงานเลี้ยงรับรองของคณะนายทหารที่ได้รับพระราชทานเข็มเสนาศิปิตย์ รุ่น ๕๕ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันศุกร์ที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๒.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ พระราชินีไอศวรรย์ รัชชลักษณ์ เทวี ซาห์ แห่งเนปาล พร้อมด้วยพระราชวงศ์ที่โดยเสด็จมาเยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารกลางวัน ด้วย

เวลา ๑๕.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายเชิดชาย อมาตยกุล อธิบดีกรมประมง นำ นายแอล.เจ. มอสเตอร์ทแมน และคณะ วิศวกรด้านชายฝั่งทะเลของประเทศเนเธอร์แลนด์ ซึ่งได้เดินทางมาสำรวจโครงการประมงตามพระราชดำริที่อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

วันเสาร์ที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ลอร์ด บาร์เบอร์ ประธานกรรมการธนาคารชาร์เตอร์ด จำกัด และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

วันอาทิตย์ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๒๐

เวลา ๘.๒๕ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปประทับเครื่องบินแอฟโรพระที่นั่ง เสด็จไปทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย และอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

การนี้ ได้ทอดพระเนตรการปฏิบัติงานบูรณะซ่อมแซมปราสาทพนมรุ้ง ด้วย

วันจันทร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๒๐

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้คณะบุคคลต่างๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังนี้

เวลา ๑๖.๑๐ น. นายต่วน สุวรรณศาสตร์ จุฬาราชมนตรี นำ คณะผู้แทนมุสลิมและองค์การสถาบันมุสลิม เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือทหาร ตำรวจ และอาสาสมัคร ที่ปฏิบัติราชการตามชายแดน เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๙

ในโอกาสเดียวกันนี้ นายสมาน ศรีวรรณยศ พร้อมด้วยคณะกรรมการมัชยิตต้นสน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายหนังสือประวัติของมัชยิต ฯ และเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือทหาร ตำรวจ และอาสาสมัคร ที่ปฏิบัติราชการตามชายแดน

เวลา ๑๖.๔๐ น. นางสำเภา วิทยาณิชย์ และนางศิริพร วัฒนธณชัย บุตรี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศล ตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๖.๕๐ น. นางกี ทรงพลวารีณ พร้อมด้วยบุตร และบุตรเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลเพื่อการศึกษาในถิ่นทุรกันดาร

เวลา ๑๗.๑๐ น. นายสัญญา ธรรมศักดิ์ นำนายปรัชญา เวสารัชต์ นักเรียนทุนมูลนิธิ “อานันทมหิดล” แผนกธรรมศาสตร์ ซึ่งได้ศึกษาสำเร็จปริญญาเอกทางรัฐศาสตร์ จากสหรัฐอเมริกา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๕๕ น. พลโท พระยาศลวิธานนิเทศ และศาสตราจารย์ กัลย์ อิศรเสนา ณ อยุธยา นำนายสุภชัย ตั้งวงศ์ศาสนต์ ผู้ซึ่งได้พระราชทานทุนมูลนิธิ “อานันทมหิดล” ไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยเพอร์ดูว สหรัฐอเมริกา และได้สำเร็จการศึกษากลับมาแล้ว เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๕.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะกรรมการบริหารมูลนิธิช่วยครูอาวุโส ในพระบรมราชูปถัมภ์ และคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา นำ ครูอาวุโส ประจำปี ๒๕๑๙ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติและเงินช่วยเหลือของมูลนิธิ ฯ

ต่อจากนั้น เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่างๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๐๕ น. พระครูโภกาสธรรมสาคร เจ้าคณะอำเภอเมืองสมุทรสาคร รองหัวหน้าหน่วยพระธรรมทูตจังหวัดสมุทรสาคร พร้อมด้วยคณะกรรมการวัดเจษฎาราม เฝ้าเพื่อถวายเหรียญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ สำหรับพระราชทานแก่ทหาร ตำรวจ และอาสาสมัครที่ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน และในโอกาสเดียวกันนี้ นายสมศักดิ์ วัฒนาพร ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายรูปหล่อพันท้ายนรสิงห์ และคณะกรรมการวัดเจษฎาราม ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศล ตามพระราชอัธยาศัย ด้วย

เวลา ๑๖.๔๐ น. นายสมศักดิ์ สว่างวิบูลย์พงศ์ พร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๑๕ น. พันเอก สุจินต์ อารยะกุล นำ นางจวงจันทร์ เลิศหิรัญวิบูลย์ พร้อมด้วยนายสุทธิ เลิศหิรัญวิบูลย์ และนางทัศนีย์ อารยะกุล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายโฉนดที่ดิน อำเภอบางกล่ำ จังหวัดฉะเชิงเทรา รวม ๒ แปลง เพื่อทรงใช้สอยตามพระราชอัธยาศัย

วันเสาร์ที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๐

เวลา ๑๕.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ พลเอก หลวงสุรณรงค์ อองคนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปในพิธีเปิดงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๕ ซึ่งมหาวิทยาลัยศิลปากร ได้จัดให้มีขึ้น ณ อาคารส่งเสริมสินค้าหัตถกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมไทย กระทรวงอุตสาหกรรม

วันจันทร์ที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐

เวลา ๑๐.๐๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล สมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เวลา ๑๘.๒๕ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปเฝ้าสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราช (วาสน์ วาสโน) เพื่อทรงรับทุนจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาคในการจัดสร้างเหรียญพระบรมรูปรัชกาลปัจจุบัน โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายกิตติ สีนนท์ อองคนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปในพิธีปิดการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทาน สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ครั้งที่ ๑ และมอบถ้วยรางวัลแก่ชุดฟุตบอลที่ชนะเลิศ ณ สนามสุขุขลาคัย กรีฑาสถานแห่งชาติ

วันอังคารที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐

เวลา ๑๕.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า เป็นที่น่าจะเชื่อได้ว่า ทุกคนที่รับปริญญาแล้ว กำลังมีความปรารถนาที่จะได้นำเอาวิชาความรู้ ซึ่งได้ศึกษาและฝึกหัดมาเป็นอย่างดี ไปปฏิบัติพัฒนาประเทศให้ก้าวไกลไปโดยรวดเร็ว เพื่อความเจริญและความมั่นคงของชาติบ้านเมือง เมื่อพูดถึงการสร้างความสำเร็จก้าวหน้าของบ้านเมือง มักจะคิดกันถึงงานที่ใหญ่โตมาก ๆ เช่นการสร้างอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เป็นต้น สำหรับประเทศของเรานักวิชาการและปฏิบัติการทางเทคโนโลยี ควรหันมาพิจารณาถึงการสร้างสรรค์อีกแบบหนึ่งด้วย คือการใช้หลักวิชาและความริเริ่มสร้างงานที่อาจดูไม่ใหญ่โตนัก แต่มีประสิทธิภาพสูง และอำนวยความสะดวกโดยตรงได้มาก โดยนำเอาทรัพยากรธรรมชาติ ความรู้ความสามารถ ตลอดจนแรงงานของคนส่วนใหญ่ให้ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย และให้เกิดการเสียหาย หรือความสูญเปล่าอันน้อยที่สุด การสร้างความเจริญในลักษณะนี้ จะช่วยสร้างเสริมความเจริญของกิจการส่วนรวมได้แน่นอน เมื่อเราก่อ ๆ สร้างความเจริญมั่นคงให้เพิ่มทวีขึ้นแก่ทุกคนในชาติได้จริง ๆ แล้ว ความเจริญยิ่งใหญ่ที่ปรารถนาปรารถนา ก็จะเกิดตามมาเองในไม่ช้านัก

เวลา ๑๖.๓๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ พลตำรวจตรี อรรถสิทธิ์ สิริสุนทร องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปในการแข่งขันกรีฑาแห่งชาติครั้งที่ ๒๕ และมอบรางวัล แก่ทีมชนะเลิศและรองชนะเลิศ ณ สนามศุภชลาศัย กรีฑาสถานแห่งชาติ

เวลา ๒๐.๒๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรการแสดงวิพิธทัศนา โดยคณะระบำปลายเท้ำจากศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติฟิลิปปินส์ เพื่อนำเงินรายได้โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สมทบทุนหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ของสโมสรซอนต้ากรุงเทพ ฯ และเพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในกิจการสังคมของสโมสรซอนต้ากรุงเทพ ฯ และสโมสรไลออนส์สตรีกรุงเทพ ฯ ณ โรงละครแห่งชาติ

วันพุธที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ศาสตราจารย์พงศ์ศักดิ์ วรสุนทรโสธ อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า และคณะ นำ ดร. ชิงโยชิ มัทซึมะเอะ อธิการบดีมหาวิทยาลัยโตไก แห่งประเทศญี่ปุ่น ซึ่งได้เดินทางมารับพระราชทานปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเครื่องส่งภาพและจดหมายทางไกล

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๔.๕๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา เสด็จแทนพระองค์ ไปพระราชทานประกาศนียบัตรและอนุปริญญานิติศาสตร์ แก่ผู้สำเร็จการศึกษาทางพยาบาลของมหาวิทยาลัยมหิดล ปี ๒๕๑๙ ณ หอประชุมราชแพทยาลัย โรงพยาบาลศิริราช

เมื่อเสด็จกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐานแล้ว พระราชทานพระวโรกาส ให้คณะกรรมการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เฝ้าถวายเงินจากการทำกิจกรรมของคณะกรรมการ ฯ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันศุกร์ที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๐

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๐๕ น. คณะกรรมการอำนวยการราชตฤณมัยสมาคม ในพระบรมราชูปถัมภ์ และราชกรีฑาสโมสร ในพระบรมราชูปถัมภ์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เวลา ๑๖.๑๕ น. นายบุญยสิทธิ์ โชควัฒนา รองประธานกรรมการบริษัทสหพัฒน์พิบูล จำกัด และคณะกรรมการ ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล ในนามทุนบริษัทสหพัฒน์พิบูล จำกัด

เวลา ๑๖.๒๕ น. นางวัณนี กมลนาวัน ประธานจัดงานสังสรรค์กั้นตู้เหี้ยชาวภูทาบแดง โรงพยาบาลโรคทรวงอก นนทบุรี และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน ซึ่งเป็นเงินที่ได้มาจากการจัดงานสังสรรค์ ฯ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๖.๓๕ น. คณะทายาทนางพัฒน์พงศ์พานิช เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล

ในวันเดียวกันนี้ เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ชุมชน คณะศิลปิน ผู้แทนสื่อมวลชน และผู้บำเพ็ญประโยชน์แก่งานสภาสังคมสงเคราะห์ ฯ เฝ้าสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา เพื่อรับพระราชทานเข็มที่ระลึก ณ ศาลาดุสิดาลัย

วันอาทิตย์ที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๖.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงวางพวงมาลา ณ พระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ลานพระราชวังดุสิต ต่อจากนั้นเสด็จพระราชดำเนิน ในการบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทานวันบิหมหาราชเป็นการส่วนพระองค์ ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง

เวลา ๑๘.๑๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คณะกรรมการจัดงานมหกรรมดนตรีแห่งประเทศไทย “สตริงคอมโบ” สมาชิกสมาคมสโมสรไลออนส์สตรีดุสิต กรุงเทพฯ ผู้แทนสวนสนุกแฮปปี้แลนด์ คณะศิลปิน และสื่อมวลชน ตลอดจนผู้มีจิตศรัทธา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายเงินรายได้จากการจัดงาน ฯ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑,๓๑๘,๔๑๕ บาท ๑๕ สตางค์ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนโครงการหมอนไหมสมเด็จพระ ฯ จำนวน ๔๔๕,๐๐๐ บาท และสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน ๖๕๐,๐๐๐ บาท ตลอดจนสำหรับช่วยการศึกษาเด็กยากจน และจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่าง ๆ สำหรับทหาร ตำรวจ อาสาสมัคร ที่ปฏิบัติราชการตามชายแดน จำนวน ๒๑๕,๔๑๕ บาท ๑๕ สตางค์

วันจันทร์ที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๐

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๑๐ น. นายพงศ์ สารสิน ประธานคณะกรรมการราชกรีฑาสโมสร นำ คณะกรรมการจัดการแข่งม้าชิงถ้วยพระราชทานวันจักรี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการแข่งม้าประจำปี ๒๕๒๐ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล

เวลา ๑๖.๒๐ น. นางสาวสิริยุพา อภัยวงศ์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย พระพุทธรูปบูชาหินอ่อน ขนาดหน้าตัก ๓ นิ้ว ซึ่งเดิมเป็นของเจ้าพระยาอภัยภูเบศร์

เวลา ๑๖.๒๕ น. นายคมศักดิ์ อำพันยุทธ์ เจ้าของและผู้จัดการห้างหุ้นส่วน จำกัด อำพันยุทธ์ โฆษณา พร้อมด้วยนางสุชาดา อำพันยุทธ์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๖.๓๐ น. นายคมสัน สันติวรکم กรรมการที่ปรึกษา บริษัทมินเซนแมชชีนเนอรี จำกัด พร้อมด้วยคณะกรรมการของบริษัท ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อ โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนโครงการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

เวลา ๑๖.๔๕ น. นายอาคม สายาคม ศิลปินอาวุโส กรมศิลปากร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อรับพระราชทานพร เนื่องในโอกาสที่มีอายุครบ ๕ รอบ ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๒๐ น. นายแพทย์ปราโมทย์ ไสภาคย์ นำ นายศิโยโกะ อีรู่า ประธานกรรมการบริษัท ไตโยต้ามอเตอร์ประเทศไทย จำกัด และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย รถยนต์ตรวจการ เพลยาว พร้อมเครื่องปรับอากาศ ๑ คัน เพื่อพระราชทานแก่สำนักราชเลขาธิการ และ รถยนต์พร้อมเครื่องปรับอากาศ จำนวน ๒ คัน เพื่อพระราชทานแก่กองราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และกองแพทย์หลวง

วันอังคารที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๖.๑๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ๑ วันพระราชทานศพ สมเด็จพระพุทธาจารย์ (วน ฐิติญาณ) เจ้าอาวาสวัดอรุณราชวราราม ณ โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดอรุณราชวราราม

วันพุธที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรี มหาปราสาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายชาร์คูล เอส. รานา เอกอัครราชทูตเนปาลประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระราชสาส์น ตราตั้ง ต่อจากนั้น

เวลา ๑๖.๒๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายคาร์โลส อีตูร์รัลเด เอกอัครราชทูตโบลิเวียประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาส์นตราตั้ง

เวลา ๑๖.๑๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

— คณะกรรมการสภาภาษาไทย และคณะกรรมการเจ้าหน้าที่ นำ คุณหญิงสมรภัฏ หุติณทะ หัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานเหรียญพลอเรนซ์ ในดิงเกล

– หม่อมกอบแก้ว อากาศ ณ อยุธยา ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานกาชาด ปี ๒๕๒๐
นำคณะกรรมการของร้านต่าง ๆ ที่ได้ร่วมออกร้านในงานกาชาด ประจำปี ๒๕๒๐ ตลอดจนสถาบันต่าง ๆ
เพื่ากุศลของธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้บำรุงสภากาชาดไทยเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

- ราชกรีฑาสโมสร จำนวน ๑,๓๘๖,๘๒๕ บาท ๔๗ สตางค์
- ราชตฤณมัยสมาคมแห่งประเทศไทย จำนวน ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท
- บริษัทบุญรอด บริวเวอรี่ จำกัด จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท
- ร้านมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน ๒๔๐,๐๐๐ บาท ๐๓ สตางค์
- ร้านธนาคารศรีนคร จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
- ร้านสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ๑๐๐,๐๐๐ บาท

วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธีพระ
ราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๙ ณ หอ
ประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า วิทยาการทุก
สาขาที่ได้ศึกษาจากมหาวิทยาลัย มีประโยชน์ใหญ่หลวงสำหรับการสร้างสรรค์จรโลงและพัฒนาบ้านเมือง
ทุกคนได้รับการศึกษามาเป็นอย่างดีแล้ว ควรจะได้นำวิชาความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ให้ได้ประโยชน์ดังกล่าวให้เต็ม
ที่ แต่ตามความจริงที่ปรากฏ การจะนำวิชาการไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้ได้จริง ๆ นั้น
ไม่ใช่ของง่าย จึงจำเป็นต้องทราบว่า เราจะแก้ไขได้อย่างไร วิธีการอย่างหนึ่งที่จะแก้ได้ก็คือ ก่อนจะ
ทำงานอะไรควรจะได้หยุดคิดสักหน่อยก่อนว่า งานนั้นตรงกับใจจริงที่ตั้งไว้ว่าจะทำหรือไม่ใช่ การหยุด
คิดเพียงชั่วครู่จะทำให้ทราบกระจ่างว่า เราจะทำได้หรือไม่ และจะสามารถนำเอาวิชาความรู้มาใช้
เป็นประโยชน์ได้เพียงใด ถ้างานนั้นตรงกับความตั้งใจ ก็จะทำให้สำเร็จ ทั้งนี้เพราะความกตึกความตั้งใจ
ของเราเป็นตัวนำสำคัญ เป็นตัวต้นเหตุแท้ที่จะนำให้เราทำการต่าง ๆ วิชาความรู้เป็นเพียงส่วนประกอบ
หรืออุปกรณ์ที่เราจะนำมาใช้ปฏิบัติ การทำงานทุกอย่างต้องอาศัยมีความตั้งใจก่อน จึงจะมองเห็นทาง
ปฏิบัติ แล้วจะสามารถนำเอาวิชาการมาใช้โดยถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพได้ เพราะฉะนั้น
ในการที่ทุกคนจะออกไปประกอบกิจการต่อไป จึงต้องยึดการที่จะทำงานตามความตั้งใจนั้น ด้วยความ
วิริยะอุตสาหะ ความสุจริต และความละเอียดรอบคอบ ประกอบด้วยเหตุผล ก็จะประสบความสำเร็จ
และความสำเร็จในชีวิตและกิจการงานทุกอย่างได้ตามที่ปรารถนา

วันศุกร์ที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธี
พระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๙
ต่อจากเมื่อวานนี้ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า เมื่อเวลาศึกษาอยู่นั้น วิชาการเป็นทั้งตัวงาน ทั้งจุดหมายหมายของทุกคน จึงมีความสำคัญเป็นเอก แต่เมื่อเวลาออกไปประกอบอาชีพการงานแล้ว จุดหมายสำคัญจะอยู่ที่ตัวงานและผลสำเร็จของงาน วิชาการนั้นต้องถือเป็นปัจจัยหรืออุปกรณ์สำหรับที่จะใช้ปฏิบัติ แต่ละคนจึงควรจะเข้าใจให้ชัดว่าการที่ได้อุตสาหกรรมศึกษาวิชาการต่างๆ มาเป็นอันมากตลอดเวลาแรมปีนั้น แท้จริงคือการสะสมรวบรวมอุปกรณ์ และสร้างความชำนาญชำนาญในการใช้อุปกรณ์นานาชนิดนั้นๆ ไว้ สำหรับนำออกใช้ในเมื่อศึกษาสำเร็จออกไปประกอบการทำงานแล้วนั่นเอง และเมื่อนำวิชาการหรืออุปกรณ์ต่างๆ ออกใช้ ก็จำเป็นจะต้องเลือกสรรก่อนเสมอไปด้วย คือต้องพิจารณานำเอาแต่ส่วนที่ถูกต้องเหมาะสมแก่งานนั้นๆ มาใช้ ไม่ใช่ให้นำมาใช้พร้อมกันทั้งหมดทั้งดุ้น จะกลายเป็นทาสของวิชาการ งานจะไม่สำเร็จ ทุกคนจึงควรหยิบยกเอาความคิณนี้ไปคิดวินิจฉัยต่อไป ให้ได้ประโยชน์แก่การงานของตนๆ

ในวันเดียวกันนี้ เวลา ๑๔.๐๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปถวายผ้าพระกฐิน ณ มหาวิทยาลัยราชวิทยาลัย อำเภอดอนจาน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วันเสาร์ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๖.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายชาร์ดูล เอส. รานา เอกอัครราชทูตเนปาล และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่ได้เข้ารับตำแหน่งใหม่ต่อจากนั้น

เวลา ๑๖.๒๕ น. พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายคาร์โลส อีดูร์รัลเด เอกอัครราชทูตโบลิเวีย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่ได้เข้ารับตำแหน่งใหม่

เวลา ๒๐.๐๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทอดพระเนตรการแสดงรอบพิเศษของศิลปนิพนธ์ ครั้งที่ ๒ โดยประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ ณ โรงละครแห่งชาติ

วันจันทร์ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง และอนุปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๙ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยศิลปากร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า มหาวิทยาลัยศิลปากรนี้ โดยชื่อและโดยประวัติ เป็นมหาวิทยาลัยที่สอนวิชาการด้านศิลปะแท้ๆ มาตั้งแต่แรกเริ่มต่อมาได้ปรับปรุงขยายวิชาการที่สอนให้กว้างขวางออกไปถึงศิลปศาสตร์แขนงอื่นๆ ด้วยมี อักษรศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี เป็นต้น จนบัดนี้ขยายไปถึงวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ ซึ่งเปิดให้ศึกษาได้หลายแขนงแล้ว วิวัฒนาการอันได้เป็นมานี้ แสดงให้เห็นถึงเจตนาและความตระหนักแน่ ในความมุ่ง

หมายของการจัดการศึกษาชั้นสูงในมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งแสดงความจริงให้ประจักษ์ว่าวิชาการทั้งปวงนั้น
เกี่ยวเนื่องและเกื้อหนุนกันและกันอยู่ทั้งหมด

บัณฑิตที่สำเร็จวิชาสาขาต่าง ๆ ควรพึงพิจารณาประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยให้ซาบซึ้ง ให้
เกิดความคิด ความเข้าใจ ให้แลเห็นคติหรือแนวทางดำเนินชีวิตและการทำงานของทุกคน เมื่อต่างได้ออก
ไปมีหน้าที่การงานแล้ว จักได้รู้ตัวว่า ถึงแม้จะทำงานอยู่ต่างหากจากกัน ทุกคนก็ยังร่วมงานกันอยู่ใน
งานส่วนรวมของประเทศชาติ งานของชาตินี้จะต้องอาศัยวิชาการทั่วทุกแขนง ต้องสัมพันธ์กัน และต้อง
ดำเนินพร้อมกันไปโดยสอดคล้อง จึงเป็นความจำเป็นที่แต่ละฝ่าย แต่ละคน จะต้องศึกษาเรียนรู้ถึงโครง
งานและความประสานสัมพันธ์ของงานส่วนรวมให้กระจ่างชัด เพื่อสามารถมองเห็นจุดรวมของงานทั้งหมด
และสามารถประสานงานและส่งเสริมกันได้อย่างถูกต้องตรงจุด งานของชาติจักได้สัมฤทธิ์ผล ยิ่งความ
เจริญก้าวหน้า ความผาสุก ปลอดภัย และความเป็นอิสระมั่นคง ให้บรรพบุรุษไทยทุกคนได้ตามที่มุ่ง
หมายไว้

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา ๑๗.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายอารมย์ รตนพันธ์ กรู
ช่วยราชการส่วนการศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทาน
เหรียญรัตนาภรณ์

ในโอกาสนี้ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะผู้แทนลูกเสือชาวบ้านร่วมเข้าเฝ้าทูลละออง
ธุลีพระบาท ด้วย

เวลา ๑๖.๕๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโ
หฐาน พระราชทานพระวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังนี้

- คณะกรรมการจัดงานแสดงบัลเลต์หน้าที่นั่ง ของคณะมาดามเดมอน และศิษย์ เฝ้าทูลละออง
ธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวายเงินรายได้จากการจัดงานแสดงบัลเลต์เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศล
ตามพระราชอัชฌาศัย

- คณะกรรมการของบริษัทสยามกลการ จำกัด เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อม
ถวายเงินรายได้จากการจัดการแสดงบัลเลต์ “ปางปฐม” เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย
เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๐

ในตอนบ่าย เวลา ๑๗.๑๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ
พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชทานพระวโรกาสให้คณะลูกเสือชาวบ้านรุ่น ๔๕๔/๓ กทม.๘๔ เฝ้า
ทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนสร้างโรงพยา
บาลสมเด็จพระยุพราช

เวลา ๑๗.๒๐ น. คณะเจ้าหน้าที่ของบริษัทสวีเดนมอเตอร์ส จำกัด เฝ้าทูลละอองพระบาท น้อม
เกล้าทูลกระหม่อมถวายรถยนต์วอลโว่ สำหรับเป็นรถพระที่นั่ง

อนึ่ง ในตอนเช้านี้ เวลา ๑๐.๐๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา เสด็จ
ออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระ
บาท ดังนี้

- ท่านหญิงจัตราสุดา วงศ์ทองศรี ทรงนำคณะเจ้าหน้าที่การบินไทยและแอร์บัสอินดัสทรี ฝ่า
ถวายนํ้าเพื่อโดยเสด็จพระกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

- คุณหญิงอิสรา บุรณศิริ นำผู้ดำเนินการ และนักแสดงละครเรื่อง “สามก๊ก” พร้อมทั้งผู้แทน
นิสิตคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ฝ่าถวายนํ้าเพื่อโดยเสด็จพระกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระ
บรมราชูปถัมภ์



วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๐ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้
วพณฯ นายลุด เลมานกร์ส เอกอัครราชทูตเบลเยียมประจำประ
เทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคม
ลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ ณ พระตำหนักจิตรลดารโห
ฐาน

5 October 1977. Their Majesties granting an audience to
His Excellency Mr. Luc Leemakers, Ambassador of Belgium,
and his wife on the conclusion of his tour of duty, at Chitrala-
da Villa.



วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๒๐ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นาย
แอล. เจ. มอสเตอร์ทแมน และคณะวิศวกรด้านชายฝั่งทะเลของ
ประเทศเนเธอร์แลนด์ ซึ่งได้เดินทางมาสำรวจโครงการประมง
ตามพระราชดำริ ที่อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส เฝ้าทูลละออง
ธุลีพระบาท ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

7. October 1977. His Majesty granting an audience to Mr.
L. J. Mosterdman and his party who are assisting in a coastal
development project initiated by His Majesty in Tak Bai
District of Narathiwat Province, at Chitralada Villa.



วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๒๐ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธร
เทพรัตนสุทนต์ ทรงเยี่ยมราษฎร ในเขตพื้นที่อำเภอ ประโคนชัย
จังหวัดบุรีรัมย์

9 October 1977. Her Royal Highness Princess Sirindhorn
visiting with the people of Prakhon Chai District, Buri Ram
Province.



วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๒๐ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พระราชินีไอศวరย์ รัชฎกษมิ เทวี ชาห์ แห่งเนปาล และพระราชวงศ์เฝ้าฯ เนื่องในโอกาสที่เสด็จมาเยือนประเทศไทย ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

7 October 1977. Granting an audience to Her Majesty Queen Aishwaraya Rajya Luxmi Devi Shah of Nepal and members of the Royal Family on the occasion of their private visit to Thailand, at Chitralada Villa.

วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๒๐ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายท่วน สุวรรณศาสตร์ จุฬาราชมนตรี นักคณะผู้แทนมุสลิม และองค์การสถาบันมุสลิม เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน โดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือทหาร ตำรวจ และอาสาสมัครที่ปฏิบัติราชการในการป้องกันประเทศชาติ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

10 October 1977. His Majesty granting an audience to the Chularajamontri, State Councillor for Muslim Affairs and representatives of various muslim communities throughout the nation who presented Him with a sum of money to be donated to military and civilian personnel on duties in the defence of the nation, at Chitralada Villa.





วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๒๐ พระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติและ
เงินช่วยเหลือของมูลนิธิช่วยครูอาวุโส ในพระบรมราชูปถัมภ์
แก่ครูอาวุโสประจำปีพุทธศักราช ๒๕๑๙ ณ ศาลาสหทัย สวน
จิตรลดา

13 October 1977. His Majesty awarding Honourary Pins and
Cash rewards to deserving senior teachers, at Dusit Palace
Hall of Chitralada Villa.



วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๒๐ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นาย
ชิเงโยชิ มัทซึเมะเอะ อธิการบดีมหาวิทยาลัยโตไก แห่งประเทศ
ญี่ปุ่น ซึ่งเดินทางมารับพระราชทานปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติม-
ศักดิ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณลูกองรัชสิทธิ์พระ
บาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเครื่องส่งภาพและจดหมายทาง
ไกล ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

19 October 1977. His Majesty granting an audience to Mr.
Shigeyoshi Matsumae, Rector of Togai University, who was
conferred with an Honourary Doctorate's Degree from the
King Mongkut's Institute of Technology, at Chitralada
Villa.



วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๐ พระราชทานพระโอวาทแก่ผู้บำเพ็ญ
ประโยชน์แก่งานสังคมสงเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ที่เฝ้ารับพระราชทานเข็มที่ระลึก ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา
21 October 1977. Her Royal Highness Princess Sirindhorn
addressing a group of people who had been awarded Citation
Medals for support of the work of the Council on Social
Welfare of Thailand under the Patronage of His Majesty
The King, at Dusidalai Hall of Chitralada Villa.

วันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๒๐ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงวางพวงมาลา ณ พระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว พระลานพระราชวังดุสิต
23 October 1977. Attending the Wreath-laying Ceremony on the Anniversary of the Demise of His Majesty King
Rama V, at the Royal Plaza.





วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๐ พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และธงชาติ แก่ประธานรุ่นลูกเสือชาวบ้านในจังหวัดฉะเชิงเทรา ณ บ้านวังคู อำเภอสамชายเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา
 24 October 1977. Their Royal Highnesses The Princess Mother and Princess Galyani Wattana presenting Scouts Colours, Photographs of His Majesty and the National Flag to representatives of Village Scouts, at Wang Do Village, Sanam Chai Khet District, Chachoengsao Province.

วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๐ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คุณหญิงสมรภัฏ หุตินทะ หัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานเหรียญฟลอเรนซ์ในดิงเกลเดน ศาลาดุสิตาลัย สวนจิตรลดา
 26 October 1977. Her Majesty awarding the Florence Nightingale Medal to Khunying Somrak Hutintha, Matron of Chulalongkorn Hospital, at Dusidalai Hall of Chitralada Villa.



วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๐ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้
พณฯ นายชาร์ดูล เอส. รานา เอกอัครราชทูตเนปาลประจำประ
เทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระราชสาสน์ตราตั้ง
ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง
26 October 1977. His Majesty granting an audience to His
Excellency Mr. Shardul S. Rana, Ambassador-designate of
Nepal, who presented his Credentials to His Majesty, at
Chakri Throne Hall in the Grand Palace.



วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๐ พระราชทานของเล่นแก่เด็ก ๆ ที่เฝ้าทูลละอองพระบาท ณ อำเภอแก่ง จังหวัดระยอง
27 October 1977. Her Royal Highness The Princess Mother giving gifts to young children during a visit to the people of
Klaeng District, Rayong Province.



พฤศจิกายน

วันอังคารที่ ๑ พฤษจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๖.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธีหล่อพระพุทธรูป เนื่องในมหามงคลสมัยพระชนมายุบรรจบครบ ๕๐ พรรษา ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา ๑๘.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ เซอร์เดวิด โคห์ เอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย นำ นายมัลคอล์ม แมคโดนัลด์ อดีตรัฐมนตรี และข้าหลวงใหญ่อังกฤษประจำเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปัจจุบันเป็นประธานหน่วยงานอาสาสมัครโพ้นทะเล ฟ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย ต่อจากนั้น

นายวงศ์ พลนิกร ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ นำ นายฟรานซ์ ดี. ลูกาส กงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ไทยประจำกรุงลาปาซ สาธารณรัฐโบลิเวีย ฟ้าทูลละอองธุลีพระบาทในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

ในวันเดียวกันนี้ เวลา ๑๓.๕๕ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในพิธีเปิดงานนิทรรศการเอกสารโบราณ ซึ่งหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากรจัดให้มีขึ้น ณ ห้องประชุมหอสมุดแห่งชาติ

วันพุธที่ ๒ พฤษจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต

ไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม วัดไตรมิตรวิทยาราม ในโอกาสนี้ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะศิษยานุศิษย์และผู้อุปถัมภ์วัดไตรมิตรวิทยาราม เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล ตามพระราชอัธยาศัย เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดจักรวรรดิราชาวาส

วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายคานทิลาลาลาดูไบ ดาลาด เอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาส์นตราตั้ง

เวลา ๑๔.๕๐ น. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดเทพศิรินทราวาส และวัดปทุมวนาราม ตามลำดับ

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

วันศุกร์ที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดบวรนิเวศวิหาร วัดสุทัศนเทพวราราม ในโอกาสนี้ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ พลเอก ดำรงชัย แพทยกุล ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิ อภัยุทธมหาราชาอนุสรณ์ นำ ผู้บริจาคเงินตั้งเป็นทุนในมูลนิธิฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานของที่ระลึก ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เสร็จแล้ว พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ คณะกรรมการมูลนิธิ “ทุนพระพุทธยอดฟ้า” ในพระบรมราชูปถัมภ์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบบังคมทูลรายงานกิจการของมูลนิธิฯ เพื่อถวายพระราชกุศล และเบิกผู้มีจิตศรัทธาเข้ารับพระราชทานพระกริ่งพระพุทธยอดฟ้า ด้วย

เวลา ๑๔.๕๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธีเปิดตึก นิลุบล กุลแพทย์ ดึกษณาการกรุงเทพ และตึกเจริญ-สมศรี เจริญรัชตภาคย์ ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ต่อจากนั้น

เสด็จไปถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน ณ วัดราชาธิวาสวิหาร และวัดนรนาถสุนทริการาม ตามลำดับ

เวลา ๘.๓๕ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน ณ วัดราชโอรสาราม

วันเสาร์ที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๖.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ จากพระตำ



396111707

นักจิตรลดาโรฐาน พระราชวงศ์สุต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ คอนเมือง เพื่อประทับเครื่อง
บินแอฟโรพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์
ในการทรงเยี่ยมราษฎรในจังหวัดสกลนคร และจังหวัดใกล้เคียง

เวลา ๑๕.๐๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ
สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวาย
ผ้าพระกฐิน ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังท่าราชวรดิฐ เพื่อประทับ
รถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดอรุณราชวราราม และวัดศรีสุดาราม
ตามลำดับ

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

วันอาทิตย์ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๔.๒๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ
สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ณ วัด
สุวรรณดาราราม และวัดชุมพลนิกายาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

วันจันทร์ที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๔.๒๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดย
รถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระที่นั่งอัมพร
สถาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดพระปฐม
เจดีย์ จังหวัดนครปฐม

วันอังคารที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๕.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนิน
พร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา
จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรบริเวณที่จะสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำห้วยตาดไฮใหญ่ และ
ห้วยเด็ก ซึ่งเป็นโครงการชลประทานประเภทอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กตามพระราชดำริในเขตพื้นที่อำเภอเมือง
สกลนคร จังหวัดสกลนคร

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านนานกเค้า ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร ได้ทรงเยี่ยม
ราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น และทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรเหล่านั้นอย่าง
ใกล้ชิด ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบริเวณที่กรมชล
ประทานมีโครงการจะสร้างเขื่อนดินปิดกั้นห้วยตาดไฮใหญ่ เพื่อเก็บกักน้ำไว้ในอ่างเก็บน้ำหลังเขื่อน ซึ่งจะ
มีความจุ ๔ ล้านลูกบาศก์เมตร พร้อมทั้งก่อสร้างระบบส่งน้ำและอาคารประกอบต่าง ๆ สำหรับจ่ายน้ำ
ให้แก่พื้นที่เพาะปลูก และสำหรับการอุปโภคบริโภค ในเขตพื้นที่บ้านนานกเค้า บ้านพะเนา บ้านน้อย
บ้านห้วยยาง และบ้านบอน ตำบลห้วยยาง เป็นเนื้อที่ประมาณ ๓,๒๐๐ ไร่ ทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง
อ่างเก็บน้ำดังกล่าวซึ่งมีพื้นที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ ยังสามารถช่วยป้องกันอุทกภัย และใช้เป็นแหล่งเพาะ

พันธุ์ปลาน้ำจืดได้อีกด้วย ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทอดพระเนตรแผนที่แสดงบริเวณลุ่มน้ำเชิงเทือกเขาภูพาน และมีกระแสพระราชดำริว่า แนวเขื่อนที่กำหนดไว้เหมาะสมดีแล้ว แต่น่าจะพิจารณาสร้างเขื่อนดินขนาดย่อมกว่า อีกเขื่อนหนึ่ง เพื่อปิดกั้นห้วยม่วง ซึ่งเป็นลำห้วยสาขาของห้วยตาดไฮใหญ่ เพราะจะสามารถเก็บกักน้ำได้อีกส่วนหนึ่ง สำหรับส่งให้กับพื้นที่เพาะปลูกบริเวณด้านใต้ของพื้นที่รับน้ำของโครงการห้วยตาดไฮใหญ่ ตลอดจนสามารถดำเนินการก่อสร้างตัวเขื่อนต่อเนื่องกันได้ ทั้งนี้ก็ต้องพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับเพิ่มขึ้นเปรียบเทียบกับค่าลงทุนที่จำเป็นจะต้องสูงขึ้นบ้างเป็นสำคัญเสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนิกลำบากยังบ้านนานกเค้า ซึ่ง ณ ที่นั้น สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษา และแจกจ่ายยาแก่ราษฎรผู้ป่วยเจ็บ ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปบ้านนาคำ ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร เพื่อทอดพระเนตรบริเวณที่กรมชลประทานกำหนดโครงการจะสร้างเขื่อนดินปิดกั้นห้วยเตี้ยก พร้อมกับระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ ซึ่งเป็นโครงการลักษณะเดียวกับโครงการเขื่อนห้วยตาดไฮใหญ่ สำหรับอ่างเก็บน้ำห้วยเตี้ยก ซึ่งคำนวณแล้วว่ามีน้ำประมาณ ๒.๓ ล้านลูกบาศก์เมตรและมีพื้นที่ผิวน้ำประมาณ ๒๒๐ ไร่ จะสามารถจ่ายน้ำเพื่อการชลประทานให้แก่พื้นที่เพาะปลูกและน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคในเขตพื้นที่บ้านนาคำ และบ้านนานกเค้า ตำบลห้วยยางได้เป็นเนื้อที่ประมาณ ๒,๑๐๐ ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่เชื่อมต่อกับพื้นที่รับน้ำของโครงการห้วยตาดไฮใหญ่ ได้ตลอดทั้งปี นอกจากนี้ โครงการนี้ยังสามารถช่วยป้องกันอุทกภัยได้เช่นเดียวกัน ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำริว่า แนวคลองส่งน้ำของโครงการห้วยเตี้ยกที่กำหนดไว้สำหรับส่งน้ำให้แก่พื้นที่เพาะปลูกบางจุด ต้องลงทุนสูงเกินความจำเป็น เนื่องจากอยู่ห่างไกลจากอ่างเก็บน้ำและภูมิประเทศไม่อำนวย ฉะนั้นน่าจะสำรวจและพิจารณาเปรียบเทียบว่าหากเปลี่ยนแปลงแผนงานบ้าง โดยไปสร้างเขื่อนดินขนาดเล็กปิดกั้นห้วยตาดไฮเล็ก แทนการสร้างระบบส่งน้ำดังกล่าวข้างต้นก็อาจจะเหมาะสมกว่า เพราะเขื่อนนี้อยู่ใกล้กับพื้นที่รับน้ำและส่งน้ำได้สะดวกกว่ามาก ทั้งนี้ ก็ต้องพิจารณาโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๑๕ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๓.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา จากภูพานราชนิเวศน์ ไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านจังหวัดร้อยเอ็ด และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด

เวลา ๑๔.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามบินเก่าจังหวัดร้อยเอ็ด ตำบลในเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด แล้วทรงพระราชดำเนินไปยังพลับพลาพิธีลูกเสือชาวบ้าน ณ ที่นั้น นายศักดิ์ ออพงษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด กราบบังคมทูลถวายรายงานกิจการลูกเสือชาวบ้านจังหวัดร้อยเอ็ด เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานธงประจำรุ่นแก่ประธานรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จำนวน ๑๐๓ รุ่น จากนั้นลูกเสือชาวบ้านกล่าวคำปฏิญาณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า พิธีมอบธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านในวันนี้ นับเป็นประวัติศาสตร์ เนื่องจากมีลูกเสือชาวบ้านมารับธงถึง ๑๐๓ รุ่น ซึ่งมีความสำคัญมาก เพราะแสดงว่ากิจการลูกเสือชาวบ้านเป็นที่เข้าใจและเป็นที่ยอมรับในจังหวัดนี้ ทุกคนได้ผ่านการฝึกลูกเสือชาวบ้าน และเห็นประโยชน์สำคัญของการฝึกมาแล้ว ซึ่งก็คือ

ทำให้มีโอกาสดูใจกันตลอดจนถ้าเกิดเหตุการณ์เดือดร้อน ก็สามารถช่วยกันบรรเทาให้เรียบร้อยได้ การฝึกดังกล่าวไม่ต้องใช้เวลานาน เพราะแต่ละคนต่างมีความดีในตัวอยู่แล้ว และถ้าแสดงออกให้คนอื่นเห็นจะทำให้เกิดกำลังใจแก่กัน ซึ่งมีคนเข้าใจความดีนั้นมากขึ้นก็ยิ่งเป็นประโยชน์ การที่ลูกเสือชาวบ้านทูลเกล้าฯ ถวาย ซึ่งแม้จะสั้น แต่มีความหมายมาก โดยเฉพาะข้อที่ว่า จะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ และจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ เพราะแสดงออกถึงจิตใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีทุกข์ และจิตใจที่บริสุทธิ์ มีความรักหมั่นระลึกแผ่นดินซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยแต่โบราณ การรักษาความมั่นคงของประเทศไทยต้องทำด้วยความรัก ความเข้าใจซึ่งกันและกันซึ่งมีความคิดความตั้งใจอย่างเดียวกัน ตลอดจนความสามัคคีในหมู่คณะ จบแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล สมทบทุนกิจการลูกเสือชาวบ้าน ซึ่งได้พระราชทานเงินดังกล่าวแก่ผู้แทนศูนย์ปฏิบัติการลูกเสือชาวบ้านรับไปดำเนินการต่อไป ต่อจากนั้น ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมลูกเสือชาวบ้านและราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ด้านหน้าพลับพลาพิธี เป็นจำนวนประมาณหนึ่งแสนคน ในวันนี้ ทรงพระราชปฏิสันถารและพระปฏิสันถารกับราษฎรเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎรผู้ป่วยเจ็บ ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับเสลี่ยงออกเสด็จพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงอุทยานราชวินิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๔.๐๐ น.

วันศุกร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนัก อุทยานราชวินิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลเรือเอก สงัด ชลออยู่ ประธานสภานโยบายแห่งชาติ นำ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ผู้ซึ่งสภานโยบายแห่งชาติ เห็นสมควรได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวายประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ เจรา อังเดร เอกอัครราชทูตฝรั่งเศส ประจำประเทศไทย นำ นายเรมอนด์ ยูเอ้ และมาร์ควิส เดอ เนอวิลล์ ผู้เชี่ยวชาญงานด้านการเกษตรชาวฝรั่งเศส ซึ่งเดินทางมาปฏิบัติงานในประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

เวลา ๑๐.๒๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปในงานวันราชวัลลภประจำปี ๒๕๒๐ ณ กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๖.๓๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปในงานวันธีระลีกทหารอาสาสงครามโลกครั้งที่ ๑ ณ อุบลารีย์ทหารอาสา บริเวณท้องสนามหลวง

วันเสาร์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

๑๔.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ จากพระตำหนัก อุทยานราชวินิเวศน์ ไปทอดพระเนตรบริเวณโครงการเขื่อนเก็บกักน้ำห้วยจาน ห้วยแจ้ง และบ้านสร้างแก้ว ซึ่งเป็นโครงการ

ชลประทานประเภทอ่างเก็บน้ำตามพระราชดำริ ในเขตพื้นที่อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ และอำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร

ในระหว่างทางเสด็จพระราชดำเนิน ได้ทอดพระเนตรถนนที่ตัดตามพระราชดำริ ระหว่างบ้านสร้างแก้ว อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ถึงบ้านบ่อแก้ว อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ระยะทาง ๔ กิโลเมตร ซึ่งเชื่อมระหว่างถนนจากบ้านสร้างแก้ว ถึงบ้านสร้างแก้ว ตัดโดยสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กับถนนจากบ้านบ่อแก้วถึงบ้านนาภู ตัดโดยหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่กาฬสินธุ์ ของกองอำนวยการกลาง รักษาความปลอดภัยแห่งชาติ สามารถย่นระยะทางเดินทางจากบ้านสร้างแก้วถึงบ้านนาภู ซึ่งเดิมต้องอ้อมผ่านอำเภอสมเด็จได้ถึง ๓๐ กิโลเมตร ทำให้การคมนาคมทางถนนสะดวกขึ้นมาก

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณบ้านบ่อแก้ว ตำบลบ่อแก้ว อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น และทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรเหล่านั้นถึงปัญหาในการทำมาหากิน เนื่องจากพื้นที่บริเวณนั้นประสบภาวะแห้งแล้ง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีกระแสพระราชดำรัสว่า ขณะนี้กำลังมีโครงการสร้างเขื่อนปิดกั้นห้วยจาน เพื่อเก็บกักน้ำและส่งน้ำมาเลี้ยงพื้นที่นาในเขตบ้านบ่อแก้ว ตลอดจนช่วยให้พื้นดินบริเวณนั้นมีความชุ่มชื้นขึ้น จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับมายังบ้านสร้างแก้ว ตำบลสร้างแก้ว อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร เพื่อทอดพระเนตรบริเวณที่กรมชลประทานมีโครงการสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำห้วยแจ้ง และเขื่อนเก็บกักน้ำบ้านสร้างแก้ว เพื่อเก็บกักน้ำไว้ในอ่างเก็บน้ำหลังเขื่อน ซึ่งจะมี ความจุรวมกันประมาณ สี่จุดสี่ล้านลูกบาศก์เมตร ตลอดจนสร้างระบบส่งน้ำและอาคารประกอบต่าง ๆ สำหรับจ่ายน้ำเพื่อการชลประทาน และเพื่ออุปโภคบริโภคในเขตพื้นที่บ้านสร้างแก้วและบ้านสร้างก่อ – เป็นเนื้อที่ประมาณ ๓,๘๐๐ ไร่ ได้ตลอดทั้งปี นอกจากนี้ยังสามารถช่วยบรรเทาอุทกภัย ตลอดจนใช้อ่างเก็บน้ำซึ่งมีพื้นที่ผิวน้ำประมาณ ๕๕๐ ไร่ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดได้อีกด้วย ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำรัสว่า ควรดำเนินการจัดสร้างตัวเขื่อนเพื่อเริ่มเก็บกักน้ำเสียก่อน จากนั้นก็สูบน้ำในอ่างเก็บน้ำไปเติมในห้วยธรรมชาติสายต่าง ๆ และคันฝายเล็ก ๆ ตามห้วยดังกล่าว เพื่อจ่ายน้ำแผ่ขยายออกไปยังพื้นที่เพาะปลูกทั้งสองข้างฝั่งห้วย สำหรับน้ำส่วนหนึ่งจะซึมลงใต้ดินเพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้แก่พื้นดิน ส่วนระบบส่งน้ำโดยใช้คลองส่งน้ำ และท่อส่งน้ำอาจไม่จำเป็น เพราะต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูง ทั้งนี้ ขอให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบนำไปพิจารณาความเหมาะสม เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังฐานปฏิบัติการเฉพาะกิจภูซัด เพื่อทรงเยี่ยมเจ้าหน้าที่ทหารที่ประจำการอยู่ในฐานปฏิบัติการ ฯ และราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณนั้น ได้พระราชทานยาชุดแก่ผู้แทนฐานปฏิบัติการ ฯ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎรผู้ป่วยเจ็บดังเช่นที่ปฏิบัติ ณ บ้านบ่อแก้ว สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๕๐ น.

เวลา ๑๘.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ หม่อมเจ้าวงศานุวัตร เทวกุล องคมนตรี เสด็จแทนพระองค์ไปในการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ครั้งที่ ๑๐ และมอบถ้วยรางวัลแก่ชุดฟุตบอลที่ชนะเลิศ ณ สนามสุขาสลักษ์ กีฬาสถานแห่งชาติ

วันจันทร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๓.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ จากพระ

คำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการเขื่อนเก็บกักน้ำห้วยบ้านพุ่มตามพระราชดำริ ซึ่งเป็นโครงการชลประทานประเภทอ่างเก็บน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ และทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอกุศุดบาก และกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร

ระหว่างทางเสด็จพระราชดำเนินได้ทรงหยุดรถยนต์พระที่นั่ง เพื่อทรงเยี่ยมราษฎร ณ หน้าสำนักวิปัสสนากรรมฐานวัดโพธิสมพร บ้านโพนงาม บ้านนาขาม ตำบลนาม่อง บริเวณหน้าโรงเรียนกุศุดบาก ราษฎรบ้านรุ่ง และหน้าวัดป่าญาณะสมมานุสรณ์ ตำบลกุศุดบาก อำเภอกุศุดบาก

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโครงการเขื่อนเก็บกักน้ำห้วยบ้านพุ่ม ตำบลหนองปลิง กิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน อำเภอวาริชภูมิ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทอดพระเนตรแผนที่แสดงบริเวณที่กรมชลประทานได้วางโครงการเขื่อนเก็บกักน้ำห้วยบ้านพุ่ม โดยจะดำเนินการสร้างเขื่อนดินปิดกั้นห้วยบ้านพุ่มเพื่อเก็บกักน้ำไว้ในอ่างเก็บน้ำหลังเขื่อน สำหรับจ่ายน้ำเพื่อการชลประทานให้แก่พื้นที่เพาะปลูกตลอดจนเพื่อการอุปโภคบริโภคในเขตพื้นที่นิคมน้ำอูนซึ่งประสบภาวะขาดแคลนน้ำเป็นเนื้อที่ประมาณ ๘,๐๐๐ ไร่ ได้ตลอดทั้งปี นอกจากนั้นยังช่วยบรรเทาอุทกภัย สำหรับพื้นที่เพาะปลูกตามริมฝั่งห้วยบ้านพุ่มบริเวณท้ายเขื่อน และสามารถใช้อ่างเก็บน้ำเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดได้อีกด้วย ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำรัสว่า สำหรับสถานที่ที่จะสร้างตัวเขื่อนนั้น ควรสำรวจหาทำเลที่เหมาะสมที่สุดโดยจะต้องคำนึงถึงบริเวณที่จะกลายเป็นอ่างเก็บน้ำ ซึ่งน้ำจะต้องท่วมพื้นที่เพาะปลูกของราษฎร ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบต้องร่วมกันพิจารณาต่อไป เพื่อให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อนน้อยที่สุด อย่างไรก็ตามผู้ที่อาศัยทำกินอยู่ในบริเวณอ่างเก็บน้ำทางราชการก็มีโครงการจัดสรรที่ทำกินชดเชยให้อยู่แล้ว เสร็จแล้ว ทรงเยี่ยมสมาชิกนิคมน้ำอูนที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณนั้น ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปบริเวณหน้าว่าการกิ่งอำเภอน้ำอูน เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ทรงพระราชปฏิสันถาร และพระปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรเหล่านั้น เป็นเวลาอันสมควร จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๒๐ น.

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎร ณ พื้นที่ต่าง ๆ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้หน่วยแพทย์หลวงเดินทางล่วงหน้าไปตั้งหน่วยทำการตรวจรักษา และแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ณ สถานีอนามัย กิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน ด้วย

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พร้อมด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา พระราชทานพระราชวโรกาส ให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังนี้

เวลา ๑๗.๑๐ น. คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เฝ้าทูลละอองพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายผ้าผูกคอและเครื่องหมายงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๕ ซึ่งจะมีขึ้นในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๑๕ น. เลขาธิการจุฬาราชมนตรี นำคณะผู้จัดทำวิทยุภาคมุสลิมสถานี่ต่าง ๆ และผู้ให้ความร่วมมือ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศล สมทบทุนสร้างโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช

เวลา ๕.๐๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปทรงนมัสการปูชนียวัตถุและทอดพระเนตรโบราณสถาน ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎร ณ วัดพระธาตุคุ่ม ตำบลวังค้อน วัดพระธาตุเชิงชุม ตำบลธาตุเชิงชุม และวัดพระธาตุนาทรายณ์เจงเวง ตำบลพังขว้าง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

วันอังคารที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายสัตย์ปฏิญาณ

วันพุธที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๒.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ จากภูพานราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ วัดบ้านปากแซง พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านจังหวัดอุบลราชธานี และทรงเยี่ยมหมวดตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๒๓

เวลา ๑๓.๓๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงหมวดตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๒๓ บ้านปากแซง ตำบลพะลาน อำเภอเขมราฐ แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังวัดบ้านปากแซง แล้วเสด็จเข้าวิหาร ทรงนมัสการและทรงปิดทองพระเจ้าใหญ่องค์ตื้อ จากนั้น ทรงมีพระราชดำรัสกับพระภิกษุ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงถวายปัจจัยและยาชุดแก่เจ้าอาวาส เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินออกจากวิหาร ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากภายในบริเวณวัด ทรงพระราชปฏิสันถารและพระปฏิสันถารกับราษฎรเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังค่ายลูกเสืออำเภอเขมราฐ บ้านนาคง ตำบลพะลาน อำเภอเขมราฐ

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง ทรงวางพวงมาลา ณ พระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ต่อจากนั้น เสด็จเข้าพลับพลาพิธีลูกเสือชาวบ้าน นายประมูล จันทรจางกูร ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี กราบบังคมทูลถวายรายงานกิจการลูกเสือชาวบ้านจังหวัดอุบลราชธานี ต่อจากนั้น พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จำนวน ๓๕ รุ่น เสร็จแล้วลูกเสือชาวบ้านกล่าวคำปฏิญาณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การฝึกลูกเสือชาวบ้าน แม้จะใช้ระยะเวลาสั้นเพียงห้าวัน แต่เมื่อฝึกเสร็จแล้ว ก็ทำให้มีความรู้ ความสามารถ ตลอดจนมีกำลังใจเข้มแข็ง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทั้งตนเองและส่วนรวม เหตุผลก็คือ การฝึกนั้นเป็นเพียงการเตือนสติแต่ละคนว่า ต่างคนต่างมีความดีและความสามารถในตัวเองอยู่แล้ว เมื่อนำออกมาใช้และแสดงให้คนอื่นเห็นก็จะทำให้เกิดกำลังใจซึ่งกันและกันในทุกขณะอันเป็นกำลังสำคัญ ที่จะสร้างความสุขความเจริญให้เกิดขึ้น เพราะฉะนั้น การฝึกลูกเสือชาวบ้านจึงเป็นสิ่งที่ง่าย ไม่มีอะไรเป็นพิเศษมากนัก เนื่องจากหากคนมีความเข้าใจดีอยู่แล้วว่า ไม่ได้อยู่เพียงคนเดียว หากแต่มีเพื่อนร่วมรุ่น ร่วมจังหวัด ร่วมประเทศ ที่ต่างก็ปรารถนาที่จะรักษาความสุขของทั้งส่วนตัวและส่วนรวม ตลอดจนตั้งใจแสดงกำลังความสามัคคี อันเป็นกำลังสำคัญที่จะทำให้ทุกคนมีความสุขได้ทั่วทั้งประเทศ จบแล้ว ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมลูกเสือชาวบ้านและราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณนั้น เป็นเวลาอันสมควร จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง

นั้ง กลับมายังหมวดตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๒๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานธงของขวัญ ขาซุด และเหรียญสมเด็จพระนเรศวรมหาราช แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดน จากนั้นทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรบริเวณที่ตั้งหมวด เสร็จแล้วประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับถึง ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๔๕ น.

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอเขมราฐ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้หน่วยแพทย์หลวงเดินทางล่วงหน้าไปตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ณ วัดบ้านปากแซง

เวลา ๒๐.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เสด็จแทนพระองค์ไปทอดพระเนตรการแสดงคอนเสิร์ตโดยคณะนักร้องผสมกรุงเทพ ฯ ณ หอประชุม เอ. ยู. เอ.

วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๗.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ นายกัลย์ อิศรเสนา ณ อยุธยา เลขาธิการพระราชวัง เป็นผู้แทนพระองค์ ไปในการแข่งขันสควอชรอบสุดท้ายชิงชนะเลิศ ประเภทเดี่ยวชิงถ้วยพระราชทาน และมอบถ้วยพระราชทานแก่ผู้ชนะเลิศ ณ ราชมกรีฑาสโมสร

วันศุกร์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๑.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปยังสนามบินกองทัพอากาศที่ ๒ ส่วนหน้า อำเภอเมืองสกลนคร เพื่อประทับเครื่องบิน ซี-๑๒๓ พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรและไทยบ้านอาสาป้องกันตนเองจังหวัดเลย ตลอดจนกองบังคับการหน่วยผสม พลเรือน ตำรวจ ทหาร ๑๗๑๘ อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

เวลา ๑๓.๑๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงท่าอากาศยานเลย แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังสนามหน้าศาลากลางจังหวัดเลย เสด็จเข้าพลับพลาพิธี นายชาญ พันธุมรัตน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย กราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย ต่อจากนั้น พันเอก อาทิตย์ กำลังเอก ผู้บัญชาการกองพลที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับการหน่วยผสมพลเรือน ตำรวจ ทหาร ๑๗๑๘ (พตท. ๑๗๑๘) กราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและกิจการของไทยบ้านอาสาป้องกันตนเอง (ทสป.) จังหวัดเลย ซึ่งล้วนเป็นราษฎรที่อาศัยอยู่ตามชนบทในเขตพื้นที่ปฏิบัติการของหน่วยผสมพลเรือน ตำรวจ ทหาร ๑๗๑๘ และได้สมัครใจมารับการฝึกอบรมเพื่อนำวิชาความรู้ไปใช้ในการป้องกันหมู่บ้านของตนเองได้รอดพ้นจากการคุกคามของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ โดยใช้อาวุธเท่าที่มีอยู่และที่ได้รับจากการบริจาค ตลอดจนทั้งทางราชการมอบให้ นอกจากนี้ยังได้อาสาสมัครปฏิบัติการร่วมกับเจ้าหน้าที่ทหารในการกวาดล้างผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ด้วยความกล้าหาญแม้จะยังขาดแคลนอาวุธ จนประสบความสำเร็จหลายครั้งด้วยกัน สำหรับไทยบ้านอาสาป้องกันตนเองที่เป็นหญิง ทางราชการได้พิจารณาคัดเลือกมาทำการฝึกอบรม

การปฐมพยาบาลซึ่งเรียกว่าหมออาสาประจำหมู่บ้าน (มอ.บ.) เพื่อช่วยเหลือราษฎรในหมู่บ้านที่ห่างไกล แพทย์ ขณะนี้มีไทยบ้านอาสาป้องกันตนเองเป็นจำนวนถึง ๒๔,๑๐๘ คน ในเขตปฏิบัติการของหน่วยผสม พลเรือน ตำรวจ ทหาร ๑๓๑๘ ซึ่งแสดงว่าราษฎรได้เข้าใจสถานการณ์บ้านเมือง และมีความรู้ดีกว่าทุกคน ต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการร่วมป้องกันประเทศชาติจากภัยคุกคามของคอมมิวนิสต์ ต่อจากนั้น ไทยบ้านอาสาป้องกันตนเอง กล่าวคำปฏิญาณและสวนสนามผ่านหน้าที่ประทับ และแสดงกิจกรรมต่างๆ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินออกจากพลับพลา ทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฏิสันถาร และพระปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับไทยบ้านอาสาป้องกันตนเอง เป็นเวลาอันสมควร จึงทรงพระราชดำเนินไปยังโรงเรียน เมืองเลย เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่อย่างล้นหลามในบริเวณโรงเรียน เป็นเวลา ๑ ชั่วโมงเศษ แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังกองบังคับการหน่วยผสมพลเรือน ตำรวจ ทหาร ๑๓๑๘ ตำบลนาจาน อำเภอเมืองเลย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญ เสือกันหนาว ยาชุด และเหรียญสมเด็จพระนเรศวรมหาราชแก่ผู้แทนหน่วย จากนั้น เสด็จเข้าห้องบรรยายสรุป ผู้บังคับหน่วยกราบบังคมทูลบรรยายสรุปเกี่ยวกับสถานการณ์ทั่วไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับมายังท่าอากาศยานเลย เพื่อประทับเครื่องบิน ชี-๑๒๓ พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับจังหวัดสกลนคร แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๐๐ น.

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการประกอบพิธีสมรสพระราชทาน

เวลา ๑๕.๕๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา เพื่อทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทาน แก่ นายสมศักดิ์ จันทรา กับ นางสาวสิริรัตน์ คัมภีรยศ นายเชิดชัย ขันธนะภา กับ นางสาวรสสุคนธ์ เมืองแมน นายกิตติยากรณ์ อาตมียะนันท์ กับ นางสาวปรีญา สุวิกรม นายอนิรุทธิ์ ทินกร ณ อยุธยา กับ นางสาวเสมอใจ ทัพพัฑ ร้อยตรี รุ่ง นพวงศ์ ณ อยุธยา กับ นางสาวสมสุข เนตรโรจน์ และร้อยโท ปิยะบุตร ชลวิจารณ์ กับ นางสาวสุจินตนา เศษอุดม ตามลำดับ

วันเสาร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๒.๓๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปยังกิ่งอำเภอนิคมน้ำพูน จังหวัดสกลนคร เพื่อทรงเยี่ยมราษฎร ณ ที่นั้นมีราษฎรมาเฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนินประมาณ ๔ พันคน ได้ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับราษฎรอย่างใกล้ชิด และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้นายแพทย์ ในกระบวนเสด็จพระราชดำเนิน ตรวจรักษาราษฎรที่ป่วยเจ็บโดยทั่วถึงกัน แล้วเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังสนามโรงเรียนมัธยมวาริชภูมิ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ระหว่างทางเสด็จพระราชดำเนินได้มีราษฎรในตำบลต่างๆ รอเฝ้าทูลละอองพระบาท รับเสด็จพระราชดำเนิน ซึ่งทรงพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรและโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้นายแพทย์ในกระบวนเสด็จพระราชดำเนินตรวจรักษาราษฎรที่ป่วยเจ็บด้วย เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านกุดตะกาบ ซึ่งกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมร่วมกับกรมพัฒนาชุมชน จัดอบรมการทอผ้าและย้อมสี ได้ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการอบรม และทรงเยี่ยมราษฎรที่รอเฝ้าทูลละอองพระบาทอยู่ในบริเวณนั้น

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามหน้าโรงเรียนมัธยมวชิรวิมล ณ ที่นั้นคณะกรรมการอำเภอวาริชภูมิ และราษฎรหมู่บ้านต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ประมาณ ๗ พันคน ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับราษฎร อย่างใกล้ชิด ราษฎรที่ป่วยเจ็บทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้นายแพทย์ตรวจรักษาโดยทั่วกัน หลังจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินกลับพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์

วันอาทิตย์ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๐.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา จากภูพานราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการเขื่อนเก็บกักน้ำบ้านดงน้อยตามพระราชดำริ อำเภอนาแก และทรงเยี่ยมชุดควบคุมที่ ๑๖ อำเภอดอนตาล ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดนครพนม

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านดงน้อย ตำบลพิมาน อำเภอนาแก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรตัวเขื่อนเก่า ซึ่งราษฎรอำเภอนาแกได้ร่วมกันจัดสร้าง แต่ได้ถูก กระแสน้ำพัดจนชำรุดเสียหายจนใช้การไม่ได้ถึงสองครั้ง กรมชลประทานจึงได้วางโครงการสร้างเขื่อน เก็บกักน้ำบ้านดงน้อย ซึ่งจะเป็นเขื่อนดินปิดกั้นห้วยยาง ส่วนอ่างเก็บน้ำหลังตัวเขื่อนจะมีความจุประมาณ ๑๒ ล้านลูกบาศก์เมตร และจะมีพื้นที่ผืนน้ำประมาณ ๖๒๕ ไร่ สำหรับเรื่องระบบส่งน้ำทางกรมชลประทาน จะสร้างอาคารบังคับน้ำที่ตัวเขื่อน กำหนดขนาดคลองและแนวคลองให้ราษฎรช่วยกันขุดเอง ผลประโยชน์ ที่จะได้รับจากโครงการ ฯ นี้ สามารถส่งน้ำให้พื้นที่เพาะปลูกในเขตพื้นที่บ้านดงน้อย บ้านจอมมณี บ้าน สุขเกษม และบ้านพิมาน อำเภอนาแกเป็นเนื้อที่ประมาณ ๕,๐๐๐ ไร่ ตลอดจนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ได้ตลอดปี นอกจากนั้นยังช่วยบรรเทาอุทกภัยบริเวณพื้นที่เพาะปลูกทางด้านท้ายเขื่อน และใช้อ่างเก็บ น้ำเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดได้อีกด้วย ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำรัส ว่า สำหรับราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่จะเป็นอ่างเก็บน้ำ ก็ควรจัดสรรที่ทำกินชดเชยให้บริเวณท้ายเขื่อน ซึ่งจะเป็นพื้นที่เพาะปลูกที่มีระบบชลประทานที่สมบูรณ์สำหรับระบบส่งน้ำนั้น เพื่อเป็นการประหยัค่าลง ทุนและส่งน้ำได้เป็นบริเวณกว้างขวาง จึงควรส่งน้ำไปเข้าลำห้วยและคลองธรรมชาติสายต่าง ๆ แล้วกัน ฝายเล็ก ๆ ตามลำน้ำดังกล่าวเป็นช่วง ๆ เพื่อจ่ายน้ำแผ่ขยายไปยังพื้นที่เพาะปลูกทั้งสองข้างลำน้ำ เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอนาแกและอำเภอกอแก้วซึ่งที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็น จำนวนมาก ซึ่งขณะนั้นสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทอดพระเนตรการปฏิบัติการของแพทย์หลวงที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์ พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังบ้านนาม่วง ตำบลดอนตาล อำเภอดอนตาล

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณหน้าชุดควบคุมที่ ๑๖ ได้ทรงเยี่ยมราษฎรจากอำเภอดอนตาลและ อำเภอโกลีตซึ่ง ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ทรงพระราชปฏิสันถาร และพระปฏิสัน ถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรเหล่านั้นถึงสภาพความเป็นอยู่ และปัญหาในการทำมาหากิน โดยเฉพาะปัญหา ขาดแคลนน้ำ ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ในขบวนเสด็จพระราชดำเนินทำ การตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บและทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ด้วย ต่อจากนั้น ทรงพระราช ดำเนินไปยังชุดควบคุมที่ ๑๖ ฐานปฏิบัติการรวพัฒนา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของ ขวัญ ขาชุด และเหรียญสมเด็จพระนเรศวรมหาราชแก่ผู้แทนชุดควบคุมที่ ๑๖ จากนั้น ประทับเสวยพระ

กระยาหารกลางวัน เสร็จแล้ว ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรบริเวณฐานปฏิบัติการ ฯ เป็นเวลาอันสมควร จึงประทับเสลี่ยงออปรอพระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึง ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๒๐ น.

วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๐.๐๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดการประชุมวิชาการนานาชาติ เรื่อง บทบาทของจุลชีววิทยาต่อโลก ครั้งที่ ๕ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงอาคารใหม่ สวนอัมพร เมื่อเวลา ๑๐.๑๐ น. ศาสตราจารย์นายแพทย์ กษาน จาติกวณิช ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษา เฝ้ารับเสด็จพระราชดำเนิน แล้วทรงพระราชปฏิสันถารกับคณะกรรมการดำเนินการประชุม และเจ้าหน้าที่ชาวต่างประเทศที่มาเข้าร่วมการประชุมครั้งนี้โดยใกล้ชิด ก่อนเสด็จพระราชดำเนินไปประทับพระราชอาสน์ จากนั้น นายพรชัย มาตังคสมบัติ ประธานคณะกรรมการดำเนินการประชุม นายไพรัตน์ รองผู้อำนวยการใหญ่ สำนักงานใหญ่ องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมสหประชาชาติ กรุงปารีส ศาสตราจารย์รูเบน โอเลมโบ รองผู้อำนวยการใหญ่ โครงการสภาวะแวดล้อมสหประชาชาติ กรุงไนโรบี ศาสตราจารย์มอริซ ลาริเวียร์ ประธานกรรมการบริหาร องค์การวิจัยนานาชาติเกี่ยวกับเซลล์ และศาสตราจารย์ นายแพทย์กษาน จาติกวณิช กราบบังคมทูลถวายรายงาน ตามลำดับ เกี่ยวกับนโยบายและการจัดประชุมวิชาการนานาชาติ ว่าด้วยบทบาทของจุลชีววิทยาต่อโลก

ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำรัสเปิดการประชุม ความว่า ปัจจุบัน วิชาการด้านจุลชีววิทยา ได้เจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมาก ได้มีการคิดค้นวิธีการต่าง ๆ ที่สามารถนำจุลินทรีย์มาใช้เป็นประโยชน์ทั้งทางด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม สาธารณสุข และการอนุรักษ์สภาวะแวดล้อม อันเป็นคุณประโยชน์อย่างยิ่งต่อมนุษยชาติเป็นส่วนรวม ดังนั้น การที่นักจุลชีววิทยาจากประเทศต่าง ๆ ได้มาประชุมกันเป็นจำนวนมาก เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และผลงานวิจัยในระหว่างกัน โดยมีจุดประสงค์ที่จะส่งเสริมการประยุกต์ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี จุลชีววิทยา มาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติและระบอบการปกครองที่แตกต่างกัน จึงเป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่ง การประชุมครั้งนี้ นอกจากจะได้รับประโยชน์จากการร่วมมือทางวิชาการ อันจะนำไปเป็นประโยชน์ต่อประชากรทั่วโลก สมตามความมุ่งหมายได้เป็นอย่างดีแล้ว ยังจะนำไปสู่ความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประชาชาติอีกด้วย จบแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินไปประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระที่นั่งอัมพรสถาน เมื่อเวลา ๑๐.๕๐ น.

ในวันเดียวกันนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๕ ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยภูมิ

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต เมื่อเวลา ๑๔.๐๐ น. ไปยังค่ายลูกเสือวชิราวุธ จังหวัดชัยภูมิ

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง พระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
เมื่อเวลา ๑๕.๑๐ น. ซึ่ง ณ ที่นั้น คณะกรรมการสภาลูกเสือแห่งชาติ และคณะกรรมการบริหารลูกเสือ
แห่งชาติเฝ้าทูลละอองพระบาท รับเสด็จพระราชดำเนิน สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
ทรงวางพวงมาลาที่หน้าพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว แล้วทรงจุดธูปเทียนเครื่อง
ราชสักการะ กราบถวายบังคมพระบรมรูป แล้วเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังพลับพลาพิธี เมื่อเสด็จ
พระราชดำเนินสู่ที่ประทับภายในพลับพลาพิธีแล้ว นายกำจร พรหมะวัน ผู้บังคับการค่ายชุมนุมลูกเสือ
ครั้งที่ ๕ กราบบังคมทูลรายงานเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และความเป็นมาของงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ และ
กล่าวนำลูกเสือทวนคำปฏิญาณ เสร็จแล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราช
ทานพระราชดำรัส ความว่า หลักการของลูกเสือ นั้น เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการฝึกอบรมส่งเสริมเยาวชน
ให้มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ให้อุทิศตนรับใช้ประโยชน์ และมีความประพฤติดี ความเป็น
ผู้มีระเบียบวินัยนั้น เป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งของชีวิต เพราะเป็นปัจจัยอุปการะส่งเสริมการสร้าง
ความเป็นระเบียบทั้งในด้านความคิดและการกระทำ ทำให้สามารถรักษาตัวมีความสุขความสำเร็จในการ
ครองชีวิต และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ด้วยความสะดวก นอกจากนี้ ความเป็นผู้มีระเบียบวินัย
ยังเป็นปัจจัยหรือพลักรส่วนหนึ่ง ที่ทำให้ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่มีอยู่สำหรับความเรียบร้อยเป็นปกติ
ของบุคคล ของการงาน ของสังคมและบ้านเมือง ดำเนินไปด้วยดีโดยสะดวกและบรรลุผลอย่างแท้จริง
ลูกเสือทุกคนจึงจำเป็นต้องยึดมั่นในระเบียบวินัยโดยเคร่งครัด และผู้บังคับบัญชาลูกเสือทุกคน
ควรจะช่วยกันปฏิบัติให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูกเสือด้วย

การชุมนุมครั้งนี้ ลูกเสือทั่วราชอาณาจักรและลูกเสือจากประเทศอื่นๆ ได้มาร่วมชุมนุมกันเป็น
จำนวนมาก จึงเป็นโอกาสอันดี ที่ลูกเสือทั้งหลายได้มาอยู่ด้วยกัน ทำงานร่วมกัน เพราะหลักการของ
ลูกเสือ นั้นสามารถที่จะอยู่ร่วมกันและร่วมมือกันได้เสมอ โดยไม่จำกัดวัยและถิ่นที่อยู่ ขอให้ถือโอกาส
นี้ทำความรู้จักคุ้นเคยกัน จบแล้ว กองลูกเสือเดินสวนสนามผ่านหน้าพลับพลาที่ประทับ เสร็จแล้ว จึง
ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมค่ายลูกเสือ และทรงพระราชปฏิสันถารกับลูกเสือ
นานาชาติโดยใกล้ชิด สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับกรุงเทพมหานคร
ถึงพระที่นั่งอัมพรสถาน เมื่อเวลา ๑๘.๑๐ น.

เวลา ๑๐.๐๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา เสด็จลง ณ เรือนรับรอง ภูพาน
ราชนิเวศน์ พระราชทานพระวโรกาสให้ นายสมพร กลิ่นพงษา ประธานชุมนุมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย จังหวัดสกลนคร ปี ๒๕๒๐ นำนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จังหวัดสกลนคร เฝ้าถวายเงิน
จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อโดยเสด็จพระกุศล สมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ การนี้
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทานเลี้ยงอาหารกลางวันแก่ผู้เข้าเฝ้าดังกล่าวด้วย

วันอังคารที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๓.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ จาก
ภูพานราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการชลประทานลุ่มน้ำบางบาลตามพระราชดำริ อำเภอบึงกาฬ
จังหวัดหนองคาย และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดหนองคาย

กรั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโครงการบรรเทาอุทกภัยห้วยบางบาด ในเขตพื้นที่บ้านบางบาด ตำบลโคกก่อ อำเภอบึงกาฬ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบริเวณที่กรมชลประทานมีโครงการจะสร้างอาคารบังคับน้ำปากห้วยบางบาดพร้อมคันกั้นน้ำเพื่อป้องกันอุทกภัยเนื่องจากในระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน ซึ่งเป็นฤดูน้ำหลาก กระแสน้ำในแม่น้ำโขงจะไหลเอ่อเข้าไปในห้วยบางบาด ทำให้เกิดน้ำท่วมบริเวณริมฝั่งห้วยบางบาด แต่ในฤดูแล้งน้ำในห้วยจะไหลย้อนลงแม่น้ำโขงหมด ทำให้ขาดแคลนน้ำสำหรับการเพาะปลูกและการอุปโภคบริโภค สำหรับอ่างเก็บน้ำเหนืออาคารบังคับน้ำจะมีความจุประมาณ ๘ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่ผิวน้ำประมาณ ๒,๕๐๐ ไร่ ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการนี้ ก็คือ สามารถปรับปรุงพื้นที่ตามริมฝั่งห้วยที่ถูกน้ำท่วมเป็นประจำทุกปี ประมาณ ๖,๐๐๐ ไร่ ซึ่งเดิมใช้ทำประโยชน์ไม่ได้มาก่อนให้เป็นพื้นที่ทำกินได้ต่อไป ตลอดจนช่วยบรรเทาอุทกภัยสำหรับพื้นที่ตามริมฝั่งห้วยได้ประมาณ ๑๖,๐๐๐ ไร่ นอกจากนี้ ยังสามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้เพื่อการเพาะปลูกและการอุปโภคบริโภคในช่วงฤดูแล้งอีกด้วย ต่อจากนั้น ทรงพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรจากบ้านบางบาดและหมู่บ้านใกล้เคียงที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานเสื้อกันหนาวและผ้าห่มแก่ราษฎรและเด็กนักเรียนจากหมู่บ้านดังกล่าว ในขณะที่สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎร และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนใช้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไป

กรั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านนาต้อง ตำบลโคกก่อ อำเภอบึงกาฬ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบริเวณที่กรมชลประทานมีโครงการจะสร้างเขื่อนดินปิดกั้นห้วยนาต้อง เพื่อเก็บกักน้ำไว้ในอ่างเก็บน้ำหลังตัวเขื่อน ซึ่งจะมีความจุประมาณ ๒.๒ ล้านลูกบาศก์เมตร และจะมีพื้นที่อ่างเก็บน้ำประมาณ ๔๓๒ ไร่ สำหรับระบบส่งน้ำ กรมชลประทานจะกำหนดขนาดและแนวคลองส่งน้ำ โดยราษฎรจะต้องร่วมมือกันขุดเอง โครงการนี้จะสามารถส่งน้ำให้พื้นที่เพาะปลูกได้ประมาณ ๙๐๐ ไร่ ได้ตลอดปี ซึ่งรวมถึงน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคสำหรับราษฎรบ้านนาต้องด้วย จากนั้น ทรงพระราชดำเนินไปทรงสมทบกับสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ ซึ่งทรงเยี่ยมราษฎรจากอำเภอบึงกาฬและอำเภอใกล้เคียง ได้ทรงพระราชปฏิสันถารและพระปฏิสันถารกับราษฎรเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสกับพระอาจารย์จวน กุลเชฏโฐ แห่งวัดภูทอก ทรงถวายยาชุดและผ้าห่มแก่พระอาจารย์จวนด้วยเสร็จแล้ว จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๒๐ น.

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านนาต้อง ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์หลวงเดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎรผู้ป่วยเจ็บ ตลอดจนพระราชทานเสื้อกันหนาวและผ้าห่มแก่ราษฎรและเด็กนักเรียนบ้านนาต้องด้วย

วันพุธที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๐.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ จากพระตำ

หนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปยังสนามบินกองทัพอากาศที่ ๒ ส่วนหน้า จังหวัดสกลนคร เพื่อประทับเครื่องบินแอร์ไโรพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับมายังกรุงเทพมหานคร เพื่อปฏิบัติพระราชกรณียกิจ เป็นการชั่วคราว

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งพร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ไปยังพระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังดุสิต เพื่อทรงประกอบพิธีเปิดประชุมสมานติบัญญัติแห่งชาติ การนี้ ได้พระราชทานพระราชดำรัส ความว่า ภาระหน้าที่ของสมาชิกแห่งสมานติบัญญัติแห่งชาติมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความมั่นคงและความเจริญของประเทศ จำเป็นที่จะต้องใช้สติปัญญาความสามารถของท่านปฏิบัติโดยเต็มกำลัง ทั้งในการร่างรัฐธรรมนูญและการบัญญัติกฎหมาย การปรึกษาคถาถกกันปัญหาใดๆ ที่จะมีขึ้นในสมานติบัญญัติ จะต้องกระทำไปอย่างมีเหตุผลและหลักการ ทั้งด้วยความสมานสามัคคี ร่วมมือกันด้วยความบริสุทธิ์ใจ เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน อันเป็นเป้าหมายอันสูงสุด

ในตอนค่ำวันเดียวกันนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อประทับเครื่องบิน ซี-๑๒๓ พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับไปประทับแรม ณ พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ได้โดยเสด็จพระราชดำเนิน จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปส่งเสด็จพระราชดำเนิน ณ กองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๖.๔๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จลง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ณ บริเวณสนามพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะกรรมการจัดงานมหกรรมภาพยนตร์แห่งเอเชีย ครั้งที่ ๒๓ และดารานักแสดงจากประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย เฝ้าทูลละอองพระบาท

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงน้ำชาเครื่องว่างแก่ผู้เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทด้วย

เวลา ๑๗.๔๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา พระราชทานพระราชวโรกาสให้พลเอก มานูแอล ที. ยาน เอกอัครราชทูตฟิลิปปินส์ประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองพระบาท

เวลา ๑๖.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปวางศิลาฤกษ์อาคารมหาวิทยาลัยมหิดล ตำบลศาลายา อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

วันศุกร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๕.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ พระ

ราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร พร้อมด้วยข้าราชการ พ่อค้า และประชาชน จังหวัดสกลนคร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเหรียญทองคำ พระอาจารย์วัน อุตตโม แห่งวัดถ้ำอภัยดำรงธรรม อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร

เวลา ๑๑.๓๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปยังสนามบินกองทัพอากาศที่ ๒ ส่วนหน้า อำเภอเมืองสกลนคร เพื่อประทับเครื่องบินสกายแวนท์หนึ่ง เสด็จไปทรงเปิดงานประเพณีลอยกระทง เผาเทียน เล่นไฟ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๐ และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดสุโขทัย

เวลา ๑๓.๔๐ น. เสด็จถึงสนามบินจังหวัดพิษณุโลก แล้วประทับเฮลิคอปเตอร์ที่นั่ง เสด็จต่อไปยังจังหวัดสุโขทัย และเสด็จถึงสนามหน้าโรงเรียนศรีอินทราทิตย์ แล้วเสด็จโดยรถยนต์ที่นั่งไปยังลานพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช เพื่อทรงสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์ ฯ และทอดพระเนตรการแสดงฟ้อนรำ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎร ที่เฝ้าอยู่ ณ ที่นั้น เป็นเวลาอันสมควร จึงประทับรถยนต์ที่นั่ง เสด็จต่อไปยังตะพังเงิน ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย ณ ที่นั้น นายดำรง วชิโรดม ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย กราบทูลถวายรายงานเกี่ยวกับการจัดงานประเพณีลอยกระทง เผาเทียน เล่นไฟ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการฟื้นฟูและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณี อันเป็นเอกลักษณ์ของชาวสุโขทัย และของชาวไทยทั้งปวงมิให้สูญไป จากนั้น กราบทูลเชิญเสด็จทรงเปิดงาน สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา ทรงลอยกระทงเป็นปฐมฤกษ์ และทอดพระเนตรการแสดงและการเล่นต่าง ๆ ตลอดจนพระราชทานพระวโรกาสให้ ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน เฝ้าถวายเงินโดยเสด็จพระกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นเวลาอันสมควร จึงเสด็จกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เวลา ๑๘.๑๐ น.

เวลา ๑๐.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในโอกาสกฐินสมัชชาลัยวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

เวลา ๑๖.๒๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในการทรงวางพวงมาลาถวายบังคมพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ สวนลุมพินี เนื่องในโอกาสกฐินสมัชชาลัยวันสวรรคต

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

เวลา ๑๐.๓๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จลง ณ เรือนรับรอง ภูพานราชนิเวศน์ พระราชทานพระวโรกาส ให้ นายประเมิน เวศุรีย์ ประธานชมรมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จังหวัดสกลนคร ปี พุทธศักราช ๒๕๒๐ นำ นิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จังหวัดสกลนคร เฝ้าถวายเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อโดยเสด็จพระกุศล สมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานเลี้ยงอาหารกลางวันแก่คณะผู้เข้าเฝ้าด้วย

วันเสาร์ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๐.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปยังสนามบินกองทัพอากาศที่ ๒ ส่วนหน้า อำเภอเมืองสกลนคร เพื่อประทับเครื่องบิน ซี-๑๒๓ พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรและฐานปฏิบัติการกองพันทหารราบเฉพาะกิจ ที่ ๑๓๒ ในเขตพื้นที่อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงท่าอากาศยานอุดรธานี ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น แล้วประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังสนามหน้าสถานีตำรวจภูธร อำเภอน้ำโสม ในเขตพื้นที่บ้านนางัว ตำบลน้ำโสม ทรงมีพระราชดำรัสกับพระภิกษุที่รอเฝ้าอยู่ในประจำ จากนั้น ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรจากอำเภอน้ำโสม และอำเภอใกล้เคียงที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ได้ทรงพระราชปฏิสันถาร และพระปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรเหล่านั้น ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์หลวงเดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วย ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ ณ บริเวณที่ว่าการอำเภอน้ำโสม สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง ต่อไปยังฐานปฏิบัติการกองพันทหารราบเฉพาะกิจที่ ๑๓๒ บ้าน น้ำทรงน้อย ตำบลน้ำโสม ทรงวางพวงมาลา ณ ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญและยาชุดแก่ผู้แทนกองพัน ฯ เสร็จแล้ว ทรงมีพระราชดำรัสกับ หลวงปู่เครื่อง ธมฺมจาโร เจ้าอาวาสวัดเทพสิงหาร ตำบลนาขุง อำเภอน้ำโสม พระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัว ทรงถวายบังจายแก่หลวงปู่เครื่อง สำหรับสมทบทุนในการสร้างอุโบสถ และหลวงปู่เครื่อง ถวาย พระเครื่องแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ต่อจากนั้น เสด็จเข้าห้องบรรยายสรุป พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว ทอดพระเนตรแผนที่แสดงเขตพื้นที่รับผิดชอบของกองพันทหารราบเฉพาะกิจที่ ๑๓๒ จบแล้ว ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน จากนั้น ทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรฐานปฏิบัติการ เป็น เวลาอันสมควร จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งกลับมายังท่าอากาศยานอุดรธานีเพื่อประทับเครื่องบิน ซี -๑๒๓ พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับจังหวัดสกลนคร แล้วเสด็จพระราชดำเนิน โดยรถยนต์พระที่นั่ง ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๑๐ น.

เวลา ๑๕.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ในการเปลี่ยนเครื่อง ทรงฤๅณพระพุทธรูปหามฉัตรต้นปฏิมากร เพื่อทรงเครื่องสำหรับฤดูหนาว ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตน ศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

วันอาทิตย์ที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๕.๐๕ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา เสด็จลง ณ ภูพานราชนิเวศน์ พระราชทานพระวโรกาส ให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร พร้อมด้วยศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จังหวัดสกลนคร เฝ้าถวายเงิน จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศล สมทบทุนมูลนิธิสายใจ ไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันจันทร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๓.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ

เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ จาก
อุทยานราชนิเวศน์ ไปทรงประกอบพิธียกข่อฟ้าอุโบสถวัดโพธิ์ชัย อำเภอเมืองหนองคาย และทรงเยี่ยม
ราษฎรจังหวัดหนองคาย

เวลา ๑๓.๕๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามบินจังหวัดหนองคาย ประทับรถยนต์พระที่นั่ง
เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังวัดโพธิ์ชัย ตำบลในเมือง อำเภอเมืองหนองคาย เสด็จเข้าพลับพลาพิธี
ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการสักการะพระพุทธรูปราชูปถัมภ์ แล้วทรงศีล เสร็จแล้ว นายชำนาญ พงนา
ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย กราบบังคมทูลรายงานการสร้างอุโบสถ และกราบบังคมทูลเชิญเสด็จ
พระราชดำเนินทรงยกข่อฟ้าอุโบสถ ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประกอบพิธียกข่อฟ้า
แล้วทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม ในการนี้ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูล
ละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล ตามพระราชอัชฌาัย ซึ่ง
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานเงินดังกล่าวแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อสมทบทุนในการ
สร้างอุโบสถหลังใหม่ เสร็จแล้ว เสด็จขึ้นอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการสักการะ หลวงพ่อ
พระใส ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปฏิมาประธาน ในโอกาสนี้ พระราชปรีชาญาณมุนี เจ้าอาวาสถวายพระพุทธรูป
หลวงพ่อบุญเหลือถวายแด่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตลอดจนถวายพระสารีริกธาตุ และ พระพุทธรูป
ทองคำ เพื่อพระราชทานแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดเชิญไปบรรจุ ณ พระธาตุบังพวน และประดิษฐาน ณ
วิทยาลัยสงฆ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงถวาย
ยาชุดและปัจจัยสำหรับสมทบทุนในการสร้างอุโบสถแก่เจ้าอาวาส เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินออกจาก
อุโบสถ ทรงพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรจากอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดหนองคาย และจังหวัดใกล้เคียง ที่
เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่อย่างล้นหลามภายในบริเวณวัด ทรงพระราชปฏิสันถาร และพระปฏิสันถาร
อย่างใกล้ชิดกับราษฎรเหล่านั้น ตลอดจนทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จ
พระราชดำเนินทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่
เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังสนามบินจังหวัดหนองคาย แล้วประทับเฮลิคอป
เตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงอุทยานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๗.๕๐ น.

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร
ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการประกอบพิธีสมรสพระราชทาน

เวลา ๑๕.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพร
สถาน พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา เพื่อทรงประกอบพิธีสมรสพระ
ราชทาน แก่ นายทวีสิน เทพหัสดิน ณ อยุธยา กับ นางสาวประไพศรี ธรรมชัยปราการ นายสถาพร อิศราง
กูร ณ อยุธยา กับ นางสาวพูลพิศ ชูแว ร้อยตำรวจตรี บัณฑกร พงษ์สุทธิรักษ์ กับ นางสาวมาลินี ขวลิตเลขา
ร้อยตำรวจเอก สุเมธ เรืองสวัสดิ์ กับ นางสาวอัจฉรา ศิลปานนท์ ร้อยโท ชนสาร อัมพะเตมีย์ กับ นาง
สาวจิราภรณ์ พรพิบูลย์ นายชัชวาล สัมพันธ์รักษ์ กับ นางสาวสุรางค์รัตน์ ปิณฑานนท์ นายประสพสุข บุญ
เดช กับ นางสาวธัญญวดี สัจจวานิช และ พันตรี นิรันดร์ ณ นคร กับ หม่อมหลวงมณีนพรัตน์ เกษมศรี ตาม
ลำดับ

เวลา ๑๗.๔๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพร
สถาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายถาวร พรประภา แห่งบริษัทสยามกลการ จำกัด พร้อมด้วย
คณะเฝ้าทูลละอองพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายรถยนต์ ๑ คัน เพื่อทรงใช้ตามพระราชอัชฌาัย

วันอังคารที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๐.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ จากอุทยานราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอกำแพง จังหวัดนครพนม และกองบังคับการชุดควบคุมตำรวจตระเวนชายแดน ๔๑ ตลอดจนราษฎรอำเภอกำแพง จังหวัดกาฬสินธุ์

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามหน้าโรงเรียนกำแพงวิทยาคาร บ้านน้ำเที่ยง ตำบลบ้านซ่ง อำเภอกำแพง จังหวัดนครพนม ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรจากอำเภอกำแพง และอำเภอใกล้เคียง ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่อย่างถนัดกลม ทรงพระราชปฏิสันถาร และพระปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรเหล่านั้น ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ตลอดจนพระราชทานหนังสือเรียนและยาชุดแก่ผู้แทนนักเรียนโรงเรียนกำแพงวิทยาคาร เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง ต่อไปยังสนามหน้าสถานีตำรวจภูธร อำเภอกำแพง บ้านกำแพง ตำบลทุ่งคล่อง อำเภอกำแพง จังหวัดกาฬสินธุ์ ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรจากอำเภอกำแพง และอำเภอใกล้เคียง ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณสนามหน้าที่ว่าการอำเภอกำแพง ในโอกาสนี้ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปยังหอประชุมอำเภอกำแพง เพื่อทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์หลวงและหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ของจังหวัด ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยตรวจรักษา และแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ ต่อจากนั้น ได้ทอดพระเนตรการทอผ้าพื้นเมืองและผลิตภัณฑ์เขตพัฒนาอำเภอกำแพง เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินไปยังกองบังคับการชุดควบคุมตำรวจตระเวนชายแดน ๔๑ ซึ่งในระหว่างทางเสด็จพระราชดำเนินได้ทรงเยี่ยมไทยบ้านอาสาป้องกันตนเอง (ทสป.) ลูกเสือชาวบ้านและอาสาป้องกันฝ่ายพลเรือน (อป.พร.) ที่รายทางเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงหน้ากองบังคับการชุดควบคุมฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญ ยาชุด และเหรียญสมเด็จพระนเรศวรมหาราช แก่ผู้แทนกองบังคับการชุดควบคุมฯ จากนั้น เสด็จเข้าห้องบรรยายสรุป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชปฏิสันถารกับพันตำรวจเอก วิภาส วิบุลากร ผู้บังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค ๒ เกี่ยวกับสถานการณ์ทั่วไป และความเป็นอยู่ของราษฎรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ของชุดควบคุมตำรวจตระเวนชายแดน ๔๑ จบแล้วประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน เมื่อเวลา ๑๕.๕๐ น. แล้วทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรบริเวณกองบังคับการชุดควบคุมฯ เป็นเวลาอันสมควร จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงอุทยานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๐๐ น.

เวลา ๑๖.๕๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงประกอบพิธีพระราชทานเพลิงศพสมเด็จพระวันรัต (ทรัพย์ โสมกมหาเถร) เจ้าอาวาสวัดสังฆะวิศยาราม เจ้าคณะนครหลวง กรุงเทพมหานคร เจ้าคณะใหญ่หนใต้ และกรรมการมหาเถรสมาคม ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

วันพุธที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เวลา ๑๐.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ จาก
อุทยานราชนิเวศน์ ไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถวัดศิริสุขาภิบาล อำเภอเมืองอุดรธานี และทรง
เยี่ยมราษฎรจังหวัดอุดรธานี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงค่ายเสนาณรงค์ยุทธ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน เขต ๔ จังหวัด
อุดรธานี แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังวัดศิริสุขาภิบาล บ้านโก้ย ตำบล
หนองบัว อำเภอเมืองอุดรธานี เสด็จเข้าอุโบสถ ทรงศีล เสร็จแล้ว นายพิศาล มูลศาสตร์สาทร ผู้ว่าราชการ
จังหวัดอุดรธานีกราบบังคมทูลถวายรายงานการสร้างอุโบสถ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระ
สุหร่าย ทรงปิดทองและทรงตัดลูกนิมิต แล้วทรงพระเคนจุปัจจัยไทยธรรม ต่อจากนั้น พระราชทาน
พระบรมราชโองาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จ
พระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย ซึ่งได้พระราชทานเงินดังกล่าวเพื่อสมทบทุนในการสร้างอุโบสถ เสร็จ
แล้ว ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากภายในบริเวณวัด เป็นเวลาอันสมควร
จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับมายังค่ายเสนาณรงค์ยุทธ เพื่อประทับเสวยพระกระยาหาร
กลางวัน ณ ศาลารับรอง

เวลา ๑๕.๓๐ น. พระราชทานพระบรมราชโองาสให้ นาย จอห์น ดี. ฟินน์ จูเนียร์ กงสุลอเมริกัน
ประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และลูกเสือชาวบ้านจังหวัดขอนแก่น เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูล
เกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย เสร็จแล้ว ประทับเฮลิคอปเตอร์
พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนร่มเกล้า บ้านห้วยเดื่อ ตำบลหนองบัวลำภู อำเภอหนองบัว
ลำภู พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานเครื่องเขียนแบบเรียน เครื่องแบบนักเรียน และอุปกรณ์
กีฬา ขาชุด แก้วแทนโรงเรียน จากนั้น ทอดพระเนตรภายในอาคารเรียน นายชาญยุทธ์ ประเสริฐศรี
นายอำเภอหนองบัวลำภู กราบบังคมทูลรายงานการก่อสร้างโรงเรียน โดยสรุปว่า ตามที่มีพระราชดำริ
ให้มีการจัดสร้างโรงเรียนในชนบทที่ห่างไกล เพื่อส่งเสริมการศึกษาแก่เยาวชน โดยพระราชทานทุนริเริ่ม
มานั้น กองทัพอากาศที่ ๒ และราษฎรได้ร่วมมือร่วมแรงกันก่อสร้างโรงเรียนร่มเกล้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว
โดยได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย อาทิ กองทัพอากาศที่ ๒ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตลอดจนข้าราชการ
พ่อค้า ประชาชน ซึ่งได้ร่วมกันบริจาคที่ดินและเงินทุนในการก่อสร้าง เสร็จแล้ว ทรงเยี่ยมราษฎร
ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณโรงเรียน สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์
พระที่นั่ง ไปยังวัดถ้ำกลองเพล ตำบลหนองบัวลำภู อำเภอหนองบัวลำภู ทรงถวายปัจจัยและขาชุด
แก่หลวงปู่ขาว อนาลโย ตลอดจนทรงมีพระราชดำรัสกับหลวงปู่ขาว เป็นเวลาอันสมควร จึงเสด็จ
พระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังท่าอากาศยานอุดรธานี เพื่อประทับเครื่องบิน ซี - ๑๒๓
พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับจังหวัดสกลนคร แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับ ถึง
พระตำหนัก อุทยานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๑.๓๐ น.

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในครั้งนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บเป็นจำนวนมาก และทรงรับไว้เป็นคนไข้ใน
พระบรมราชานุเคราะห์ ตลอดจนทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์หลวงเดินทาง
ล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษา และแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ณ โรงเรียนร่มเกล้า อำเภอหนองบัว
ลำภู จังหวัดอุดรธานี ด้วย



วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ พระราชทานพระบรมราชวโรกาส
ให้ ขณว นายคานทิลาล ลาลูไบ ดาลาล เอกอัครราชทูต
อินเดียประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายอักษร
สาส์นตราตั้ง ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง
3 November 1977. His Majesty granting an audience to
His Excellency Mr. Kantilal Lalubai Dalal, Ambassador-
designate of India, who presented his Credentials, at Chakri
Throne Hall in the Grand Palace.



วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือ
ชาวบ้าน พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและ
ธงชาติ แก่ลูกเสือชาวบ้านจังหวัดตราด
3 November 1977. Her Royal Highness The Princess Mother
presenting Scouts Colours, Photographs of His Majesty
and the National Flag to Village Scouts of Trat Province.



วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยถวาย
สักการะ พระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันท
มหิดล ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศล
ถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดสุทัศนเทพวราราม

4 November 1977. His Majesty and His Royal Highness
Crown Prince Vajiralongkorn lighting candles and incense
to pay Homage at the statue of His Majesty King Rama VIII
on the occasion of the Royal Kathin Ceremony, at Wat
Suthat.



วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ทรงเยี่ยมราษฎรบริเวณอ่างเก็บน้ำ
ห้วยตาดไฮใหญ่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

8 November 1977. Her Majesty and Her Royal Highness
Princess Sirindhorn visiting with the people who came to
greet them at the site of the Huai Tat Hai Yai Dam, Muang
District, Sakon Nakhon Province.



วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ พระราชทานธงประจำรุ่นแก่ลูกเสือชาวบ้านจังหวัดร้อยเอ็ด ณ พลับพลาพิธีบริเวณสนามบินเก่า จังหวัดร้อยเอ็ด ตำบลในเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

10 November 1977. Photographed during the presentation of Scouts Colours to Village Scouts of Roi Et Province.



วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ฯ พณฯ พลเรือเอก สงัด ชลออยู่ ประธานสภานโยบายแห่งชาติ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งฯ พณฯ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ณ พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์

11 November 1977. His Majesty granting an audience to Admiral Sa-ngad Chaloryu, Chairman of the National Policy Council, who presented Him with the appointment of General Kriangsak Chomanan as Prime Minister for His Majesty's Signature, at Bhuvan Palace, Sakon Nakhon Province.



วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กในเขตพื้นที่อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

12 November 1977. His Majesty giving advices on the construction of small dams for the people of Khao Wong District, Kalasin Province.



วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ทรงพระราชปฏิสันถารเกี่ยวกับการทำมาหาเลี้ยงชีพของราษฎรอำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร
14 November 1977. Conversing with villagers concerning their livelihood in Kut Bak District, Sakon Nakhon Province.



วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ทอดพระเนตรแผนที่แสดงบริเวณที่จะสร้างโครงการเขื่อนเก็บกักน้ำ ห้วยบ้านฟุ่ม ตำบลหนองปลิงกิ่งอำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัดสกลนคร
14 November 1977. Observing a map and conversing with villagers, at the construction site of the Ban Huai Phum Dam, Nihom Nam Un Sub-District, Sakon Nakhon Province.

วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ พระราชทานพระราชมหามงกุฎให้ คณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายผ้าผูกคอ และเครื่องหมายงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๙ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

14 November 1977. His Royal Highness Crown Prince Vajiralongkorn, in the company of Her Royal Highness Princess Soamsawali, receiving the scout's scarf and emblem of the 9th Scouts Jamboree, at Ambara Villa of Dusit Palace.



วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ พระราชทานพระบรมราชโองาสให้ ฯพณฯ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี นำคณะรัฐมนตรีเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายสัตย์ปฏิญาณตนก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ ณ พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์

15 November 1977. His Majesty granting an audience to His Excellency General Kriangsak Chomanan, Prime Minister, and members of the Cabinet who declared their Oath of Allegiance, at Bhuban Palace.

วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ทรงพระราชปฏิสันถารกับไทยบ้านอาสาป้องกันตนเอง ซึ่งมาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎร และไทยบ้านอาสาป้องกันตนเองจังหวัดเลย ณ บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดเลย

18 November 1977. Conversing with members of the local Village Defence Volunteers on the grounds of the Provincial Town Hall, Muang District, Loei Province.



วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ทอดพระเนตรแผนที่โครงการก่อสร้างอาคารบังคับน้ำปากห้วยบางบาด อำเภอวังภาพ จังหวัดหนองคาย เพื่อป้องกันอุทกภัยในฤดูน้ำหลาก และเก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง

22 November 1977. Observing the plan of a sluice-gate of the Huai Bang Bat Dam, Bung Kan District, Nong Khai Province.



วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ทรงพระราชปฐิสนัถารกับทหาร ในการเสด็จพระราชดำเนิน ไปทรงเยี่ยมฐานปฏิบัติการกองพันทหารราบเฉพาะกิจ ที่ ๑๓๒ อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี

26 November 1977. During a visit to the 132nd Infantry Battalion (Task Force) Operations Base, Nam Som District, Udon Thani Province.

วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ทรงประกอบพิธียกช่อฟ้าโบสถ์วัดโพธิ์ชัย อำเภอเมืองหนองคาย และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดหนองคายที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

28 November 1977. Photographed during the Ceremony to raise the Chor Fah of the Ubosoth of Wat Bo Chai, Muang District, Nong Khai Province, and visiting with the people who came to greet Them.



วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ พระราชทานถุงของขวัญแก่ผู้แทนตำรวจตระเวนชายแดน ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมกองบังคับการชุดควบคุมตำรวจตระเวนชายแดน ที่ ๔๑ อำเภอคำม่วน จังหวัดกาฬสินธุ์

29 November 1977. Presenting gifts of commodities during a visit to the Headquarters, 41st Border Patrol Police Control Team, Kham Muang District, Kalasin Province.



วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ทรงมีพระราชดำรัสกับหลวงปู่ขาว
อนาลโย ในคราวเสด็จพระราชดำเนินไปทรงนมัสการเยี่ยม ณ วัด
ถ้ำกลองเพล ตำบลหนองบัวลำภู อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัด
อุดรธานี

30 November 1977. His Majesty conversing with a most
revered monk, at Wat Tham Klong Phen, Nong Bua Lam
Phu District, Udon Thani Province.



วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ
วัดศิริสุขาภิบาล อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

30 November 1977 His Majesty cutting the Nimit Stone to
mark the boundary of the Ubosoth of Wat Sirisukhabhibal,
Muang District, Udon Thani Province.

ธันวาคม

วันศุกร์ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๐

เวลา ๘.๐๕ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปยังวัดมหาสมณจิกาวนา ตำบลวังยาง อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ครั้นเสด็จถึงวัดมหาสมณจิกาวนา ตำบลวังยาง เสด็จขึ้นสำนักเผยแพร่ปฏิบัติวิปัสสนาธุระ ในการนี้ ได้มีพระปฏิสันถารกับพระอาจารย์เหรียญชัย มหาปัญญา เจ้าอาวาส กับทอดพระเนตรโบราณวัตถุต่างๆ จากนั้น ได้เสด็จลงเพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้ารับเสด็จอยู่ในบริเวณวัด สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์ที่นั่ง เสด็จกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๒.๐๕ น.

ในตอนบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ จากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ ไปยังสนามบินกองทัพอากาศที่ ๒ ส่วนหน้า จังหวัดสกลนคร เพื่อประทับเครื่องบินแอร์โรฟอร์ที่หนึ่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับจากการแปรพระราชฐานไปประทับแรม เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สู่กรุงเทพมหานคร

ในวันเดียวกันนี้ เวลา ๑๕.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ พลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล เสด็จไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการพระราชพิธีจารึกพระสุพรรณบัฏ สุพรรณบัฏ หิรัญบัฏ ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

วันเสาร์ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๐

เวลา ๑๐.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ทรงประกอบพิธีประดับยศ และพระราชทานสัญญาบัตรยศแก่นายทหารชั้นนายพล

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ไปในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนและสวนสนามของทหารรักษาพระองค์ เนื่องใน โอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ณ พระลานพระราชวังดุสิต

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึงต้นขบวนแถวทหาร ผู้บังคับกองผสมกราบบังคมทูลรายงาน ต่อจาก นั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ทรงตรวจพล เสร็จแล้ว เสด็จขึ้นพลับพลา ซึ่งสม เด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา ประทับ รอร์ับเสด็จพระราชดำเนินอยู่แล้ว

ครั้นประทับพลับพลาแล้ว หมู่เชิญธงไชยเฉลิมพลเข้าประจําหน้าพลับพลา พลเอกเสริม ณ นคร ผู้บัญชาการทหารบก กราบบังคมทูลถวายพระพร และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพานดอกไม้มารูปเทียน แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แล้วกล่าวนำทหารถวายสัตย์ปฏิญาณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า สถานการณ์บ้านเมืองในทุกวันนี้ เป็นที่ทราบแน่แก่ใจของเรา แล้วว่ายังไม่ปลอดภัยและวางใจ ยังมีการบุกรุกคุกคามชาติ ทั้งด้วยกำลังรบและการใช้กลอุบายทำลาย ความมั่นคงทุกด้าน รวมทั้งการแทรกแซงให้เกิดการแตกแยกกัน พูดได้ว่า ถ้าหากจิตใจของคนไทยขาด ความสำนึกในชาติก็อาจแบ่งแยกแตกกันไปแล้วก็ได้ ทหารจึงต้องมีความสำนึกในชาติอย่างแนบแน่นลึกซึ้ง ต้องตั้งสติให้มั่น ต้องใช้ปัญญาพิจารณาปัญหาและเรื่องทั้งปวงที่เกิดขึ้น อย่างรอบคอบถี่ถ้วนเป็น พิเศษ ไม่ให้หลงกลของฝ่ายผู้ไม่มุ่งดีต่อส่วนรวม นอกจากการป้องกันประเทศตามหน้าที่โดยตรงแล้ว ทหารยังต้องถือเป็นหน้าที่สำคัญด้วย ที่จะต้องสร้างความมั่นคงเป็นปึกแผ่น โดยนำหลักยุทธการมาใช้ ให้สอดคล้องกันไปกับการสร้างความมั่นคงทางด้านอื่น ๆ ที่เรากำลังต้องเร่งรีบดำเนินการอยู่ สำคัญที่สุด ให้ทุกคนต้องพยายามฝึกหัดใช้ความคิดพิจารณา ตัดสินใจให้ได้โดยถูกต้องรวดเร็ว กล้าหาญ และทำงาน ให้สอดคล้องปรองดองกับทุกฝ่ายด้วยความมั่นใจและความสามารรถ ขีดต่อเอาประโยชน์ส่วนใหญ่ เอก ราช อธิปไตย และความเป็นไทยของเราเป็นเป้าหมายอันสูงสุด หลังจากนั้นหน่วยทหารรักษาพระองค์ เดินสวนสนามตามลำดับหน่วย ผ่านหน้าพระที่นั่ง แล้วกลับเข้าที่เดิม เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์ พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันอาทิตย์ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรี มหาปราสาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายหลุยส์ แวนเดนแบร์ด เอกอัครราชทูตเบลเยียม ประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระราช ถาสน์ตราตั้ง

เวลา ๑๖.๐๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายเพียร์ทรี ทอร์สเดนซอน เอกอัครราชทูตไอซ์แลนด์ ประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาสน์ตราตั้ง

เวลา ๑๖.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินจากพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ไปยังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง ไปในการพระราชพิธีเบิกพระเนตร จลองค์พระ พุทธรูป ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตั้งการพระราชพิธีหล่อขึ้น ณ พระอุโบสถวัด

พระศรีรัตนศาสดาราม และได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเททอง เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๒๐ เนื่องด้วยทรงเจริญพระชนมายุครบ ๕๐ พรรษาบริบูรณ์ และเฉลิมถวัลย์ราชสมบัติบรมราชาภิเษก ได้หมั้นวัน เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๒๐ ซึ่ง สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ได้รื้อรับเสด็จพระราชดำเนินอยู่ ณ ที่นั้นแล้ว

ครั้นเสด็จเข้าพระอุโบสถ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงถวายพัดที่ระลึกงานฉลองพระพุทธรูปแด่สมเด็จพระสังฆราช สมเด็จพระราชาคณะ พระราชาคณะ รวม ๕๑ รูป แล้วทรงจุดเทียนพระมหามงคลเทียนเท่าพระองค์ และทรงจุดธูปเทียนบูชาพระพุทธรูปมหาสมุทรรัตนปฏิมากร พระสัมพุทธพรรณี พระพุทธรูปฉลองพระองค์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก และพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เสร็จแล้ว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการ แล้วทรงศีล จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเบิกพระเนตรพระพุทธรูป พระสุหรัย ทรงเจิม พระราชทานนามและถวายผ้าทรงสะพัก พระสงฆ์ ๕๑ รูป เจริญชัยมงคลคาถา ไห่หลวงลั่นฆ้องชัย พราหมณ์เป่าสังข์ ภูษามาลาแกว่งบัณเฑาะว์ ชาวพนักงานประโคมสังข์ แตร ดุริยางค์ ในการนี้พระสงฆ์เจริญพระพุทธรูปมณฑลฉลองพระพุทธรูป จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับ

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เจ้าพนักงานตั้งบายศรีแก้ว เงิน ทอง พราหมณ์เบิกแว่น ข้าราชการรับแว่นเวียนเทียนสมโภช

เวลา ๑๘.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พร้อมด้วย สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ นิสิต นักศึกษา พ่อค้า ประชาชน ผู้แทนสมาคมมูลนิธิ และองค์การต่างๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา

วันจันทร์ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๑.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกมหาสมาคม ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง พร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พระบรมวงศานุวงศ์ นายกรัฐมนตรี ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้าราชการ ทหาร และพลเรือน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล ในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พระชนมายุครบ ๕๐ พรรษาบริบูรณ์

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร กราบบังคมทูลถวายพระพรชัยมงคล แทนพระบรมวงศานุวงศ์ ต่อจากนั้น ฯพณฯ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี และ พลอากาศเอก หะริน หงสกุล ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กราบบังคมทูลถวายพระพรชัยมงคล ตามลำดับ เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสตอบ ความว่า คนไทย แม้จะมีจิตใจ รักความสะอาดสบาย และมักทำตามใจตัวกันเป็นปรกติ แต่ก็มีความสำนึกมั่นในชาติอยู่แทบทุกตัวตน ขามมีอันตรายเกิดขึ้นแก่บ้านเมือง เราก็มารวมกันได้เหนียวแน่น และถือน้ำใจได้เคร่งครัด ดังนั้น เราจึงมี

ชาติมีประเทศอันตั้งมั่นโดยอิสระและเสริมมาช้านาน ทั้งยังสามารถสร้างสรรค์ความดีความเจริญต่าง ๆ ไว้เป็นสมบัติของเราเองมากมาย บัจจุบันนี้ สภาการณ์หลายอย่างบ่งบอกว่า เป็นคราวที่เราจะต้องละวางความตามใจตัวกันแล้ว และจะต้องนึกถึงชาติประเทศกันให้หนักแน่นทุกฝ่ายทุกคนควรจะได้เร่งรัดปฏิบัติสรรพกิจการงานทุกด้านโดยซบถเข้มแข็ง ให้ประสานสอดคล้อง ประองตอง และเกื้อกูลกัน ตั้งมั่นอยู่ในความสุจริต สามัคคี และความไม่ประมาท ใช้สติปัญญาความสามารถให้เป็นประโยชน์ให้มากที่สุด ยึดเอาอิสรภาพ อธิปไตย และประโยชน์สุขของประชาชนคนไทยเป็นจุดหมายที่สูงสุด เพื่อรักษาชาติประเทศและความเป็นไทยของเราไว้ ให้ดำรงอยู่ตลอดไปสืบกาลนาน จบแล้ว สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา เสด็จไปประทับบนพระสุหน้ หน้าพระแท่นนพปฎลมหาเศวตฉัตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ อาลักษณ์กองประกาศิต อ่านประกาศกระแสพระบรมราชโองการสถาปนาพระราชอิสริยยศศักดิ์ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์ เสด็จขึ้นเพลาเพื่อเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ หน้าพระแท่นนพปฎลมหาเศวตฉัตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงหลั่งน้ำพระมหาสังข์พระราชทานที่พระเศียร ขณะนั้นโหรหลวงถ่มนึ่งอัญชัยพรหมณ์เป่าสังข์ ภูษามาลาแกว่งบัณเฑาะว์ ชาวพนักงานประโคมสังข์ แตร ดุริยางค์ ต่อจากนั้นพระราชทานใบมะตูม สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา ทรงรับใบมะตูมทักที่ชอกพระกรรณขวา แล้วทรงเจิมที่พระนลาฏ เสร็จแล้ว พระราชทานพระสุพรรณบัฏพระนามภิไธยซึ่งบรรจุในหีบทองคำลงยาพระปรมาภิไธยย่อประดับเพชร และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันเป็นโบราณมงคลนพรัตน์ราชวราภรณ์ ตลอดจนพระราชทานเครื่องพระราชอิสริยยศ หีบพระศรีทองคำลงยาประดับเพชร เครื่องพร้อม แก่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุตา ฯ ส่วนเครื่องพระราชอิสริยยศอันอื่นประกอบด้วยพานพระศรีทองคำลงยา เครื่องพร้อม พานทองรองหีบพระศรี พระสุพรรณศรีทองคำลงยา กาทองคำรูปกระบอง มีเถาทองรอง ขันน้ำสวดยทองคำลงยา มีจอกทอง ขันทรงพระพักตร์ทองคำลงยา เจ้าพนักงานได้ทอดถวายไว้บนโต๊ะ ครั้นเสร็จการพระราชพิธีแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลา ๑๖.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุตา ฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระที่นั่งไพศาลทักษิณ และพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

ในการนี้ ทรงถวายสุพรรณบัฏ หิรัญบัฏ สัญญาบัตร พัดยศ ไตร แต่ สมเด็จพระราชาคณะ รองสมเด็จพระราชาคณะ และพระสงฆ์ ที่ได้ทรงตั้งสมณศักดิ์ ตามลำดับ ตลอดจนพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แก่ข้าราชการด้วย

วันอังคารที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๐.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุตา ฯ เสด็จพระราชดำเนิน

โดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ และพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

เวลา ๑๖.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา อาทิ

- คณะองคมนตรี และภริยา
- คณะรัฐมนตรี และภริยา
- คณะสถานโยธยาแห่งชาติ
- คณะกรรมการสภาอากาศไทยและกรรมการเจ้าหน้าที่
- คณะนายทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ
- คณะนายตำรวจ
- สมาชิกชมรมนักเรียนรู้ทุนมูลนิธิอานันทมหิดล ฯลฯ

เวลา ๑๗.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดาร่วมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา ทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะทูตานุทูตและผู้แทนฝ่ายกงสุลเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสตอบว่า ข้าพเจ้ามีความปิติชื่นชมเป็นอย่างยิ่ง ที่ท่านทั้งหลายมีไมตรีจิต พรั่งพร้อมกันมาถวายพรวันเกิดในวันนี้ ขอขอบใจในคำถวายพรอันเปี่ยมด้วยความปรารถนาดี ซึ่งท่านได้กล่าวในนามคณะทูตานุทูตและผู้แทนฝ่ายกงสุลรวมทั้งในนามประมุขแห่งรัฐและหัวหน้ารัฐบาลอันท่านเป็นผู้แทนอยู่ ข้าพเจ้าขอสนองพรและไมตรีทั้งนี้ด้วยใจจริงเช่นกัน

ข้าพเจ้ารู้สึกยินดีในถ้อยคำอันไพเราะ ที่ท่านได้กล่าวแสดงความหวังดีต่ออนาคตของประเทศไทย พร้อมทั้งแสดงความเข้าใจและเห็นใจในปัญหาทั้งปวง ที่ประเทศของเราต้องเผชิญอยู่ ข้าพเจ้ารู้สึกที่เราเองยังไม่สามารถที่จะแสดงตัวให้ประชาชนในประเทศของท่านตลอดจนชาวโลกทั่วไป เข้าใจเห็นจริงได้เช่นเดียวกับท่าน ประเทศไทยตั้งใจและพยายามอยู่อย่างสุดกำลัง ที่จะปรับปรุงและช่วยตัวเอง เพื่อธำรงรักษาความเป็นอยู่อันเป็นปกติของเราไว้พร้อมกับสร้างสรรค์ความเจริญ และความก้าวหน้าผาสุกให้จงกามยิ่งขึ้นไป จึงเป็นทางคืออย่างนี้ หากท่านทั้งหลายจะช่วยกันแสดงความเข้าใจเห็นจริง ที่ท่านเองมีอยู่ต่อประเทศไทยให้คนทั้งปวงได้ทราบด้วย เพราะถ้าเป็นได้ดั่งนั้น ก็จะเป็นการช่วยให้ประชาชาติทั้งหลายเข้าใจกันและผูกสัมพันธ์ไมตรีกันได้ดีขึ้น ด้วยการร่วมมือกันอย่างสงบ เกื้อกูลกันอย่างแท้จริง และยกย่องนับถือกันโดยบริสุทธิ์ใจ ซึ่งหมายความว่าสันติภาพ อันเป็นความมุ่งประสงค์ยิ่งใหญ่ที่แสวงหากันอยู่ จะมีทางบังเกิดมีขึ้นได้ในที่สุด

ขอให้ทุกท่านมีความสุขความสำเร็จและความเจริญทุกประการ ทั้งขอให้ประชาชนและประเทศบรรดาที่ท่านเป็นผู้แทนอยู่ ณ ราชสำนักนี้ มีแต่ความรุ่งเรืองไพบูรณ์ตลอดสืบไป และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงน้ชา แก่ผู้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทด้วย

วันพุธที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๕.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนิน ไปทรงร่วมงานเลี้ยงสังสรรค์ประจำปี ของผู้ที่เคยศึกษาในมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด และเคมบริดจ์ ณ โรงแรมเอราวัณ

วันพฤหัสบดีที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๕.๕๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในพิธีประกาศเกียรติคุณ “คนไทยตัวอย่าง” ประจำปี ๒๕๒๐ ซึ่งมูลนิธิธารน้ำใจได้จัดให้มีขึ้น ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันศุกร์ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๕.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินไปทรงร่วมในการประชุมวิสามัญของมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ ห้องประชุมหอสมุดแห่งชาติ

วันเสาร์ที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๐.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีฉลองวันพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๐ ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เวลา ๑๒.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลตำรวจเอก หลวงชาติตระการโกศล ประธานกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๑๑ กับคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานไฟพระฤกษ์ เพื่อเชิญไปกระทำพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทยครั้งที่ ๑๑ ประจำปี ๒๕๒๐ ซึ่งกำหนดทำการแข่งขันในระหว่างวันที่ ๑๑-๑๓ ธันวาคม ๒๕๒๐ ณ สนามกีฬาแห่งชาติ

เวลา ๑๖.๔๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายชุม บุญเรือง ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย และนายกเหล่ากาชาดจังหวัดเชียงราย เฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานรถยนต์พยาบาล

เวลา ๑๗.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปในการพระราชทานเพลิงศพ นางอร่าม กิจจาทร ณ เมรุวัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๙.๔๐ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดงาน “ราตรีดอกไม้หอม” ครั้งที่ ๓ ณ ห้องมรกต โรงแรมอินทรา

วันอาทิตย์ที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๖.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศล “วันกรมสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส” ณ ตำหนักวาศกรี วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

ในโอกาสนี้ อธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กราบบังคมทูลรายงานเกี่ยวกับกองทุนอุปถัมภ์ การศึกษาในสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณฺณสิริ) และน่านิสิตผู้ได้รับทุน เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานทุนดังกล่าวด้วย

เวลา ๘.๕๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดงาน “วันรวมใจช่วยสายใจไทย” ครั้งที่ ๓ เพื่อหารายได้สมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ สวนอัมพร

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ นายประกอบ หุตะสิงห์ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปเป็นประธานในพิธี เปิดการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๑๑ ณ สนามกีฬาแห่งชาติ

วันจันทร์ที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๖.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

– นาย เอ็ดการ์ ฟอน ชมิดท์ – เปาล์ เอกอัครราชทูตเยอรมันประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายหนังสือ ซึ่งประธานาธิบดีแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ได้ส่งมาเพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๕๐ พรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๐

– นายแสง เสดะกุล ผู้อำนวยการบริษัทสักระยาการพิมพ์ จำกัด พร้อมด้วยนายประพันธ์ เสดะกุล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๐

– นายกิตติรัตน์ ศรีวิสารวาจา กรรมการบริษัทอินเตอร์เนชั่นเนลเอนจิเนียริง จำกัด พร้อมด้วยนายเทียน กาญจนจारी กรรมการผู้จัดการบริษัท ฯ และนายประหยัด อังสุสิงห์ ผู้จัดการทั่วไป เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๐

– นายเล็ก สิงห์สมบุญ แห่งบริษัทพรหมสุวรรณโยธา จำกัด และคณะชมรมผู้ค้าทราย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย

– นางศรีพรรณ ชัยเนียน พร้อมด้วยคณะชาวศูนย์การค้าราชประสงค์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๐ ต่อจากนั้น

- นาย คุณ ปาร์ค เอกอัครราชทูตแห่งสาธารณรัฐเกาหลีประจำประเทศไทย เผ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายเครื่องม้อจักรกล ซึ่งรัฐบาลเกาหลีมอบให้แก่กรมชลประทาน สำหรับใช้ในโครงการต่างๆ ในภาคเหนือ

เวลา ๘.๑๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๒๐ ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ณ หอประชุมกระทรวงศึกษาธิการ

วันอังคารที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๐.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากเสด็จลง ณ ศาลาดุสิตาลัย สวนจิตรลดา พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คณะองคมนตรี ข้าราชการ นิสิต นักศึกษา ประชาชน ผู้แทนสมาคมมูลนิธิและองค์กรต่างๆ เผ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม สถาปนาพระราชอิสริยยศักดิ์ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๐

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๒๐

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้คณะบุคคลต่างๆ เผ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๐๕ น. หลวงถวิลเศรษฐพิพิธการ ที่ปรึกษาบริษัทอุตสาหกรรมนมไทย จำกัด พร้อมด้วยคณะกรรมการของบริษัท ฯ เผ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย

เวลา ๑๗.๓๐ น. นายสุธี อภินิพน นายกสมาคมพ่อค้าส่งไม้ส่งออกและสั่งเข้าและกรรมการผู้จัดการบริษัท ไทยสวีสต์อิมพอร์ตเอกซ์พอร์ต จำกัด เผ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน โดยเสด็จพระราชกุศลเพื่อตั้งเป็นทุน “สุธี อภินิพน” ในมูลนิธิอานันทมหิดล โดยจะบริจาคสมทบอีกเป็นประจำทุกปี ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๔๕ น. หม่อมเจ้าสมาคม กิตติยากร เผ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานน้ำพระมหาสังข์ ในโอกาสที่มีพระชนมายุครบ ๖ รอบ เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๒๐ และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายหนังสือราชสกุลกิตติยากร ในโอกาสนี้ บุตร และธิดา ร่วมเข้าเผ้าทูลละอองธุลีพระบาทด้วย

เวลา ๒๑.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พร้อมด้วย สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายลี กวน ยู นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ และภริยา เผ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำด้วย

วันเสาร์ที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๘.๕๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์

พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปยังวัดวชิรลงกรณ์ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงวัดวชิรลงกรณ์ และนายเลิศ หงษ์ภักดี ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา เฝ้าทูลละอองพระบาท กราบบังคมทูลรายงานแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย และทรงศีล

ต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดได้กราบบังคมทูลถวายรายงานการก่อสร้างมณฑปครอบรอยพระพุทธรูป หลังจากนั้น ได้เสด็จพระราชดำเนินไปยังมณฑปพิธีวางศิลาฤกษ์ ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิม อัฐิ ทอง นาก เงิน และแผ่นศิลาจารึก แล้วทรงวางอัฐิ ทอง นาก เงิน และแผ่นศิลาจารึก ระหว่างนั้น พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคมสังข์ แตรดุริยางค์ เมื่อเสร็จพิธีแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับเข้าสู่พลับพลาพิธี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม แล้วพระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก เสร็จแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนสร้างมณฑปครอบรอยพระพุทธรูป แล้วนางทิพย์ นิยมเหตุ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายโฉนดที่ดินเพื่อพระราชทานให้ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๒ เพื่อสร้างสถานีตำรวจภูธร ตำบลโขงพระ หน้าวัดวชิรลงกรณ์ และอีกส่วนหนึ่งทรงถวายให้พระครูกิตติวัฒน์ ณะคุณ เจ้าอาวาสวัดวชิรลงกรณ์เพื่อขยายบริเวณวัด

หลังจากนั้น จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังพลับพลาวิโรจนาภรณ์ เพื่อเสวยพระกระยาหารกลางวัน และทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถ สมควรแก่เวลาแล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังพลับพลาพิธี เพื่อพระราชทานธงลูกเสือชาวบ้าน ธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แก่ลูกเสือชาวบ้าน รวม ๓๔ รุ่น

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราชโอวาทความว่า การปฏิบัติงานของเหล่าลูกเสือชาวบ้าน จัดว่าได้อุทิศตนเป็นลูกเสือชาวบ้านแล้วอย่างสมบูรณ์ และมีหน้าที่ตามวัตถุประสงค์หลักของการเป็นลูกเสือชาวบ้าน คือ ทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมและประเทศชาติ ด้วยใจเที่ยงตรงตั้งใจจริง และถือความบริสุทธิ์ใจเป็นที่ตั้งโดยไม่คำนึงถึงข้อครหาใดๆ หากทุกคนปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมได้ ฐานะความเป็นอยู่ของทุกคนก็จะสูงขึ้นและมั่นคงขึ้นด้วยเป็นไปตามตัว

จบแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลกิจการลูกเสือชาวบ้าน จากนั้นทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมและทรงปฏิสนธารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรและลูกเสือชาวบ้านที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอย่างหนาแน่น สมควรแก่เวลาแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับถึง พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต เมื่อเวลา ๑๖.๕๐ น.

เวลา ๑๔.๓๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดงาน “วันขนมไทยช่วยสายใจไทย” ซึ่งสายปัญญาสมาคม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้จัดขึ้น ตามคำกราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนินของท่านผู้หญิงหม่อมหลวงมณีนันท์ บุณนาค นายกสายปัญญาสมาคม ฯ ณ สวนอาหารรุ่งสวรรค์ หลักสี่ กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๖.๒๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ นายประกอบ หุตะสิงห์ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ เป็นประธานในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๑๑ ณ สนามกีฬาแห่งชาติ

วันอาทิตย์ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๖.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามมกุฎราชกุมารี เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชทานพระราชวโรกาสให้ พระบรมวงศานุวงศ์ และสมาชิกราชสกุลทุกมหาสภา เฝ้าทูลละอองพระบาทถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสพระราชพิธีสถาปนา เฉลิมพระนามาภิไธย เมื่อวันเฉลิมพระชนมพรรษาที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๐

ในการนี้พระราชทานพระราชดำรัสว่า ข้าพเจ้ามีความปีติปลาบปลื้มใจอย่างยิ่ง ที่ได้ฟังคำอำนวยพรอันเปี่ยมด้วยความปรารถนาดีและไม่ตรีจิต ขอขอบพระทัยพระบรมวงศานุวงศ์ และขอบใจสมาชิกแห่งราชสกุลทุกท่าน ทั้งขอสนองพรและไมตรีทั้งนั้นด้วยใจจริงดุจกัน

ความเมตตาอารีและความเป็นมิตรไมตรี ที่ท่านได้แสดงต่อข้าพเจ้าในครั้งนี้ ทำให้เกิดกำลังใจและความมั่นใจเป็นอันมาก ในการที่จะรับหน้าที่ปฏิบัติงานของส่วนรวมต่อไป ข้าพเจ้าขอตั้งความปรารถนาต่อที่ประชุมนี้ที่จะปฏิบัติหน้าที่ทุกอย่างให้สมกับตำแหน่งและฐานะ โดยเต็มกำลังสติปัญญาความสามารถ เพื่อให้สำเร็จประโยชน์สุขอันไพบูรณ์ และความเจริญวัฒนาแก่ประเทศชาติและประชาราษฎร์ทั้งมวล

ขอคุณพระศรีรัตนตรัย จงบันดาลความสุขสิริสวัสดิ์พิพัฒนามงคลแก่ท่านทั้งหลายตลอดกาลทุกเมื่อไป

เวลา ๒๐.๓๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามมกุฎราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธาน และพระราชทานรางวัล ในงานวันตัดสินเพลงยอดนิยม ประจำปี ๒๕๒๐ ตามคำอัญเชิญของ นางวิจิตรา พันธุะรังสฤษฎิ์ ประธานคณะกรรมการจัดงาน ฯ ณ โรงละครแห่งชาติ

วันจันทร์ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาค ๒ และภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา ๒๕๑๙ กับภาค ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๐ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีอิสระในการศึกษามาก เพราะมหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้เล่าเรียนด้วยตนเองได้ตามความสมัครใจ ไม่บังคับว่าจะต้องเข้าเรียนในชั้น การให้การศึกษาตามระบบนี้ ทำให้นักศึกษาต้องระมัดระวังควบคุมตัวเองเป็นพิเศษ ต้องเอาใจใส่ในการเรียนและต้องขยันหมั่นเพียรกันจริงๆ มิฉะนั้นจะเรียนให้สำเร็จได้โดยยาก ข้อนี้อาจให้เกิดผลดีอย่างหนึ่งแก่บัณฑิตทุกคนที่ผ่านการศึกษาโดยตลอด คือ ทำให้มีความอดสาหะพยายามและความเข้มแข็งในจิตใจ รู้จักข่มใจ รู้จักบังคับควบคุมตัวเองได้เป็นอย่างดีต่อไป ไม่ว่าจะทำประกอบการทำงานสิ่งใด ก็จะสามารถทำให้สำเร็จลุล่วงได้ไม่ยาก ทำให้มั่นใจได้ว่าจะประสบความสำเร็จและความรุ่งเรืองในชีวิตอย่างแน่นอน บัณฑิตทุกคนจึงควรตั้งใจรักษาลักษณะนิสัยและจิตใจ

ที่เข้มแข็งซึ่งมีอยู่แล้วไว้ อย่าให้เสื่อมถอย เพื่อจักสามารถประกอบกรณียกิจที่สำคัญกว่าการเล่าเรียน อันได้แก่งานส่วนรวมของประเทศชาติ ให้สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำพาชาติบ้านเมืองของเราให้ดำเนินก้าวหน้าไปด้วยความเจริญ ความมั่นคง และความผาสุก

ในวันเดียวกันนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้คณะบุคคลต่างๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๘.๕๕ น. นายแพทย์ปราโมทย์ โสภากย์ นำ นายศิโยธิโกะ มิอูรา ประธานกรรมการของบริษัทโตโยต้า มอเตอร์ส ประเทศไทย จำกัด พร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวายรถยนต์พยาบาลแบบตู้ พร้อมอุปกรณ์สำหรับปฐมพยาบาล จำนวน ๒ คัน เพื่อพระราชทานให้แก่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลตำรวจ ไว้ใช้ในราชการ ตลอดจนทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวายเงินจำนวนหนึ่ง เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย และอีกจำนวนหนึ่ง เพื่อพระราชทานแก่กองแพทย์หลวง ต่อจากนั้น

เวลา ๑๙.๐๕ น. ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี นำ ฯพณฯ นายธานินทร์ กรัยวิเชียร องคมนตรี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับตำแหน่งหน้าที่

วันอังคารที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาค ๒ และภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา ๒๕๑๙ กับภาค ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๐ ต่อจากเมื่อก่อนนี้ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การที่แต่ละคนมีอิสระมากในการเล่าเรียนนั้น ทำให้พลดพลั้งเสียผลในการศึกษาและอื่นๆ ได้ง่ายที่สุด ยิ่งมีอิสระมากขึ้นเท่าใดก็จะต้องมีการข่มใจ บังคับใจมากขึ้นเท่านั้น หาไม่แล้วจะมาเป็นบัณฑิตอย่างนี้ไม่ได้ การข่มใจบังคับตนเอง ให้ข่มใจข่มใจเรียนอยู่ด้วยความหมั่นขยันนั้น ที่จริงก็คือการตั้งระเบียบข้อบังคับ หรือการกำหนดวินัยที่ดีให้แก่ตนนั่นเอง จึงเห็นได้ว่ามีอิสรภาพกับวินัย ซึ่งดูเผินๆ เหมือนกับเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกันนั้น แท้จริงเป็นของคู่กัน ทั้งจำเป็นจะต้องให้ควบคู่กันเพื่อให้ควบคุมกันอยู่เสมอ มิฉะนั้น จะหวังผลที่ดีอันพึงประสงค์ไม่ได้ เช่น ทุกคนซึ่งมีความรู้ ความคิด สติปัญญา สามารถที่จะสร้างประโยชน์ต่างๆ ได้พร้อมมูลอยู่นี้ ถ้าขาดวินัย ก็อาจปล่อยตัว ปล่อยใจให้เป็นไปตามความสะดวกสบาย ทำให้สูญเสียประโยชน์ที่พึงจะได้ไปเปล่าๆ เท่ากับได้เบียดเบียนทำลายตนเองและทำลายผู้อื่นให้เสียหายด้วยอย่างน่าตำหนิที่สุด เพราะฉะนั้น จึงจำเป็นที่ทุกคนจะต้องใช้วินัยบังคับ คือบังคับให้ทำความดีความเจริญให้แก่ตน และเพื่อแผ่ความดีความเจริญนั้นแก่ผู้อื่นพร้อมกันไปด้วย ยิ่งฉลาดสามารถเพียงใด ก็ต้องปฏิบัติให้เคร่งครัดยิ่งขึ้นเพียงนั้น

ในวันเดียวกันนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้คณะบุคคลต่างๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๘.๒๐ น. พลอากาศเอก หะริน หงสกุล ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในนามของสมาชิกสภานิติบัญญัติ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวายของที่ระลึก เนื่องในโอกาสวันเฉลิม

พระชนมพรรษาครบ ๕๐ พรรษา และเนื่องในโอกาสที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมสถาปนาพระราชอิสริยยศศักดิ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ

เวลา ๑๘.๒๕ น. พลเอก ชส เทพหัสดิน ณ อยุธยา รองผู้บัญชาการทหารบก นำ คณะผู้แทนลูกเสือชาวบ้าน รุ่น ๒๗๗/๒ ตำบลบางด้วน จังหวัดสมุทรปราการ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนสร้างโรงเรียนตามพระราชประสงค์ ที่หมู่บ้านสี่มุมพุด จังหวัดพิษณุโลก และโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนกิจการลูกเสือชาวบ้าน ต่อจากนั้น

เวลา ๑๘.๕๐ น. พลโท พระยาศัลวิธานนิเทศ กรรมการมูลนิธิอานันทมหิดล แผนกวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ พร้อมด้วยนายกลัษย์ อิศรเสนา ณ อยุธยา กรรมการและเลขาธิการแผนกวิศวกรรมศาสตร์ มูลนิธิอานันทมหิดล นำ นายผณิศวร ชำนาญเวช ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานทุนมูลนิธิ “อานันทมหิดล” แผนกวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกกราบถวายบังคมลาไปศึกษาต่อที่สหรัฐอเมริกา

เวลา ๑๙.๑๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานงาน “วันบุปผชาติ” ณ ห้องนภาลักษณ์ โรงแรมดุสิตธานี

วันพุธที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาค ๒ และภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา ๒๕๑๙ กับภาค ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๐ ต่อจากเมื่อวานนี้ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การที่ทุกคนมีโอกาสได้เล่าเรียนจนสำเร็จ มีความรู้ความสามารถเหนือกว่าผู้อื่นอีกเป็นอันมากแล้วนั้น ย่อมทำให้เกิดภาระสำคัญขึ้น ที่จะต้องทำตัวทำงานให้เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน และการที่จะทำตนให้เป็นประโยชน์ได้ดังนั้น จำต้องอยู่ที่จะต้องรู้สำนึกให้ลึกซึ้งถึงประโยชน์ส่วนรวม ต้องทำความคิดความเห็นให้กระจ่างถึงความสำคัญของส่วนรวม ว่าถ้าความมั่นคงและความเป็นปรกติเรียบร้อยของส่วนรวมมิได้มีอยู่แล้ว ตนเองจะไปมีความสุขความเจริญอยู่ ณ ที่ใด ทุกคนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมก่อนประโยชน์ส่วนตัว และยกประโยชน์ส่วนรวมไว้เหนือประโยชน์อย่างอื่น เมื่อจะทำการงานเพื่อสร้างเสริมประโยชน์อันใด จะต้องไม่ให้ขัดกับประโยชน์ส่วนรวม หรือเบียดเบียนประโยชน์ส่วนรวมให้เสียหาย เพราะจะทำให้ประโยชน์ส่วนตัวหรือส่วนเฉพาะนั้นเสียหายไปด้วย การทำงานทุกอย่าง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ได้ประโยชน์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม ประโยชน์นั้นจึงจะสมบูรณ์และมั่นคงถาวร เป็นผลดีแก่ชาติบ้านเมืองอย่างแท้จริง

เวลา ๑๗.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้พระภิกษุสมชาย ฐิตวิริโย และพระภิกษุจากวัดราชบูรณะคุณาราม จังหวัดจันทบุรี นำ นายเพิ่มพูน ลักษณโกวิท นายสัญญา ศิริเจริญธรรม และนายทวี ขวัญทอง พร้อมทั้งครอบครัว เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย

จันทิมนสยาม และ นำ กำนันโต จรุงกลาง แห่งหมู่บ้านพลจอก อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา และ ภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหาอุทม์ สร้างด้วยเหล็กไหล ๑ องค์ ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- นายเปลื้องศักดิ์ ประกาศเกสัช ประธานกรรมการคณะกรรมการจัดงานฉัตรมงคลรำลึก ๒๕๒๐ นำคณะกรรมการจัดงานฉัตรมงคลรำลึกประจำปี ๒๕๒๐ สมาชิกสโมสรไลออนส์ในประเทศไทย นายพนิต เสวตโยธิน ประธานจัดงานฉัตรมงคลรำลึกประจำปี ๒๕๑๘ และนายรัช ทานสัมฤทธิ์ ประธานจัดงานฉัตรมงคลรำลึกประจำปี ๒๕๑๘ และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน โดยเสด็จพระราชกุศล สมทบทุนโครงการสาธิตนุกรมไทย สำหรับเยาวชน

- นายสุจิตต์ สุนทรพิมล นำ นางบัวเฟื่อน สุนทรพิมล ผู้เป็นมารดา พร้อมด้วยบุตรและหลาน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย

- คณะกรรมการบริษัทเฟิสท์ทรีสต์ จำกัด เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน และเครื่องฉายภาพยนตร์ ขนาด ๓๕ มม. จำนวน ๒ เครื่อง เพื่อทรงใช้ในการส่วนพระองค์ ตามพระราชอัชฌาศัย เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

- ศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เลขาธิการ รักษาการแทนอุปนายกผู้อำนวยการสภากาชาดไทย นำ คณะผู้จัดการของบริษัทเซริง (กรุงเทพ ฯ) จำกัด และบริษัทเซริงเคมีภัณฑ์ จำกัด เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายรถพยาบาลแบบตู้ทึบ พร้อมเครื่องปรับอากาศ และอุปกรณ์ สำหรับใช้ในกิจการของสภากาชาดไทย เนื่องในโอกาสฉลองครบรอบ ๔๐ ปี ของบริษัท ฯ

ในวันเดียวกันนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระราชวโรกาส ให้บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๓๕ น. นายอุทัย อติแพทย์ อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชน และหม่อมราชวงศ์อดุลยศักดิ์ กิตติยากร รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิสงเคราะห์ นำ นายประภาส ประสิทธิ์ดำรง ผู้จัดการห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยดำรงก่อสร้าง เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศล สำหรับพระราชทาน มูลนิธิสงเคราะห์เด็ก ฯ ของศาลคดีเด็ก และเยาวชน

เวลา ๑๖.๕๐ น. นายกาแลบ เอ. แชมแมน อุปทูตแห่งซาอุดีอาระเบีย พร้อมด้วยครอบครัว เฝ้าทูลละอองพระบาท

เวลา ๑๘.๒๐ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน ประทานพระวโรกาสให้ พระสมชาย ฐิตวิริโย นำ นายณรงค์ บัญญัติศิลป์ และครอบครัว เฝ้าถวายจันทิมนสยาม

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาค ๒ และภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา ๒๕๕๙ กับภาค ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ ต่อจากเมื่อก่อนนี้ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การสร้างความสำเร็จในกิจการงานทุกอย่าง ทุกระดับ รวมทั้งความสำเร็จในชีวิตของแต่ละคนด้วยนั้นต้องอาศัยปัจจัยสำคัญประกอบกันถึงสามส่วน ส่วนที่หนึ่ง คือความรู้และความชำนาญทางวิชาการซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐาน หรือเป็นเครื่องมือปฏิบัติงานแท้ๆ ส่วนที่สอง คือความละเอียดถี่ถ้วน ความตั้งใจและความอดทนพยายาม ซึ่งเป็นเครื่องช่วยให้ทำการได้ไม่ผิดพลาดบกพร่อง และสำเร็จลุล่วงได้ตลอด ไม่ถึงขว้างละวางเสียกลางคัน ส่วนที่สามนั้น ได้แก่สติความระลึกรู้ตัว และปัญญาความรู้ชัดหรือความเฉลียวฉลาดที่จะหยุดคิดพิจารณาถึงจะทำคำที่จะพูดทุกอย่าง ให้เป็นไปโดยถูกต้องเที่ยงตรง ตามกระบวนการของเหตุผล ซึ่งจะช่วยให้ดำเนินชีวิตและการงานไปในทางเจริญ และบรรลุความสำเร็จที่สมบูรณ์ได้ ในการที่แต่ละคนจะออกไปประกอบกิจการสร้างความเจริญความสำเร็จแก่ตน แก่ส่วนรวมต่อไป ทุกคนจึงควรตั้งใจพยายามใช้ปัจจัยทั้งสามส่วนให้ครบถ้วนทุกกรณีไป

เวลา ๑๗.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายชวาล โสถิวันวงศ์ กรรมการผู้จัดการบริษัท ซี เอส อินเตอร์เนชั่นแนล อีเล็คโทรนิคส์ จำกัด และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวายเครื่องป้องกันอุบัติเหตุทางไฟฟ้า เพื่อใช้ภายในพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน จำนวน ๓๐ เครื่อง

เวลา ๘.๕๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นองค์ประธานเปิดนิทรรศการสัปดาห์นิคมไทย ณ อาคารสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และกองส่งเสริมหัตถกรรมไทย กระทรวงอุตสาหกรรม ตามคำอัญเชิญของนายสมพร เทพสิทธา นายกสมาคมนิคมไทย

เวลา ๑๓.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ อนุภิกษาผู้อำนวยการสภาภาษาชวไทย เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการประชุมกรรมการสภาภาษาชว ครั้งที่ ๑๖ ณ ตึกบริพัตร สำนักงานกลางสภาภาษาชวไทย

วันศุกร์ที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๐

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯ พณฯ พลเอก สารัญ แพทยกุล องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปในการแข่งขันบาสเกตบอลระหว่างประเทศ ชิงถ้วยพระราชทาน ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ครั้งที่ ๑ ณ ยิมเนเซียม ๑ สนามกีฬาแห่งชาติ

วันเสาร์ที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

เวลา ๑๓.๔๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดย

เฮลิกอปเตอร์พระที่นั่ง จากสนามข้างพระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังดุสิต ไปยังวัดศรีประจันตคาม อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงวัดศรีประจันตคาม และเสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พลับพลาพิธีแล้ว ทรง จุฑารูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยและทรงศีล เสร็จแล้ว นายแสวง อินทสุต รองผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี กราบบังคมทูลถวายรายงานการก่อสร้างพระพุทธรูปประจำเมือง และการก่อสร้างโรงเรียนวัดศรีประจันตคาม หลังจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีเททองหล่อพระพุทธรูปประจำเมือง และเสด็จพระราชดำเนินไปยังมณฑลพิธี ทรงวางศิลาฤกษ์โรงเรียนวัดศรีประจันตคาม เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับเข้าสู่พลับพลาพิธี ทรงพระเคนจตุรัสจตุรัสไทยธรรมแล้ว พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก จบแล้ว พระราชทานพระวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธา ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินสมทบทุนเททองหล่อ พระพุทธรูป และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนสร้างโรงเรียน ฯ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานของที่ระลึก เสร็จแล้ว ทรงลงพระปรมาภิไธยในแผ่นศิลา แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังพลับพลาพิธี เพื่อพระราชทานธงลูกเสือชาวบ้าน ธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แก่ลูกเสือชาวบ้าน รวม ๓๒ รุ่น

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราโชวาท ความว่า การที่ลูกเสือชาวบ้านเข้ามารับการอบรม เป็นการรับประโยชน์ คือ ความรู้ความสามารถ รวมทั้งความกล้าหาญที่จะแสดงความสามารถต่อที่ชุมชน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ อีกนัยหนึ่ง การอบรมลูกเสือชาวบ้าน เป็นการอบรมให้บุคคลรู้หลักปฏิบัติในการสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวมและความสามัคคีในหมู่คณะ ทำให้บุคคลทราบถึงความสามารถเฉพาะตัวที่มีอยู่ ให้พยายามรักษาความสามารถและความสามัคคีไว้ เพื่อคณะลูกเสือจะได้เป็นกำลังสำคัญในการบำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวมและประเทศชาติตลอดไป จบแล้ว พระราชทานพระวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลกิจการลูกเสือชาวบ้าน จากนั้น ทรงพระราชดำเนิน ทรงเยี่ยมและทรงปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎร และลูกเสือชาวบ้านที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอย่างหนาแน่น ต่อจากนั้น จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังกองพันทหารราบที่ ๓ กรมผสมที่ ๒ ค่ายสุรสิงหนาท และหน่วยปฏิบัติการจิตวิทยา กองกำลังบูรพาพร้อม บ้านโนนสาวเอ้ ตำบลคลองน้ำใส อำเภออรัญประเทศ เพื่อทรงเยี่ยมข้าราชการ ทหาร ตำรวจ และพลเรือน ที่ปฏิบัติการอยู่ ณ ที่นั้น ตลอดจนเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎร ณ นิคมสร้างตนเองคลองน้ำใส ซึ่งได้อพยพลี้ภัยจากชายแดนที่ติดกับประเทศกัมพูชา ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรด้วยความทรงห่วงใย สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งกลับสู่กรุงเทพมหานคร ถึงพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต เมื่อเวลา ๒๐.๑๕ น.

เวลา ๑๕.๒๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปทรงวางศิลาฤกษ์อุโบสถวัดธรรมกายาราม พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดปทุมธานี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ถึงวัดธรรมกายาราม ตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี แล้วเสด็จขึ้นศาลาปฏิบัติธรรม ทรงศีล จบแล้ว พลเอก เสริม ณ นคร ประธานกรรมการจัดงาน ฯ กราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและกิจกรรมทางศาสนาของวัด

เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังมณฑลพิษณุ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงประกอบพิธีวางศิลา
ฤกษ์อุโบสถ ต่อจากนั้น ทรงปลูกต้นบอนนาค และต้นพะยอม ณ บริเวณหน้ามณฑลพิษณุ แล้วเสด็จพระราช
ดำเนินกลับขึ้นศาลาปฏิบัติธรรม สมเด็จพระราชาคณะ พระราชาคณะ และพระสงฆ์จากทุกวัดในจังหวัด
ปทุมธานีเจริญพระพุทธมนต์ ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๕๐ พรรษา ต่อจากนั้น พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาบริจาค
เงินสมทบทุนสร้างอุโบสถ เฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานของที่ระลึก เสร็จแล้ว เสด็จพระราช
ดำเนินไปยังพลับพลาพิธีลูกเสือชาวบ้าน นายสุธี โอบอ้อม ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี กราบบังคมทูล
ถวายรายงานกิจการลูกเสือชาวบ้านจังหวัดปทุมธานี แล้วพระราชทานธงประจำรุ่นแก่ประธานรุ่นลูกเสือชาว
บ้าน จำนวน ๓๒ รุ่น ในการนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ พระราชทานพระราชวโรกาส ความว่า การอ
บรมลูกเสือชาวบ้านมีความมุ่งหมายที่จะฝึกฝนส่งเสริมความรู้ความสามารถ พร้อมทั้งจิตใจที่ดี ที่ทุกคนมี
อยู่แล้ว ให้เจริญงอกงามขึ้น และให้นำออกมาใช้การได้ สำหรับนำไปช่วยตนเองในการดำรงตนดำรงฐานะ
และอาชีพอย่างหนึ่ง สำหรับไปสร้างความสามัคคีปรองดองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อให้สามารถช่วย
เหลือส่งเสริมกันและกัน ทั้งให้มีความเป็นปึกแผ่นที่ทำประโยชน์ส่วนรวมต่าง ๆ ให้สำเร็จได้อย่างหนึ่ง และ
ให้มีความรักชาติบ้านเมือง พร้อมทั้งรู้จักหน้าที่ของคนไทย ที่จะต้องปกป้องคุ้มครองผืนแผ่นดิน และ
รักษาอิสรภาพของเผ่าไทยให้มั่นคง อีกอย่างหนึ่ง เท่าที่ปรากฏ ลูกเสือชาวบ้านมีคุณสมบัติและมีความ
สามารถปฏิบัติภารกิจได้สมกับหน้าที่เป็นที่ประจักษ์แล้วโดยมาก แสดงว่ากิจการนี้บังเกิดผลเป็นคุณจริง จึง
สมควรอย่างยิ่ง ที่ลูกเสือชาวบ้านทุกคนและผู้ดำเนินกิจการลูกเสือชาวบ้านทุกระดับ จะต้องรักษาประ
โยชน์ ความดี ความสำคัญ และจุดมุ่งหมายของกิจการของทุกคนไว้ให้มั่นคง ด้วยความเข้มแข็ง ด้วย
ความสุจริตบริสุทธิ์ใจ ทั้งด้วยความพากเพียรและอดทน เพื่อให้กิจการลูกเสือชาวบ้านได้เป็นปัจจัยสำคัญ
อีกประการหนึ่ง ในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นไทยของชาติของเรา จบแล้ว พระราชทาน
พระราชวโรกาสให้ราษฎรและลูกเสือชาวบ้าน เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน
โดยเสด็จพระราชกุศล สมทบทุนกิจการลูกเสือชาวบ้าน และสภาภาษาไทย จากนั้น ทรงเยี่ยมราษฎร
และลูกเสือชาวบ้าน ที่เฝ้าทูลละอองพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์
พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา ๑๖.๒๕ น.

ในวันเดียวกันนี้ เวลา ๙.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์
พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในงาน “ดนตรีไทยอุดมศึกษา” ครั้งที่ ๑๐
ณ เวทีเดิม สวนอัมพร ต่อจากนั้น

เวลา ๑๐.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปทรงเปิดงานนิทรรศการผลิตภัณฑ์
ประชาสังเคราะห์ ครั้งที่ ๑ ณ สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๓.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไป
ทอดพระเนตรละครเสภาว่า เรื่องขุนช้าง ขุนแผน ตอนพระไวยแต่งงาน ถึงตอนสร้อยฟ้า สรีมาลาลุยไฟ
เพื่อเก็บเงินรายได้บำรุงกิจการนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และรายได้อีกส่วนหนึ่งจะทูลเกล้าฯ ถวาย
โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทยฯ ณ หอประชุม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันอาทิตย์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๐

วันนี้ เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ

สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการเสกทำน้ำ
พระพิพัฒน์สัตยา ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จาก
พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรการแสดงละครเรื่อง “สามก๊กเกท” ตาม
คำอัญเชิญของ อธิบดีกรมศิลปากร ณ โรงละครแห่งชาติ

ในวันเดียวกันนี้ เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ หม่อม
เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ องคมนตรี เสด็จแทนพระองค์ ไปในการแข่งขันเทนนิสเพื่อความชนะ
เลิศแห่งประเทศไทย ประจำปี ๒๕๒๐ รอบสุดท้าย และประทานถ้วยรางวัลแก่นักเทนนิสผู้ชนะเลิศ
และรองชนะเลิศ ณ สนามเทนนิสในกรีฑาสถานแห่งชาติ

วันจันทร์ที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ
พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังพระที่นั่งดุสิต
มหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ในการพระราชพิธีพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามา
ธิบดี และทรงบำเพ็ญพระราชกุศลอุทิศพระราชทานแก้กรรมและดำรงผู้เสียชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่ราช
การ ในการป้องกันประเทศชาติ

ครั้นเสด็จออกพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ
พระบรมราชินีนาถ ทรงวางพวงมาลาที่หน้ารูปผู้เสียชีวิตที่จะได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
อันมีศักดิ์รามาธิบดี และทรงจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ให้เจ้าหน้าที่อาลักษณ์ อ่านประกาศเกียรติคุณผู้เสียชีวิต และกราบบังคมทูลเบิกทายาทของ พันเอก เจริญ
ทองน่ม ทายาทของ พันตำรวจโท บัญชา โปร่งสระ ทายาทของ พันตรี เปรี๊ญ พลอยมุกดา และทายาท
ของ ร้อยเอก ชาติชาย นาตรีชน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมี
ศักดิ์รามาธิบดีชั้นอัศวิน ต่อจากนั้น ทายาทของ พันตรี ชัยโรจน์ บุญบันดาล ทายาทของ พันตรี ประสิทธิ์
อัมวิทยา ทายาทของ ร้อยเอก สมศักดิ์ เหมรักษ์ ทายาทของ ร้อยเอก เฉลิมพล เงินศรี ทายาทของ ร้อยโท
อรรถพล ศรีรัตน์ และทายาทของ เรือโท อำพน บุญประเสริฐ ร.น. เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราช
ทานเหรียญรามมาลาเข็มกล้ากลางสมร เสร็จแล้ว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทรงธรรม แล้วสมเด็จพระมหา
วีรวงศ์ ถวายศีลและถวายพระธรรมเทศนา จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงหลั่งทักษิโณทก
ทรงประเคนเครื่องไทยธรรมบูชากันต์เทศน์ ทรงทอดผ้า พระสงฆ์บังสุกุล ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา
เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันอังคารที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๕.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก และ
มหาวชิรมงกุฎ แก่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ

ในการนี้ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะรัฐมนตรี เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทด้วย

เวลา ๑๕.๒๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด นำ ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ และผู้บัญชาการทหารอากาศ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเครื่องแบบนายทหารทั้งสามเหล่าทัพ เนื่องในวโรกาสที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระยศสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เป็นร้อยเอกหญิง ร้อยเอกหญิง ร้อยอากาศเอกหญิง และทรงเป็นนายทหารพิเศษประจำกรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์ นายทหารพิเศษประจำกองทัพอากาศ เป็นกรณีพิเศษ

เวลา ๑๖.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี แก่ทหารและตำรวจที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างกล้าหาญในการป้องกันประเทศชาติ ณ พระที่นั่งอัมรินทรวินิจฉัย และพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามในพระบรมมหาราชวัง

ครั้นเสด็จออกพระที่นั่งอัมรินทรวินิจฉัยแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เจ้าหน้าที่อาลักษณ์ อ่านประกาศเกียรติคุณของผู้ที่จะได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดีชั้นอัศวินแก่ พลตรี อาทิตย์ กำลังเอก พันเอก หาญ ถีนานนท์ พันเอก พิจิตร กุลละวณิช พันเอก จรวบ นุ่มดิษฐ์ และพันเอก อภิธิ สิมารักษ์ ต่อจากนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเหรียญรามมาลาเข็มกล้ากลางสมรแก่ พันตรี สารจน์ รมบำรุง พันตรี ถวัลย์ ศรีวิชัยทอง พันตรี วีระ วรรณสุข พันตรี ทศฐู เมืองอ่ำ พันตำรวจตรี ไพฑูรย์ ประเสริฐ ร้อยเอก นิวัติ บุรณกุล ร้อยเอก ยุทธนา สิริสุขะ ร้อยตำรวจเอก เสรี เตมียเวส ร้อยโท อนันต์ อัมสมบุญ ร้อยโท ห้อง จันทร์ศิริ ร้อยโท ทวีเกียรติ โกไศยกานนท์ ร้อยโท วรวัฒน์ อินทรทัต ร้อยตรี วุฒิ ทองม่วง จำสับเอก พายัพ เดชขงค์ จำสับเอก มงคล สมบุญ สิบเอก ประพิศ ปิยะสันต์ ตามลำดับ

ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระพุทธรูปมณฑลรัตนปฐมากร และพระพุทธรูปฉลองพระองค์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก และพระพุทธรูปฉลองพระองค์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดธูปเทียน เครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย ทรงศีล จบแล้ว พระราชกรุณาเทพมุนี ฯ อ่านโองการแข่งน้ำ แล้วเชิญพระแสงศร และพระแสงราชศาสตราแทงในน้ำพระพิพัฒน์สัตยา พระสงฆ์ ๘ รูป เจริญพระพุทธมนต์สัจจกาลา ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี กล่าวถวายสัตย์ปฏิญาณสาบานตน จบแล้ว พระราชกรุณาเทพมุนี ฯ เชิญน้ำพระพิพัฒน์สัตยา ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย ต่อจากนั้น ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี ดื่มน้ำพระพิพัฒน์สัตยา ตามลำดับ เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันพุธที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๖.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงวางพวงมาลาเนื่องในโอกาสวันสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ณ พระราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชบริเวณวังเวียนใหญ่ กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๗.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลางพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายฟาราจอลลาห์ บอร์ฮานี เอกอัครราชทูตอิหร่านประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาส์นตราตั้ง

เวลา ๑๘.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นองค์ประธานในงานอุทยานสโมสร ซึ่งคณะกรรมการได้จัดขึ้นเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ ในโอกาสพระราชพิธีสถาปนาเฉลิมพระนามาภิไธย เมื่อวันที่เฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๐ ณ ทำเนียบรัฐบาล

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๐.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา เพื่อทรงร่วมประชุมกรรมการมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เวลา ๑๕.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่างๆ เฝ้าทูลละอองพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ดังต่อไปนี้

- พระราชสุวรรณโมลี เจ้าคณะจังหวัดอ่างทอง พร้อมด้วยพระภิกษุ และ พ่อค้า ประชาชน จังหวัดอ่างทอง
- พันเอก อาริยะ อุโฆษกิจ และมารดา
- คณะกรรมการของสมาคมศิษย์อัมพรไพศาล
- ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และคณะ
- คณะครูและนักเรียนโรงเรียนหอวัง
- คณะครูและนักเรียนโรงเรียนพาณิชยการสยาม
- คณะกรรมการชมรมส้อมวลชนจังหวัดอุทัยธานี

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปมอบประกาศนียบัตรการพยาบาลอนามัย และผดุงครรภ์ แก่นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ณ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ วชิรพยาบาล

เวลา ๑๘.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในงานวันเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งบรรดาภริยาทหาร ๓ เหล่าทัพ และภริยาดำรงได้จัดงานเฉลิมพระเกียรติถวาย เนื่องในโอกาสที่ทรงได้รับพระ

ราชทานสถาปนาพระราโชสริยศศักดิ์ และถวายพระยศทางทหาร เพื่อนำรายได้จากการจัดงาน ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ โรงละครแห่งชาติ

ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระพุทธรูปมณฑลรัตนปฐมากร และพระพุทธรูปฉลองพระองค์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก และพระพุทธรูปฉลองพระองค์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดธูปเทียน เครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย ทรงศีล จบแล้ว พระราชครูวามเทพมุนี ฯ อ่านโองการแข่งน้ำ แล้วเชิญพระแสงศร และพระแสงราชศาสตราแท่งในน้ำพระพิพัฒน์สัตยา พระสงฆ์ ๘ รูป เจริญพระพุทธมนต์สัจจกถา ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี กล่าวถวายสัตย์ปฏิญาณสาบานตน จบแล้ว พระราชครูวามเทพมุนี ฯ เชิญน้ำพระพิพัฒน์สัตยา ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย ต่อจากนั้น ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี ดื่มน้ำพระพิพัฒน์สัตยา ตามลำดับ เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันเสาร์ที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๐

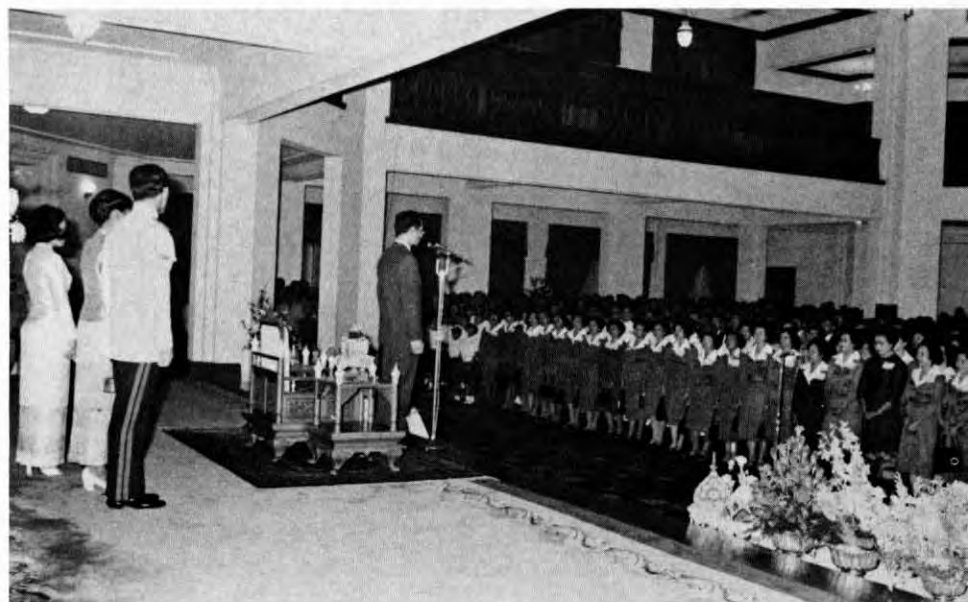
เวลา ๘.๑๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงเปิดตึกผู้ป่วยหญิงอนุสรณ์ครบรอบ ๘๔ ปี ของโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา ถนนสมเด็จพระเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร

โอกาสนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา ได้โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย



วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๒๐ ทรงเบิกพระเนตรพระพุทธรูป ซึ่ง
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ตั้งการพระราชพิธี
หล่อขึ้นในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๕๐ พรรษาบริบูรณ์
และเถลิงถวัลยราชสมบัติบรมราชาภิเษก ได้หนึ่งวัน ณ พระอุ
โบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

4 December 1977. His Majesty dedicating a Buddha's image
in commemoration of the Fiftieth Royal Birthday Anni-
versary as well as the Anniversary of Ten Thousand Days
on the Throne, at the Chapel Royal of the Grand Palace.



วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๒๐ พระราชทานพระบรมราชวโรกาส
ให้ข้าราชการพลเรือน ตำรวจ ทหาร นิสิต นักศึกษา พ่อค้า
ประชาชน ผู้แทนมูลนิธิและผู้แทนองค์การต่างๆ เฝ้าทูลละออง
ธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระ
ชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา

4 December 1977. His Majesty granting an audience to
representatives from various associations, organisations,
and students who came to pay Homage and Congratulations
on the occasion of the Fiftieth Royal Birthday Anniversary,
at Dusitalai Hall of Chitralada Villa.

วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๐ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร กราบบังคมทูลถวายพระพรชัยมงคลแทนพระบรมวงศ์านุวงศ์ ในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๕๐ พรรษา ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง
 5 December 1977. His Royal Highness Crown Prince Vajiralongkorn, on behalf of members of the Royal Family, paying Homage and Congratulations on the occasion of the Fiftieth Royal Birthday Anniversary during the Grand Audience, at the Amarindra Vinichaya Hall in the Grand Palace.



วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๐ ทรงหลั่งน้ำพระมหาสังข์ พระราชทานสถาปนาเฉลิมพระนามาภิไธยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ รัชสมัยคณาภิชาติ สยามบรมราชกุมารี ในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

5 December 1977. His Majesty pouring lustral water conferring the higher title to Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn on the occasion of the Fiftieth Royal Birthday Anniversary during the Grand Audience, at the Amarindra Vinichaya Hall in the Grand Palace.

วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๐ ทรงถวายพัดยศแด่พระสงฆ์ที่ได้รับ
ทรงตั้งสมณศักดิ์ ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรม
มหาราชวัง

5 December 1977. His Majesty presenting Ecclesiastical
Regalia to deserving monks, at the Amarindra Vinichaya
Hall in the Grand Palace.



วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๒๐ ทรงประเคนภัตตาหารเพล ในการ
พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย
ในพระบรมมหาราชวัง

6 December 1977. His Majesty offering the food to His
Holiness The Supreme Patriarch on the occasion of the
Fiftieth Royal Birthday Anniversary, at the Amarindra
Vinichaya Hall in the Grand Palace.

วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๒๐ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะ
ทูตานุทูต และผู้แทนฝ่ายกงสุล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวาย
พระพรชัยมงคล ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๕๐
พรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา

6 December 1977. Granting an audience to members of the
Diplomatic and Consular Corps and their wives on the
occasion of the Fiftieth Royal Birthday Anniversary, at
Dusidalai Hall of Chitralada Villa.





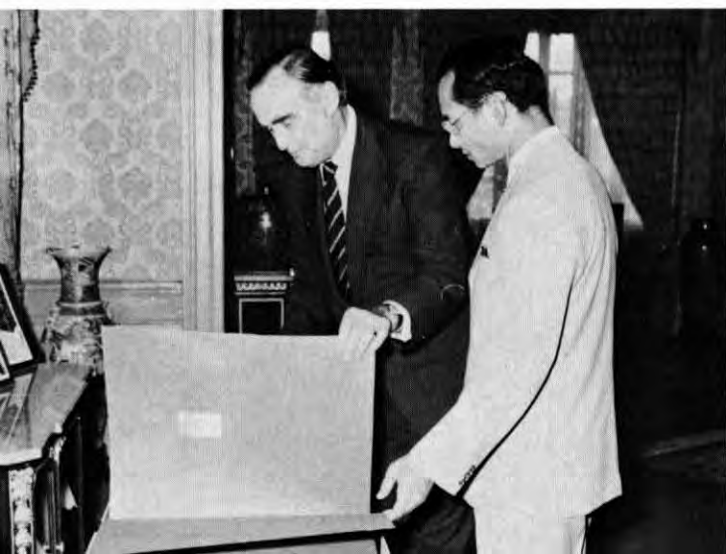
วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๒๐ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๑๐ เผ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานไฟพระฤกษ์ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

10 December 1977. Presenting the Ceremonial Flame to be lighted at the Opening Ceremony of the 10th Regional Games to be held in Chiang Mai Province, at Chitralada Villa.



วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๒๐ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ขวพณฯ นายคูน ปาร์ก เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเกาหลีประจำประเทศไทย เผ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าฯ ถวายเครื่องมือจักรกล ซึ่งรัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลีมอบให้แก่ กรมชลประทานสำหรับใช้ในโครงการต่างๆ ในภาคเหนือ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

12 December 1977. His Majesty granting an audience to His Excellency Mr. Kun Park, Ambassador of the Republic of Korea, who presented Him with equipment to be given to Mr. Manas Pitiwong, Director-General of the Royal Irrigation Department, for the Department's use in connection with Irrigation Projects initiated by Him in the north of Thailand, at Chitralada Villa.



วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๒๐ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ขวพณฯ นายเอ็ดการ์ ฟอน ชมิทท์-पालี เอกอัครราชทูตสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีประจำประเทศไทย เผ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าฯ ถวายพระมหามงกุฎลายหนังสือ ซึ่งประธานาธิบดีแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีได้ส่งมาทูลเกล้าฯ ถวายเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

12 December 1977. His Majesty granting an audience to His Excellency Mr. Edgar von Schmidt-Pauli, Ambassador of the Federal Republic of Germany who presented Him with a set of books on Thai Mural Paintings from His Excellency Mr. Walter Scheel, President of the Federal Republic of Germany, on the occasion of the Fiftieth Royal Birthday Anniversary, at Chitralada Villa.



วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๒๐ พระราชทานพระราชมงคลให้ พระบรมวงศานุวงศ์ และสมาชิกในราชสกุลทุกมหาสาขา เป้าทูล
 ลของพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมสถาปนาเฉลิมพระนามาภิไธย
 เมื่อวันเฉลิมพระชนมพรรษา ที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๐ ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา
 18 December 1977. Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn addressing members of the families of
 Royal Lineage who came to pay Homage and Congratulations, at Dusidalai Hall of Chitralada Villa.



วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๒๐ พระราชทานพระบรมราชโองการให้
 นายคิโยโกะ มิอุรา ประธานกรรมการบริษัท โตโยต้ามอเตอร์สประ
 เทศไทย จำกัด และคณะ เป้าทูลของรัชพระบาท น้อมเกล้า
 น้อมกระหม่อม ถวายรถยนต์พยาบาลแบบตู้พร้อมอุปกรณ์ จำนวน
 ๒ คัน และเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย
 ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
 19 December 1977. His Majesty granting an audience to
 members of the Board of Directors of Toyota Motors,
 Thailand, who presented Him with ambulances and a sum
 of money to be used for charitable purposes, at Chitralada
 Villa.



วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๐ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันมีศักดิ์รามาธิบดี แก่ทายาท ของทหารและตำรวจผู้เสียชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่ราชการในการ บำเพ็ญประเทศชาติ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

26 December 1977. His Majesty, in the company of Her Majesty, conferring Decorations on heirs of members of the Honourable Order of Rama who lost their lives in the defence of the country, at Dusit Hall in the Grand Palace.

วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๒๐ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดีแก่ทหาร และตำรวจที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ อย่างกล้าหาญในการป้องกันประเทศชาติ ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

27 December 1977. His Majesty leading members of the Honourable Order of Rama in declaring the Oath of Allegiance, at the Chapel Royal of the Grand Palace.





วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๒๐ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ พระราชครูวามเทพมุนีฯ อ่านโอองการแข่งน้ำ และเชิญ
พระแสงศร และพระแสงราชศัสตราฯ แทงในน้ำพระพิพัฒน์สัตยาในการพระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา ณ พระอุโบสถ
วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

27 December 1977. During the Ceremony of Drinking the Water of Allegiance, the Court Brahman is seen dipping a
Royal weapon into consecrated water as a rite of contagious magic by the power of which any official contemplating
treason would be destroyed after drinking the water of allegiance, at the Chapel Royal of the Grand Palace.



วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๒๐ ทรงนำผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่อง
ราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี กล่าวถวายสัตย์ปฏิญาณสา-
บานตนต่อพระพุทธรูปหน้าวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ณ พระอุโบสถวัด
พระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

27 December 1977. Their Majesties, in the company of
Their Royal Highnesses Crown Prince Vajiralongkorn
Princess Maha Chakri Sirindhorn and Princess Chulabhorn
presiding over the Ceremony of Conferring Decorations on
Members of the Honourable Order of Rama, at Amarindra
Vinichaya Hall in the Grand Palace.



วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๐ พระราชทานพระราชดำรัสแก่ประชาชนชาวไทย ในโอกาสขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๒๑
31 December 1977. His Majesty giving a New Year's Address to the Nation on radio and television.

มกราคม

วันอังคารที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๑.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโรพระที่นั่ง แปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ในการทรงเยี่ยมราษฎรในจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดใกล้เคียง

เวลา ๑๘.๒๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อทรงร่วมงานวันอักษรศาสตร์ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมาชิกของสมาคมนิสิตเก่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเฝ้าทูลละอองพระบาทในโอกาสนี้ด้วย

วันพุธที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๑

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ เพื่อทรงรับเสด็จมกุฎราชกุมาร เรชา ปาห์ลาวี แห่งอิหร่าน ในการเสด็จเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ

ครั้นเครื่องบินพระที่นั่งถึงหน้ากองบัญชาการกองทัพอากาศ เมื่อเวลา ๑๑.๑๐ น. แล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงรับเสด็จและทรงเบิก นายกรัฐมนตรี และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทมกุฎราชกุมารฯ แห่งอิหร่าน แล้วเชิญเสด็จทรงตรวจแถวทหารกองเกียรติยศ เสร็จแล้ว เสด็จเข้าห้องรับรองกองบัญชาการกองทัพอากาศ เพื่อพระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะองคมนตรี คณะรัฐมนตรี คณะบดีคณะทูต และบุคคลอื่นๆ ได้เฝ้าทูลละอองพระบาท เมื่อเสร็จพิธีรับเสด็จแล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ประทับรถยนต์พระที่นั่งร่วมกับมกุฎ

ราชกุมาร ๑ แห่งอิหร่าน เสด็จพระราชดำเนินมายังพระที่นั่งบรมพิมาน ในพระบรมมหาราชวัง ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เป็นที่ประทับของมกุฎราชกุมาร ๑ แห่งอิหร่าน

เวลา ๑๔.๔๕ น. มกุฎราชกุมาร ๑ แห่งอิหร่าน เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระที่นั่งบรมพิมาน ไปทรงวางพวงมาลา ณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ แล้วเสด็จไปยังโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ซึ่งสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ๑ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จพระราชดำเนินล่วงหน้าไปก่อนแล้ว ทรงวางพวงมาลาถวายสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แล้วทอดพระเนตรการสวนสนาม และกิจกรรมของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เมื่อเสร็จการแสดงต่างๆ แล้ว มกุฎราชกุมาร ๑ แห่งอิหร่าน กราบถวายบังคมลาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ๑ สยามมกุฎราชกุมาร กลับพระที่นั่งบรมพิมาน ต่อมา ทรงพระดำเนินทอดพระเนตรพระบรมมหาราชวัง และวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ตามพระราชอัธยาศัย ต่อจากนั้น พระราชทานพระวโรกาสให้เอกอัครราชทูตอิหร่านประจำประเทศไทย นำ ชาวอิหร่านในประเทศไทยเข้าเฝ้า ณ ท้องพระโรงพระที่นั่งบรมพิมาน

เวลา ๒๐.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ๑ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา ถวายการเลี้ยงพระกระยาหารค่ำแด่ มกุฎราชกุมาร ๑ แห่งอิหร่าน ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังศาลาศุติดาลย์ เพื่อถวายการเลี้ยงรับรอง และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้มีการแสดงโขนหน้าที่นั่ง

การนี้ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ได้เสด็จไปในการถวายเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ และการถวายเลี้ยงรับรองด้วย

วันพฤหัสบดีที่ ๕ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๗.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เสด็จไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ แทนพระองค์ พระราชทานเพลิงพระศพ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจันทราทิศาตมณี ท.จ. ณ เมรุวัดเทพศิรินทราวาส (ด้านใต้)

เวลา ๘.๐๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ๑ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต มายังพระที่นั่งบรมพิมาน เพื่อทรงรับมกุฎราชกุมาร เรชา ปาห์ลาวี แห่งอิหร่าน ไปทรงเยี่ยมกองทัพอากาศ พิพิธภัณฑสถานทหารอากาศ โรงเรียนนายเรืออากาศ และทอดพระเนตรกิจการโรงเรียนและการสวนสนามของนักเรียนนายเรืออากาศ จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา ได้เสด็จจากพระที่นั่งอัมพรสถานมาโดยเสด็จพระราชดำเนิน ณ โรงเรียนนายเรืออากาศ

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงพลับพลาหน้าพระราชวังจันทร์เกษม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และทอดพระเนตรตลาดน้ำ และชีวิตประจำวันของชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นเวลาอันสมควรแล้ว จึงประทับเรือยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินทางชลมารคไปยังพระราชวังบางปะอิน โดยเสวยพระกระยาหารกลางวันในเรือพระที่นั่ง และทอดพระเนตรการแข่งเรือยาวและเพลงเรือ ณ วัดโปรดสัตว์ อำเภอบางปะอิน

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึงพระราชวังบางปะอิน สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ทรงนำมกุฎราชกุมาร ฯ แห่งอิหร่าน ทอดพระเนตรพระราชวังบางปะอิน สมควรแก่เวลาแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับสู่กรุงเทพมหานคร

วันศุกร์ที่ ๖ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๘.๓๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต มายังพระที่นั่งบรมพิมาน ในพระบรมมหาราชวัง เพื่อทรงนำมกุฎราชกุมาร เรชา ปาห์ลาวี แห่งอิหร่าน เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรเขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก และเสด็จพระราชดำเนินเยือนจังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงตึกกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง แล้วประทับเครื่องบินพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังสนามบินเขื่อนภูมิพล อำเภอสามเงา จังหวัดตาก ณ ที่นั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก ผู้ว่าการ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เฝ้าทูลละอองพระบาท รับเสด็จพระราชดำเนิน ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังโรงจักรเขื่อนภูมิพล เพื่อทอดพระเนตรเครื่องกำเนิดไฟฟ้า สั่นเขื่อนและอ่างเก็บน้ำ ตลอดจนกิจการของเขื่อนภูมิพล ในการนี้ ได้ทรงปลูกต้นไม้เป็นที่ระลึก ณ สวนดอกไม้ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระตำหนัก เขื่อนภูมิพล เพื่อประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ครั้นทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัชฌาศัยแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังสนามบินเขื่อนภูมิพล เพื่อประทับเครื่องบินพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังจังหวัดเชียงใหม่

เวลา ๑๕.๓๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงท่าอากาศยานจังหวัดเชียงใหม่ ณ ที่นั้น พระบรมวงศานุวงศ์ เจ้านายฝ่ายเหนือ สมาชิกสภาจังหวัด คณะเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล กองสุลตต่างประเทศ ตลอดจนข้าราชการ พ่อค้า และประชาชน เฝ้าทูลละอองพระบาท รับเสด็จพระราชดำเนินอยู่อย่างถล่มทลาย ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ แม่ทัพกองทัพบกที่ ๓ และผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๓ กราบบังคมทูลรายงาน ตามลำดับ ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินทรงตรวจแถวกองทหารเกียรติยศ และทรงเยี่ยมผู้ที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาท รับเสด็จพระราชดำเนิน เป็นเวลาอันสมควร แล้วจึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์

เวลา ๑๘.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงนำ มกุฎราชกุมาร เรชา ปาห์ลาวี แห่งอิหร่าน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินมาเยือนประเทศไทย

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำแบบขันโตก ซึ่งประกอบด้วยพิธีบายศรีถวายพระขวัญ ตลอดจนทอดพระเนตรการแสดงและการฟ้อนพื้นเมือง และการจุดดอกไม้ไฟ ณ บริเวณหน้าพระตำหนัก ด้วย

วันเสาร์ที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๘.๓๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และมกุฎราชกุมาร เรชา ปาห์ ลาวี แห่งอิหร่าน เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า โสมสวัสดิ์ พระวรชายา จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังบ้านปงไค้ บ้านแม่สาใหม่ และบ้าน ปางช้าง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านปงไค้ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม ได้ทอดพระเนตรการปลูก ป่าทดแทน ซึ่งใช้พันธุ์ไม้โตเร็ว ตลอดจนพันธุ์ไม้ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ นำมาปลูกทดแทนบริเวณป่าไม้ ที่ถูกรายถูกรทำลายโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เพื่อเป็นการรักษาป่าไม้ต้นน้ำลำธาร มิให้ถูกทำลายไปโดยสิ้นเชิง จากนั้นได้ทอดพระเนตรผลการดำเนินงานร่วมระหว่างรัฐบาลไทย และโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะยกฐานะการครองชีพของราษฎรในบริเวณลุ่มน้ำแม่สาให้สูงขึ้น โดยการจัดการลุ่ม น้ำให้สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้ นอกจากนั้นยังดำเนินการอนุรักษ์ดินและปลูกป่าทด แทน เพื่อเป็นโครงการจัดการลุ่มน้ำตัวอย่างซึ่งข้อมูลที่ได้จากการทดลอง จะได้นำไปปฏิบัติในการจัดการ ลุ่มน้ำอื่นๆ ทั่วประเทศ อันจะเป็นการช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมแก่ราษฎร เสร็จแล้ว ประทับ เสวยพระกระยาหารกลางวัน ณ บ้านปงไค้ ครั้นทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัชฌาศัยแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังสถานีหลวงพัฒนาชาวเขา หมู่บ้านบวัวร์ บ้านแม่สา ใหม่ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม เพื่อทอดพระเนตรโครงการปลูกพืชเศรษฐกิจทดแทนการปลูกฝิ่น เช่น กาแฟ และยาสูบ ซึ่งจะทำให้ราษฎรชาวเขารู้จักตั้งหลักแหล่งถาวร โดยไม่ต้องย้ายที่ทำกินเร่ร่อนไป ตามที่ต่างๆ เพื่อตัดไม้ทำลายป่า ทำไร่เลื่อนลอย และปลูกฝิ่น อันเป็นการทำลายทรัพยากรอันมีค่าของ ชาติ นอกจากนั้นยังเป็นการฝึกดูหมดยอีกด้วย สำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจที่ได้ส่งเสริมนั้น ได้ทำการ ทดลองแล้วว่าสามารถทำรายได้ดีไม่น้อยกว่าการปลูกฝิ่น แต่ลงทุนลงแรงน้อยกว่ามาก ตลอดจนถูก ต้องตามหลักเศรษฐกิจ ในการนี้ได้ทอดพระเนตรการปลูกพืชตามขั้นบันได เพื่อป้องกันน้ำชะทำลาย ฝืดดิน และทอดพระเนตรระบบชลประทานในพื้นที่ที่เป็นภูเขา ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถ ดยนต์พระที่นั่งต่อไปยังบ้านปางช้าง อำเภอแม่ริม เพื่อทอดพระเนตรการแสดงของช้าง ในการทำงาน ชักลากซุงในป่า สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๔๐ น.

วันอาทิตย์ที่ ๒ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๗.๑๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดย รถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวัสดิ์ พระวรชายา และมกุฎราชกุมาร เรชา ปาห์ลาวี แห่งอิหร่าน จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ มายังสนามบินเชียงใหม่ ครั้นเสด็จพระราช ดำเนินถึงทางจังหวัดเชียงใหม่จัดพิธีส่งเสด็จ มีการแสดงพื้ณ การแสดงแปรขบวนถวาย แล้วทรงตรวจ แแถวกองทหารเกียรติยศ เสร็จแล้ว ประทับเครื่องบินพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินมายังสนามบินกองทัพอากาศดอนเมือง เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึง และเข้าสู่ห้องพักรับรองพอสมควรแก่เวลา มกุฎราชกุมารฯ แห่งอิหร่าน กราบถวายบังคมลาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวัสดิ์ พระวรชายา แล้วเสด็จขึ้นเครื่องบินที่นั่ง ไปสู่ประเทศออสเตรเลีย ครั้นเครื่องบิน ที่นั่งของมกุฎราชกุมารฯ แห่งอิหร่าน เคลื่อนออกแล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวร
ชายา กลับถึงพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต เมื่อเวลา ๑๐.๒๐ น.

เวลา ๑๖.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ หม่อมหลวงจิรายุ นพวงศ์
องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปในการแข่งม้า และมอบถ้วยรางวัล “ดาร์บี” ณ สนามราชพฤกษ์
สมาคมในพระบรมราชูปถัมภ์

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จาก
พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังลัดดาแลนด์ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทอดพระ
เนตรการแสดงหัตถกรรมพื้นเมือง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสิรินธร อำเภอเมือง ในโอกาสนี้ได้ประทับ
เสวยพระสุธารสชาติ ณ บ้านจันทน์กะพ้อ เป็นเวลาอันสมควร จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราช
ดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๖.๔๐ น.

วันจันทร์ที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๖.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ นายเจริญพันธ์ อิศรางกูร
ณ อยุธยา องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปในการเปิดนิทรรศการภาพถ่ายทั่วประเทศ ครั้งที่ ๘ และ
มอบรางวัลแก่ผู้ชนะการประกวดภาพถ่าย ประจำปี ๒๕๖๐ ณ ห้องแสดงภาพ กรมประชาสัมพันธ์

วันอังคารที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๕.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์
พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ ฯพณฯ นายเหิงชุน ดุ่ย ตรินห์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาส
ที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

เวลา ๑๕.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์
ประธานองคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปในพิธีสัทธิชัยมงคลกสิกรรมคุณพระบรมรูปสมเด็จพระ
เจ้าตากสินมหาราช ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม กรุงเทพมหานคร

เวลา ๒๐.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จออก พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พระราชทาน
พระบรมราชวโรกาสให้ นาย มาร์แชล จอนสตัน เอกอัครราชทูตออสเตรเลียประจำประเทศไทย และภริยา
เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบบทบังคมลา เนื่องในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำแก่ เอกอัครราช
ทูตออสเตรเลียประจำประเทศไทย และภริยาด้วย

วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๔.๕๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จาก
พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังกรมอุทยานแห่งชาติ เพื่อทรงประกอบพิธีปล่อยเรือ ต.๔๓

วันศุกร์ที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๖.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายจาโคโบ นอยมานน์ เอเดียน เอกอัครราชทูตชิลีประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เนื่องในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย และเพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายสาสน์และของขวัญจากประธานาธิบดีชิลี แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลียงน้ำชาแก่ผู้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทด้วย

ในวันเดียวกันนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระราชมโหรีให้ คณะบุคคลต่างๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๔๕ น. นายสุวัฒน์ วรรณศิริกุล ประธานกรรมการจัดงาน “ราตรีน้ำใจสู่ชายแดน” นำคณะกรรมการจัดงาน ฯ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจัดงาน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศล จัดหาสิ่งของบำรุงขวัญ ทหาร ตำรวจ อาสาสมัคร ข้าราชการ และประชาชน ที่ปฏิบัติหน้าที่ป้องกันประเทศชาติในท้องถิ่นทุรกันดารชายแดน

เวลา ๑๖.๕๕ น. นายสมพร ชนสถิตย์ รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน นำ ผู้นำเยาวชนจากจังหวัดต่างๆ และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ เฝ้าทูลละอองพระบาท เนื่องในการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และรับพระราชทานธงประจำศูนย์เยาวชนตำบล

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้พระราชทานพระราโชวาท ความว่า ปัจจุบัน บ้านเมืองของเราต้องการคนที่มีความเข้มแข็ง มีระเบียบวินัยที่ดีและมีความเข้าใจอันถูกต้องในเรื่องประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ เยาวชนทุกคนควรจะได้ตระหนักว่า เยาวชนเป็นผู้มีส่วนอันสำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญมั่นคงก้าวหน้าให้กับประเทศชาติ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพราะวัยของเยาวชนเป็นวัยที่มีพลังทั้งทางด้านร่างกายและกำลังความคิด แต่พลังนี้จะต้องประกอบไปด้วยสติปัญญาในการพิจารณาไตร่ตรองเลือกเฟ้น และระเบียบวินัยที่จะควบคุมให้อยู่ในทางที่ถูกต้อง จึงจะบังเกิดคุณประโยชน์อย่างใหญ่หลวง ทั้งต่อตัวเยาวชนเองและประเทศชาติ แต่ในทางกลับกัน หากใช้ไปในทางที่ผิดจะด้วยสาเหตุใดก็ตาม ย่อมจะนำโทษภัยมาสู่ตนเองและส่วนรวมเป็นอย่างยิ่ง

คำปฏิญาณซึ่งให้สัญญาด้วยเกียรติไว้ทั้ง ๓ ประการ ซึ่งเป็นสิ่งดีงามทั้งแก่ตนเองและส่วนรวมนั้น ขอให้ยึดมั่นและถือปฏิบัติอย่าได้ทอดทิ้ง จงสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะรักษาความดี รักษาความมั่นคงของชาติบ้านเมือง เพื่อชาติบ้านเมืองของเราจะได้ดำรงอิสรภาพและความปลอดภัยมั่นคงอยู่ได้ตลอดกาลนาน

วันอาทิตย์ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๐.๓๐ น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ นายชานินทร์ กรวีวิเชียร องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปเปิดงานประกวดรถโบราณประจำปีของสมาคมรถโบราณลพบุรีอันช้า ครั้งที่ ๑ ที่โรงแรมสยามอินเตอร์คอนติเนนตัล

วันจันทร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรโครงการอ่างเก็บกักน้ำแม่จัดตามพระราชดำริ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงหมู่บ้านจัดสรรโครงการแม่จัด บ้านสบวะ ตำบลแม่หอพระ อำเภอแม่แตง ได้ทอดพระเนตรเขื่อนดินที่กรมชลประทานได้สร้างปิดกั้นลำห้วยปุดิน มีความจุอ่างเก็บน้ำประมาณ ๐.๑๕ ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อใช้ในการส่งน้ำเพื่อการเพาะปลูก และการอุปโภคบริโภคให้กับหมู่บ้านจัดสรรโครงการแม่จัด ซึ่งเป็นราษฎรที่เคยอาศัยอยู่ ณ บริเวณที่จะถูกน้ำท่วมภายในอ่างเก็บน้ำแม่จัด และกรมชลประทานได้ดำเนินการช่วยเหลือจัดสรรที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน ตลอดจนจัดน้ำเพื่อการชลประทานให้ตลอดปี ในการนี้ ได้ทรงเยี่ยมราษฎรหมู่บ้านจัดสรร ฯ ที่เผ่าทุลละองรัฐพระบาท อยู่ ณ บริเวณนั้นเป็นเวลาพอสมควร จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังบ้านใหม่ ตำบลช่อแล อำเภอแม่แตง เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรตำบลช่อแล ที่เผ่าทุลละองรัฐพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ได้ทรงพระราชปฏิสันถารและพระปฏิสันถารกับราษฎรเหล่านั้นโดยใกล้ชิด ในการนี้ ได้ทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์หลวงซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ ต่อจากนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำแม่จัด ตำบลช่อแล อำเภอแม่แตง ซึ่งกรมชลประทานกำลังดำเนินการสร้างเขื่อนดินแบบอนเนกประสงค์สูงประมาณ ๖๐ เมตร ยาวประมาณ ๑,๕๕๐ เมตร ความจุอ่างเก็บน้ำประมาณ ๒๖.๕ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่อ่างเก็บน้ำประมาณ ๑๕ ตารางกิโลเมตร ตลอดจนสร้างระบบส่งน้ำและโรงไฟฟ้าพลังน้ำ สำหรับผลประโยชน์ที่จะได้รับก็คือ จะสามารถส่งน้ำให้พื้นที่เพาะปลูกในเขตโครงการชลประทานแม่จัดโดยตรงได้ประมาณ ๓๐,๐๐๐ ไร่ตลอดปี และสามารถส่งน้ำลงมาตามลำน้ำปิง เพื่อช่วยเหลือการเพาะปลูกในเขตโครงการชลประทานแม่แฝก และโครงการชลประทานแม่ปิงเก่า ในระยะฤดูแล้งอีกประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ รวมทั้งชักน้ำไปลงเหนือฝายแม่แตง เพื่อช่วยเหลือการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งในเขตโครงการชลประทานแม่แตงได้อีกประมาณ ๓๐,๐๐๐ ไร่ นอกจากนี้ อ่างเก็บน้ำแม่จัดยังใช้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของราษฎรได้เป็นอย่างดี ประการสำคัญ ก็ช่วยบรรเทาอุทกภัยตามริมฝั่งแม่น้ำปิงท้ายเขื่อนในเขตจังหวัดเชียงใหม่ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๕๐ น.

วันพุธที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๐.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังบ้านห้วยศาลา บ้านใหม่หมอกจ้าม และบ้านทุ่งหลวง อำเภอแม่ฮาด จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านห้วยศาลา ตำบลแม่ฮาด อำเภอแม่ฮาด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรฝายทดน้ำห้วยศาลา ซึ่งกรมชลประทานได้ดำเนินการสร้างสนองพระราชดำริเสร็จเรียบร้อยแล้ว มีลักษณะเป็นฝายหินก่อ พร้อมทั้งอาคารบังคับน้ำปากเหมืองเดิม

ของราษฎรสร้างปิดกั้นลำน้ำห้วยศาลา ผลประโยชน์ที่ได้รับคือสามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ ในเขตบ้านห้วยศาลาและบ้านใหม่หมอกจ้าม ได้ตลอดทั้งปี ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำรัสว่า ควรปลูกต้นไม้ชนิดโตเร็วปกคลุมตามแนวร่องน้ำ เพื่อรักษาความชุ่มชื้น และทำให้ความชุ่มชื้นค่อย ๆ แผ่ขยายออกไป นอกจากนั้นควรสำรวจและขุดสร้างบ่อพักน้ำตามแนวร่องน้ำเล็ก ๆ หลาย ๆ แห่ง ซึ่งสามารถทำได้โดยง่าย ทั้งนี้เพื่อให้ราษฎรในที่ต่าง ๆ สามารถชักน้ำไปใช้ประโยชน์ได้โดยสะดวก ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรเผ่ามูเซอร์แดง เผ่ามูเซอร์ดำ เผ่ากระเหรี่ยง และเผ่าลีซอ จากบ้านห้วยศาลา บ้านจะบู่ บ้านเมืองงาม และบ้านเล่าดำ ตามลำดับ ในขณะที่สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงพระราชปฐิสน์การและพระปฐิสน์การกับราษฎรเหล่านั้นอย่างทั่วถึง สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังบ้านใหม่หมอกจ้าม ตำบลแม่อาว อำเภอแม่อาว ณ ที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานเงินอุดหนุน อุปกรณ์การศึกษา และเครื่องกีฬา แก่ผู้แทนครูและนักเรียน โรงเรียนหมอกจ้าม และโรงเรียนวังดิน ณ หนองอาคาร เจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ ๕ เสร็จแล้ว เสด็จขึ้นอาคารเรียนเพื่อทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์หลวง และหน่วยทันตแพทย์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร จากนั้น ทรงเยี่ยมราษฎรชาวไทยใหญ่ที่ราษฎรทางเผ่าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนินอยู่สองข้างทาง ในการไปทรงนมัสการพระพุทธรูปนิมา ณ วัดประจำหมู่บ้าน ซึ่งในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงถวายปัจจัยและยาชุดแก่พระภิกษุด้วย แล้วเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังพลับพลาริมน้ำ เพื่อประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน และทอดพระเนตรการแสดงพื้นเมืองของราษฎรชาวไทยใหญ่ เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรกรรมวิธีการผลิตกระดาษสา ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำรัสว่า ควรส่งเสริมและสนับสนุนการเขียนกระดาษสาด้วยลายเส้นพื้นเมืองโบราณดังเช่นที่ทำกันอยู่แล้ว เพื่อจะได้เป็นอาชีพเสริมทางหัตถกรรม ซึ่งจะทำรายได้พิเศษนอกเหนือจากอาชีพหลักทางเกษตรกรรม ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง ไปยังบ้านทุ่งหลวง ตำบลแม่สาว อำเภอแม่อาว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรฝายทดน้ำกาวิละ ซึ่งกรมชลประทานได้สร้างปิดกั้นลำน้ำห้วยกาวิละ เป็นฝายลักษณะเดียวกับฝายทดน้ำห้วยศาลา และสร้างตามพระราชดำริเพื่อให้สามารถส่งน้ำเพื่อการชลประทานได้เป็นเนื้อที่ประมาณ ๔,๐๐๐ ไร่ ตลอดจนเพื่อการอุปโภคบริโภคของราษฎรในบริเวณลุ่มน้ำนั้น จากนั้นทรงพระราชดำเนินไปทรงสมทบกับสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ซึ่งกำลังทรงเยี่ยมราษฎรที่เผ่าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่อย่างทั่วถึง เป็นเวลาอันสมควร จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงกุฟิงกราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๐๐ น.

อนึ่ง ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในครั้งนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ด้วย

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๗.๓๐ น. ณ พระตำหนัก กุฟิงกราชนิเวศน์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ แทนพระองค์ ในการพระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายประจักษ์ พุทธิ

สมบัติ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดเชียงใหม่ นำคณะผู้พิพากษา ข้าราชการ และพ่อค้าจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้ร่วมกันจัดการแข่งขันฟุตบอล เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๒๐ เพื่ากุศลของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือและตำรวจตระเวนชายแดน และเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สวรรคตเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตร ภาพยนตร์เรื่องแผลเก่า และพระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะกรรมการโรงพยาบาลนรี เมืองฟ้า เพื่ากุศลของพระบาท สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รายได้จากการจัดฉายภาพยนตร์รอบพิเศษเรื่องแผลเก่า เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ โรงพยาบาลนรีเมืองฟ้า ถนนเมืองสมุทร อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

วันศุกร์ที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขยับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด โครงการอ่างเก็บน้ำแม่จอกหลวงตามพระราชดำริ อำเภอแม่ริม และโครงการเกษตรกรรมทหารจังหวัดทหารบกเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด บ้านหนองปลามัน ตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม ประธานสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด กราบบังคมทูลถวายรายงานว่า สถานการณ์บรรดา สมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ มีโครงการจะจัดเป็นแหล่งรวมเลี้ยงโคนม และผลิตนมเป็นกลุ่ม โดยได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์การเกษตรประเภทสหกรณ์โคนม จำกัด เพื่อให้สมาชิกดำเนินธุรกิจด้วยตนเองเป็นเอกเทศ ในการนี้ กรมปศุสัตว์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ให้การดูแลฝึกอบรมทางด้านวิชาการเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมและเทคนิคอื่นๆ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำรัสว่า การบริหารกิจการโคนมนั้นเป็นสิ่งที่ยากและใช้ความละเอียดมาก ก่อนอื่นจะต้องทำการศึกษาภาวะการตลาด และเจรจาตลาดให้ถาวร นอกจากนั้น สิ่งที่สำคัญก็จะต้องวางแผนเกี่ยวกับประมาณการเสนอและขีดความสามารถในการสนองให้สอดคล้องกัน สำหรับผลิตภัณฑ์ก็ต้องรักษาคุณภาพให้ได้มาตรฐาน ตลอดจนการวิจัยและตรวจสอบคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ ผลิตภัณฑ์ที่เหลือจากการส่งจำหน่ายนั้น จะต้องทำประโยชน์ให้เต็มที่ โดยการแปรรูปเป็นนมผงและเนย หรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่เก็บรักษาไว้ได้นาน ส่วนสมาชิกสหกรณ์ฯ ต้องมีการประกันสวัสดิการ แต่สมาชิกต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เข้มแข็งอดทน และไม่แตกแยกกัน มิฉะนั้นกิจการจะประสบความล้มเหลว แต่หากเริ่มต้นดีแล้วต่อไปก็จะได้รับการสนับสนุนจากทางราชการและเอกชนอย่างแน่นอน ซึ่งจะทำได้เมื่อปัจจัยทุกอย่างพร้อม เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมสมาชิกสหกรณ์โคนม และกลุ่มเกษตรกรต่างๆ จากบริเวณใกล้เคียง ตลอดจนราษฎรอย่างใกล้ชิด และได้ทอดพระเนตรโรงโคนมของโครงการฯ ด้วย ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำแม่จอกหลวง บริเวณบ้านพระนอน ตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่ริม ซึ่งกรมชลประทานมีโครงการจะสร้างเขื่อนดินปิดกั้นลำน้ำแม่จอกหลวง เพื่อเก็บน้ำไว้ในอ่างเก็บน้ำ ซึ่งคำนวณไว้ว่าจะมีความจุประมาณ ๑.๑ ล้านลูกบาศก์เมตร ส่วนผลประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการนี้ก็คือ สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เกษตรกรรมทหารของกองพันทหาร

ป็นใหญ่ ที่ ๓ ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ ตลอดจนส่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของศูนย์ราชการจังหวัด เชียงใหม่ โรงพยาบาลจังหวัดเชียงใหม่ที่กำลังอยู่ในระหว่างการก่อสร้างและหมู่บ้านต่าง ๆ ในบริเวณใกล้เคียงได้ตลอดปีอีกด้วย ในโอกาสนี้ ได้ทอดพระเนตรจุดที่กำหนดเป็นแนวเขื่อนและทรงเยี่ยมราษฎรที่ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้นอย่างทั่วถึง สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์ พระที่นั่งต่อไปยังโครงการเกษตรกรรมทหารของจังหวัดทหารบกเชียงใหม่ ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง เชียงใหม่ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมผู้ที่ถูกเกณฑ์เข้ารับราชการทหารเกี่ยวกับหลักวิชาการเกษตร สมัยใหม่ อันประกอบด้วย การทำนา ปลูกพืชไร่และสวนครัว การเลี้ยงโค การเพาะเห็ด และหัตถกรรม ต่าง ๆ ในยามว่าง เพื่อเวลาที่ปลดประจำการเป็นกองหนุนแล้ว จะได้มีวิชาชีพติดตัวไปเป็นประโยชน์ แก่ตนเองและส่วนรวม ในการนี้ ได้ทอดพระเนตรโครงการศึกษาและขยายพันธุ์โคซึ่งได้รับความร่วมมือ จากสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์เชียงใหม่ การฝึกอบรมปั้นโอ่งสีเมนต์ และสีเมนต์บล็อก และกรรมวิธีการเพาะ เห็ดฟาง เห็ดนางรมและเห็ดเป๋าฮื้อ ด้วยความสนพระราชหฤทัย ตลอดจนมีกระแสพระราชดำริกับนาย ทหารโครงการ ฯ ว่า น่าจะฝึกให้ทหารรู้จักสำรวจแหล่งน้ำในภูเขา ซึ่งก็มีอยู่ใกล้บริเวณโครงการ ฯ ได้ นอกจากนั้น ทหารจะได้มีความรู้ความชำนาญในด้านการชลประทานอีกโสดหนึ่ง เสร็จแล้ว ประทับ รถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๔๕ น.

เวลา ๑๔.๒๕ น. ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ พระราชครูวามเทพมุนี ฯ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทสมเด็จพระ บรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร แทนพระองค์ เพื่อทรงเจิมเทวรูปพระอิศวร พระอุมา พระคเณศร์ พระนารายณ์ พระพรหม และพระราชทานเงินให้แก่หัวหน้าคณะพราหมณ์ผู้เป็นประธานในการประกอบพิธี

เวลา ๑๔.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงเปิดงานชุมนุมกลัวยไม้โลก ครั้งที่ ๕ ณ สวนสามพราน จังหวัดนครปฐม

ครั้นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ถึงสวนสามพรานแล้ว นายเจริญ ช่าง เกียรติ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม กราบบังคมทูลรายงาน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ของจังหวัดนครปฐมเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท จากนั้น นายสมพร บุญยกุลต์ ประธานกรรมการจัดงาน ชุมนุมกลัวยไม้โลก ครั้งที่ ๕ กราบบังคมทูลรายงาน และกราบบังคมทูลเบิกคณะกรรมการ ฯ เข้าเฝ้าทูล ละอองพระบาท เสร็จแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินเข้าประทับพระราชอาสน์ภายในปะรำ ต่อมา นายสม พร บุญยกุลต์ กราบบังคมทูลถวายรายงานการจัดงานชุมนุมกลัวยไม้โลก ครั้งที่ ๕ จบแล้ว สมเด็จพระ บรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร มีพระราชดำรัสตอบ ความว่า งานชุมนุมกลัวยไม้โลก เป็นทั้ง การส่งเสริมการพัฒนาแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านวิชาการ ทางด้านสังคม และเป็นการส่งเสริมสัมพันธ ภาพและความเข้าใจอันดี ระหว่างผู้ที่สนใจและเกี่ยวข้องกับกลัวยไม้ จัดได้ว่ากลัวยไม้ เป็นสื่อธรรม ชาติที่เสริมสร้างให้เกิดความสงบสุข ในระหว่างมวลมนุษยชาติทั่วโลกอย่างหนึ่ง จบแล้ว เสด็จออกประทับ ยังแท่นหน้าปะรำ ทรงกดปุ่มไฟฟ้า เปิดแพรคลุมป้ายงานชุมนุมกลัวยไม้โลก ครั้งที่ ๕ หลังจากนั้นศาส- ตราจารย์ระพี ศาคริก กราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการแสดงกลัวยไม้ตามพระราช อธิบาย พอสมควรแก่เวลาแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันเสาร์ที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๑.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ภุพังการาณิเวศน์ ไปยังท่าอากาศยานเชียงใหม่ เพื่อประทับเครื่องบินแอร์บัสเอ๓๒๐-๖๐๐ เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานเพลิงศพพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ณ วัดป่าอุดมสมพร อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

เวลา ๑๓.๓๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามบินกองทัพอากาศที่ ๒ ส่วนหน้า อำเภอเมืองสกลนคร และประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังวัดป่าอุดมสมพร อำเภอพรรณานิคม

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงวัดป่าอุดมสมพรแล้ว เสด็จขึ้นประทับบนพลับพลา จากนั้น เสด็จขึ้นเมรุหน้าพลับพลา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงทอดผ้าไตร รวม ๑๐ ไตร พระสงฆ์ฉันบังสุกุล เสร็จแล้ว ทรงวางกระถางข้าวตอกดอกไม้ที่ฐานหน้าหีบศพ ต่อจากนั้น ทรงหยิบรูปเขียน ดอกไม้จันทร์ จากเจ้าพนักงานพระราชพิธี ทรงจุดไฟที่ชนวนที่เจ้าพนักงานชูถวาย พระราชทานเพลิง เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินลงจากเมรุกลับไปประทับ ณ พลับพลา ในโอกาสนี้ ข้าราชการ พ่อค้า และประชาชนขึ้นเฝ้าฯ ถวายบังคมทูลเกล้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล และถวายสัตย์ปฏิญาณว่า จะรักษาความสามัคคีและความสามัคคีของชาติไทยไว้ ให้มั่นคงสืบไป เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังสนามบินกองทัพอากาศที่ ๒ ส่วนหน้า เพื่อประทับเครื่องบินแอร์บัสเอ๓๒๐-๖๐๐ เสด็จพระราชดำเนินกลับจังหวัดเชียงใหม่ แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับ ถึงพระตำหนัก ภุพังการาณิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๑๕ น.

วันอาทิตย์ที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๑.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภุพังการาณิเวศน์ ไปทอดพระเนตรกิจการของโครงการหลวงพัฒนาชาวเขา ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ และอำเภอแม่วิม จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโรงเรียนบ้านแม่วิมช้างเกียน สถานีเกษตรที่สูงขุนช้างเกียน ตำบลสุเทพ อำเภอเมืองเชียงใหม่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานผ้าห่มและอุปกรณ์การศึกษา แก่ผู้แทนครู และนักเรียน ตลอดจนทอดพระเนตรการแสดงของนักเรียนและลูกเสือชาวบ้านแม่วิม ในโอกาสนี้ ได้ทอดพระเนตรอาคารเรียน และทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์หลวงซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ ในการนี้ ได้มีกระแสพระราชดำรัสกับคณะครู ให้พยายามให้การศึกษานักเรียนเกี่ยวกับอันตรายของการทำลายป่าไม้ต้นน้ำ ลำธาร และการส่งเสริมการสร้างสุขาให้ถูกสุขลักษณะ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นตัวอย่างสำหรับหมู่บ้านอื่น ตลอดจนเพื่อป้องกันการแพร่ขยายของโรคพยาธิซึ่งมีผู้ป่วยโรคนี้อยู่เป็นจำนวนมาก ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไป เพื่อทอดพระเนตรแปลงทดลองการปรับปรุงทุ่งหญ้าธรรมชาติ (หญ้าคา) โดยการใช้ถั่วพินธุ์กรีนลัฟ เดสโมเดียม ปลุกกลุ่เพื่อกำจัดหญ้าคา ซึ่งสามารถปลูกได้ง่ายด้วยการโปรยเมล็ด และยังได้ทดลองเลี้ยงผึ้งเพื่อช่วยผสมเกสรในการขยายพันธุ์ด้วย นอกจากนี้ยังใช้เป็นอาหารสัตว์เลี้ยงได้อีกด้วย เพราะเป็นถั่วพินธุ์ที่มีโปรตีนสูง จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังสถานีทดลองเกษตรที่สูง ห้วยแม่ใน ตำบลสุเทพ อำเภอเมืองเชียงใหม่ เพื่อทอดพระเนตรแปลงทดลองพืชเครื่องเทศชนิดต่าง ๆ เป็นจำนวน ๑๕ ชนิด ดำเนินการโดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และแปลงขยายพันธุ์

ข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ และข้าวทรีทิกแอล ซึ่งเป็นข้าวพันธุ์ผสมระหว่างข้าวสาลีกับข้าวไรย์ ตลอดจนแปลงข้าวโอ๊ตออสเตอร์เลีย แปลงสาธิต การปลูกธัญพืชเมืองหนาว เสร็จแล้ว ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินไปยังสถานีวิจัยพืชหอมระเหยเพื่อทอดพระเนตรกรรมวิธีการอบดอกเก๊กฮวย การกลั่นตะไคร้หอม ยุคาธิบดีส เจอรานิยม ใบและต้นเก๊กฮวย ซึ่งดำเนินการโดยสถาบันวิทยาศาสตร์ประยุกต์ แห่งประเทศไทย ต่อจากนั้น ทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรแปลงปลูกกุหลาบพันธุ์ต่าง ๆ ลาเวนเดอร์ มินต์ และยุคาธิบดีส พันธุ์ต่าง ๆ เจอรานิยม แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังบ้านแม่สาใหม่ ซึ่งในระหว่างทางเสด็จพระราชดำเนินในเขตอำเภอแม่ริม ได้ทรงหยุดรถยนต์พระที่นั่งเพื่อทอดพระเนตรแปลงผักของราษฎรเผ่าแม้ว ซึ่งเริ่มหันมาปลูกผักชนิดต่าง ๆ เช่นกะหล่ำปลี ผักกาดหอม ผักหางหงษ์ แทนการปลูกฝิ่น เนื่องจากปลูกง่ายและทำรายได้ดีโดยเฉพาะในระยะนอกฤดู สำหรับแปลงผักนั้น ทำเป็นแบบขั้นบันได ซึ่งเจ้าหน้าที่โครงการหลวงพัฒนาชาวเขาได้มาแนะนำวิธีทำไร่แบบขั้นบันได เพื่อป้องกันน้ำชะทำลายหน้าดินตามบริเวณพื้นที่ไหล่เขาที่ลาดชัน ต่อจากนั้นเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังสถานีหลวงพัฒนาชาวเขา หมู่บ้านบริวารบ้านแม่สาใหม่ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโรงเรียนผู้ใหญ่เจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ ๑ ได้พระราชทานอุปกรณ์การศึกษาแก่ผู้แทนโรงเรียน ตลอดจนทรงถวายปัจจัยและยาชุดแก่พระภิกษุจากสำนักสงฆ์ ในโอกาสนี้ราษฎรชาวแม้วทำพิธีผูกขวัญถวาย จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโรงสีข้าวพลังน้ำตามพระราชดำริ ซึ่งกรมชลประทานได้ดำเนินการออกแบบและประดิษฐ์ โดยใช้เครื่องขับเคลื่อนกำลังด้วยเครื่องกังหันน้ำ ซึ่งใช้พลังจากลำนํ้าธรรมชาติ ทำให้ไม่จำเป็นต้องใช้เชื้อเพลิงแต่อย่างใด เครื่องสีข้าวสามารถสีข้าวได้ชั่วโมงละ ๒๕ ถัง เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรแปลงปลูกผักชนิดต่าง ๆ ของสถานี ฯ ซึ่งมีเนื้อที่ ๘๖ ไร่ แล้วจึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๔๐ น.

ในการนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้หน่วยแพทย์หลวงอีกหน่วยหนึ่งไปตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ ณ บ้านแม่สาใหม่ ด้วย

เวลา ๑๔.๔๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปเปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๕ ณ สนามกีฬาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันจันทร์ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทาน แก่ นายแพทย์ธีระ ศิริสันธนะ กับ แพทย์หญิงวิรัตน์ จินดาศิลป์ นายวินัย เล็กศรีสมพงษ์ กับ นางสาวกัทนีย์ เจียรนนท์ ร้อยโทหม่อมหลวงนภคณ จรูญโรจน์ กับ นางสาววันทนีย์ แก้วยานะ และ นายชยุติ สุวรรณมาศ กับ นางสาวรัชนิศร สิงห์พันธุ์ ตามลำดับ

วันอังคารที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๑.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ และสมเด็จพระเจ้า

ลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังท่าอากาศยานเชียงใหม่ เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโรว์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมฐานปฏิบัติการ ฯ และทอดพระเนตรโครงการชลประทาน ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงท่าอากาศยานน่าน ได้ประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังฐานปฏิบัติการ กองร้อยทหารม้าที่ ๓๐๑๑ บ้านน้ำปาง ตำบลหมอเมือง อำเภอแม่จริม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญ ขาซุด และเหรียญสมเด็จพระนเรศวรมหาราช พระไพลีพิณาส แก่ผู้แทนกองร้อย ฯ และเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน ต่อจากนั้น เสด็จเข้าห้องยุทธการ พันโท สายมิตร กลัษณมิตร ผู้บังคับกองพันทหารม้าที่ ๓๐๑ กราบบังคมทูลบรรยายสรุปสถานการณ์ทั่วไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบของกองร้อยทหารม้าที่ ๓๐๑๑ เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรบริเวณฐานปฏิบัติการ ฯ สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังบ้านหมอเมือง ตำบลหนองแดง อำเภอแม่จริม ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรจากอำเภอแม่จริมและอำเภอใกล้เคียง ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ได้มีพระราชปฏิสันถารและพระปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรเหล่านั้น ในการนี้ ได้ทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์หลวงซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรฝายทดน้ำหมอเมือง ซึ่งเดิมเป็นฝายชั่วคราวของราษฎร และในฤดูฝนจะถูกกระแสน้ำพัดชำรุดเสียหาย ต้องซ่อมแซมเป็นประจำทุกปี จึงมีพระราชดำริให้พิจารณาปรับปรุงเสียใหม่ กรมชลประทานจึงได้ดำเนินการสนองพระราชดำริโดยสร้างฝายทดน้ำถาวร ลักษณะเป็นฝายหินก่อ พร้อมทั้งสร้างอาคารบังคับน้ำปากเหมืองเดิมของราษฎร และปรับปรุงรางรินเดิมสำหรับส่งน้ำข้ามลำห้วยต่าง ๆ ให้เป็นรางรินคอนกรีตถาวร รวม ๓ แห่ง ขณะนั้นก่อสร้างแล้วเสร็จสมบูรณ์แล้วสามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกทางฝั่งขวาของลำน้ำแม่จริมเป็นเนื้อที่ประมาณ ๗๐๐ ไร่ ได้ตลอดปี ทั้งนี้รวมถึงน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของราษฎรในพื้นที่ดังกล่าวด้วย อนึ่ง กรมชลประทานได้ดำเนินการปรับปรุงฝายทดน้ำนาคา ซึ่งตั้งอยู่เหนือฝายทดน้ำหมอเมืองขึ้นไปตามลำน้ำแม่จริมเป็นระยะทาง ๑ กิโลเมตร ในลักษณะเดียวกัน เพื่อส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกทางฝั่งซ้ายของลำน้ำแม่จริมเป็นเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ ได้ตลอดปี ทั้งนี้เป็นการดำเนินการสนองพระราชดำริเช่นกัน ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังบริเวณที่ว่าการอำเภอแม่จริม เพื่อประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน เสร็จแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังท่าอากาศยานน่าน ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณท่าอากาศยาน แล้วจึงประทับเครื่องบินแอฟโรว์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับจังหวัดเชียงใหม่ และเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๐๕ น.

วันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๐.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทรงพระราชอุทิศถวายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และสมเด็จพระสุริโยทัย ประจำปี ๒๕๒๑ ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ พระราชครูวามเทพมุนี ฯ หัวหน้า

คณะพราหมณ์ นำ คณะพราหมณ์ ผ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล และน้อมเกล้าฯน้อม
กระหม่อมถวายสิ่งของในพิธีตรียัมปวาย ในโอกาสนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราช
ทานเงินจำนวน ๕๐๐ บาท แก่หัวหน้าคณะพราหมณ์ด้วย

เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายสัญญา
ธรรมศักดิ์ นายกพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูล
เกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน ซึ่งเป็นเงินที่พุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ฯ และเครือข่ายสมาคมร่วมใจกันบริ
จาค เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๐

เวลา ๑๖.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ
สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงวางพวงมาลาถวายราชสักการะสมเด็จพระ
พระนเรศวรมหาราช ณ พระบรมราชานุสาวรีย์ อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า
โสมสวลี พระวรราชา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ถึงบริเวณใกล้เคียงลานพระบรมราชา
านุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราชแล้ว นายสอน สุทธิสาร ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี กราบบังคม
ทูลรายงาน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท จากนั้น
ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังลานพระบรมราชานุสาวรีย์ เสด็จขึ้นลานพระบรมราชา
านุสาวรีย์ ทรงวางพวงมาลาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ
และส่วนพระองค์ แล้วพระวรราชา ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะกราบถวายบังคมสมเด็จพระนเรศวร
มหาราช ต่อจากนั้น ทรงเยี่ยม ทรงพระราชปฏิสันถารและทรงปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดและโดยทั่วถึง
กับราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาท และเฝ้าอย่างหนาแน่น ในบริเวณพระบรมราชานุสาวรีย์ พอสม
ควรแก่เวลาแล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง
เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา กลับสู่พระที่นั่งอัมพร
สถาน พระราชวังดุสิต

วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๑.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ
พระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ และสมเด็จพระเจ้า
ลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากลานเฮลิคอปเตอร์ภูมิจราชนิเวศน์ ไปยังบ้านหลวง บ้านยาง
เปียง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ และบ้านพระบาทห้วยต้ม อำเภอฝาง จังหวัดลำพูน

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงหน้าโรงเรียนบ้านหลวง ตำบลยางเปียง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
ได้พระราชทานเครื่องเขียน แบบเรียน และยาชุดแก่ผู้แทนครูและนักเรียน เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนิน
ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณหน้าอาคารเรียน ในกรณีนี้ พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำรัสว่า เจ้าหน้าที่ฝ่ายจังหวัดและฝ่ายกรมชลประทานต้องร่วมมือกันพิจารณา
ทำโครงการชลประทานขนาดเล็ก กล่าวคือฝ่ายราคาก่อสร้างแหล่งน้ำในเทือกเขาในเขตตำบลยางเปียง
เพื่อจัดหาน้ำให้ราษฎรสามารถทำนาและปลูกถั่วหมุนเวียนกันได้ตลอดปี เนื่องจากพื้นที่บริเวณดังกล่าวขาด
แคลนน้ำมาก ทั้งนี้ ราษฎรเองก็จะต้องมีความขยันขันแข็ง และจะต้องช่วยเหลือและให้ความรู้แก่
เจ้าหน้าที่ในงานสำรวจเบื้องต้นด้วย สำหรับครูก็ควรสอนนักเรียนเกี่ยวกับหลักการชลประทานเบื้องต้นจะ

ได้ให้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการท่อผ่าของ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ส่งเสริมการทอ ผ้าลายขมุกแก่มาราชราษฎรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง เพื่อเป็นการรักษาหัตถกรรมพื้นบ้านไว้ให้คงอยู่ต่อไป และยังเป็นอาชีพรองที่สามารถทำรายได้พิเศษอีกด้วย แล้วเสด็จเข้าอุโบสถวัดบ้านหลวง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงถวายยาชุดแก่เจ้าอาวาส และมีพระราชดำรัสกับเจ้าอาวาส สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งต่อไปยังบ้านยางเปียง ตำบลยางเปียง อำเภออมก๋อย จังหวัด เชียงใหม่ เพื่อทอดพระเนตรฝายทดน้ำยางเปียง ซึ่งกรมชลประทานได้ดำเนินการสร้างเพื่อสนองพระราช ดำริเสร็จเรียบร้อยแล้ว มีลักษณะเป็นฝายหินก่อ พร้อมทั้งอาคารบังคับน้ำปากเหมืองเดิมของราษฎร ผล ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ ฯ นี้คือ สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกที่รับน้ำจากเหมืองเดิมของ ราษฎรเป็นเนื้อที่ประมาณ ๓๐๐ ไร่ ส่วนในระยะต่อไปกรมชลประทานจะกำหนดแนวและขนาดเหมือง ส่งน้ำให้ใหม่ โดยราษฎรจะต้องร่วมมือกันขุดเหมืองเอง และจะทำให้ขยายพื้นที่รับน้ำเพิ่มขึ้นอีกประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ ต่อจากนั้น ทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงและมูเซอร์ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ใน บริเวณฝายทดน้ำ ฯ ได้มีกระแสพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่ให้พยายามชี้แจงกับราษฎรให้เข้าใจถึงวิธีใช้ประ โยชน์จากน้ำให้ได้ผลเต็มที่ ในโอกาสนี้ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ได้พระราชทานเครื่อง เขียน และแบบเรียนแก่ผู้แทนครูและนักเรียนด้วย เสร็จแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์ พระที่นั่งต่อไปยังหน่วยพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา ของกองสงเคราะห์ชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ บ้านพระบาทห้วยต้ม ตำบลนาทราย อำเภอฝาง จังหวัดลำพูน แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราช ดำเนินไปยังบริเวณโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแม่หละตามพระราชดำริ ในเขตพื้นที่บ้านผาตลาด ตำบลนา ทราย อำเภอฝาง ซึ่งเป็นโครงการสำหรับจัดหาน้ำให้แก่ราษฎร ซึ่งขาดแคลนน้ำในบริเวณนั้น จำนวนประ มาณ ๕๐๐ ครอบครัว ในที่จัดสรรใหม่เป็นเนื้อที่ประมาณ ๒,๕๐๐ ไร่ ได้ตลอดทั้งปี นอกจากนั้น ยังมี โครงการพัฒนาด้านวิชาการเกษตร ตลอดจนการอนามัยแก่ราษฎร ซึ่งดำเนินการโดยคณะเกษตรศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กรมป่าไม้ กรมชลประทาน กรมประชาสงเคราะห์ และ จังหวัดลำพูน ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำรัสว่า เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายจะ ต้องร่วมมือกันทำการสำรวจพื้นที่ที่จะจัดสรรให้ราษฎรเข้าทำกินและแหล่งน้ำให้ละเอียด เพื่อให้เหมาะสม และสอดคล้องกันโดยทำโครงการชลประทานให้ประหยัดและให้คุ้มค่ากับผลประโยชน์ที่จะได้รับ จากนั้น ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ณ ริมฝั่งห้วยแม่หละ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์ พระที่นั่งไปยังวัดพระพุทธบาทห้วยต้ม เสด็จเข้าอุโบสถ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงถวายปัจจัย และยาชุดแก่วัด และมีพระราชดำรัสกับพระครูไชยวงศาพัฒนา แล้วเสด็จพระราชดำเนินออกจากอุโบสถ ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎร และลูกเสือชาวบ้านที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากภายใน บริเวณวัด ได้มีพระราชปฏิสันถารและพระปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรเหล่านั้น สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง กลับยังจังหวัดเชียงใหม่ แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๐๐ น.

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรครั้งนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ หน่วยแพทย์หลวง และหน่วยแพทย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เดินทางล่วงหน้าไปตั้งหน่วยทำการตรวจ รักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ณ บ้านหลวง บ้านยางเปียง และบ้านพระบาทห้วยต้ม

วันศุกร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ภุพังการาชนิเวศน์ ไปพระราชทานปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ครั้งที่ ๑๒ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๙ - ๒๕๒๐ ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เวลา ๑๔.๔๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงศาลาธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เสด็จขึ้นทรงฉลอง พระองค์กรุย แล้วทรงลงพระปรมาภิไธย และพระนามภิไธยในสมุดเยี่ยมของมหาวิทยาลัย จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังพลับพลาพิธี ณ ศาลาอ่างแก้ว ครั้นเสด็จขึ้นพลับพลาพิธี พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย ต่อจากนั้น ศาสตราจารย์ นายแพทย์บุญสม มาร์ติน นายกสภามหาวิทยาลัย กราบบังคมทูลสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ แล้ว รองศาสตราจารย์ ประดิษฐ์ วิษัยดิษฐ อธิการบดี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กราบบังคมทูลถวายรายงานกิจการของมหาวิทยาลัย จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษิตติมศักดิ์ และปริญญามหา บัณฑิตกิตติมศักดิ์ แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ พระราชทานปริญญามหาบัณฑิต และปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา จากคณะวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ ศึกษาสาตร์ สังคมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เทคโนโลยีการแพทย์ พยาบาลศาสตร์ แพทยศาสตร์ เกษตรศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ตามลำดับ และพระ ราชทานเหรียญรางวัลเรียนดีตลอดหลักสูตร เสร็จแล้ว บัณฑิตกล่าวคำปฐกฐาณ แล้ว พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การกระทำงานหรือการเล่าเรียนวิชาการใด ๆ ก็ตาม มีความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติทีละขั้นละตอน ต่อตามกันมาเป็นลำดับ ตั้งแต่เบื้องต้นแล้วค่อยก้าวหน้าขึ้น มาจนสำเร็จ เช่น ต้องเรียนตั้งแต่ชั้นประถม มัธยม ขึ้นมาจนถึงอุดมศึกษา แต่ละประโยค หรือแต่ละ ระดับ ก็ต้องศึกษาวิชาหลาย ๆ อย่างพร้อมกันมาด้วย เมื่อได้ศึกษาตามขั้นตอนจนครบหลักสูตรที่กำหนด พร้อมกันหมดทุกวิชาแล้ว จึงจะสำเร็จการศึกษา ได้รับประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตร ในชีวิตส่วนตัว หรือชีวิตการทำงานที่กำลังเริ่มต้นต่อไป ก็เป็นเช่นเดียวกัน แต่ละคนจะต้องค่อย ๆ ปฏิบัติต่อตามขั้นไปเป็น ขั้น ๆ ให้สำเร็จเป็นอย่าง ๆ ไป เช่น ในการทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ การเก็บหอมรอมริบเพื่อสร้างฐานะ การสร้างครอบครัว การสร้างชื่อเสียงคุณงามความดี เมื่อใดได้ตั้งใจพากเพียรปฏิบัติได้สมบูรณ์ ครบตาม ลำดับ และครบถ้วนทุกด้านแล้ว เมื่อนั้นจึงจะประสบความสำเร็จที่แท้จริง ดังนั้น ทุกคนจึงควรเข้าใจ ถึงการสร้างความสำเร็จให้แก่ตน โดยอาศัยความตั้งใจอย่างมั่นคง ในจุดประสงค์อันใดอันหนึ่งที่พิจารณา ไตร่ตรองแล้วว่าถูกต้องและเป็นความเจริญที่แท้จริง เป็นปัจจัยประการแรก อาศัยความสัตย์จริงที่จะ ปฏิบัติตามความตั้งใจนั้น เป็นปัจจัยประการที่สอง และอาศัยความพากเพียรเข้มแข็งเป็นปัจจัยประการ ที่สาม ที่จะทำให้ดำเนินก้าวหน้า จบแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับไปยังศาลา ธรรม เพื่อทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัธยาศัย สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภุพังการาชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๕๐ น.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสา ธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการประกอบพิธีสมรสพระ ราชทาน

เวลา ๑๖.๓๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา เพื่อทรงประกอบพิธีสมรสพระ

ราชทานแก่ นายประพนธ์ กุลไพศาล กับ นางสาวปริศนา กรีกุล ร้อยตำรวจเอก ชีระเดช รอดโพธิ์ทอง กับ นางสาวกมลวรรณ พงษ์มี ดร. สมุทร มงคลกิติ กับ นางสาวสุจิตรา จิราชีวัฒน์ ร้อยตำรวจเอก หม่อมหลวงทองถวัลย์ ทองแถม กับ นางสาวสมถวิล จูฑามาศย์ นายแพทย์วิศวิน โกวาที กับ นางสาวพัชรวัลย์ ศุกระมูล และ นายเริงชัย ทองหล่อ กับ นางสาวศศิมา เรือนทิพย์ ตามลำดับ

ต่อจากนั้น พระราชทานพระราชวโรกาสให้พระราชกรวามเทพมณี ฯ นำคณะพราหมณ์ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท น้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายเครื่องพิธีตรียัมปวาย

เวลา ๑๔.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในพิธีสวนสนามของสมาชิกและผู้บังคับบัญชายุวกาชาด เนื่องในงานวันคล้ายวันสถาปนาอนุชาชาติไทย ณ สนามศุภชลาศัย สนามกีฬาแห่งชาติ

วันเสาร์ที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายแพทย์สมบุรณ์ วัชรวิทย์ อธิบดีกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และนายแพทย์เทพนม เมืองแมน คณบดี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พร้อมด้วยคณะเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกกราบบังคมทูลรายงานละเอียดในการดำเนินการค้นคว้าทดลองทำโถส้วมราดน้ำค่อห่านจากไฟเบอร์กลาส ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ดำเนินการทดลอง เพื่อจะพระราชทานแก่ราษฎรตามหมู่บ้านที่ห่างไกล โดยมีผู้ทรงให้ราษฎรรู้จักการใช้ส้วมที่ถูกหลักอนามัยแพร่หลายมากขึ้น และน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายเครื่องสุกัญชาทางสุขภาพ พร้อมทั้งรายงานด้านสาธารณสุขต่าง ๆ

เวลา ๑๗.๑๕ น. พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายคาร์ลอส อีตูร์เบ เอกอัครราชทูตโบลิเวียประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกกราบถวายบังคมลา เนื่องจากพ้นจากตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๗.๕๕ น. พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ศาสตราจารย์นายแพทย์สำราญ วงศ์พำห์ นำแพทย์หญิงสายรุ้ง วงศ์พำห์ ซึ่งได้รับพระราชทานทุนการศึกษาให้ไปศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ ทางด้านจักษุวิทยา ณ ประเทศออสเตรเลีย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทกราบถวายบังคมลา

เวลา ๑๓.๑๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านจังหวัดนครสวรรค์

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ คอนเมืองเพื่อเสด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินแอร์โรว์พระที่นั่งไปประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินจากกองบินที่ ๔ อำเภอดาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ไปยังกองบังคับการกรมผสมที่ ๔ จังหวัดนครสวรรค์ ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง นายเดชชาติ วงศ์โกมลเชษฐ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ กราบบังคมทูลรายงาน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท เสร็จ

แล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังพลับพลาพิธีเพื่อพระราชทานธงลูกเสือชาวบ้าน ธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แก่ลูกเสือชาวบ้านจากอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดนครสวรรค์

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราชโอวาท ความว่า วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้าน คือการเสริมสร้างให้บุคคลมีความรู้ความสามารถในการดำเนินชีวิต และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้แต่ละคนมีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น หากลูกเสือชาวบ้านมีความสามัคคี และปฏิบัติตามหลักการของลูกเสือชาวบ้านอย่างเคร่งครัด ก็จะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ประเทศชาติมีความมั่นคง และดำรงความเป็นไทยอยู่ได้ จบแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลเพื่อกิจการลูกเสือชาวบ้าน จากนั้น ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรและลูกเสือชาวบ้านที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอย่างหนาแน่น พร้อมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินตรวจรักษาพยาบาลผู้ป่วยไข้ไปด้วย สมควรแก่เวลาแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งไปประทับเครื่องบินแอฟโรพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินจากกองบินที่ ๔ อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ กลับสู่กรุงเทพมหานคร

วันอาทิตย์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๑.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ภุพังการาณนิเวศน์ ไปยังท่าอากาศยานจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเสด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินแอฟโรพระที่นั่ง ไปประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินจากสนามบินจังหวัดพิษณุโลก ไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร

เวลา ๑๔.๑๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามหน้าศาลากลางจังหวัดกำแพงเพชร นายกาจรักษมณี ผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชร กราบบังคมทูลรายงานและกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่จังหวัดกำแพงเพชร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท แล้วพระอาจารย์เงิน ไสยะโย เจ้าอาวาสวัดพระพุทธบาท เขาดงรวก อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร และพระราชสังวรญาณ เจ้าอาวาสวัดศีลขันธาราม อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง เฝ้าถวายของ จากนั้น ทรงพระราชดำเนินไปยังพลับพลาพิธี เพื่อพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดกำแพงเพชร รวม ๑๑๓ รุ่น เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานกระแสพระราชดำรัส ความว่า การที่บุคคลต่างเพศต่างวัย ร่วมกันฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้าน เพื่อผลประโยชน์ในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยความสามัคคีปรองดองกันนั้น นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อเพื่อนร่วมรุ่น และเพื่อนระหว่างรุ่นกันแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อบุคคลอื่น ๆ ทั่วทั้งประเทศ เพราะเป็นการเสริมสร้างชีวิตส่วนรวมให้รุ่งเรือง มีการปรองดองกัน รู้จักแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนมีการสนับสนุนเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน เป็นผลให้ประเทศไทยอยู่ได้ด้วยความสะดวก สมตามความปรารถนาของทุกคน จบแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลพระราชทานในกิจการลูกเสือชาวบ้าน และสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมลูกเสือชาวบ้านและราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอย่างล้นหลาม ทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับบุคคลเหล่านั้น และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บโดยทั่วถึง

ครั้นเวลา ๑๓.๐๕ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง จากสนามหน้าศาลากลาง จังหวัดกำแพงเพชร ไปยังสนามบินจังหวัดพิษณุโลก เพื่อประทับเครื่องบินแอร์โรว์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินสู่ ท่าอากาศยานจังหวัดเชียงใหม่ แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึง พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๔๐ น.

วันจันทร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๒๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายคาร์ล พีเทอร์ลิก เอกอัครราชทูตออสเตรียประจำประเทศไทย นำ นายเซอร์มาน กาไมเนอร์ ผู้ให้กำเนิดหมู่บ้านเด็กกำพร้าโสสะสากลแห่งแรกที่ประเทศออสเตรีย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท พร้อมด้วยคณะ และคุณหญิงสมศรี เจริญรัชต์ภาคย์ ประธานกรรมการอำนวยการโสสะมูลนิธิแห่งประเทศไทย

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงน้ำชาด้วย

เวลา ๑๖.๔๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายมาร์แชล เลวิส จอห์นสัน เอกอัครราชทูตออสเตรียประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองพระบาท กราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

วันอังคารที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๑.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จาก พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมโครงการจัดการลุ่มน้ำแม่น้ำสา อำเภอมะริม โครงการหลวงภาคเหนือทุ่งเถา โครงการพัฒนาป่าไม้ ห้วยป่าเถา อำเภอสะเมิง และโครงการหลวงภาคเหนือทุ่งเริง อำเภอลำดอง จังหวัดเชียงใหม่

เวลา ๑๒.๒๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงหน่วยบริหารจัดการลุ่มน้ำโครงการจัดการลุ่มน้ำแม่น้ำสา บ้านโป่งไคร้ ตำบลโป่งแยง อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่ แล้วทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตร แปลงสาธิตการปลูกถั่วเป็ยเป็นแนวสลักับการปลูกข้าวไร่ ซึ่งเป็นการสนองพระราชดำริให้มีการปลูกพืชประเภทถั่วเพื่อบำรุงดินในลักษณะขึ้นบันไดตามแนวระดับดิน โดยมีการปลูกข้าวไร่เพื่อการบริโภคของราษฎร จากนั้น ทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรเรือนเพาะชำต้นสน และต้นวอลนัท ไร่สาธิตการปลูกต้นกาแฟ ต้นชา และพืชประเภทถั่ว ตลอดจนทอดพระเนตรหลุมปุ๋ยหมักและการดับไฟป่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานกระแสพระราชดำรัสแก่ นายเต็ม สมิตตินันท์ รองอธิบดีกรมป่าไม้ ฝ่ายวิชาการ คณะผู้เชี่ยวชาญจากองค์การพัฒนาแห่งสหประชาชาติ และองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ตลอดจนข้าราชการกรมป่าไม้ กรมพัฒนาที่ดิน และกรมชลประทาน แสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัยในการที่ส่วนราชการต่างๆ ได้ร่วมมือกันเพื่อพัฒนาบริเวณป่าที่ถูกทำลายให้เจริญขึ้น โดยการปลูกป่าทดแทน และการจัดระบบชลประทาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อราษฎรทั้งในการสร้างป่าอนุรักษ์ดินและต้นน้ำ ตลอดจนปรับปรุงที่ดินเพื่อการเกษตร ทั้งนี้ ทรงกำชับให้พิจารณาการจัดสรรที่ดินของโครงการ ฯ ให้ราษฎรในลักษณะหมู่บ้านสหกรณ์ โดยให้มีการรวมหมู่บ้านเป็นผู้ดูแลรักษาผลประโยชน์ของสมาชิก ฯ

เวลา ๑๓.๓๐ น. เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังโครงการหลวงภาคเหนือทุ่งเลา ตำบลสะเมิง อำเภอสะเมิงใต้ จังหวัดเชียงใหม่ ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณไร่สตอร์เบอร์ เมื่อเวลา ๑๔.๒๐ น. ได้เสด็จลงจากรถยนต์พระที่นั่ง เพื่อทรงเยี่ยมชมสมาชิกสวนสตอร์เบอร์ และทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรแปลงปลูกสตอร์เบอร์และแปลงพืชไร่ ได้ทรงซื้อผักฮ่องเต้ ๑๐๐ กิโลกรัม ที่ราษฎรสามารถปลูกในพื้นที่ราบในเขตป่าเสื่อมโทรม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่กรมพัฒนาที่ดินได้จัดสรรให้แก่เกษตรกรที่ขาดแคลนที่ทำกินเป็นการสนองพระราชดำริให้มีพื้นที่เพาะปลูกสำหรับราษฎรที่ขาดแคลน จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังที่ซึ่งจัดไว้เพื่อประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ครั้นทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัธยาศัยแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานสิ่งของแก่เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน และกรมป่าไม้ แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปทอดพระเนตรแปลงข้าวไร่ ข้าวสาลี กระเทียม ถั่วเขียว และถั่วลิสง ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงอ่างเก็บน้ำใหญ่ของโครงการหลวงภาคเหนือทุ่งเลา ทรงปล่อยปลาไหลลงในอ่างเก็บน้ำ แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังหน่วยพัฒนาป่าไม้ ห้วยป่าเลา ซึ่งอยู่เหนืออ่างเก็บน้ำ เพื่อทอดพระเนตรแผนที่ลุ่มน้ำปิง ซึ่งแสดงที่ตั้งหน่วยงานและชั้นความสำคัญของป่าต้นน้ำ ของกองอนุรักษ์ต้นน้ำกรมป่าไม้ ทรงพระราชปฏิสันถารกับข้าราชการกรมป่าไม้ถึงความสำคัญของการปลูกต้นไม้หลายประเภท ในการปลูกป่าทดแทนตามไหล่เขา เพื่อให้ได้ประโยชน์อันแก่ประสงค์ คือมีทั้งไม้ผล ไม้สำหรับก่อสร้างและไม้สำหรับทำฟืน ซึ่งราษฎรจำเป็นต้องใช้เป็นประจำ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไป

เวลา ๑๘.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณที่ทำการโครงการหลวงภาคเหนือทุ่งเวียง ตำบลบ้านโป่ง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานสิ่งของแก่เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดินและกรมชลประทาน และทรงเยี่ยมชมราษฎรจากบ้านแม่ชนิตเหนือ ซึ่งได้รับการจัดสรรที่ดินเพื่อทำมาหากินในลักษณะสหกรณ์โดยมีสิทธิทำกินในที่ดินชั่วคราวตลอดกาล ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด และโดยทั่วถึง เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินเมื่อเวลา ๑๘.๓๕ น. ต่อไปยังบริเวณแปลงขยายพันธุ์พืชของคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ เพื่อทอดพระเนตรผลงานของโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชบนเขา และทรงเยี่ยมนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ เป็นเวลาอันสมควร จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๔๐ น.



วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๒๑ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำแบบชนโคก และการบายศรีสู่พระขวัญแด่มกุฎราชกุมาร เรชา ปาห์ลาวี แห่งอิหร่าน ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์

6 January 1978. Photographed during the Bai Sri Welcoming Ceremony at the Royal Dinner in honour of His Imperial Highness Crown Prince Reza Pahlavi of Iran, Bhubing Palace.



วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ วาพณา นายเหงียน ดย ตรินห์ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม พร้อมด้วย วาพณา นายเล ดย ตรินห์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร เผ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์

10 January 1978. His Majesty granting an audience to His Excellency Mr. Nguyen Dui Trinh, Deputy Prime Minister and Minister of Foreign Affairs and Mr. Le Dui Trinh, Deputy Minister of Agriculture of the Socialist Republic of Vietnam, at Bhubing Palace.



วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๒๑ เสด็จลง ณ สนามหน้าพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ เยาวชนจากจังหวัดต่างๆ เผ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานธงประจำศูนย์เยาวชนตำบล

13 January 1978. His Royal Highness Crown Prince Vajiralongkorn presiding over the Ceremony to Confer Banners to be placed at various Youth Centres throughout the country, at Ambara Villa of Dusit Palace.



วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้
าพณา นายจาโคโบ นอยมานน์ เอเตียน เอกอัครราชทูตสาธารณ
รัฐชิลี ประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายสาส์น และของขวัญจากประธานาธิบดี
สาธารณรัฐแห่งชิลี ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์

13 January 1978. Granting an audience to His Excellency
Mr. Jacobo Neumann Etienne, the Ambassador of the
Republic of Chile, who presented His Majesty with a letter
and gifts from His Excellency Mr. Augusto Pinochet Ugarte,
President of the Republic of Chile, at Bhubing Palace.



วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๒๑ ทอดพระเนตรการปั้นโอ่งซีเมนต์
ของเหล่าทหารเกณฑ์ที่สมัครเข้ารับการฝึกอบรม ณ โครงการ
เกษตรกรรมทหารจังหวัดทหารบกเชียงใหม่ ซึ่งเป็นโครงการฝึก
สอนวิชาชีพทางด้านเกษตรกรรม สัตวบาล และหัตถกรรม

20 January 1978. His Majesty observing the making of cement
water-jars by a group of army draftees under a short-term
occupational training programme prior to the end of their
draft period and return to civilian life, at the Chiang Mai
Military District Agricultural Training Centre, Muang
District, Chiang Mai Province.



วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๒๑ ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎร ใน
การเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด
อำเภอแม่อริม จังหวัดเชียงใหม่

20 January 1978. His Majesty, in the company of Her Royal
Highness Princess Chulabhorn, conversing with villagers
during a visit to the Chiang Mai Dairy Co-operative
Limited, Mae Rim District, Chiang Mai Province.

วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๒๑ ทรงทอดผ้าไตรในการเสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานเพลิงศพพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ณ วัดป่าอุดมสมพร อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
21 January 1978. Their Majesties during the Funeral Ceremony of the most revered monk, the late Acharn Phan Acharo, at Wat Pa Udomsomborn, Phanna Nikhom District, Sakon Nakhon Province.



วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๒๑ พระราชทานถุงของขวัญ แก่ผู้แทนกองร้อยๆ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมทหาร ณ ฐานปฏิบัติการ กองร้อยทหารม้าที่ ๓๐๑๑ บ้านน้ำปาง ตำบลหมอเมือง อำเภอแม่จรม จังหวัดน่าน

24 January 1978. His Majesty, in the company of Her Majesty, presenting commodities to a representative of soldiers on duties at the Operations Base of the 3011 th Cavalry Troop, Mae Charim District, Nan Province.

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๒๑ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทรงพระราชอุทิศถวายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และสมเด็จพระสุริโยทัย ประจำปี ๒๕๒๑ ณ พระตำหนัก ภุพังคราชนิเวศน์
25 January 1978. His Majesty presenting food to monks at a Religious Ceremony dedicated to His Majesty King Naresuan the Great and Her Majesty Queen Suriyothai, at Bhubing Palace.





วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๒๑ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนนทำการตรวจรักษาราษฎรผู้ป่วยเจ็บ ในขณะทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านพระบาทห้วยต้ม อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

26 January 1978. Her Majesty seen holding a child while a doctor attached to the Royal entourage examines him during a visit to the people of Li District, Lamphun Province.



วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๒๑ ทอดพระเนตรผู้ป่วยเจ็บที่กำลังได้รับการรักษาพยาบาลจากหน่วยแพทย์หลวง ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เดินทางไปตั้งหน่วยทำการตรวจรักษา และแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ณ บ้านยางเบือ อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

26 January 1978. His Majesty observing a Royal Medical Unit Doctor examining patients at Yang Piang Village, Omkoi District, Chiang Mai Province.

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๒๑ พระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จ
การศึกษาจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๙-
๒๕๒๐ ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
27 January 1978. His Majesty, accompanied by Her Majesty,
presiding over the Ceremony of Conferring Degrees on
Graduates of Chiang Mai University, Chiang Mai Province.



วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๒๑ ทอดพระเนตรเครื่องสุขภัณฑ์ทางสุขา
ภิบาล ซึ่งคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ทดลอง
ผลิตสนองพระราชดำริ ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์
28 January 1978. His Majesty inspecting sanitary-ware
developed by the Faculty of Public Health of Mahidol
University in accordance with His Majesty's ideas, at Bhu-
bing Palace.

วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๒๑ พระราชทานธงประจำรุ่นแก่ลูกเสือชาวบ้านจังหวัดกำแพงเพชร ณ สนามหน้าศาลากลางจังหวัดกำแพงเพชร

29 January 1978. Presenting Scouts Colours to Village Scouts of Kamphaeng Phet Province on the grounds of the Provincial Town Hall.



วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๒๑ ทอดพระเนตรเรือนเพาะชำต้นสนที่จะนำไปเป็นต้นกล้าในการปลูกป่าทดแทน ณ บริเวณหน่วยบริหารจัดการลุ่มน้ำ โครงการจัดการลุ่มน้ำแม่สา บ้านโป่งไคร้ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

31 January 1978. His Majesty, in the company of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, conversing with foreign watershed management experts to the Mae Sa Watershed Development Demonstration Centre, at the pine-tree nursery, Pong Khrai Village, Mae Rim District, Chiang Mai Province.

กุมภาพันธ์

วันพฤหัสบดีที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เวลา ๑๐.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ภุพังคราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมโครงการปลูกพืชทดแทนและพัฒนาชาวเขา ณ อำเภอแม่แจ่ม อำเภอฮอด และอำเภอสันป่าตอง และทรงเยี่ยมโครงการหลวงพัฒนาด้านน้ำ หน่วยที่ ๑๔ ปางหินฝน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

เวลา ๑๑.๒๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสถานีโครงการปลูกพืชทดแทนและพัฒนาชาวเขา หมู่บ้านหลัก บ้านพุย อำเภอแม่แจ่ม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของแก่เจ้าหน้าที่โครงการฯ ครู เจ้าหน้าที่อนามัย และผู้แทนนักเรียน เสร็จแล้ว ชาวเขาเผ่าม้ง (แม่ว) ทำพิธีผูกพระกรทูลพระขวัญ จากนั้น ทรงพระราชดำเนินไปยังคลังที่ก่อก่อสร้างเพื่อเก็บรักษาถั่วแดงซึ่งเป็นผลิตผลของชาวเขาในละแวกที่สถานีส่งเสริมให้ปลูกแทนการปลูกฝิ่น และรับซื้อในราคาประกันเพื่อส่งไปจำหน่ายในประเทศ อังกฤษ ออสเตรเลีย และสหพันธ์รัฐเยอรมัน ได้ทอดพระเนตรกระสอบซึ่งบรรจุถั่วแดงที่เก็บรักษาไว้ก่อนส่งไปจำหน่าย และทอดพระเนตรการสาธิตการทอผ้าจากใยกล้วย การปักผ้า และการย้อมผ้า โดยมี นายจรูญ สุขเกษม หัวหน้าสถานีเป็นผู้กราบบังคมทูลรายงาน จากนั้น ทรงพระราชดำเนินไปยังสถานีอนามัยบ้านพุย ณ ที่นั้นนายแพทย์จรูญ สุวรรณเวลา แห่งสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนายธรรมศักดิ์ อยู่เย็น เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยบ้านพุย กราบบังคมทูลรายงานโครงการวิจัยการผลิตและใช้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านชาวไทยภูเขา ซึ่งเป็นโครงการร่วมของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และกระทรวงสาธารณสุข ในอันที่จะคัดเลือกชาวเขาเพื่อฝึกอบรมให้สามารถบริการในด้านสุขภาพ อนามัย และรักษาโรคบางประเภทในหมู่บ้านชาวไทยภูเขา ซึ่งเป็นการบริการสำหรับชนกลุ่มที่ยังด้อยพัฒนา จากนั้น ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์หลวง ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เดินทางล่องน้ำมาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษา

ผู้ช่วยเจ้า ๓ โรงเรียนหลวงพัฒนาชาวเขา บ้านพยุ ทรงพระราชปฏิสันถารกับผู้ช่วยเจ้าที่กำลังรับการตรวจรักษา แล้วทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรสวนกาแฟ ณ ที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานกระแสดพระราชดำรัสให้ชาวเขาเด็ดดอกกาแฟทั้งเสียส่วนหนึ่ง เพื่อให้ต้นมีโอกาสเจริญเติบโตและมีผลกาแฟพอประมาณต่อความแข็งแรงของต้น โดยให้หมั่นใส่ปุ๋ยและฉีดยากันแมลง และได้พระราชทานกระแสดพระราชดำรัสว่า หัวหน้าสถานีควรมีแผนที่ขยายอัตราส่วนต่างๆ เพื่อใช้ในการสำรวจแหล่งน้ำ และทำแผนที่จากรายละเอียดข้อมูล เพื่อสะดวกในการขยายพื้นที่การพัฒนาในอนาคต เสร็จแล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งต่อไป

เวลา ๑๓.๑๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงโครงการหลวงพัฒนาดันน้ำ หน่วยที่ ๑๔ ปางหินฝน ตำบลบ้านทับ อำเภอแม่แจ่ม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของแก่ผู้แทนเจ้าหน้าที่โครงการ ฯ แล้ว ทรงพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ไปทอดพระเนตรแปลงปลูกป่าทดแทนซึ่งประกอบด้วยต้นไม้ผล ไม้พุ่ม พืชคลุมดิน และพืชไร่ และทอดพระเนตรฝายน้ำล้นขนาดเล็ก ซึ่งเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ได้ขึ้นลำธารสนองพระราชดำริที่จะให้น้ำได้มีโอกาสค่อย ๆ ไหลซึมได้ดินแผ่ขยายออกไปทำความชุ่มชื้นต่อพื้นที่บริเวณนั้น อีกทั้งสามารถต่อท่อส่งน้ำจากฝายไปยังบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงปลูกต้นไม้ และพระราชทานกระแสดพระราชดำรัส แสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัย ที่ได้มีการส่งเสริมการปลูกป่าทดแทนไม้ที่ถูกทำลาย โดยการใช้ต้นไม้โตเร็วทั้งประเภทไม้ผลและไม้พุ่ม และทรงกำชับให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้สำรวจต้นน้ำในบริเวณพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อวางแผนปรับปรุงต้นน้ำและพัฒนาอาชีพราษฎรได้อย่างถูกต้อง เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งต่อไป

เวลา ๑๕.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสถานีโครงการปลูกพืชทดแทนและพัฒนาชาวเขาหมู่บ้านหลัก บ้านแม่โถ ตำบลบ่อส้ว อำเภอฮอด นายกมล ไทยาภิรมณ์ หัวหน้าสถานี ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับเสด็จพระราชดำเนิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของแก่ผู้แทนเจ้าหน้าที่สถานี แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังโครงการหลวงพัฒนาดันน้ำ หน่วยที่ ๖ แม่โถ เพื่อประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ครั้นทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัชฌาศัยแล้ว จึงทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรแปลงปลูกกาแฟ และไม้ผลต่างประเทศ แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังโรงเรียนสอนผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ซึ่งดำเนินการโดยกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และมหาวิทยาลัยมหิดล ณ ที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของแก่คณะครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก สสมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งต่อไป

เวลา ๑๘.๑๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสถานีโครงการปลูกพืชทดแทนและพัฒนาชาวเขาหมู่บ้านหลัก บ้านขุนวาง ตำบลแม่วีน อำเภอสันป่าตอง พระราชทานสิ่งของแก่เจ้าหน้าที่สถานี ฯ แล้วทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรสวนกาแฟ ขณะที่ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเยี่ยมผู้ที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับเสด็จพระราชดำเนิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานกระแสดพระราชดำรัสแก่นายวันชัย พรหมชาติ เกี่ยวกับความสำคัญในการสำรวจร่องน้ำและการทำฝายทดน้ำ เพื่อชักน้ำไปยังบริเวณที่ดินซึ่งเคยมีการทำนา แต่ปัจจุบันขาดแคลนน้ำ ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือให้บุคคลในละแวกนั้นมีที่ทำมาหาเลี้ยงชีพที่สมบูรณ์ต่อไป เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอป

เตอร์พระที่นั่งไปยังท่าอากาศยานจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ
ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๔๐ น.

วันศุกร์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พร้อมด้วย
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายดาโต๊ะ อับดุล ราห์มาน บิน
อับดุล จาลาล เอกอัครราชทูตมาเลเซียประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อ
กราบถวายบังคมลาเนื่องจากพ้นจากตำแหน่งหน้าที่

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงน้ำชาด้วย

เวลา ๑๖.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ พลเอก หลวงสุรณรงค์
องคมณตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปในการวางพวงมาลาเนื่องในวันทหารผ่านศึก ณ อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ
กรุงเทพมหานคร

วันเสาร์ที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๐.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และสมเด็จพระเจ้า
ลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังท่าอากาศยานจังหวัดเชียงใหม่
เพื่อประทับเครื่องบินแอร์โรว์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมสมาชิกศูนย์ช่วยเหลือชาวบ้าน
เจดีย์โคะ พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน ทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถวัดเวฬุวัน และ
ทรงเยี่ยมราษฎร ณ อำเภอแม่สวด จังหวัดตาก

เวลา ๑๑.๔๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามบินอำเภอแม่สวด แล้วประทับเฮลิคอปเตอร์
พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังศูนย์ช่วยเหลือชาวบ้านเจดีย์โคะ ของกองอำนวยการรักษาความ
มั่นคงภายใน เขต ๓ ตำบลแม่กุ อำเภอแม่สวด ณ ที่นั้น นายกุศล ศานติธรรม ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก
กราบบังคมทูลถวายรายงาน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดตากเข้าเฝ้าทูลละออง
ธุลีพระบาท แล้วทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมสมาชิกศูนย์ช่วยเหลือชาวบ้านเจดีย์โคะ ประกอบด้วย
ชาวเขาซึ่งอพยพหลบหนีภัยจากผู้อพยพคอมมิวนิสต์ จากนั้นขณะที่ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระ
บรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
ทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์อาสาในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และหน่วยแพทย์พระราชทานในพระ
บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการตีเหล็ก
ซึ่งเป็นการประกอบอาชีพอย่างหนึ่งของชาวเขา และทอดพระเนตรภายในบ้านของ นายจิ้งผง แซ่ม้า
ณ ที่นั้น ชาวเขาเผ่าม้งได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายชุดชาวเขาและสิ่งของ และทำพิธีผูกพระกรพูน
พระขวัญ เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินกลับยังศูนย์ฯ แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระ
ที่นั่งไปยังสนามบินอำเภอแม่สวด

เวลา ๑๔.๓๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามบินอำเภอแม่สวด แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง
เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนสรรพวิทยาคม ตำบลแม่สวด อำเภอแม่สวด เพื่อพระราชทานธง
ประจำรุ่น ธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์ แก่ลูกเสือชาวบ้านของจังหวัดตาก รวม ๑๕ รุ่น ในการนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานกระแสพระราชดำรัส ความว่า การที่ถูกเสือชาวบ้านได้ร่วม ทบทวนคำปฏิญาณว่า จะทำประโยชน์ต่อผู้อื่นทุกเมื่อนั้นหมายความว่า พร้อมเพรียงที่จะทำประโยชน์ เพื่อส่วนรวม ก็คนไทยทุกคน ซึ่งการฝึกอบรมนั้นเป็นการเรียนรู้สิ่งใหม่และทบทวนสิ่งที่รู้อยู่แล้ว เพื่อนำความรู้ที่ได้นำปฏิบัติซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างให้มีความก้าวหน้าในส่วนตัวและส่วนรวม อันจะนำมาซึ่งความผาสุกของทุก ๆ คน จบแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้บุคคลที่มีจิตศรัทธา เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลพระราชทานใช้ใน กิจการลูกเสือชาวบ้าน เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินและทรงพระราชปฏิสันถารกับลูกเสือชาวบ้านและ ราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอย่างล้นหลาม สมควรแก่เวลา จึงเสด็จขึ้นโรงเรียนสรรพวิทยาคม เพื่อประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ครั้นทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัธยาศัยแล้ว จึง เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังวัดเวฬุวัน ตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอด

เวลา ๑๘.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงวัดเวฬุวัน แล้วเสด็จเข้าพลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียน บูชาพระรัตนตรัย และทรงศีล จบแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก กราบบังคมทูลถวายรายงานการก่อสร้าง วัดเวฬุวัน และกราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนินประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ ครั้นเสด็จเข้า อุโบสถแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระสุหร่ายและทรงปิดทองลูกนิมิต แล้ว สมเด็จพระนาง เจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงปิดทองลูกนิมิต เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตัดลูกนิมิต ทรงจุดธูปเทียน บูชาพระพุทธรูปปฏิมาประธาน ทรงมีพระราชดำรัสกับพระอธิการ ถาวร ฉันทสาโร และทรงถวายปัจจัย เพื่อการบูรณะปฏิสังขรณ์วัดเวฬุวัน จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินกลับพลับพลาพิธี ทรงถวายจตุปัจจัย ไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก จบแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้บุคคลผู้มี จิตศรัทธาบริจาคเงินบูรณะปฏิสังขรณ์วัด และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสม ทบทุนมูลนิธิสอยใจไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานของที่ระลึก เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปประทับเครื่องบินแอร์โพรพระที่นั่ง เสด็จพระราช ดำเนินจากสนามบินอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เมื่อเวลา ๑๘.๑๐ น. กลับยังท่าอากาศยานจังหวัดเชียงใหม่ แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๔๕ น.

เวลา ๑๓.๒๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดย รถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อประทับเครื่องบินพระที่นั่ง ซี-๑๒๓ ไปทรงประกอบพิธียกข่อฟ้าอุโบสถ ทรงเททองหล่อพระประธานประจำอุโบสถวัดใหม่บ้านดอน อำเภอเมือง พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดนครราชสีมา

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามบินจังหวัดนครราชสีมา นายเลิศ หงษ์ภักดี ผู้ว่าราชการจังหวัด นครราชสีมา กราบบังคมทูลรายงาน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเข้าเฝ้าทูล ละอองพระบาท จากนั้น ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังวัดใหม่บ้านดอน อำเภอเมือง เพื่อทรงประกอบพิธียกข่อฟ้าอุโบสถ และเททองหล่อพระประธานประจำอุโบสถ เสร็จพิธีแล้ว พระ ราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์สร้างอุโบสถ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระ ราชทานของที่ระลึก แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปประทับยังพลับพลาพิธีลูกเสือชาวบ้าน เพื่อพระราชทาน

ทรงประจักษ์ลูกเสือชาวบ้าน และพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฉลองพระองค์ชุดลูกเสือ แก่ลูกเสือชาวบ้านจากอำเภอต่างๆ ในจังหวัดนครราชสีมา รวม ๓๑ รุ่น

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราชโองการว่า การฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้าน เป็นกิจการที่เป็นประโยชน์ทั้งแก่บุคคลที่เข้ารับการอบรมและแก่ชาติบ้านเมือง เป็นการสร้างให้คนมีระเบียบวินัย มีความกล้าหาญทางด้านจิตใจ และมีความสามัคคีรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กับทั้งมีความจงรักภักดีต่อชาติบ้านเมือง ลูกเสือชาวบ้านควรจะตระหนักว่า องค์กรประกอบที่กล่าวมานี้ เป็นส่วนที่ทำให้ชาติมีความมั่นคง และธำรงความเป็นไทยอยู่ได้ จบแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลเพื่อกิจการลูกเสือชาวบ้าน จากนั้น ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรและลูกเสือชาวบ้านที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอย่างหนาแน่น พร้อมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาพยาบาลผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนใช้ในพระราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลาแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปประทับเครื่องบินพระที่นั่ง ซี-๑๒๓ เสด็จพระราชดำเนินจากสนามบินจังหวัดนครราชสีมา กลับสู่กรุงเทพมหานคร

วันอาทิตย์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

วันนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้บุคคลต่างๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๑๕ น. นายชาลส์ สจ๊วต กรรมการผู้จัดการบริษัทซิงเกอร์แห่งประเทศไทย จำกัด นำ นายโจเซฟ บี. เฟลวิน ประธานกรรมการและหัวหน้าฝ่ายบริหารของบริษัทซิงเกอร์แห่งสหรัฐอเมริกา และภริยา พร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายจักรเย็บผ้าซิงเกอร์แบบต่างๆ จำนวน ๑๐๐ คัน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย เนื่องในโอกาสที่บริษัทซิงเกอร์แห่งประเทศไทย ฉลองครบรอบ ๕๐ ปี

เวลา ๑๖.๔๐ น. นางธารทิพย์ วิจิตรศิลป์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายตุ๊กตาสลักปิดทอง

ในวันเดียวกันนี้ เวลา ๕.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดงานฉลองครบ ๕๐ ปี โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปทรงเปิดงานการกุศล “โรตารีแฟร์ ๒๑” เพื่อหารายได้สมทบโครงการพัฒนานิคมสร้างตนเองเนินดินแดง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามพระราชประสงค์ ณ ลานสนุกแฮปปี้แลนด์ ใกล้หมู่บ้านอาคารสงเคราะห์คลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

วันจันทร์ที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๓.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระ

ตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถวัดเคตึกเชียงใหม่ และพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน ณ อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

เวลา ๑๕.๑๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงวัดเคตึกเชียงใหม่ อำเภอเมืองลำปาง แล้วเสด็จเข้าพลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยและทรงศีล จบแล้ว นายไสว ศิริมงคล ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง กราบบังคมทูลถวายรายงานการก่อสร้างอุโบสถ และกราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ ครั้นเสด็จเข้าอุโบสถแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระสุหร่าย และทรงปิดทองลูกนิมิตแล้ว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงปิดทองลูกนิมิต เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตัดลูกนิมิต ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธปฏิมาประธาน และทรงมีพระราชดำรัสกับพระอินทวิชยาจารย์ เจ้าอาวาสวัดเคตึกเชียงใหม่ และพระเกษม เขมโก อีกทั้งทรงถวายชาชุดพระราชทานแก่พระเกษม เขมโก จากนั้น เสด็จเข้าพลับพลาพิธี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก จบแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้ที่มีจิตศรัทธาบริจาคเงินเพื่อก่อสร้างอุโบสถเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานของที่ระลึก เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทโดยทั่วถึง แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไป

เวลา ๑๖.๕๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามกีฬาจังหวัดลำปาง แล้วเสด็จเข้าพลับพลาพิธีเพื่อพระราชทานธงประจำรุ่น ธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์แก่ลูกเสือชาวบ้านจากอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดลำปางรวม ๕๐ รุ่น ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำรัส ความว่า การที่ลูกเสือชาวบ้านมีจิตใจเมตตา พร้อมทั้งจะเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่นเป็นนิมิตที่ดี เพราะลูกเสือชาวบ้านนั้นก็มาจากราษฎร ซึ่งมีความปรารถนาดีต่อกัน และความร่วมมือระหว่างกันจะสร้างความมั่นคงให้ส่วนรวมคือประเทศชาติให้มั่นคงที่แจ่มใสและรุ่งเรือง จบแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้ที่มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศล พระราชทานใช้ในกิจการลูกเสือชาวบ้าน เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมลูกเสือชาวบ้านและราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๒๐ น.

เวลา ๒๑.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะนักศึกษามหาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๒๐ พร้อมด้วยนายทหารชั้นผู้ใหญ่ของวิทยาลัย ฯ ซึ่งเดินทางมาทัศนศึกษาภาคเหนือเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำ

เวลา ๑๖.๕๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายอิริค เฟร์กูสัน กงสุลใหญ่ กิตติมศักดิ์ไทย ประจำนครเมลเบิร์น และภริยา เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ในโอกาสเดินทางมาเยือนประเทศไทย

วันอังคารที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๑.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการ
สังเวทพระบิณฑบาตที่พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

วันพุธที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๑.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปประทับเฮลิคอปเตอร์
พระที่นั่ง ณ ลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ เสด็จพระราชดำเนินไปยังโครงการหลวงพัฒนาต้นน้ำ
หน่วยที่ ๒ ห้วยน้ำดัง อำเภอแม่แตง โครงการหลวงพัฒนาต้นน้ำ หน่วยที่ ๒๖ ห้วยขุนกอง สถานีปลูก
พืชทดแทนและพัฒนาชาวเขา หมู่บ้านหลัก บ้านสามหมื่น และโครงการหลวงพัฒนาต้นน้ำ หน่วยที่ ๕
ห้วยน้ำรุ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

เวลา ๑๑.๕๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณโครงการหลวงพัฒนาต้นน้ำ หน่วยที่ ๒ ห้วยน้ำดัง
ตำบลกุดช้าง อำเภอแม่แตง แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังเรือนรับรอง เพื่อ
ทอดพระเนตรแผนที่เขตพื้นที่ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วย ฯ และทอดพระเนตรบริเวณไหล่เขาและ
หุบเขาที่ใช้ปลูกป่าทดแทน จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรหมู่บ้านซึ่งจัดสรรให้ชาวเขา
เผ่าลีซอ และทอดพระเนตรบริเวณพื้นที่ซึ่งจัดไว้สำหรับการเพาะปลูก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ได้พระราชทานกระแสรักษาป่าไร่ แก่นาขบวัดัน หวังซารา ห้วยน้ำหน่วย ฯ และเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าควรทำร่องทางน้ำไหลออกจากบริเวณหมู่บ้าน ซึ่งจะเป็นทางที่น้ำเสีย
จากการใช้สอยในหมู่บ้านจะได้ไหลนำมูลสัตว์ในหมู่บ้านที่ดังอยู่บนไหล่เขาลงไปยังแปลงพืชไร่ เป็นการ
บำรุงดินและพืชที่ประหยัดทุนทรัพย์ และถูกต้องต่อหลักสาธารณสุข จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไป
ยังที่ทำการโครงการหลวงพัฒนาต้นน้ำ หน่วยที่ ๒ เพื่อพระราชทานสิ่งของแก่ผู้แทนโครงการ ฯ ครู
และนักเรียน และทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์หลวงที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระ
หม่อมให้เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนิน
โดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งต่อไป

เวลา ๑๓.๕๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณโครงการปลูกต้นชิงโค่นา เพื่อใช้เปลือกสกัด
เป็นยาควินิน ซึ่งเป็นยาป้องกันไข้มาลาเรีย ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
ทรงพระราชปฏิสันถารกับเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับเสด็จพระราช
ดำเนิน แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประทับรถยนต์พระที่นั่งไปทอดพระเนตรพื้นที่ปลูกป่าทด
แทนและบริเวณพื้นที่ดอยคำพร้าว ซึ่งทรงมีพระราชดำริน่าจะจัดสรรให้เป็นที่ทำนาของชาวเขาเผ่าลีซอ
ขณะที่สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรหมู่บ้านลีซอเหิง
สาม ตำบลเมืองแหง อำเภอเชียงดาว เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังที่ทำการโครงการหลวงพัฒนา
ต้นน้ำหน่วยที่ ๒๖ ห้วยขุนกอง ตำบลเมืองแหง อำเภอเชียงดาว เพื่อพระราชทานสิ่งของแก่เจ้าหน้าที่โครง
การ ฯ ครู และนักเรียน แล้วประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ครั้นทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตาม
พระราชอัชฌาศัยแล้ว จึงทรงเยี่ยมราษฎร แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปประทับเฮลิ
คอปเตอร์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไป

เวลา ๑๖.๒๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสถานีปลูกพืชทดแทนและพัฒนาชาวเขาหมู่บ้านหลัก
บ้านสามหมื่น ตำบลเมืองแหง อำเภอเชียงดาว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของแก่

ผู้แทนสถานี ครู และนักเรียน แล้วนายเลขา ขีปา ผู้ใหญ่บ้าน ทำพิธีล้างพระกร และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายของแด่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ตามประเพณีปีใหม่ของชาวเขาเผ่าลีซอ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังโครงการหลวงพัฒนาต้นน้ำ หน่วยที่ ๕ ห้วยน้ำรู ตำบลเมืองคอง อำเภอเชียงดาว ณ ที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของแก่ผู้แทนโครงการ ฯ และพระราชทานกระแสพระราชดำรัสแสดงออกถึงความพอพระราชมหุทัยที่ได้มีการปลูกป่าทดแทนเพิ่มขึ้น ตลอดจนมีการสำรวจแหล่งน้ำ และร่องทางน้ำไหล เพื่อพิจารณาให้มีการสร้างฝายน้ำล้นและปลูกต้นไม้คลุมแนวร่องน้ำ เพื่อการซึมของน้ำจะได้แผ่ขยายออกไป อีกทั้งทรงกำชับให้มีการปลูกต้นไม้ชนิดที่สามารถใช้เป็นฟืนและใช้สอยในการสร้างบ้าน ตามบริเวณใกล้หมู่บ้าน ซึ่งกำหนดให้ราษฎรตัดใช้ได้ตามวาระ เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงปลูกต้นไม้เบ็ดแดง แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงภูฝิงกราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๑๐ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ณ. พระตำหนัก ภูฝิงกราชนิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นาย เอ. เค. เอ็ม. นาซรุดี อีสลาม เอกอัครราชทูตบังกลาเทศประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทเพื่อกราบถวายบังคมลา เนื่องจากจะพ้นจากตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๔.๐๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงเททองหล่อพระพุทธรูปปฏิมากรองค์พระประธาน ประจำพระอุโบสถ วัดชีวลางกรณวรารามวรวิหาร อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ณ โรงหล่อ กรมศิลปากร

วันศุกร์ที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๐.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ จากพระตำหนัก ภูฝิงกราชนิเวศน์ ไปยังท่าอากาศยานจังหวัดเชียงใหม่ แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินแอร์ไร์ พระที่นั่งไปทรงเยี่ยมฐานบ้านสมเด็จพระเจ้าคือ ตำบลแกมบีสน อำเภอห่อหมก และทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ วัดเพชรวราราม อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

เวลา ๑๒.๑๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามบินจังหวัดพิษณุโลก แล้วประทับเฮลิคอปเตอร์ พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังฐานบ้านสมเด็จพระเจ้าคือ ตำบลแกมบีสน อำเภอห่อหมก ณ ที่นั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานสิ่งของแก่ทหารสังกัดกองพันที่ ๕๐๕ และกองบัญชาการผสมพลเรือนตำรวจทหารที่ ๑๖๑๑ อำเภอห่อหมก จังหวัดเพชรบูรณ์ ตลอดจนพระราชทานสิ่งของแก่เจ้าหน้าที่และผู้แทนโครงการทุ่งสมอ ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาจัดสรรที่ดินที่โล่งเตียนจากการตัดป่า สำหรับราษฎรกองหนุนอาสาสมัครและครอบครัวได้ประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรม ในลักษณะหมู่บ้านสหกรณ์ จากนั้น ขณะประทับสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ ทรงพระราชปฏิสันถารกับเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมสหกรณ์ กรมปศุสัตว์ กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม กรมอนามัย กระทรวง

ทรงสาธยายสุข และหน่วยงานการศึกษาขององค์การบริหารงานส่วนจังหวัด จังหวัดเพชรบูรณ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จเข้าห้องทรงฟังบรรยายสรุป เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังหมู่บ้านไทยน้อยที่ ๑ ของโครงการทุ่งสมอ เมื่อทรงเยี่ยมสมาชิกที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับเสด็จพระราชดำเนินแล้ว ขณะที่สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ ประทับอยู่กับราษฎรและคณะแพทย์ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้โดยเสด็จพระราชดำเนินมาตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรบริเวณหมู่บ้านและอ่างเก็บน้ำ การนี้ได้พระราชทานกระแสพระราชดำรัสว่า ควรจะปรับพื้นที่ขอบอ่างเก็บน้ำเพื่อการเพาะปลูกในแปลงลักษณะขั้นบันได ซึ่งจะป้องกันไม่ให้น้ำในฤดูฝนสามารถไหลชะหน้าดินพังทลาย อีกทั้งควรมีการปลูกต้นไม้ผลและต้นไม้พุ่ม ตลอดจนพืชคลุมดินเพื่อเก็บรักษาความชุ่มชื้นในดิน และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการใช้สอยของราษฎร จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมสมาชิกโครงการทุ่งสมอที่หมู่บ้านไทยน้อยที่ ๒ ในการนี้ ความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า ราษฎรมีความประสงค์ที่จะเลี้ยงไก่ จึงมีพระราชกระแสให้ทำบัญชีผู้สนใจเพื่อจะพระราชทานไก่พันธุ์มาผสมพันธุ์กับไก่ที่มีอยู่แล้ว ซึ่งลูกไก่พันธุ์ผสมนั้น จะมีความต้านทานโรคได้ดี และตัวโตกว่าไก่ที่เลี้ยงกันอยู่ในปัจจุบัน เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังเรือนรับรองเพื่อพระราชทานสิ่งของแก่ครูและนักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าหญ้า แล้วประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน กรันทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัธยาศัยแล้ว ได้เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง ไปยังสนามบินเก่าจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อประทับรถยนต์พระที่นั่งไปยังวัดเพชรวาราม อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

เวลา ๑๖.๔๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงวัดเพชรวาราม แล้วเสด็จเข้าพลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย และทรงศีล จบแล้ว นายวิเชียร จະวะสีทิ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ กราบบังคมทูลถวายรายงานการก่อสร้างอุโบสถ และกราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ แล้วเสด็จขึ้นสู่อุโบสถ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระสุหร่าย ทรงเปิดทองลูกนิมิต และหลังจากสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ ทรงเปิดทองลูกนิมิตแล้ว ทรงตัดลูกนิมิตหน้าอุโบสถหนึ่งลูก และในอุโบสถหนึ่งลูก ตามลำดับ เสร็จแล้ว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการพระพุทธปฏิมาประธาน ทรงมีพระราชดำรัสกับสมเด็จพระญาณสังวร และพระกิตติสารโสภณ เจ้าอาวาส ฯ และทรงถวายบังจายแก่เจ้าอาวาส ฯ เพื่อการบูรณะปฏิสังขรณ์วัด จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปลูกต้นราชพฤกษ์ แล้วเสด็จเข้าพลับพลาพิธี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก จบแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินก่อสร้างอุโบสถ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานของที่ระลึก เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอย่างล้นหลาม สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินไปประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินจากสนามบินจังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อเวลา ๑๕.๓๐ น. ไปประทับเครื่องบินพระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับยังจังหวัดเชียงใหม่ แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๒.๑๕ น.

วันเสาร์ที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ลานหน้าพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ พลตำรวจตรี เจริญฤทธิ์ จำรัสโรมรัน ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการลูกเสือชาวบ้าน นำ ลูกเสือชาวบ้านกรุงเทพมหานคร ซึ่งเดินทางมาสมัครประจำปีจังหวัดเชียงใหม่

เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินที่จัดหาได้ในวันลูกเสือชาวบ้านปี ๒๕๒๐ กับเงินของลูกเสือชาวบ้านเขตพระโขนง เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลในกิจการลูกเสือชาวบ้าน

เวลา ๘.๕๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดงานร้านคณะกริยาทูต สำหรับงานกาชาดประจำปี ๒๕๒๑ ณ บริเวณหน้าตึกบริพัตร สภาอากาศไทย กรุงเทพมหานคร

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๑.๐๐ น. ศาสตราจารย์นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เลขาธิการสภาอากาศไทย เฝ้าทูลละอองพระบาทกราบบังคมทูลราชการของสภาอากาศไทย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๑.๓๐ น. คณะผู้บริหารและพนักงานของบริษัทสยามกลการ จำกัด เฝ้าทูลละอองพระบาทถวายพระพร และน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายรถยนต์สำหรับพระราชทานแก่นุรักษ์ศิลปชีพพิเศษ

เวลา ๑๐.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ หม่อมหลวงบัว กิตติยากร เป็นผู้แทนพระองค์ ไปเป็นประธานเปิดงานมหกรรมไม้ดอกไม้ประดับครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๒๑ ณ สวนสาธารณะบวกหาด จังหวัดเชียงใหม่

เวลา ๑๔.๒๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิต บรรจุพระสารีริกธาตุ และยกช่อฟ้าอุโบสถวัดหนองดินแดง อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงวัดหนองดินแดง นายเจริญ ชำรงเกียรติ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม กราบบังคมทูลรายงาน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่ปะรำพิธี ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยและทรงศีล แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิต บรรจุพระสารีริกธาตุและยกช่อฟ้า พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา เสร็จแล้วทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก จบแล้วพระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์สร้างอุโบสถ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทรับพระราชทานของที่ระลึก หลังจากนั้น ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาท ณ บริเวณลานวัดรอบอุโบสถอย่างหนาแน่น สมควรแก่เวลาแล้วจึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา กลับสู่กรุงเทพมหานคร

วันอาทิตย์ที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๑.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง จากภูฝิงคราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมโครงการหลวงพัฒนาด้านหน่วยที่ ๑๘ แม่ตะละ หน่วยที่ ๕ ขุนวาง และหน่วยที่ ๗ แม่จอนหลวง ในเขตพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม และอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโครงการหลวงพัฒนาด้านน้ำ หน่วยที่ ๑๔ แม่ตะละ ตำบลแม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม ทรงพระราชดำเนินไปยังอ่างเก็บน้ำเพื่อชลประทานในเขตโครงการ ฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงปล่อยปลาในอ่างเก็บน้ำซึ่งใช้เป็นบ่อเพาะพันธุ์ปลาด้วย นอกจากนั้นยังมีโครงการจะผลิตกระแสไฟฟ้า โดยใช้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าจากพลังน้ำแบบง่าย ๆ อันเป็นการใช้พลังงานธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนเป็นการให้บริการแก่ราษฎรชาวเขาที่ปฏิบัติงานปลูกป่าทดแทนนอกเหนือจากการจัดระบบชลประทานให้ จากนั้น ทรงปลูกต้นสารภีป่าไว้เป็นที่ระลึก แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์หลวง ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ แล้วทรงเยี่ยมราษฎรเผ่าเมว และกะเหรี่ยงที่เผ่าทุลละของฮูลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำรัสว่า ทุกคนจะต้องช่วยกันดูแลรักษาป่าไม้ซึ่งเป็นของส่วนรวม และร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ในงานปลูกป่าทดแทน จะได้มีน้ำเพียงพอสำหรับการเพาะปลูก สำหรับพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ที่จะส่งเสริมให้คนปลูกต่อไป ทั้งนี้ ทางโครงการ ฯ จะช่วยเหลือแนะนำในด้านหลักวิชาการเกษตรและระบบชลประทาน ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของและเครื่องเขียน แบบเรียนแก่เจ้าหน้าที่โครงการ ฯ เจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครู และนักเรียนตามลำดับ แล้วทอดพระเนตรแผนที่แสดงขอบเขตการปฏิบัติงานของโครงการ ฯ ซึ่งรับผิดชอบพื้นที่ ๑๒๐ ตารางกิโลเมตร เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งต่อไปยังโครงการหลวงพัฒนาด้านน้ำ หน่วยที่ ๕ ขุนวาง ตำบลแม่วีน อำเภอสันป่าตอง ซึ่งมีขอบเขตการปฏิบัติงานเป็นเนื้อที่ ๔๕๕ ตารางกิโลเมตร ทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรแปลงปลูกท้อ ลิ้นจี่ ผักชนิดต่าง ๆ มันฝรั่ง กระเทียม ผักชี ดอกไม้ชนิดต่าง ๆ ดอกไม้จีน ตลอดจนแปลงเพาะกล้าไม้สำหรับใช้ในงานปลูกป่าทดแทน เช่น ต้นพญาเสือโคร่ง ชมหอม สนสามใบ สนทะเล ยูคาลิปตัส ไก้ใบเล็ก สมอไทย และมะมุ่น จากนั้น ทรงปล่อยปลาในบ่อเพาะพันธุ์ปลาของโครงการ ฯ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำรัสว่า ถึงแม้โครงการ ฯ จะมีเป้าหมายหลักในการปลูกป่าทดแทนและบำรุงรักษาป่าไม้ต้นน้ำลำธาร แต่เมื่อดำเนินการทดลองปลูกพืชเศรษฐกิจควบคู่ไปด้วย ก็จะเป็นประโยชน์มาก เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังที่ทำการโครงการ ฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของและเครื่องเขียนแบบเรียนแก่เจ้าหน้าที่โครงการ ฯ และนักเรียนตามลำดับ แล้วทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์หลวงหน่วยที่สอง ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษา และแจกจ่ายยาราษฎรที่เดินทางมาจากหมู่บ้านใกล้เคียง ในโอกาสนี้ ทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาที่เผ่าทุลละของฮูลีพระบาทอยู่ในบริเวณนั้น เป็นเวลาอันสมควร จึงประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินเป็นระยะทางประมาณ ๖๐๐ เมตร ไปทอดพระเนตรแปลงปลูกไม้ไผ่พันธุ์ต่าง ๆ เช่น ไผ่บง ไผ่หก ไผ่ขาง ไผ่ลาวดำ ไผ่รวกแดงและไผ่ไร่ ซึ่งทางโครงการ ฯ ได้ทดลองปลูกไว้เพื่อเปรียบเทียบกัน หากพันธุ์ใดเหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ จะได้ส่งเสริมให้ปลูกต่อไป เพื่อเป็นไม้ใช้สอยสำหรับการก่อสร้าง ทำเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนหัตถกรรมต่าง ๆ แล้วทอดพระเนตรแปลงปลูกสนทะเล ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้เป็นไม้สำหรับใช้ทำพื้น เพราะปลูกง่าย โตเร็ว และเมื่อเผาเป็นถ่านแล้วให้ไฟแรง จากนั้น ทรงพระราชดำเนินกลับมายังแปลงสตอร์เบอร์ ทรงปลูกไผ่ขางเย็นไว้เป็นที่ระลึก เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งต่อไปยัง โครงการหลวงพัฒนาด้านน้ำ หน่วยที่ ๓ แม่จอนหลวง ตำบลแม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม ซึ่งมีขอบเขตพื้นที่ปฏิบัติการ ๑๒๐ ตารางกิโลเมตร ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง ทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรแปลงปลูกผักชนิดต่าง ๆ คือ กะหล่ำดอก กะหล่ำปลี ผักกาด ผัก

กะนัยยอด หอมใหญ่ และพริกหวาน แล้วทรงปล่อยปลานิลลงในบ่อเพาะพันธุ์ปลาของโครงการฯ จากนั้นทอดพระเนตรแปลงปลูกไม้หวาน ซึ่งใช้ระบบชลประทานแบบหยดน้ำ และใช้ลำไม้ไผ่เป็นท่อส่งน้ำ โดยสร้างสะพานไม้ข้ามลำห้วยสำหรับวางท่อ น้ำ ซึ่งรับน้ำมาจากแหล่งน้ำในที่สูงอีกทอดหนึ่ง ทั้งนี้ เป็นการสาธิตการส่งน้ำแบบ อควิคัทท์ ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้กันมาตั้งแต่สมัยโบราณในอาณาจักรโรมัน และนับว่าได้ผลมาก เพราะทำง่าย ใช้วัสดุพื้นบ้านที่ทำได้ในป่า นอกจากนี้ ระบบการชลประทานแบบหยดน้ำยังเป็นการรู้จักใช้น้ำอย่างประหยัดอีกด้วย เสร็จแล้ว ได้ทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรแปลงปลูกท้อโสมสังกุญ ไม้ดอกชนิดต่างๆ และสนจีน ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังที่ทำการเพื่อพระราชทานสิ่งของและเครื่องเขียนแบบเรียนแก่เจ้าหน้าที่โครงการฯ และนักเรียน ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรที่เดินทางมาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาราษฎรผู้ป่วยเจ็บ ในขณะที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรเรือนเพาะเห็ดหอม ซึ่งใช้ระบบชลประทานแบบหยดน้ำ โดยใช้ท่อไม้ไผ่เช่นกัน และเรือนเพาะชำกล้าสนสามใบ สำหรับเตรียมใช้ในการปลูกป่าทดแทน ในการนี้ ได้ทอดพระเนตรสถานที่ที่ทางโครงการฯ ดำริจะสร้างฝายกั้นน้ำ เพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้สำหรับกิจการของโครงการฯ ตลอดจนส่งน้ำให้แก่พื้นที่เพาะปลูกของราษฎรในตอนล่างด้วยสมควรแก่เวลา จึงประทับเสลิกอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงภูฝางราชธานีเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๕๐ น.

เวลา ๑๕.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ภูฝางราชธานีเวศน์ ไปทรงเป็นองค์ประธานในงานวันสายใจไทย และร่วมทรงดนตรีกับวงมโหรี ชุมนุมนาฏศิลป์และดนตรีไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และโรงเรียนนาฏศิลป์เชียงใหม่ ตลอดจนทอดพระเนตรการแสดงต่างๆ ของนักเรียน นิสิต ศร้อสาธิตรักษาดินแดน และลูกเสือชาวบ้านจังหวัดเชียงใหม่ ณ โรงภาพยนตร์แสงตะวัน อำเภอเมืองเชียงใหม่

ในโอกาสนี้ คณะกรรมการจัดงานวันสายใจไทย ได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้วย

วันนี้ เวลา ๑๓.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้นายกัลย์ อิศรเสนา ณ อยุธยา เลขาธิการพระราชวัง เป็นผู้แทนพระองค์ ในการต้อนรับและส่งประธานาธิบดีแห่งบังกลาเทศ ซึ่งเดินทางผ่านประเทศไทย ไปร่วมประชุมหัวหน้าคณะรัฐบาลของประเทศเครือจักรภพ ที่กรุงแคนเบอร์รา ประเทศออสเตรเลีย ณ กองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง

วันจันทร์ที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการพระราชทานเข็มที่ระลึกแก่ผู้บริจาคโลหิตในจังหวัดภาคเหนือ ณ เรือนรับรอง ภูฝางราชธานีเวศน์

วันอังคารที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๑.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จาก

พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังโครงการหลวงพัฒนาดันน้ำ หน่วยที่ ๑ ห้วยทุ่งจ้อ และหน่วยที่ ๓ ม่อนอังกะต อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโครงการหลวงพัฒนาดันน้ำ หน่วยที่ ๑ ห้วยทุ่งจ้อ ตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่แตง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเปิดอาคารร่มบารมี และอาคารรวมน้ำใจ ซึ่งเป็นอาคารเรียนที่ผู้มีจิตศรัทธาร่วมกันจัดสร้าง เพื่อเป็นสถานศึกษาของเยาวชนในละแวกนั้น ในโอกาสนี้ ได้เสด็จขึ้นทอดพระเนตรภายในอาคารเรียน แล้วพระราชทานสิ่งของแก่เจ้าหน้าที่โครงการฯ ครู นักเรียน และพนักงานโครงการฯ ต่อจากนั้น ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์จากโรงพยาบาลสวนดอก ซึ่งเดินทางมาทำการตรวจรักษาราษฎรเป็นประจำตลอดทั้งปี เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปทอดพระเนตรโครงการปลูกพืชทดแทน (ไม้ดอก) ซึ่งเป็นงานวิจัยและส่งเสริมไม้ดอกไม้ประดับ ดำเนินการโดยกรมป่าไม้และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยได้รับความช่วยเหลือจากกระทรวงเกษตรแห่งสหรัฐอเมริกา ทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรผลงานวิจัยต้น ห้ว ดอก และเมล็ดของพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับต่างประเทศชนิดต่างๆ ในเนื้อที่ ๓๐ ไร่ ซึ่งประกอบด้วย อากาแพนดัส แกลดิโอลัส รานันคิวลัส ฟรีเซีย สเนปดราคอน แพนซี่ เจอรานิยม ดอกกระดาด ไชกลาแมน และกุหลาบ ๕๖ ชนิด ในการนี้ ผู้แทนสถานเอกอัครราชทูตเนเธอร์แลนด์ ได้นำเมล็ดพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับต่าง ๆ แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้พระราชทานให้ผู้รับผิดชอบโครงการฯ รับไปดำเนินการขยายพันธุ์ต่อไป เสร็จแล้ว จึงประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน สมควรแก่เวลา จึงทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น แล้วทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรแปลงไม้ดอกไม้ประดับ ซึ่งประกอบด้วย การ์เนชั่น รูดบีเกีย ไอริส บีโกเนีย กลอดซีเนีย อาเซเลีย ลิลี ดาร์เลีย และกุหลาบหนู สำหรับพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับเหล่านี้ทางโครงการฯ ได้ทำการทดลองและวิจัยแต่ละพันธุ์อย่างละเอียดถี่ถ้วน ทั้งในด้านการทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศ ปัญหาเรื่องโรค ชนิดของปุ๋ยที่จะเหมาะสมกับไม้ดอกไม้ประดับแต่ละชนิด ตลอดจนปัญหาด้านอื่นๆ ต่อจากนั้นก็จะศึกษาด้านการตลาด คุณภาพ ต้นทุนการผลิต และขีดความสามารถในการผลิต ก่อนทำสัญญากับต่างประเทศในการส่งผลิตผลไปจำหน่ายต่อไป ต่อจากนั้น ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรแปลงขยายพันธุ์แกลดิโอลัส ซึ่งโครงการฯ ได้ดำเนินการขยายพันธุ์เป็นจำนวนถึง ๒ ล้านหัว เพื่อแจกจ่ายไปตามโครงการหลวงพัฒนาดันน้ำหน่วยอื่นๆ ทำการขยายพันธุ์ต่อไปจนได้จำนวนครบตามเป้าหมาย ทั้งนี้ จะได้มีผลิตผลเพียงพอสำหรับส่งไปจำหน่ายตามที่บริษัทต่างประเทศแสดงความจำนงสั่งซื้อมาเป็นจำนวนมาก เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินต่อไปยังโครงการจัดหมู่บ้านหลวงชาวเขา กะเหรี่ยงขุนห้วยนอน ซึ่งเป็นโครงการส่งเสริมให้ราษฎรชาวเขารู้จักตั้งหลักแหล่งทำมาหากินเป็นการถาวร โดยไม่ต้องโยกย้ายที่อยู่อาศัยบ่อยๆ อันเป็นการช่วยบรรเทาปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า เพื่อทำไร่เลื่อนลอย โครงการฯ นี้ได้ดำเนินการช่วยเหลือในการจัดสรรที่ทำกิน จัดสร้างที่อยู่อาศัย ตลอดจนจัดหางานให้ทำในระยะแรกเพื่อให้เป็นรายได้สำหรับตั้งตัว ได้แก่งานปลูกป่าทดแทน และงานเก็บหัวแกลดิโอลัสเพื่อเป็นการฝึกงานต่อไปก็จะให้ผลิตหัวแกลดิโอลัสเอง ในเนื้อที่ ๑.๕ ไร่ ซึ่งจะผลิตได้ประมาณ ๕๐,๐๐๐ หัว ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีกระแสพระราชดำริสั่งกับเจ้าหน้าที่โครงการฯ ว่า ควรทำการสำรวจร่องน้ำในเทือกเขา เพื่อสร้างโครงการชลประทานขนาดเล็กราคาถูก สำหรับจัดหาและส่งไปยังแปลงทดลองของโครงการฯ ตลอดจนพื้นที่เพาะปลูกของราษฎรในบริเวณใกล้เคียงได้อย่างทั่วถึง หากสถานที่สร้างเขื่อนเหมาะสมสำหรับการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ ก็ควรพิจารณาทำโครงการ เพื่อจะได้มีไฟฟ้าใช้ในโครงการฯ และหมู่บ้านใกล้เคียง เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังโครงการหลวงพัฒนาดันน้ำหน่วยที่ ๓ ม่อนอังกะต ตำบล

บำเพ็ อำเภอมะแตง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของแก่เจ้าหน้าที่ และพนักงาน
โครงการ ฯ แล้วทรงปล่อยปลานิลลงในบ่อเพาะพันธุ์ปลาของโครงการ ฯ จากนั้น ทรงพระราชดำเนิน
ทอดพระเนตรแปลงปลูกถั่วเหลือง สับปะรด สตอเบอร์รี่ และแปลงเพาะชำกล้าไม้สำหรับใช้ในการ
ปลูกป่าทดแทน แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโรงเพาะเห็ดหอม ซึ่งเจ้าหน้าที่กำลังดำเนินการ
เก็บข้อมูลในการทดลองหาวิธีที่จะกระตุ้นเส้นใยของเห็ด เพื่อให้ได้ผลผลิตสูงสุดตลอดทั้งปี ต่อจาก
นั้น ทรงพระราชดำเนินกลับมายังบริเวณที่ทำการโครงการ ฯ ทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาที่เผ่าทุลละของธูลี
พระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น ในการนี้ได้ทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์หลวง ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระ
หม่อมให้เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร สมควรแก่เวลา จึง
ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๕๐ น.

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า
โปรดกระหม่อม ให้ ฯพล ฯ พลตำรวจตรี อรรถสิทธิ์ สิริสุนทร องคมนตรีเป็นผู้แทนพระองค์ ไปตัด
ลูกนิมิตอุโบสถ วัดโรงช้าง ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี

วันพุธที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อม
ด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปในพิธีถวาย
บายศรีทูลพระขวัญ ซึ่งประชาชนชาวจังหวัดเชียงใหม่ได้ร่วมกันจัดถวาย ณ สนามกีฬาเทศบาลนครเชียงใหม่

ครั้นเสด็จขึ้นพลับพลาแล้ว เจ้านายฝ่ายเหนือพร้อมนำขบวนบายศรีเข้าประจำที่ จากนั้น ผู้ว่าราชการ
จังหวัดเชียงใหม่กราบบังคมทูลถวายรายงาน จบแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ขึ้นถวาย
สักการะบนพลับพลา เจ้านายฝ่ายเหนือเชิญบายศรีขึ้นสู่พลับพลา แล้วทำพิธีทูลพระขวัญ และพิธีผูกข้อ
พระกร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ ทรงมีพระราชดำรัส ทรงขอบใจเจ้านายฝ่ายเหนือ และประชาชน
ชาวจังหวัดเชียงใหม่ จบแล้ว หัวหน้าขบวนต่างๆ เชิญพุ่มดอกไม้สักการะวางถวาย ในการนี้ ได้ทอด
พระเนตรการพ้อนรำ เสร็จแล้ว ทรงเยี่ยมราษฎรตามขบวนต่างๆ ตลอดจนราษฎรที่เผ่าทุลละของพระ
บาทอยู่ ณ ที่นั้น สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรม
โอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงประกอบพิธีบวงสรวง
สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ณ พระบรมราชานุสาวรีย์ จังหวัดลพบุรี

เวลา ๘.๒๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิ
คอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา จากพระที่นั่งอัมพร
สถาน พระราชวังดุสิต ไปยังจังหวัดลพบุรี ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามศูนย์สงครามพิเศษ จังหวัด
ลพบุรีแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังพระบรมราชานุสาวรีย์ ณ ที่นั้น นายชวน
วัช สดลาภา ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรีกราบบังคมทูลรายงาน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่
ของจังหวัดเผ่าทุลละของพระบาท จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังหน้าพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระ

พระนารายณ์มหาราช ทรงวางพวงมาลาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ของสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และของส่วนพระองค์ แล้วพระวรวงษาทรงวางพวงมาลัย ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่ประรำพิธี ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูปางสมเด็จพระนารายณ์มหาราชและทรงศีล แล้วจึงเสด็จพระราชดำเนินออกจากประรำพิธีไปยังแท่นบวงสรวง ทรงจุดธูปหางปักที่เครื่องบวงสรวง ทรงจุดเทียนเครื่องทองน้อยถวายราชสักการะ แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปประทับพระราชอาสน์ในประรำพิธี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระราชครูวามเทพมณี ฯ อ่านประกาศสดุดีพระเกียรติคุณสมเด็จพระนารายณ์มหาราช จบแล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประเคนสารภักดีอาหารแด่พระราชอาคันประธานสงฆ์ จากนั้น ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา ไปยังพลับพลาพิธี เพื่อพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน ธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แก่ลูกเสือชาวบ้านจากอำเภอต่างๆ ในจังหวัดลพบุรี รวม ๘๘ รุ่น

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราโชวาท ความว่า การฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้าน มีจุดประสงค์ที่สำคัญ คือ ก่อให้เกิดความสามัคคีซึ่งมีรากฐานมาจากความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน การช่วยแก้ไขปัญหา หรือความเดือดร้อนร่วมกัน เมื่อทุกคนมีความสามัคคีและความเข้าใจอันดีต่อกัน ประเทศชาติย่อมจักธำรงไว้ซึ่งความเป็นปึกแผ่นมั่นคงอยู่ได้ตลอดไป จบแล้ว พระราชทานพระราชมโหรีเกล้าโปรดกระหม่อมให้ผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลเพื่อกิจการลูกเสือชาวบ้าน จากนั้น ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรและลูกเสือชาวบ้านที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอย่างหนาแน่น พร้อมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วย และทรงรับไว้เป็นคนใช้ในพระราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปประทับเสลิกอปเตอรืพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา กลับสู่กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๐.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากภูมิจักราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมโครงการหลวงพัฒนาภาคเหนือ อำเภอศรีสัชนาลัย และทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอรอบเสด็จ

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณโครงการหลวงพัฒนาภาคเหนือ บ้านโป (บ้านท่าแพ) ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของผ้าห่ม และยาชุดแก่เจ้าหน้าที่โครงการ ฯ และราษฎร ต่อจากนั้น ทอดพระเนตรแผนที่แสดงการสำรวจการถือครองที่ดินในเขตพื้นที่โครงการ ฯ ซึ่งกรมป่าไม้ได้จัดหาพื้นที่ป่าไม้ที่ถ่อนสภาพจากป่าสงวน เป็นเนื้อที่ประมาณ ๕๐,๐๐๐ ไร่ เพื่อจัดสรรให้ราษฎรพื้นเมืองเดิม และราษฎรชาวเขาเผ่าต่างๆ ที่อพยพเข้ามาจากจังหวัดใกล้เคียง จำนวนประมาณ ๒๐๐ ครอบครัว เข้าอาศัยทำกินเป็นหลักแหล่งถาวร โดยมีอาชีพทางเกษตรกรรมที่ถูกหลักวิชาการ และสามารถหาเลี้ยงตัวได้ จะได้เป็นการหยุดยั้งการบุกรุกทำลายป่าต้นน้ำลำธาร เพื่อทำไร่เลื่อนลอยอันเป็นผลกระทบกระเทือนต่อทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนเศรษฐกิจและสังคมของชาติเป็นอย่างมาก ในการนี้ ส่วนราชการต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดสุโขทัย กรมพัฒนาที่ดิน กรมป่าไม้ กรมประชาสัมพันธ์ และกรมชลประทาน จะได้ร่วมมือประสานงานกันในการดำเนินงาน

โครงการ ฯ ต่อไป โดยในขั้นต้นกรมพัฒนาที่ดินได้ทำการสำรวจดิน จำแนกและวางแผนการใช้ที่ดิน ซึ่งกรมป่าไม้จัดให้ตลอดจนการอนุรักษ์ดินและน้ำ ทางจังหวัดรับผิดชอบทางด้านสำมะโนประชากร ใน ขั้นตอนต่อไป กรมชลประทานก็มีโครงการจัดหาน้ำเพื่อการเพาะปลูก และอุปโภคบริโภคในโครงการ ฯ ส่วนกรมประมงกระทรวงมหาดไทยที่มีหน้าที่ในด้านการส่งเสริมอาชีพ และสวัสดิการในด้านต่างๆ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำริเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่โครงการ ฯ และตัวแทนราษฎรความว่า สิ่งแรกที่ควรจัดการก็คือ เรียกประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และตัวแทนราษฎรทุกกลุ่ม เพื่อปรึกษาหารือและชี้แจงนโยบายของโครงการ ฯ ให้รับทราบและปฏิบัติร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อป้องกันปัญหาอุปสรรค ที่จะตามมาภายหลัง ส่วนโครงการเร่งด่วนที่จะต้องรีบดำเนินการในขณะนี้ก็คือ การสำรวจและจัดสร้าง เขื่อนฝายชั่วคราว เนื่องจากในเขตพื้นที่โครงการ ฯ มีลักษณะค่อนข้างแห้งแล้ง ซึ่งในการนี้ราษฎรจะต้องอุทิศแรงงานในการจัดสร้างร่วมกับเจ้าหน้าที่ ฯ ด้วย สำหรับในระยะต่อไป จึงค่อยพิจารณาจัดสร้าง โครงการชลประทานแบบถาวร ทั้งนี้เป็นการอนุรักษ์ดินน้ำ ตลอดจนเป็นการจัดระบบชลประทานเพื่อการเกษตรกรรมได้ตลอดทั้งปี อันจะทำให้พื้นที่ทำกินเพิ่มขึ้นอีกมาก และยังช่วยป้องกันอุทกภัยซึ่งเกิดขึ้นเป็นประจำทุกปีได้อีกด้วย ประการสำคัญที่สุด ก็คือราษฎรจะต้องมีความสามัคคี เสียสละ รู้จักช่วยเหลือกัน และร่วมมือกับทางราชการเพื่อให้โครงการ ฯ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการอยู่ดีกินดีของประชาชน ดำเนินไปด้วยความราบรื่น เสร็จแล้ว ทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาเผ่าแม้ว เหม่ และลีซอ ซึ่งเผ่าทุลละอง ชูดีพระบาทอยู่ ในบริเวณนั้น และได้ทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์หลวง ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ต่อจากนั้น ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรท่าเลที่จะสร้างโครงการชลประทาน ณ บริเวณห้วยท่าแพ จากนั้น ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมหน่วยพัฒนา และสงเคราะห์ชาวเขาย่างไป (บ้านท่าแพ) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานเมล็ดพันธุ์ผัก และเมล็ดพันธุ์พืชไร่แก่ผู้แทนหน่วย ฯ สำหรับแจกจ่ายแก่ราษฎร ตลอดจนพระราชทานเครื่องเขียนแบบเรียนแก่นักเรียน แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งต่อไปยังสนามกีฬาโรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ ตำบลทุ่งเสลี่ยม อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานเมล็ดพันธุ์ผัก เมล็ดพันธุ์พืชไร่ และพันธุ์พืชแก่ผู้แทนอำเภอทุ่งเสลี่ยม สำหรับนำไปแจกจ่ายแก่ราษฎร ต่อจากนั้น ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรจากตำบลต่างๆ ในอำเภอทุ่งเสลี่ยมและอำเภอใกล้เคียง ที่เผ่าทุลละองชูดีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณนั้น ได้มีพระราชปฏิสันถารและพระปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรเหล่านั้น ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาราษฎรผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง กลับถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อวันที่ ๑๕.๓๕ น.

วันศุกร์ที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๑๕ น. ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงประกอบพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการทรงเจิมเทียนรุ่ง เพื่อทรงอุทิศพระราชทานไปจุดเป็นพุทธบูชา ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม วัดบวรนิเวศวิหาร วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม และวัดนิเวศน์ธรรมประวัติ

หลังจากนั้น พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่างๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังต่อไปนี้
เวลา ๑๖.๒๐ น. ฯพณฯ เรือโท นายแพทย์ยงยุทธ สัจจวานิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และคณะ เฝ้าทูลละอองพระบาท น้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวายหม่อมถวายหุ่นจำลองโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช อำเภอยะยงระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พร้อมทั้งรายละเอียดของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช ทั้ง ๒๐ แห่ง

เวลา ๑๖.๓๐ น. นายสง่า นาวีเจริญ ผู้ว่าการ การรถไฟแห่งประเทศไทย นำผู้ชนะเลิศและรองชนะเลิศในการแข่งขันกอล์ฟชิงถ้วยพระราชทานคิงส์คัพ ควีนคัพ ถ้วยบุรฉัตร และถ้วยโคลส ชีเนียร์อเมเจอร์ ประจำปี ๒๕๒๐ จำนวน ๑๔ คน เฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานถ้วย และทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวายเงินค่าสมัครในการแข่งขันกอล์ฟ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย

เวลา ๑๖.๔๕ น. นายแพทย์นันทวัน พรหมผลิน และคณะ เฝ้าทูลละอองพระบาท น้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวายโครงการกระดูกทำด้วยไขสังเคราะห์ เพื่อพระราชทานแก่โรงพยาบาล

เวลา ๑๖.๕๕ น. เรือตรี ดิเรก ชราภพ นายอำเภอท่าม่วง นำ พระครูโสภณประชานาถ วัดสี่เหลียวราชบุรี เฝ้าทูลละอองพระบาท ถวายพระท่ากระดานสร้างจากเนื้อชินอ่อน

ในวันเดียวกันนี้ เวลา ๕.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรกิจการสวนสัตว์เชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จเข้าประทับในกระโจมหน้าตึกกองอำนวยการ ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย กราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสวนสัตว์เชียงใหม่ ซึ่งได้รับโอนกิจการจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ขณะนี้ ได้ดำเนินการปรับปรุงสวนสัตว์เชียงใหม่ในด้านต่างๆ เพื่อให้ได้มาตรฐานและเหมาะสมที่จะเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ตลอดจนเป็นที่ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องสัตว์ป่าสำหรับประชาชนผู้สนใจทั่วไป จบแล้ว ทรงพระสุหร่าย และทรงเจิมป้ายชื่อกองอำนวยการ ฯ จากนั้น เสด็จขึ้นตึกกองอำนวยการ ฯ เพื่อทอดพระเนตรโครงการสวนสัตว์เชียงใหม่ โดยมีผู้อำนวยการสวนสัตว์เชียงใหม่ กราบบังคมทูลรายละเอียด เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปลูกต้นไม้ไว้เป็นที่ระลึก ตลอดจนทอดพระเนตรสัตว์ต่างๆ ตามพระราชอัชฌาศัย เป็นเวลาอันสมควร จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๑.๑๐ น.

วันเสาร์ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๒.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง คณะทูตานุทูตจากประเทศต่างๆ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนแก่โครงการหลวงพัฒนาชาวเขา ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้โดยเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมชมโครงการ ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับเสด็จพระราชดำเนิน แล้วทรงพระราชดำเนินพร้อมด้วยคณะทูต ไปทอดพระเนตรหน่วยสัตวบาล ซึ่งประกอบด้วยแปลงปลูกกระถินไทยแบบขึ้นบันได ซึ่งเป็นพืชช่วยป้องกันดินพังทลายและสามารถทนน้ำค้างแข็งได้ นอกจากนั้นยังใช้เป็นอาหารเสริมของแกะ

ได้อีกด้วย แปลงปลูกพืชอาหารสัตว์ซึ่งประกอบด้วยถั่วชนิดต่าง ๆ และคิลเวอร์ ตลอดจนการเลี้ยงสุกร ในแปลงที่ปลูกต้นเรฟไว้เป็นอาหาร จากนั้น พระราชทานพระบรมราชโองาส ให้ผู้แทนบริษัทห้างร้านต่าง ๆ เผ่าทูตละออธงสีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายรถไถ เครื่องพ่นแรงทางการเกษตร ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาที่ดิน ในโอกาสนี้ ได้ทอดพระเนตรการสาธิตการปรับพื้นที่ให้เป็นขั้นบันไดด้วยรถไถแบบต่าง ๆ เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรแปลงถั่วปากอ้าไทย แปลงไม้ดอกผลิตเมล็ด และแปลงไม้ประดับ ซึ่งประกอบด้วยโบตัน รักเร่ และสนจิว จากนั้น ทอดพระเนตรแปลงรวมพันธุ์สตอร์เบอร์ และงานทดลองสตอร์เบอร์ ในด้านเกี่ยวกับช่วงแสง กล่าวคือ เปรียบเทียบระหว่างแปลงที่ได้รับแสงแดดเต็มที่ กับแปลงที่ได้รับแสงแดดเป็นบางส่วนโดยมีร่มบัง ว่าแบบใดจะให้ผลผลิตสูง และแบบใดจะผลิตทางไหลมาก ในกรณีที่มิเข้ามายุในการนำไปขยายพันธุ์ แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเลี้ยงไหมป่า ซึ่งกำลังดำเนินการทดลองเลี้ยงหนอนผีเสื้อยักษ์บางชนิดที่กินใบไม้อื่นแทนใบหม่อน เช่น ฝรั่ง กระต้อน พะยอม ละหุ่ง แต่เมื่อเป็นตัวดักด้งก็หารังไหมหุ้มตัว ซึ่งสามารถนำมาสาวเพื่อให้ทอผ้าไหมได้เช่นกัน และทอดพระเนตรโรงทดลองเพาะเห็ดชนิดต่าง ๆ ดำเนินการโดยสถาบันวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย จากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของและผ้าห่มแก่เจ้าหน้าที่สถานี ฯ และตัวแทนราษฎร เสร็จแล้วจึงประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน เป็นเวลาอันสมควร จึงเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรที่เผ่าทูตละออธงสีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น แล้วทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรแผนที่แสดงเขตปฏิบัติงานของโครงการหลวงพัฒนาต้นน้ำ หน่วยที่ ๑๐ แม่เมาะ และหน่วยที่ ๑๑ ห้วยฮ่อมอำเภอดงซึ่งได้ดำเนินการปลูกป่าทดแทนไปแล้ว เป็นเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ ๗,๐๐๐ ไร่ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำรัส ความว่า การปลูกป่าทดแทน ในสภาพภูมิประเทศที่เป็นภูเขาส่วนใหญ่จะได้ผลไม่เต็มที่ และกล้าไม้บางส่วนจะเฉาตายโดยเฉพาะบริเวณสันเขา เนื่องจากมีความแห้งแล้งมาก เพราะฉะนั้น จึงควรนำกล้าไม้ส่วนที่คิดว่าจะเสียเปล่าไปปลูกขนานไปตามแนวร่องน้ำทั้งสองข้าง โดยสร้างฝายเล็กๆ กันน้ำไว้เป็นระยะๆ พร้อมทั้งต่อท่อไม้ไผ่จากลำน้ำเพื่อนำน้ำไปรดตามแนวกล้าไม้ให้ได้รับความชุ่มชื้น ต่อไปต้นไม้ก็จะขึ้นคลุมร่องน้ำ อันจะทำให้ความชุ่มชื้นค่อยๆ แผ่ขยายออกไป และปริมาณน้ำก็จะค่อยๆ เพิ่มขึ้นด้วย ทั้งนี้ควรทำโครงการดังกล่าวเพื่อเป็นการสาธิตที่หน่วยพัฒนาต้นน้ำด้วย เสร็จแล้ว ทอดพระเนตรแปลงผลิตหัวโอรส แปลงขยายพันธุ์บัวดิน (บัวฝรั่ง) ลิ้น แอนโมนี แกลดิโอรส แปลงแพร์ ในโอกาสนี้ได้ทอดพระเนตรระบบการให้น้ำไม้ผลแบบประหยัต้นน้ำ โดยส่งน้ำมาตามท่อพลาสติกและฝังท่อไว้รอบต้นไม้ผล ซึ่งท่อช่วงนี้จะมีท่อดินเผากั้นเป็นช่วง ๆ โดยใช้ชั้นยาไว้ เพื่อให้สามารถซึมออกมาจากท่อดินเผาและทำความชุ่มชื้นให้บริเวณรากไม้ผลเท่าที่ต้องการและไม่มากไม่น้อยเกินไป จากนั้น ทรงพระราชดำเนินต่อไปเพื่อทอดพระเนตรงานขยายพันธุ์ไม้ไร่ธรมซึ่งเป็นที่ใช้สำหรับนำมาสกัดเพื่อทำยาแก้นิ่วและยาฆ่าแมลง แปลงแอปเปิ้ล แปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ผักฮองเต้ และโครงการวิจัยมันฝรั่ง โดยการเปรียบเทียบพันธุ์มันฝรั่งจำนวน ๒๔ พันธุ์ว่าพันธุ์ใดจะให้ผลผลิตสูง และสามารถต้านทานโรคพื้นเมืองได้ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำรัสว่า ปัจจุบันประเทศไทยต้องสั่งซื้อพันธุ์มันฝรั่งจากต่างประเทศเข้ามาปลูกมาก ๆ เพราะฉะนั้นหากสามารถเร่งงานวิจัยที่กำลังดำเนินการอยู่ให้เร็วขึ้น โดยแม้จะใช้เงินทุนสูง ก็น่าจะคุ้มค่าเพราะถ้าหากโครงการ ฯ สามารถผลิตพันธุ์มันฝรั่งที่ปลอดโรคเพียงพอ สำหรับจำหน่ายให้เกษตรกรในพื้นที่ราบได้แล้ว ก็จะทำให้ราคาค้นทุนถูกลงมาก เมื่อเทียบกับการต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ เสร็จแล้ว ทอดพระเนตรแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ผักชนิดต่าง ๆ ของกรมวิชาการเกษตร และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และ

แปลงเปรียบเทียบ และศึกษาการเจริญเติบโต ตลอดจนการผลิตหัวของหอมใหญ่ สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึง ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๕๐ น.

เวลา ๑๓.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโรพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์รัตนโกสินทรศก วัตรเกล้า แก้ว กิ่งอำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามบินจังหวัดขอนแก่น นายสุกิจ จุลละนันท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น กราบบังคมทูลรายงาน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท จากนั้น ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังวัดเกาะแก้ว กิ่งอำเภอบ้านฝาง เพื่อทรงประกอบพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์รัตนโกสินทรศก เสร็จพิธีแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์สร้างอุโบสถเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทรับพระราชทานของที่ระลึก แล้วทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทในบริเวณวัดอย่างหนาแน่น พร้อมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาพยาบาลผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนใช้ในพระราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลาแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปประทับเครื่องบินแอฟโรพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินจากสนามบินจังหวัดขอนแก่น กลับสู่กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๐.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระอัครราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ พระราชทานพระราชวโรกาส ให้ คุณหญิงพูนสมัย ชัยนาม และคณะกรรมการจัดงานสายใจไทย เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันอาทิตย์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินจากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมศูนย์โครงการสารภี และวัดขามุง อำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงศูนย์โครงการสารภี ตำบลขามุง อำเภอสาร์ภี แล้ว เสด็จเข้าห้องประชุม กำหนดตำบลขามุงกราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการสารภี ซึ่งในด้านพัฒนาอาชีพได้ส่งเสริมให้สมาชิกรวมกลุ่มกันประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากการทำนา ดังนี้ กลุ่มปลูกกระเทียม กลุ่มปลูกถั่วเหลือง กลุ่มปลูกถั่วลิสง ในการนี้ ได้ทำการส่งเสริมให้กลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ปลูกพืชอื่น ๆ หมุนเวียนตลอดปีอีกหลายชนิด อาทิ เช่น พริก พักทอง ยาสูบ แตงโม และพืชผักต่าง ๆ นอกจากนั้น ก็มีกลุ่มเลี้ยงสุกร ตลอดจนได้ส่งเสริมให้ราษฎรเลี้ยงโคและกระบือเพิ่มขึ้น สำหรับในด้านเงินทุนในการประกอบอาชีพทางการเกษตร ก็ได้จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลขามุงขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ให้สมาชิกกู้ยืมเงินเพื่อนำไปลงทุนในการประกอบอาชีพ และสวัสดิการครอบครัวต่อไป จะเปิดร้านสหกรณ์ เพื่อจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ทางการเกษตร ตลอดจนเครื่องอุปโภคบริโภคบริการแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไปอีกด้วย ส่วนในด้านพัฒนาเยาวชนทางสภาตำบลได้คัดเลือกเยาวชนชายส่งไปฝึกอบรมด้านอาชีพตามความถนัด และความสนใจ ณ สำนักงานพัฒนาชุมชนเขต ๕ จังหวัดลำปาง และ

ได้จัดตั้งศูนย์เยาวชนชุมชน ทางด้านกลุ่มสตรีได้มีการอบรมด้านการถนอมอาหาร และส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น ตลอดจนด้านการตัดเย็บเสื้อผ้า และการประดิษฐ์ต่างๆ นอกจากนี้ในด้านพัฒนา เด็กเล็ก สกาดำบลได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้น เพื่อรับเลี้ยงเด็กเล็กวัยก่อนเข้าเรียน เพื่อแบ่งเบาภาระ ผู้ปกครอง ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพทางเกษตรกรรมจะได้มีเวลาประกอบอาชีพได้อย่างเต็มที่ เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำรัส ความว่า การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวมานั้น ควรพิจารณาให้รอบคอบเสียก่อน เพราะนอกจากจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการดำเนินการแล้ว ยังมีข้อสังเกตที่น่านำมาพิจารณาอีกหลายด้าน กล่าวคือ การมอบภาระให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ ฯ รับผิดชอบเด็กเป็นจำนวนมากในเวลาเดียวกัน อาจจะทำให้การดูแลเอาใจใส่ไม่ทั่วถึง อันจะเป็นผลให้เด็ก ขาดความรักและความอบอุ่น นอกจากนี้ยังทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีโอกาสอบรมบ่มนิสัยและปลูกฝัง ความดีในจิตใจเด็กได้เพียงพอ คุณสมบัติที่ต้องปลูกฝังตั้งแต่เยาว์วัยอย่างหนึ่งก็คือ สัจจะเพราะเมื่อเติบโต ขึ้นเป็นผู้ใหญ่ หากขาดซึ่งสัจจะเสียแล้ว ก็จะไม่สามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มสำเร็จลุล่วงดังที่ทำงานอยู่ ขณะนี้ได้ ส่วนเยาวชนที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทนไปฝึกฝนวิชาชีพต่างๆ ควรจะถือเป็นโอกาสที่ดี ที่มีโอกาสได้ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยทุนสนับสนุนของส่วนรวม ฉะนั้นจึงควรถือเป็นข้อผูกพัน ที่จะต้องนำความรู้ความชำนาญกลับมาทำประโยชน์แก่ครอบครัวและส่วนรวม ข้อสำคัญคืออย่าล้มตัวและ คิดว่าฉลาดกว่าผู้ใหญ่แล้ว ซึ่งความจริงผู้ใหญ่ต่างหากที่ฉลาดและเห็นการณ์ไกล ว่าการศึกษาเป็นสิ่ง จำเป็นสำหรับเยาวชน มิฉะนั้นคงไม่สู้ดีสำหรับบุตรหลานไปรับการศึกษอบรมเพิ่มเติม สมาชิกโครงการ ฯ ทุกรุ่นทุกวัยจะต้องหันหน้าเข้าปรึกษาหารือกัน และช่วยกันทำงานด้วยความอดทน ขยันหมั่นเพียร ตลอดจนรักษาความดีเหล่านี้ไว้ ในที่สุดก็จะบรรลุจุดประสงค์คือความอยู่ดีกินดี ความเจริญมั่นคงและ ก้าวหน้าของสังคม แม้จะมีอุปสรรคบ้าง ก็จะมีบุคคลภายนอกเห็นอกเห็นใจ และยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือ ดังที่ปรากฏมาแล้ว ต่อจากนั้น ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยกับสมาชิกโครงการ ฯ ความ ว่า เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าปุ๋ยหมักนั้น เกษตรกรสามารถผลิตได้เองโดยใช้มูลสัตว์ต่างๆ หมักรวมกับ ฟาง เศษไม้ใบหญ้า และวัสดุอื่นๆ ซึ่งเป็นปุ๋ยที่มีคุณภาพสูง ไม่ทำให้ดินเสีย ตลอดจนช่วยประหยัด ค่าลงทุน จึงควรส่งเสริมอย่างจริงจังให้มีการผลิตใช้กันทั่วไปโดยพัฒนาการจังหวัดไปทำการสาธิตให้ราษฎรดูเป็นตัวอย่างตามหมู่บ้านต่างๆ ส่วนการใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์นั้น นอกจากจะราคาแพงแล้ว หากใช้ ผิดอัตราส่วนแล้ว จะทำให้ดินเสื่อมคุณภาพโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ฉะนั้นทุกคนควรพิจารณาให้ดี จบแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังโรงเรียนวัดขามุง เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละออง ธูลีพระบาทอยู่ในบริเวณโรงเรียน ทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรเหล่านั้น ในการนี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ และ ทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ด้วย ต่อจากนั้น ทรงพระราชดำเนินไปยังวัดขามุง เสด็จ เข้าวิหาร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสกับเจ้าอาวาส ในการนี้ ทรงถวายบังคมแก่ เจ้าอาวาส สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินออกจากวิหาร แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระ ราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๓๕ น.

วันจันทร์ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๐.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขยับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมโครงการหมู่บ้านสหกรณ์อำเภอสนัก้าแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นโครงการตามพระราชดำริที่มีจุดมุ่งหมาย ที่จะทรงช่วยเหลือเกษตรกร โดยการจัดที่ดินป่า

เสื่อมโทรม เนื้อที่ ๑๒,๐๐๐ ไร่ จัดสรรเป็นหมู่บ้าน ๖ หมู่บ้าน เพื่อให้เกษตรกรที่ยากจนไม่มีที่ดินทำกิน เป็นของตนเอง เข้าอาศัยประกอบอาชีพและดำเนินธุรกิจร่วมกัน ในระบบสังคมและการผลิตแบบสหกรณ์ โดยโครงการ ฯ จัดวางพื้นฐานด้านการปรับปรุงที่ดิน การตัดถนน การหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและการ อุปโภคและบริโภค จัดระบบที่อยู่อาศัย ตลอดจนการสาธารณสุขการ รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพ จัดให้มีการ ผลิตที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้มีระบบการดำรงชีวิตร่วมกันแบบกลุ่ม ซึ่งในที่สุดเกษตรกรที่เป็น สมาชิกโครงการ ฯ ก็จะมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองและชุมชนของตนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

กรณีเสด็จพระราชดำเนินถึงอ่างเก็บน้ำหมู่บ้านที่ ๔ ตำบลออนเหนือ ซึ่งมีความจุ ๓๓๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่ผิวหน้า ๔๗ ไร่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำรัส ความว่า สำหรับหมู่บ้านที่ ๖ ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่จัดตั้งใหม่ที่สุด และค่อนข้างขาดแคลนน้ำ ควรจะหาโครงการจัดหา น้ำให้โดยพิจารณาสร้างเขื่อนปิดกั้นลำน้ำห้วยแก้ว และส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำดังกล่าวส่งน้ำตามระดับความลาดชันของพื้นที่ ซึ่งจะสามารถเลี้ยงพื้นที่เพาะปลูกพืชไร่ในฤดูฝนได้ประมาณ ๘๐๐ ไร่ และในฤดูแล้ง อีกประมาณ ๒๐๐ ไร่ ตลอดจนพิจารณาสร้างฝายทดน้ำปิดกั้นลำน้ำแม่แพม แล้วต่อท่อชักน้ำไปลงอ่างเก็บน้ำห้วยแก้ว ทำให้มีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น และจะทำให้สามารถส่งน้ำไปตามระดับความลาดชันของพื้นที่ให้กับพื้นที่เพาะปลูกอีกประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ได้ตลอดปี สำหรับการใช้ท่อส่งน้ำนั้น ควรใช้เท่าที่จำเป็นเท่านั้น เพราะเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายโดยใช่เหตุ ส่วนการวางผังหมู่บ้านนั้นต้องพิจารณาให้รอบคอบ โดยไม่ควรมาจัดตั้งในบริเวณพื้นที่ที่สามารถทำการเพาะปลูกได้ เพราะจะทำให้เสียที่ทำกินไปโดยเปล่าประโยชน์ สิ่งที่ต้องระมัดระวังอีกประการหนึ่งก็คือการปรับพื้นที่ จะต้องนำหน้าดินไปเก็บรักษาไว้ เพื่อใช้เคลือบพื้นที่ที่จะใช้เพาะปลูกอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ดินก็จะคงความอุดมสมบูรณ์ดั้งเดิม และจะทำให้ประหยัดปุ๋ยสำหรับบำรุงดินได้อีกมาก เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังอ่างเก็บน้ำหมู่บ้านที่ ๕ ตำบลห้วยแก้ว ซึ่งมีความจุ ๖๒๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่ผิวหน้า ๑๒๐ ไร่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงปล่อยปลาไน จำนวน ๓๐,๐๐๐ ตัว และปลาไน ๒๐,๐๐๐ ตัว ลงในอ่างเก็บน้ำ ซึ่งใช้เป็นบ่อเพาะพันธุ์ปลาไนจัดด้วย นอกเหนือจากการใช้ประโยชน์เพื่อการชลประทาน และการแผ่ขยายความชุ่มชื้นให้กับพื้นที่โดยรอบ ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังฝายทดน้ำแม่ลาย ตำบลห้วยแก้ว ซึ่งกรมชลประทานได้ดำเนินการสร้างเพื่อส่งน้ำไปช่วยเหลือโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ ฯ อันเป็นการสนองพระราชดำริโดยสร้างเป็นฝายหินก่อปิดกั้นลำน้ำแม่ลาย พร้อมทั้งอาคารบังคับน้ำปากเหมืองฝางขวา สำหรับจ่ายน้ำลงสู่เหมืองส่งน้ำเดิมของราษฎร เพื่อส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกประมาณ ๘๐๐ ไร่ และอาคารบังคับน้ำฝางซ้ายเพื่อจ่ายน้ำเข้าท่อส่งน้ำ แล้วส่งไปลงอ่างเก็บน้ำ หมู่บ้านที่ ๓ สำหรับช่วยเหลือการเพาะปลูกในเขตโครงการสหกรณ์ ฯ ในโอกาสนี้ได้พระราชทานสิ่งของและผ้าห่มแก่เจ้าหน้าที่กรมชลประทาน แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังอ่างเก็บน้ำ หมู่บ้านที่ ๓ ตำบลออนเหนือ ซึ่งมีความจุ ๖๓๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ณ ที่นั้น นายประกอบ หุตะสิงห์ ประธานกรรมการโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ ฯ กราบบังคมทูลเบิกคณะกรรมการ ฯ และผู้ใหญ่บ้าน รวม ๖ หมู่บ้าน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบบังคมทูลรายงาน ในการนี้ ได้ทอดพระเนตรแผนที่โครงการ ฯ โดยมีคณะกรรมการ ฯ กราบบังคมทูลบรรยายสรุป แล้วประทับเสวยพระกระยาหารกลางวันร่วมกับคณะกรรมการ ฯ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังอ่างเก็บน้ำ หมู่บ้านที่ ๒ ตำบลออนเหนือ ซึ่งมีความจุ ๒๘๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร เพื่อทอดพระเนตรการเลี้ยงปลาไนจัด ซึ่งประกอบด้วยปลาไน ปลาตะเพียน และปลาลัง โดยใช้เครื่องให้อาหารสมทบแบบอัตโนมัติ จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินไปยังบริเวณหน้าโรงเรียนหมู่บ้านสหกรณ์ ๒ เพื่อทรงเยี่ยมสมาชิกโครงการหมู่บ้าน

สหกรณ์ ฯ และราษฎรจากหมู่บ้านใกล้เคียง ซึ่งเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรเหล่านั้น ในการนี้ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้หน่วยแพทย์หลวงเดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ณ อาคารเรียน ฯ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง กลับถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๕๐ น.

เวลา ๑๖.๓๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปในงานเมาลิดกลาง ฮ.ศ. ๑๓๔๘ ณ อาคารใหม่สวนอัมพร

วันอังคารที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๐.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ไปทรงเยี่ยมศูนย์ฝึกลูกช้าง สวนป่าแม่เมาะ และหน่วยงานการสร้างถนนสายลำปาง – เด่นชัย ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดลำปาง และจังหวัดแพร่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามหน้าโรงเรียนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ๓ (สวนป่าแม่เมาะ) ตำบลบ้านดง ถึงอำเภอแม่เมาะ อำเภอเมืองลำปาง แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังศูนย์ฝึกลูกช้าง ของฝ่ายทำไม้ภาคเหนือ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จังหวัดลำปาง บ้านปางหละ ตำบลบ้านหวด อำเภอเวียง จังหวัดลำปาง เสด็จเข้าพลับพลาเพื่อประทับทอดพระเนตรการแสดงของลูกช้าง ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการฝึกตามตารางฝึก ซึ่งกำหนดไว้วันละ ๖ ชั่วโมง เพื่อให้ลูกช้างมีความอดทน แข็งแรง มีความชำนาญในการทำไม้ทุกประเภท และให้มันนิสัยดี เชื่อฟังคำสั่ง ตลอดจนเพื่อแยกจากแม่ช้าง เพื่อให้แม่ช้างมีโอกาสดำรงชีวิตต่อไป ทั้งนี้ลูกช้างทั้งหมดจะอยู่ในความดูแลโดยใกล้ชิดของสัตวแพทย์ การแสดงประกอบด้วยการเดินแถวเรียงหนึ่งสอง แถบ ขบวนเดินหน้ากระดานแล้วหยุดย่อตัวลง ความสูงขึ้นและลงโดยช้างยกขาหน้าขึ้นรับและส่ง และก้มหัวรับและส่ง การฝึกเก็บของตกให้ควาญใส่เครื่องอุปกรณ์ลากไม้ ลากเคียว ลากคู้ การติดสร้อย ติดเทียม การแหนบไม้ โทไม้ กีบไม้ การฝึกในคอกให้รู้จักการใส่โซ่ และจะแคะ (ปลอก) การฝึกให้เคยชินกับเสียงเครื่องยนต์ เช่นรถแทรกเตอร์ และเลื่อยไฟฟ้า การฝึกให้ขึ้นและลงรถบรรทุก ตลอดจนเดินทางด้วยรถบรรทุก จบแล้ว พระราชทานอวยให้ลูกช้างที่ทำการแสดงให้ทอดพระเนตร จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ใกล้บริเวณศูนย์ฝึกลูกช้าง ทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรเหล่านั้น ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์หลวง ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎรผู้ป่วยเจ็บ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับมายังสวนป่าแม่เมาะ เพื่อประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ณ บ้านรับรอง เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโรงแต่งเหง้าสักสำหรับใช้ปลูกในสวนสักของรัฐบาล จากนั้นทอดพระเนตรโรงเก็บรักษาเหง้าสัก ซึ่งสามารถเก็บรักษาเหง้าสัก จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ เหง้า ไว้ในหลุมคอนกรีตแล้วกลบด้วยทราย เพื่อป้องกันความชื้นระเหยเป็นเวลานานถึง ๖ เดือน ทั้งนี้ เพื่อรอเวลาที่เหมาะสำหรับนำไปปลูกในสวนสักต่อไป แล้วทอดพระเนตรโรงเพาะกล้าไม้กระยาเลย ซึ่งเป็นไม้ชนิดโตเร็วที่เตรียมไว้ใช้ในโครงการปลูกป่าทดแทน ในโอกาสนี้ได้ทรงเยี่ยมสมาชิกสวนป่าแม่เมาะที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณ

นั้น แล้วจึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังโครงการก่อสร้างทางสายลำปาง - เด่นชัย

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงทางสายลำปาง - เด่นชัย ซึ่งกำลังก่อสร้างในเขตพื้นที่บ้านปางมะโอ ตำบลดอนไฟ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ได้ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยัง ห้วงงานโครงการก่อสร้างทางสาย ลำปาง - เด่นชัย ในเขตพื้นที่บ้านแม่แจ่ม ตำบลหัวทุ่ง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ดำเนินงานโดยศูนย์เครื่องมือกลลำปาง กรมทางหลวง ซึ่งเป็นโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรเลียภายใต้แผนโคลัมโบ เพื่อก่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน ตอนลำปาง - เด่นชัย เป็นระยะทาง ๗๖ กิโลเมตร อันจะทำให้สามารถย่นระยะทาง ซึ่งเดิมต้องอ้อมไปทางอำเภองาวได้ถึง ๑๐๐ กิโลเมตร นอกจากนั้น ยังมีวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ระดับต่างๆ ของกรมทางหลวง ให้มีความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ เกี่ยวกับการก่อสร้างทางในภูมิประเทศที่เป็นเขาสูงชัน โครงการ ฯ นี้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๑๘ และ คาดว่าจะแล้วเสร็จในปีพุทธศักราช ๒๕๒๓ โดยจะสิ้น ค่าก่อสร้างทั้งสิ้นประมาณ ๔๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งรัฐบาลออสเตรเลียได้ให้ความช่วยเหลือในวงเงินประมาณ ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนรัฐบาลไทยจัดงบประมาณสมทบอีก ๒๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในโอกาสนี้ ได้มีพระราชปฏิสันถารกับเจ้าหน้าที่กรมทางหลวง และนายช่างโครงการ ฯ ฝ่ายต่างๆ ชาวออสเตรเลีย พร้อมทั้งครอบครัว ซึ่งเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ ที่นั้น แล้วเสด็จขึ้นพลับพลาเพื่อทอดพระเนตร แผนที่โครงการ ฯ แผนผังจำลองสภาพภูมิประเทศของทางหลวงแผ่นดิน ตอนลำปาง - เด่นชัย ตลอดจนทอดพระเนตรการระเบิดหินในการปฏิบัติงานก่อสร้างทาง โดยมีอธิบดีกรมทางหลวงกราบบังคมทูลรายละเอียด สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับทางเส้นทางเดิม และได้หยุดรถยนต์พระที่นั่ง เพื่อทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรจากจังหวัดแพร่ และจังหวัดลำปางที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ข้างทางเสด็จพระราชดำเนินในเขตอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับมาประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๑๐ น.

วันพุธที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๒๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลมาฆบูชา ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๐.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังสนามบินจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประทับเครื่องบินแอร์โรว์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับมาทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจยังกรุงเทพมหานคร

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง กองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจิมเครื่องบิน ซึ่งกองทัพอากาศน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายเป็นพระราชพาหนะในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินประกอบพระราชกรณียกิจต่างๆ ก่อนเสด็จพระราชดำเนินกลับสู่พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

เวลา ๑๔.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตร แก่นายทหารที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ฯ โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ ณ บริเวณสนามในกระทรวงกลาโหม

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า หลักการสำคัญในการปฏิบัติงานได้แก่ ประการแรก เมื่อได้รับมอบหมายหน้าที่การงานใดมา สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาขอบเขตความมุ่งหมายของงานนั้น ตลอดจนสภาพการณ์แวดล้อมต่าง ๆ ให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้งทั่วถึงตามเป็นจริงทุกกรณีไป เพื่อที่จะได้นำหลักวิชาและความสามารถมาใช้อย่างถูกต้องตรงกับวัตถุประสงค์ ทั้งประสานสอดคล้องกับสภาพการณ์ต่าง ๆ อย่างพอเหมาะพอดี ประการที่สอง ไม่ว่าจะทำงานร่วมกับผู้ใด ควรจักได้ใช้ ได้แสดงความคิดเห็นกับผู้ร่วมงานนั้นอยู่เสมอ ๆ เพราะการใช้ความคิดเห็นและเหตุผลร่วมกัน เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เกิดความกระจำเริญในวิถีทางที่จะทำงาน ซึ่งย่อมจะเป็นทางนำไปสู่ความก้าวหน้าและความเจริญ ประการที่สาม จะต้องมีความตั้งใจอันแน่วแน่อยู่ตลอดเวลา ที่จะพยายามปรับปรุงตนเอง ปรับปรุงวิธีการและกลไกการปฏิบัติงานทุกอย่าง เพื่อให้กิจการหรือโครงการที่ท่านนั้นมีประสิทธิภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ ประการสำคัญที่สุด ควรจะได้สำนึกตระหนักว่ากองทัพทั้งสามเป็นกองทัพของชาติด้วยกัน ทหารทั้งหมดก็เป็นคนไทยด้วยกัน ปฏิบัติการของกองทัพทั้งสามและของทหารทุกคน จึงต้องประสานกันด้วยความพร้อมเพรียง เข้มแข็งมั่นคง และสอดคล้องกันทุกเมื่อ ถ้าแต่ละคนมีความมั่นใจในตัวเอง พร้อมทั้งมีหลักปฏิบัติกรอย่างครบถ้วน เชื่อว่าจะได้รับผลเลิศในหน้าที่และในการงานทุกอย่าง ทุกระดับ และจะทำให้ชาติไทยของเราดำรงมั่นคงอยู่โดยอิสระเสรีได้ตลอดไป

เวลา ๑๘.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ในการทรงประกอบพิธีประดับยศ และพระราชทานสัญญาบัตรยศ แก่นายตำรวจชั้นนายพล

เวลา ๑๕.๓๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปพระราชทานประกาศนียบัตร และรางวัลประจำปี แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย ณ โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย

ในโอกาสนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา ได้โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราโชวาท ความว่า การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง ทั้งของชีวิตและส่วนรวม เป็นรากฐานที่จะฝึกฝนอบรมให้คนเป็นคนที่มีค่าของกณนั้นอยู่ที่ความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม ซึ่งจะเป็เครื่องกำหนดคุณค่าของคน แต่พื้นฐานที่สำคัญของความเป็นคนนั้นอยู่ที่ความเป็นไท พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้พระราชทานกำเนิดแก่วชิราวุธวิทยาลัย มีพระราชประสงค์ที่จะให้โรงเรียนแห่งนี้เป็สถานที่ฝึกฝนอบรมบ่มนิสัยปลูกฝังความดีมีศีลธรรม ความรู้และความสามารถแก่เด็กเรียน เพื่อได้เป็นคนที่มีค่า เป็นกำลังและประโยชน์แก่ประเทศชาติ ขอให้เด็กเรียนทุกคนที่เข้ามาศึกษาอบรมในสถานศึกษาแห่งนี้ จงมีความอุตสาหะตั้งใจศึกษาเล่าเรียน หมั่นฝึกฝนอบรมตนให้เป็นผู้สมบูรณ์ด้วยวิชาความรู้ ความสามารถ และคุณธรรมทั้งปวง ก็จะได้ชื่อว่าประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนที่มีค่าโดยสมบูรณ์เป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยให้ประเทศชาติธำรงความเป็นไทอยู่ได้ตลอดไป

เวลา ๘.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดการสัมมนา ครั้งที่ ๑๐ ในหัวข้อ “การศึกษาวิจัยภาษาในประเทศไทย” ซึ่งมหาวิทยาลัยมหิดลจัดให้มีขึ้น ณ ห้องประชุมจางจินต์ โรงพยาบาลรามาริบัติวันศุกร์ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๙.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานพระราชดำรัส “วิจารณ์คำอธิบายเรื่องนามกิตก์ในไวยากรณ์บาลี” ณ ห้องประชุมจางจินต์ โรงพยาบาลรามาริบัติ กรุงเทพมหานคร เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในวันพระราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ณ วัดอัมพวันเจติยาราม อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

เวลา ๑๕.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดนิทรรศการของกรมศิลปากร เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย และประทับฟังการอภิปรายเรื่อง พระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ณ หอสมุดแห่งชาติ ท่าอากาศยาน กรุงเทพมหานคร

ในวันเดียวกันนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ นายกลั๊ย อิศรเสนา ณ อยุธยา เลขาธิการพระราชวัง เป็นผู้แทนพระองค์ ไปถวายการรับเสด็จ และ ส่งเสด็จ เจ้าชาย ฮารัลด์ มกุฎราชกุมารแห่งนอร์เว และชายา ซึ่งเสด็จจากสิงคโปร์ผ่านประเทศไทย ไปยังกรุงโคเปนเฮเกน ณ กองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง

วันเสาร์ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๑.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังท่าอากาศยานเชียงใหม่ เพื่อประทับเครื่องบินแอร์โรว์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังบ้านสวด กิ่งอำเภอบ้านหลวง และบ้านป่ากลาง อำเภอบัว จังหวัดน่าน

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงท่าอากาศยานน่านแล้ว จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังบ้านสวด ตำบลป่าคาหลวง กิ่งอำเภอบ้านหลวง อำเภอน่าน ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก และทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรเหล่านั้น เป็นเวลาอันสมควร จึงทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบ่อเลี้ยงปลา ซึ่งมีปลาตะเพียน ตลอดจนปลานิล และปลาไน ที่ได้พระราชทานมาเพื่อขยายพันธุ์ แล้วทอดพระเนตรคอกสุกรลูกผสมพันธุ์ที่ได้พระราชทาน ผูก่านขยายพันธุ์ และลูกโคพันธุ์ผสม จำนวน ๔๐ ตัว ซึ่งขยายพันธุ์จากโคพ่อพันธุ์ที่ได้พระราชทานมาตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๑๗ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังที่ทำการพัฒนาชุมชน กิ่งอำเภอบ้านหลวง เพื่อทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์อาสาสมเด็จพระบรมราชชนนีและหน่วยแพทย์หลวงที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เดินทางล่องหน้ำมาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษา และแจกจ่ายยาแก่ราษฎร แล้วทรงพระราชดำเนินไปเพื่อทอดพระเนตรกิจกรรมกลุ่มเยาวชนศตรกร ซึ่งดำเนินงานโดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ประกอบด้วยแปลงปลูกแตงโมพันธุ์ชูการ์เบบี้ และแปลงเพาะเห็ดฟาง ซึ่งโครงการเกี่ยวกับการเกษตรกรรมทั้งหมดในหมู่บ้าน ได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากโครงการหลวงพัฒนาภาคเหนือ ทั้ง

ในด้านการแจกจ่ายพันธุ์พืช พันธุ์ไม้ยืนต้น และพันธุ์ปศุสัตว์แก่เกษตรกร ตลอดจนการปฏิบัติงานวางแผนปราบและป้องกันโรคระบาดสัตว์และโรคพืช เสร็จแล้ว ประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังที่ทำการกองร้อยชาวเขาอาสาสมัครที่ ๒๑ ตำบลศิลาแลง อำเภอปัว จังหวัดน่าน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของแก่ผู้แทนกองพันทหารราบที่ ๓๑๑ และกองร้อยชาวเขาอาสาสมัครที่ ๒๑ แล้วเสด็จเข้าที่ทำการ ฯ พันโท สิทธิชัย ประเทืองทิน ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ ๓๑๑ กราบบังคมทูลบรรยายสรุปสถานการณ์ทั่วไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จบแล้ว ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน เป็นเวลาอันสมควร จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังโรงเรียนป่ากลางมิตรภาพที่ ๑๖๖ ศูนย์อพยพชาวเขาอำเภอปัว บ้านป่ากลาง ตำบลศิลาแลง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของ ยาชุดและเครื่องเขียนแบบเรียนแก่ผู้แทนครูและนักเรียน จากนั้น ทรงเยี่ยมราษฎรที่เผ่าทุลละอองซูลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณนั้น ในการนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้หน่วยแพทย์หน่วยที่สอง เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ ณ อาคารเรียนด้วย แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปทอดพระเนตรโครงการชลประทานบ้านป่ากลางตามพระราชดำริ อันประกอบด้วยสระเก็บน้ำเพื่อการเพาะปลูก สระที่ ๑ และฝายเก็บกักน้ำในห้วยผิงบัว ซึ่งใช้ประโยชน์ในการบำรุงรักษาสภาพต้นน้ำลำธาร ตลอดจนผันน้ำลงเก็บในสระที่ ๑ เพื่อให้ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น สำหรับจ่ายน้ำไปยังสระเก็บน้ำอื่นๆ อีก ๕ สระ อันเป็นการกระจายน้ำได้ทั่วทั้งพื้นที่เพาะปลูก เป็นเนื้อที่ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ ในฤดูฝน สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งกลับมายังท่าอากาศยานน่าน ทรงเยี่ยมราษฎรที่เผ่าทุลละอองซูลีพระบาทอยู่ในบริเวณลานบิน แล้วประทับเครื่องบินแอฟโรพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ แต่เนื่องจากสภาพอากาศแปรปรวนโดยกะทันหัน เครื่องบินพระที่นั่งจึงเปลี่ยนทิศทางบิน และลงที่ท่าอากาศยานพิษณุโลก เป็นการชั่วคราว กรณีสภาพอากาศดีขึ้นจนเป็นปกติ จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินพระที่นั่งกลับมายังท่าอากาศยานเชียงใหม่ แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๓.๒๕ น.

เวลา ๑๔.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากสนามหลังพระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธียกข่อฟ้าอุโบสถ วัดหนองเสือ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านและทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดราชบุรี

กรณีสเด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณสนามหน้าโรงเรียนวัดหนองเสือ นายวัชร สิงควิบูลย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี กราบบังคมทูลรายงาน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเผ่าทุลละอองพระบาท จากนั้น ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังวัดหนองเสือเพื่อทรงประกอบพิธียกข่อฟ้าอุโบสถ เสร็จพิธีแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์สร้างอุโบสถ เผ่าทุลละอองพระบาท รับพระราชทานของที่ระลึก แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปประทับยังพลับพลาพิธีลูกเสือชาวบ้าน เพื่อพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน ธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แก่ลูกเสือชาวบ้านจากอำเภอต่างๆ ในจังหวัดราชบุรีรวม ๔๑ รุ่น

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร มีพระราชดำรัส ความว่า สัญญลักษณ์ ๓ ประการของลูกเสือชาวบ้าน คือผ้าผูกคอ หมายถึงความเป็นลูกเสือและความเป็นผู้มี ความ

สามารถ ชงประจําวันเป็นเครื่องหมายของความสามัคคีและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันและกันและรสชาติอันแสดงถึงความเป็นคนไทยและมีความเป็นไท ประกอบกับจิตใจของแต่ละคนที่มีความสำนึกและฝังลึกในสัญลักษณ์ทั้งสาม จะเป็นสิ่งที่ทำให้บ้านเมืองมีความเป็นปึกแผ่น และธำรงความเป็นไทยอยู่ได้นานชั่วฉันทน จบแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลเพื่อกิจการลูกเสือชาวบ้าน จากนั้น ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรและลูกเสือชาวบ้านที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอย่างหนาแน่น พร้อมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาพยาบาลผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลาแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ไปประทับเสลี่ยงเปิดเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินจากสนามหน้าโรงเรียนวัดหนองเสือ กลับสู่กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๗.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงฟังการอภิปรายเรื่อง พระราชกรณียกิจ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ในด้านศิลปและวรรณคดี ณ ห้องประชุมปีกขวา โรงละครแห่งชาติ

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ นายศรีเสนา สมบัติศิริ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปในการแข่งม้าประจำปี และมอบถ้วยพระราชทาน ณ ราชกรีฑาสโมสร

วันอาทิตย์ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปพระราชทานชงประจําวันลูกเสือชาวบ้านจังหวัดเชียงใหม่ ณ สนามกีฬาเทศบาลนครเชียงใหม่

ครั้นเสด็จขึ้นอัครจันทร์แล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ในฐานะผู้อำนวยการลูกเสือชาวบ้านจังหวัดเชียงใหม่ กราบบังคมทูลถวายรายงานกิจการลูกเสือชาวบ้านจังหวัดเชียงใหม่ ต่อจากนั้น พระราชทานชงประจําวันลูกเสือชาวบ้าน จำนวน ๕๔ รุ่น เสร็จแล้ว ลูกเสือชาวบ้านทั้งหมดกล่าวคำปฏิญาณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การจัดตั้งกิจการลูกเสือชาวบ้านขึ้นมา ก็เพื่อความสามัคคี และให้ทุกคนมีโอกาสดูแลว่า คนไทยไม่ว่าจะอยู่ภาคใดก็ตามต่างก็มีความตั้งใจที่จะทำงานร่วมกันให้สำเร็จลุล่วงไป เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม นอกจากนั้นการช่วยกันทำงานนั้นง่ายกว่าต่างคนต่างทำ เพราะขัดแย้งกันน้อยกว่าและยังไม่เหนื่อยแรงมากอีกด้วย การที่ลูกเสือชาวบ้านทุกคนฝึกอบรมสำเร็จออกไปทำประโยชน์แก่สังคม ก็เป็นการยืนยันว่า ทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของความสามัคคี การร่วมแรงร่วมใจตลอดจนข้อสัตย์สุจริตซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ต้องช่วยกันชี้แจงประโยชน์ดังกล่าวให้ทราบทั่วกันด้วย หากทุกคนปฏิบัติตามคำปฏิญาณอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะในข้อที่ว่า จะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ ตลอดจนปรองดองกัน ประเทศชาติของเราก็จะอยู่ได้อย่างเป็นสุข เราทุกคนก็จะมีความเจริญมั่นคงทั่วกัน จบแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล สมทบทุนกิจการลูกเสือชาวบ้าน ซึ่งได้พระราชทานให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการลูกเสือชาวบ้านรับไปดำเนินการต่อไป เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมลูกเสือชาวบ้าน ซึ่งเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณนั้น ทรง

พระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับลูกเสือชาวบ้านเหล่านั้น สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๓๐ น.

วันจันทร์ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๔๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ดร. พลสิทธิ์ ชีระเนตร ผู้ประสานงานของคณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลไทย ในการเจรจาซื้อน้ำมันจากประเทศอิหร่าน เผ้าทุลละฮองพระบาท พร้อมด้วยนางนวลศรี ชีระเนตร ภริยาก่อนออกเดินทางไปเจรจา ณ ประเทศอิหร่าน

วันอังคารที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังโครงการหลวงอาหารสำเร็จรูป (โรงงานเชียงใหม่) ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ในบริเวณมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่

ครั้นเสด็จเข้าโรงงาน ฯ ได้ทอดพระเนตรเครื่องบรรจุอาหารกระป๋อง ซึ่งผู้อำนวยการองค์การพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวาย และเครื่องกำเนิดไอน้ำ ขนาด ๑๐๐ แรงม้า ซึ่งบริษัท สตีม ซัพพลายส์ จำกัด น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวาย ในการนี้ บริษัทวานทองการเกษตร จำกัด ได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน และเชื้อเห็ดฟางจำนวน ๕๐๐ ถัง ซึ่งได้พระราชทานสำหรับใช้ในกิจการของโรงงาน ฯ ต่อจากนั้น ทอดพระเนตรห้องอบรม ซึ่งจะเปิดอบรมในระยะสั้นแก่แม่บ้าน และชุมชนเกษตรกรในด้านการถนอมอาหาร แล้วทอดพระเนตรบริเวณที่ใช้ตากผลิตผล ห้องทำงานของนักวิชาการและบุคลากรของโรงงาน ฯ ตลอดจนห้องควบคุมคุณภาพ และห้องชิมผลิตภัณฑ์ จากนั้น ทอดพระเนตรห้องแช่แข็ง และห้องเย็นสำหรับใช้เก็บรักษาผลิตภัณฑ์ ห้องทดสอบอายุการเก็บผลิตภัณฑ์อาหารกระป๋อง ในสภาพอากาศปรกติ และในห้องที่มีการควบคุมความชื้นและอุณหภูมิ เสร็จแล้ว ทอดพระเนตรเครื่องนึ่งโดยใช้ความดัน เครื่องทำแห้ง เครื่องแยกน้ำ และเนื่องจากเปลือกและเมล็ดมะเขือเทศ เครื่องแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร ตลอดจนเครื่องกรองโดยใช้ความดัน ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำรัส ความว่า ทางโครงการ ฯ ควรทดลองผลิตเครื่องแปรรูปผลิตผล แบบง่าย ๆ ราคาถูก และใช้แรงคนสำหรับนำไปติดตั้งตามหมู่บ้านสหกรณ์และนิคมต่างๆ เพื่อใช้ในการแปรรูปผลิตผลบางอย่างที่เสียง่ายและยากต่อการขนส่ง เนื่องจากห่อหุ้มง่าย ทั้งนี้ จะได้เก็บรักษาไว้ได้ระยะหนึ่ง แล้วจึงส่งต่อเข้าโรงงานอีกทอดหนึ่ง ซึ่งจะเป็นการลดน้ำหนักบรรทุกในการขนส่ง ตลอดจนลดการสูญเสียลงอีกด้วย



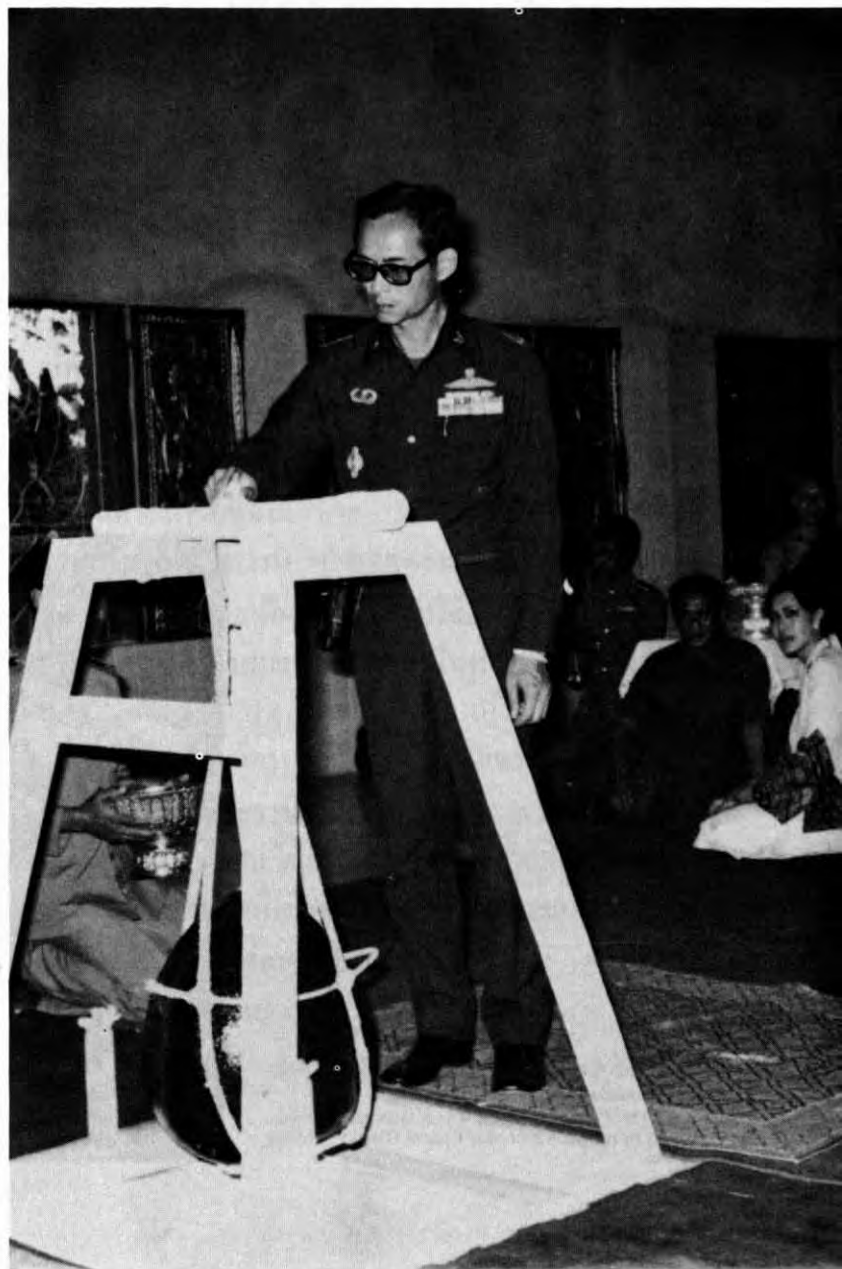
วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ ทอดพระเนตรคลังที่กำลังก่อสร้าง
เพื่อเก็บรักษาถั่วแดง ซึ่งเป็นผลผลิตของชาวเขาในละแวกที่
สถานส่งเสริมให้ปลูกแทนการปลูกฝิ่น และรับซื้อในราคาประกัน
เพื่อส่งไปจำหน่ายในประเทศอังกฤษ ออสเตรเลีย และสหพันธ์
สาธารณรัฐเยอรมัน ณ สถานีโครงการปลูกพืชทดแทนและพัฒนา
ชาวเขา หมู่บ้านหลัก บ้านพุย อำเภอมะแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
2 February 1978. His Majesty observing the Kidney bean's
storage shed under construction at the Crop Replacement
and Hilltribe Development Project, at Ban Phui Village,
Mae Chaem District, Chiang Mai Province.



วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ ทรงพระราชปฏิสันถารกับชาวเขาเผ่า
กะเหรี่ยง อำเภอมะแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
2 February 1978. Conversing with Karen Hill-tribes people
during a visit to the people of Mae Chaem District, Chiang
Mai Province.



วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ ทรงเยี่ยมบ้านของนายจ้อย แซ่ม้า
ในการเสด็จพระราชดำเนิน ไปทรงเยี่ยมสมาชิกศูนย์ช่วยเหลือชาว
เขามันเจดีย์โคะ ตำบลแมก อำเภอมะสอ จังหวัดตาก
4 February 1978. His Majesty conversing with members of
the Hilltribe Development Centre, at Chedi Kho Village,
Mae Sot District, Tak Province.



วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ ทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถวัด
เวฬุวัน อำเภอมะสอ จังหวัดตาก
4 February 1978. His Majesty cutting the Nimit Stone to
mark the boundary of the Ubosoth of Wat Veluvan, Mae
Sot District, Tak Province.

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายโจเซฟ บี. เฟลวิน ประธานกรรมการ และหัวหน้าฝ่ายบริหารของบริษัท ซิงเกอร์แห่งสหรัฐอเมริกา และภริยาพร้อมด้วยคณะผู้ติดตามและลูกพี่ลูกน้อง น้อมเกล้าฯ ถวายหม่อมถวายจักรเย็บผ้าแบบต่างๆ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย เนื่องในโอกาสที่บริษัทซิงเกอร์แห่งประเทศไทยฉลองครบรอบ ๙๐ ปี ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์

5 February 1978. Granting an audience to Mr. Joseph B. Flavin, Chairman and Managing Director of Singer America Limited, who presented Him with sewing machines on the occasion of the 90th year of the establishment of the company in Thailand, at Bhubing Palace.



วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ ทรงพระราชปฏิสันถารกับครูและนักเรียนโรงเรียนห้วยน้ำดัง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

8 February 1978. Their Majesties conversing with teachers and students of the Ban Nam Dang School, Mae Taeng District, Chiang Mai Province.

วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ ทอดพระเนตรบริเวณหมู่บ้านและอ่างเก็บน้ำ ณ หมู่บ้านไทยน้อยที่ ๑ โครงการทุ่งสมอ อำเภอทลิ่งสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

10 February 1978. His Majesty observing village sites, allotted farm land and reservoir, at Thai Noi I Village, Thung Samo Project, Lom Sak District, Phetchabun Province.





วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ ทรงปล่อยปลานิลในบ่อเพาะพันธุ์ปลาของโครงการหลวงพัฒนาดันน้ำ หน่วยที่ ๗ แม่จอนหลวง ตำบลแม่ณาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
12 February 1978. His Majesty releasing "Pla Nil" or Tilapia nilotica, a quick growing species of fresh water fish, into the reservoir, in order to increase the fishstock sufficiently to feed the local population, at the 7th Royal Watershed Development Station, Mae Chaem District, Chiang Mai Province.



วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ ทอดพระเนตรแปลงไม้ดอก ณ โครงการหลวงพัฒนาดันน้ำ หน่วยที่ ๑ ห้วยทุ่งจ้อ ตำบลบ้านเป้า อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
14 February 1978. His Majesty observing flower plots where various species of foreign flowering plants are grown in order to produce seeds production for exports, at 1st Royal Watershed Development Station, Mae Taeng District, Chiang Mai Province.



วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ ทอดพระเนตรรถไถ เครื่องทุ่นแรงทางการเกษตร ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาที่ดิน ซึ่งผู้แทนบริษัทห้างร้านต่างๆ น้อมเกล้าฯ ถวาย ณ บริเวณสถานเกษตรหลวงอ่างขาง ตำบลม่อนปิน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
18 February 1978. His Majesty observing agricultural machinery presented to Him by various companies to be used at the Ang Khang Royal Highland Agricultural Research Station, at Fang District, Chiang Mai Province.

วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมศูนย์
โครงการสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
19 February 1978. His Majesty during a visit to the Saraphi
Community Development Project, Saraphi District,
Chiang Mai Province.



วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมโครง
การหมู่บ้านสหกรณ์ต้นก้านาง อำเภอต้นก้านาง จังหวัด
เชียงใหม่
20 February 1978. His Majesty being greeted by members of
the San Kamphaeng Co-operative Village, San Kamphaeng
District, Chiang Mai Province.

วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรด
กระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปในงานเมาลิดกลาง ฮ.ศ.
๑๓๙๘ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร
20 February 1978. His Royal Highness Crown Prince
Vajiralongkorn, by Royal Command, representing His
Majesty in attending the Central Maulid Celebration of the
Hijrah Year 1398, at the New Auditorium of Ambara
Gardens.





วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราโชวาทแก่นายตำรวจชั้นนายพล ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
รับพระราชทานประดับยศ และสัญญาบัตรยศ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
23 February 1978. His Majesty addressing police generals who had been conferred with higher ranks,
at Chitralada Villa.

มีนาคม

วันพุธที่ ๑ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๑.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง จากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังบ้านห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย และบ้านป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบ้านห้วยห้อม ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ทรงพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนบ้านห้วยห้อม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของ ยาชุด และเครื่องเขียนแบบเรียนแก่ผู้แทนครู และนักเรียน แล้วทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ซึ่งเผ่าทูโลละอออยู่พระบาทอยู่ในบริเวณนั้น จากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรวัดและแก่งลูกผสม ซึ่งได้พระราชทานพ่อพันธุ์ต่างประเทศมาสำหรับใช้ผสมพันธุ์กับวัว และแกะพันธุ์พื้นเมือง เพื่อจำหน่ายเป็นรายได้ของหมู่บ้าน เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับมายังอาคารโรงเรียนเพื่อทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์หลวง ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยา แก่ราษฎรบ้านห้วยห้อม และหมู่บ้านใกล้เคียง ในการนี้ มีกระแสพระราชดำรัส ความว่า เจ้าหน้าที่โครงการหลวงพัฒนาชาวเขา ควรส่งเสริมการสร้างส้วมซึมให้ถูกสุขลักษณะ โดยจัดหาวัสดุอุปกรณ์มาจัดทำกันเอง ทั้งนี้จะเป็นการช่วยป้องกันการแพร่พันธุ์ของพยาธิตัวดี ซึ่งเป็นโรคที่พบมากในหมู่ราษฎรชาวเขา และเป็นสาเหตุหนึ่งที่บ่อนทำลายสุขภาพของราษฎร ในขณะนั้น สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎร ตลอดจนทอดพระเนตรงานหัตถกรรมของราษฎรบ้านห้วยห้อมด้วยความสนพระราชหฤทัย ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรระบบชลประทาน ซึ่งใช้ลำน้ำฝัดผิงดินต่อเป็นท่อนำน้ำจากลำห้วยมาลงร่องน้ำ แล้วปล่อยให้ไหลลงตามความลาดชันของพื้นที่เป็นระยะทางประมาณ ๔๐๐ เมตร เพื่อแจกจ่ายในพื้นที่เพาะปลูกในดอนล่าง โดย

มีข้อจำกัดความดันเป็นระยะ ๆ สำหรับบริเวณสองข้างร่องน้ำ เป็นแปลงเพาะปลูกผักชนิดต่าง ๆ ตลอดจนพืชสวนครัว ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำริว่า ความว่า สำหรับต้นไม้ที่ขึ้นอยู่บริเวณสองข้างลำห้วยนั้น จำเป็นจะต้องรักษาไว้ให้ดี เพราะจะช่วยเก็บรักษาความชุ่มชื้นไว้ ส่วนตามร่องน้ำและบริเวณที่มีน้ำซับ ก็ควรสร้างฝายเล็ก ๆ กันน้ำไว้ในลักษณะฝายชุ่มชื้น แม้จะมีน้ำจำนวนน้อยก็ตาม สำหรับแหล่งน้ำที่มีปริมาณน้ำมาก จึงสร้างฝายเพื่อผันน้ำลงมาใช้ในพื้นที่เพาะปลูก โดยเฉพาะสำหรับการปลูกข้าวไร่ สมควรแก่เวลา จึงประทับเสลิกอปเตอรืพระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังบ้านป่าแป๋ ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ทอดพระเนตรธนาคารข้าว ซึ่งมีพระราชดำริให้จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ราษฎรยืมข้าวไปบริโภคในยามขาดแคลน โดยมีคณะกรรมการของหมู่บ้านเป็นผู้ควบคุมให้ใช้กันตามกำหนดเวลา เนื่องจากเป็นสมบัติของส่วนรวม จากนั้น ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาเผ่าละว้าที่เผ่าทูละของธูลีพระบาทอยู่ระหว่างทางเสด็จพระราชดำเนิน ในโอกาสนี้ ได้ทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์หลวงหน่วยที่สอง ซึ่งได้ปฏิบัติงานอยู่ ณ บ้านป่าแป๋ แล้วทรงพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ ๑๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของ ยาชุดและเครื่องเขียนแบบเรียนแก่ผู้แทนครู และนักเรียน เสร็จแล้ว ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน เป็นเวลาอันสมควร จึงประทับเสลิกอปเตอรืพระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก กุฬิงกราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๗.๒๐ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๒ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก กุฬิงกราชนิเวศน์ ไปในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ ของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ เชียงใหม่ ครั้งที่ ๑ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๕ - ๒๕๒๐

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงตึกคณะธุรกิจการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร แม่โจ้ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย- จังหวัดเชียงใหม่ เสด็จเข้าห้องรับรอง ทรงฉลองพระองค์ครุย แล้วทรงพระราชดำเนินไปยังหอประชุม ครั้นประทับพระราชอาสน์แล้ว นายกสภาสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร แม่โจ้ กราบบังคมทูลสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้เสด็จพระราชดำเนินมาพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาต่าง ๆ ของสถาบัน ฯ ต่อจากนั้น อธิการบดีสถาบัน ฯ กราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและกิจการของสถาบัน ฯ จบแล้ว คณะบดีคณะผลิตภัณฑ์การเกษตรกราบบังคมทูลเบิกผู้สำเร็จการศึกษา เผ่าทูละของธูลีพระบาทรับพระราชทานปริญญาเทคโนโลยีการเกษตร บัณฑิต ต่อจากนั้น บัณฑิตและนักศึกษาที่ได้รับรางวัลเรียนดี เผ่าทูละของธูลีพระบาท รับพระราชทานเหรียญทองและเหรียญทองแดง ตามลำดับ เสร็จแล้ว บัณฑิตกล่าวคำปฏิญาณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแห่งนี้ ถึงแม้ได้ฐานะใหม่ และมีบัณฑิตสำเร็จใหม่เป็นรุ่นแรก แต่ก็ยังเป็นสถาบันการศึกษาเก่าแก่มีชื่อเสียงมานาน ผู้เรียนสำเร็จออกไปจากแม่โจ้ก็ได้ออกไปเป็นกำลังสำคัญ ทำการงานให้เป็นผลดีแก่ชาติบ้านเมืองอย่างมากมาหลายรุ่นแล้ว จึงต้องถือว่ามีความเกียรติประวัติอันน่าภาคภูมิใจและมีผลงาน คือการช่วยเหลือประคับประคองเกษตรกรรมของชาติ อันเป็นประโยชน์ และเป็นกุศลอันน่าเต็มตื้นชื่นใจยิ่ง การเกษตรนั้นนับว่าเป็นงานที่สำคัญมากสำหรับประเทศเรา เพราะเป็นงานที่สร้างเสริมความสุขสมบูรณ์ให้แก่บ้านเมืองโดยส่วนรวม ผู้ที่มีอาชีพทางการเกษตร จึงควรต้องเป็นผู้ที่เพียบพร้อมด้วยความรู้ ความรู้จักสังเกตพิจารณา ตลอดจนความขยันหมั่นเพียรและความบากบั่นอดทน ผู้ศึกษาสำเร็จแล้ว เป็นผู้ที่ได้รับการฝึกหัดอบรมมาให้

สามารถพร้อมทั้งที่จะออกไปประกอบอาชีพส่วนตัว ทั้งที่จะไปเป็นครูบาอาจารย์ จึงขอให้ตั้งใจปฏิบัติงานตามความสามารถที่มีอยู่ให้เต็มกำลัง อีกประการหนึ่ง งานด้านการเกษตรนี้ ย่อมมีปัญหาคือจะต้องประสบอยู่เสมอ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทุกคนจึงควรจะใช้ความรู้ที่ได้ศึกษาและฝึกหัดมา ให้เป็นรากฐานเพื่อที่จะชวนชวนหาความรู้อันก้าวหน้ามาเพิ่มเติมอยู่เสมอด้วย เพื่อช่วยให้กิจการเกษตรพัฒนาขึ้น และเพื่อให้ความรู้ความชำนาญที่ค้นคว้าขึ้นใหม่ได้สืบทอดไปถึงเกษตรกรรุ่นหลังๆ ต่อไป จบแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรกิจกรรมของสถาบัน ฯ ซึ่งประกอบด้วยโครงการส่งเสริมการเพาะเห็ดของชุมชนอาสาพัฒนาแม่ใจ การจัดสวนตุ้ เครื่องหยอดเมล็ดพืชซึ่งประดิษฐ์ขึ้นเอง และบ่อผลิตก๊าซมีเทนจากมูลสัตว์ เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงในการหุงต้มและให้แสงสว่าง เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังสถานีประมงจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทอดพระเนตรโรงเพาะฟักลูกปลา การสาธิตการฉีดฮอร์โมนผสมเทียม กิจกรรมของห้องปฏิบัติการชีวประมง และการศึกษาเรื่องโรคปลาน้ำจืด ตลอดจนโรงเพาะฟักลูกปลาคะเพียนแบบกระเช้า ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังสถานีทดลองพืชไร่แม่ใจ ของกรมวิชาการเกษตร ในกรณีนี้ทอดพระเนตรแผนผังบริเวณสถานี ฯ ซึ่งประกอบด้วยงานทดลองผลิตเมล็ดพันธุ์และขยายพันธุ์ถั่วเหลืองพันธุ์ดี งานเพาะพันธุ์กล้ากาแฟสำหรับจำหน่ายและแจกจ่ายแก่เกษตรกร งานหม่อนไหม งานวิจัยด้านพืชผัก เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ งานวิจัยเลี้ยงเห็ด งานวิจัยเกี่ยวกับดินและปุ๋ย งานวิจัยโรคพืช งานแมลงศัตรูพืช ตลอดจนงานข้าวโพดหวานและข้าวฟ่าง นอกจากนั้นทางสถานี ฯ ร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร ได้ส่งเจ้าหน้าที่ออกไปแนะนำในด้านหลักวิชาการเกษตรแก่เกษตรกรทั่วไป ตลอดจนเปิดโอกาสให้เกษตรกรที่สนใจเข้ารับการอบรมและศึกษางานที่สถานี ฯ ด้วย สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๔๕ น.

เวลา ๑๐.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลพระราชทาน ในการฉลองพระชนมายุ ครบ ๘๐ พรรษา สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (วาสน์ วาสโนมหาเถระ) ณ พระอุโบสถ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

วันศุกร์ที่ ๓ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๐.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งจากลานเฮลิคอปเตอร์ ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังบ้านแม่ปุนหลวง อำเภอเวียงป่าเป้า และบ้านสะโงะ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ครั้นเสด็จ ฯ ถึงบ้านแม่ปุนหลวง ตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เสด็จเข้าวัดแม่ปุนคีรี ณ ที่นั้น ปูองหรือพ่อครูของหมู่บ้าน ทำพิธีทางศาสนาตามธรรมเนียมของชาวมุเซอร์แดง ถวายเพื่อเป็นการถวายพระพรและเป็นสิริมงคล เสร็จแล้ว ทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาเผ่ามุเซอร์แดงที่เผ่า ฯ อยู่ ในบริเวณนั้น และทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์หลวงที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎรที่ป่วยเจ็บ ตลอดจนพระราชทานสิ่งของ ผ้าห่มและยาชุด แก่ผู้แทนเจ้าหน้าที่ป่าไม้ที่ประจำอยู่ในพื้นที่นั้น ต่อจากนั้น ทอดพระเนตรการตากใบเมี่ยงป่าหรือใบชา เพื่อรอการบรรจุและจัดจำหน่ายเป็นรายได้ของราษฎรในหมู่บ้าน สมควรแก่เวลา จึงเสด็จ ฯ โดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งต่อไปยังบ้านสะโงะ ตำบลป่าสัก อำเภอเชียงแสน จังหวัด

เชิงราย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของ ยาชุด เครื่องเขียนแบบเรียนแก่ผู้แทนครู
นักเรียน ตลอดจนเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์และกรมพัฒนาที่ดินที่ปฏิบัติงานอยู่ ณ บ้านสะโงะ ใน
การนี้ ได้พระราชทานข้าวสารจำนวน ๑๕ กระสอบสำหรับเป็นทุนริเริ่มในการจัดตั้งธนาคารข้าว เพื่อเป็น
การช่วยเหลือราษฎรชาวเขาเผ่าอีก้อที่ยากจน ซึ่งเดิมมีอาชีพรับจ้างทำงานโดยได้ค่าแรงต่ำ แต่ปัจจุบันได้
ส่งเสริมให้รู้จักปลูกพืชไร่เพื่อให้เป็นอาชีพถาวร แล้วทรงเยี่ยมราษฎรที่เผ่า ฯ อยู่บริเวณหน้าอาคารเรียน
โรงเรียนประสิทธิ์ทิวสาคู ซึ่งเป็นที่ตั้งของหน่วยแพทย์หลวงหน่วยที่สองที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้
มาปฏิบัติงาน ณ บ้านสะโงะ ต่อจากนั้น ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรสระเก็บน้ำเพื่อการเพาะปลูก
และเลี้ยงปลา กอแก้วและควายพระราชทาน ตลอดจนฝายเก็บกักน้ำห้วยผาลาด เพื่อใช้ประโยชน์ใน
การบำรุงรักษาต้นน้ำ และส่งน้ำไปยังพื้นที่เพาะปลูก แล้วจึงประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน เป็นเวลา
อันสมควร จึงทรงพระราชดำเนินต่อไป เพื่อทอดพระเนตรแปลงพัฒนาที่ดินของศูนย์พัฒนาที่ดินเชิง
ราย ซึ่งประกอบด้วยแปลงเพาะกาแฟ แปลงถั่วเขียว ถั่วพุ่ม ถั่วฝักยาว ฝักมันฝรั่ง และถั่วลิสง แปลง
ส่งเสริมการปลูกสับปะรด แปลงผัก ตลอดจนบ่อผลิตและโรงเก็บปุ๋ยคอกปุ๋ยหมัก ในการนี้ พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำรัส ความว่า สำหรับร่องน้ำในภูเขาโดยรอบนั้น ถ้าเป็นไปได้
ควรทำฝายเล็ก ๆ กันไว้ทุกช่อง ทั้งนี้เพื่อรักษาความชุ่มชื้นของบริเวณต้นน้ำ และเพื่อการชลประทาน
ที่สมบูรณ์ในพื้นที่ตอนล่างราษฎรจะได้ไม่บ่กรุกขึ้นไปทำลายป่าตอนบน อันจะเป็นการช่วยอนุรักษ์ป่าต้น
น้ำลำธาร จากนั้น เสด็จ ฯ ผ่านหน่วยพัฒนาที่ดิน และที่ทำการหน่วยพัฒนาสงเคราะห์ชาวเขาเผ่าสะโงะ
แล้วเสด็จ ฯ โดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งไปยังบริเวณฝายแม่แล้ว ทรงเยี่ยมราษฎรที่เผ่า ฯ อยู่ ณ บริเวณนั้น
และได้ทอดพระเนตรตัวฝายที่ราษฎรได้ร่วมกันสร้างขึ้นเพื่อป้องกันน้ำท่วมพื้นที่เพาะปลูก แต่ยังเป็น
ลักษณะฝายชั่วคราว ซึ่งขณะนั้นกรมชลประทานกำลังพิจารณาความเหมาะสมในการวางโครงการสำรวจและ
วางแผนให้ความช่วยเหลือต่อไป เสร็จแล้ว เสด็จ ฯ โดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งไปยังท่าอากาศยานเชิง
ราย ทรงเยี่ยมราษฎรที่เผ่า ฯ อยู่ในบริเวณถานบิน แล้วจึงประทับเครื่องบินเอฟโฟว์พระที่นั่ง เสด็จ ฯ
กลับยังท่าอากาศยานเชียงใหม่ จากนั้น เสด็จ ฯ โดยรถยนต์พระที่นั่ง ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์
เมื่อเวลา ๒๐.๑๐ น.

เวลา ๑๕.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า
โปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ นายสัญญา ชรรณศักดิ์ ประธานองคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์มอบปริญญา
บัตร และอนุปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยศรีปทุม ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันเสาร์ที่ ๔ มีนาคม ๒๕๒๑

วันนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรม
โอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ
ทรงเททองหล่อพระพุทธรูปสี่อริยเมตไตรยจำลอง พระประธานพร กับทรงตัดลูกนิมิตอุโบสถ และพระ
ราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านจังหวัดนนทบุรี ณ วัดศรีประวัติ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

เวลา ๑๔.๓๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จ ฯ โดยรถยนต์พระที่นั่ง
พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต
ไปยังวัดศรีประวัติ จังหวัดนนทบุรี ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง นายสุชาติ พัววิไล ผู้ว่าราชการจังหวัด
นนทบุรี กราบบังคมทูลรายงาน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเข้าเฝ้าทูลละออง

พระบาท จกนั้น เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่ปะรำพิธี ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย และทรงศีล เสร็จแล้ว ทรงประกอบพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิต และทรงเททองหล่อพระพุทธรูปสี่อัฐมิ่งมงคลจำลอง พระประธานพร เสร็จแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์สร้างอุโบสถ เฝ้าทูลละอองพระบาทรับพระราชทานของที่ระลึก แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปประทับยังพลับพลาวัดลูกเสือชาวบ้าน เพื่อพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน ธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แก่ลูกเสือชาวบ้านจากอำเภอต่างๆ ในจังหวัดนนทบุรี รวม ๑๑ รุ่น

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร มีพระราชดำริว่า ลูกเสือชาวบ้าน ควรมีความระลึกอยู่เสมอว่า กิจกรรมลูกเสือชาวบ้านมีกำเนิดมาอย่างไร และมีจุดประสงค์อะไร หลักการที่สำคัญคือความสามัคคี ซึ่งมีรากฐานมาจากการช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกันและกันด้วยความบริสุทธิ์ใจ การทำให้ความสามัคคีเป็นพลังที่เป็นคุณประโยชน์ จะทำให้ประเทศชาติมีความเจริญรุ่งเรือง และมั่นคงเป็นปึกแผ่นอย่างแท้จริง จบแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลเพื่อกิจกรรมลูกเสือชาวบ้าน จกนั้น ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎร และลูกเสือชาวบ้านที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอย่างหนาแน่น พร้อมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาพยาบาลผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลาแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา กลับสู่กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๘.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรการแข่งขันมวยสมัครเล่น ซึ่งถ้วยพระราชทานกิงส์คัพ ครั้งที่ ๔ ณ อิมเนเซียม ๑ สนามกีฬาแห่งชาติ

วันอาทิตย์ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ภุพพิงกราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมสถาบันสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อนแมกเคน แห่งมูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย เนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๐ ปี แห่งการก่อตั้งสถาบัน ฯ ณ ตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

เวลา ๑๖.๓๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึง นายประเทือง สนิธิพงษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบบังคมทูลรายงาน และกราบบังคมทูลเบิก นายยุคลต์ อัสวรักษ์ ประธานกรรมการอำนวยการสถาบัน ฯ และคณะกรรมการ ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เสร็จแล้ว เสด็จเข้าประทับพระราชอาสน์ในสโมสรสถาน ศาสนาจารย์ ริชาร์ด ไบรอันท์ ผู้อำนวยการสถาบัน ฯ กราบบังคมทูลถวายรายงานกิจการของสถาบันสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อนแมกเคน ความว่า สถาบัน ฯ ได้ก่อตั้งมาครบ ๑๐ ปี โดยเป็นสถานสงเคราะห์ และโรงพยาบาลโรคเรื้อนแห่งแรกในประเทศไทย ปัจจุบันนี้มีการรักษาโรคเรื้อนแบบนโยบาซ เช่น โรงพยาบาลโรคอื่น ๆ คือผู้ป่วยสามารถได้รับการรักษาแบบคนไข้นอก หรือ ขณะอาศัยอยู่กับบ้าน ทั้งนี้ด้วยเหตุที่โรคเรื้อนเป็นโรคที่รักษาหายได้ แต่ด้วยเหตุที่โรคเรื้อนเป็นที่หวาดเกรง เนื่องจากผลที่ทำให้เกิดการพิการ ผู้ป่วยยังคงถูกตัดออกจากสังคม สถาบันสงเคราะห์ผู้ป่วยโรค

เรือนแมคเคน จึงดำเนินการให้บริการลักษณะโรงพยาบาล โดยมีพื้นฐานทางด้านการรักษาด้วยยา โดยการบริการด้านการผ่าตัดฟื้นฟูสภาพสำหรับแขนขาพิการ และอาการทางตา ให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยในด้าน การเรียนรู้ และการฝึกฝนด้านอาชีพพืชไร่ โดยการแนะนำเรื่องการปลูกพืชสวนและต้นไม้ผล การเลี้ยง สุนัข ไก่ ปลา และการหัตถกรรมเพื่อการประกอบอาชีพ ตลอดจนให้บริการด้านจิตใจ โดยการอบรมทาง ศาสนา จบแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ผู้อำนวยการสถาบัน ฯ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระ บาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายของที่ระลึกซึ่งจัดทำโดยผู้ป่วยโรคเรื้อน และให้ผู้มีจิตศรัทธาทูลเกล้า ทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล เพื่อช่วยเหลือกิจการของสถาบัน ฯ เสร็จแล้ว ทรงพระ ราชดำเนินไปทอดพระเนตรร้านนิทรรศการของหมู่บ้านผู้ป่วยจากจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือ ซึ่งเป็นสาขา ของสถาบัน ฯ และร้านนิทรรศการด้านการเกษตรกรรม ตลอดจนทรงเยี่ยมผู้ป่วยจากจังหวัดต่าง ๆ จาก นั้น ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมผู้ป่วยจากจังหวัดต่าง ๆ คือ ตึกรักษาแผลเท้าช้ำ ตึกศัลยกรรม โรง ครุภัณฑ์และห้องอาหาร โรงงานรองเท้าและอวัยวะเทียม ห้องฝึกหัดสร้างแบบเสื้อ โรงงานเครื่องเงิน และ ตึกกายภาพบำบัด ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระราชปฏิบัติสนทนากับผู้ป่วยโรคเรื้อนอย่างใกล้ชิดสนิทสนม ทรงซื้อภาชนะเครื่องเงิน และสิ่งแคะ สลักฝีมือผู้ป่วย และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานทรัพย์สินส่วนพระองค์เพื่อช่วย เหลือกิจการของสถาบันสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อนแมคเคน สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๗.๕๕ น.

วันจันทร์ที่ ๖ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๗.๑๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จาก พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงรับเจ้าหญิงอัยราฟ ปาห์ลาวี แห่งอิหร่าน ซึ่งเสด็จ มาประเทศไทย ในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์ ณ กองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง

วันอังคารที่ ๗ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๓.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ ไปยังท่าอากาศยานเชียงใหม่ เพื่อประทับเครื่องบินแอร์โรว์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาว บ้าน ณ โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงสนามบินจังหวัดพิษณุโลกแล้ว ณ ที่นั้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ ได้เสด็จพระราชดำเนินมาจากกรุงเทพ ฯ เพื่อเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท แล้วประทับเฮลิคอปเตอร์พระ ที่นั่งโดยเสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนพิจิตรพิทยาคม อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

เวลา ๑๕.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามกีฬาโรงเรียนพิจิตรพิทยาคม นายชวนซ์ ฉายะจินดา ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตรกราบบังคมทูลรายงาน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ของจังหวัดพิจิตร เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท แล้วเสด็จเข้าพลับพลาพิธีเพื่อพระราชทานธงประจำ รุ่นแก่ลูกเสือชาวบ้านจากอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดพิจิตรรวม ๖๑ รุ่น ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่

หัว พระราชทานพระราชดำรัส ความว่า ชีวิตคนเราย่อมมีอุปสรรค แต่ถ้าทุกคนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ และมีความตั้งใจที่จะทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นแล้ว จะสามารถช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของส่วนรวมได้ ซึ่งเป็นการสำนึกของลูกเสือชาวบ้านและราษฎรไทยทุกคน สำหรับผู้ที่รวมตัวเป็นลูกเสือชาวบ้านนั้น ก็เพื่อแสดงออกถึงความสามัคคีที่เป็นปึกแผ่น และเพื่อมีโอกาสให้บุคคลต่างเพศต่างวัยได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อหาทางดำเนินชีวิตด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันและกัน ซึ่งความหมายของผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้าน คือผ้าผูกคอ และสัญลักษณ์ของความสามัคคีระหว่างบุคคลที่จะพึงทำประโยชน์ต่อผู้อื่นคือธงประจำรุ่น ส่วนธงชาตินั้น เป็นสัญลักษณ์ว่ามีความประสงค์ที่จะเสริมสร้างและรักษาชาติบ้านเมืองให้อยู่เย็นเป็นสุขและรุ่งเรืองตลอดไป จบแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อพระราชทานใช้ในกิจการลูกเสือชาวบ้าน แล้วผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตรทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจัดงานสโมสรสันนิบาต เนื่องในโอกาสที่ทรงมีพระชนมายุครบ ๕๐ พรรษา เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนิตรงงเข็มลูกเสือชาวบ้านรุ่นต่างๆ ที่ได้รับพระราชทานธงประจำรุ่นในวันนั้น แล้วทรงพระราชดำเนินทรงเข็มราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่อย่างล้นหลาม ทรงพระราชปฏิสันถารกับบุคคลเหล่านั้น และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาผู้ป่วยเจ็บ และรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์สมควรแก่เวลาแล้ว จึงประทับเสลิกอปเตอรืพระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนิน เมื่อเวลา ๑๘.๒๕ น. จากสนามกีฬาโรงเรียนพิจิตรพิทยาคม ไปยังสนามบินจังหวัดพิษณุโลก เพื่อประทับเครื่องบินแอร์โรว์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับจังหวัดเชียงใหม่ และเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับ ถึงพระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๕๕ น. ส่วนสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินแอร์โรว์พระที่นั่ง กลับกรุงเทพมหานคร

วันพุธที่ ๘ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๐๕.๑๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงดูงานกับทรงสำรวจศึกษาภูมิประเทศครั้งที่ ๑ ยังจังหวัดต่างๆ ภาคใต้ ตามหลักสูตรโรงเรียนเสนาธิการทหารบก กำหนดเสด็จพระราชดำเนินกลับ ในวันอังคารที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๔๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งประจำทวีป จากท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ กรุงเทพมหานคร เพื่อทอดพระเนตรการแสดงละครนอกเรื่องควาฬ การเห่เรือ และการแสดงและเสี่ยงประคบกำพราย ซึ่งจัดให้มีขึ้นโดยมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันเสาร์ที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๗.๒๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปในการพระราชทานเพลิงศพ พันตำรวจโท บัญชา โปร่งสระ ณ เมรุวัดศรีเทพ

วันอาทิตย์ที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ภุพังการชนิเวศน์ มายังสนามบินจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประทับเครื่องบินพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินจากการแปรพระราชฐานเพื่อทรงเยี่ยมราษฎรในภาคเหนือ กลับสู่กรุงเทพมหานคร

วันจันทร์ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายวันทอง แสงเมือง เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาส์นตราตั้ง

เวลา ๑๖.๒๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายกอร์ดอน แอลเบิร์ต จอกลี เอกอัครราชทูตออสเตรเลีย ประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระราชสาส์นตราตั้ง

เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ศาลาศรีวิชัย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะกรรมการ ฯ ผู้แทนสถาบัน และบุคคลต่างๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เวลา ๑๔.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในการประกอบพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ พระเจดีย์ลอยฟ้า พระธาตุจอมทอง ณ บันตักวิปัสสนา วัดวิชิตธรรมสาธิตารามวิหาร เขตบางกะปิ

เวลา ๒๐.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ เจ้าหญิง อัคราฟ ปาห์ลาวี แห่งอิหร่าน และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำแก่ผู้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ด้วย

ในวันเดียวกันนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา เสด็จแทนพระองค์ ไปทรงประกอบพิธีเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ หน้าทำการอำเภออัญญาบุรี จังหวัดปทุมธานี

เวลา ๑๔.๒๐ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปยังทำการอำเภออัญญาบุรี จังหวัดปทุมธานี ครั้นเสด็จถึงนายสุธี โอบอ้อม ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี พร้อมด้วยคณะกรรมการจังหวัดและนายอำเภออัญญาบุรี เฝ้ารับเสด็จ ต่อจากนั้น เสด็จเข้าพลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย และ

ทรงศีล แล้วเสด็จออกจากพลับพลาพิธีไปทรงประกอบพิธีเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสร็จแล้ว ทรงวางพวงมาลาของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และของส่วนพระองค์ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะกราบถวายบังคมพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หลังจากนั้น เสด็จเข้าพลับพลาพิธี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา แล้วประทานพระวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเผ่าถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนสร้างโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช ต่อจากนั้น ทรงลงพระนามในสมุดที่ระลึก แล้วทรงดำเนินทรงเยี่ยมและทรงปฏิสนธารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรที่มาเฝ้าอย่างหนาแน่น สมควรแก่เวลาแล้ว จึงประทับรถยนต์ที่นั่ง เสด็จกลับสู่กรุงเทพมหานคร

วันอังคารที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๒๐.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ อนุภิกษา ผู้อำนวยการสภาภาษาไทย เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังโรงละครแห่งชาติ เพื่อทอดพระเนตรการแสดงการร้องเพลงประสานเสียง โดยคณะ เวียนนา บอยส์ กวาร์ ซึ่งสถานเอกอัครราชทูตออสเตรีย จัดให้มีการแสดงขึ้น เพื่อเก็บเงินรายได้บำรุงสภาภาษาไทย

วันพุธที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๗.๒๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ไปพระราชทานเพลิงศพ หม่อมสรี วรวรรณ ณ อยุธยา ในหม่อมเจ้าดุลภากร วรวรรณ ณ เมรุวัดธาตุทอง

วันพฤหัสบดี ๑๖ มีนาคม ๒๕๒๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ คณะบุคคลต่างๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๕.๑๐ น. พลอากาศเอก หะริน หงสกุล ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นำ นาย อิต กวอน ชุง ประธานรัฐสภาแห่งสาธารณรัฐเกาหลี พร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก แก่ประธานรัฐสภาแห่งสาธารณรัฐเกาหลี ด้วย

เวลา ๑๕.๓๕ น. นายกิตติรต์ ศรีวิสารวจา ผู้จัดการฝ่ายประสานงาน บริษัท อินเตอร์เนชั่นแนล เอ็นจิเนียริง จำกัด พร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อม ถวายรถแทรกเตอร์คันตะขาบ ๑ คัน เพื่อทรงใช้งานในโครงการต่างๆ ตามพระราชดำริตั้งแต่พระราชอาัยาศัย

เวลา ๑๖.๒๐ น. นาย ดับบลิว.แอล. ไมเยอร์ ประธานกรรมการบริษัทอุตสาหกรรมทำเครื่องแก้วไทย จำกัด เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวายเงินเนื่องในโอกาสที่บริษัท ฯ ได้ก่อ

ตั้งและดำเนินกิจการในประเทศไทยต่อเนื่องมาเป็นเวลารอบ ๒๕ ปี เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล

ในการนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สด็จออก เพื่อพระราชทานพระราชวโรกาสให้ ประธานกรรมการบริษัทอุตสาหกรรมทำเครื่องแก้วไทย จำกัด เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสหายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้วย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๖.๓๐ น. นายอุทัย อติแพทย์ อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง พร้อมด้วยหม่อมราชวงศ์อดุลยภักดิ์ กิตติยากร ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง นำคณะบุคคลเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท และเฝ้าทูลละอองพระบาท สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายโฉนดที่ดินและเงิน เพื่อพระราชทานสำหรับใช้ประโยชน์ในกิจการของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง

วันศุกร์ที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๖.๑๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงดูงานและทรงศึกษาภูมิประเทศ ครั้งที่ ๒ ตามหลักสูตรโรงเรียนเสนาธิการทหารบก ณ จังหวัดต่าง ๆ ทางภาคตะวันออกของประเทศไทย กำหนดที่จะเสด็จพระราชดำเนินกลับ ในวันอังคารที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังพระที่นั่งบรมพิมาน ในพระบรมมหาราชวัง แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยเจ้าหญิง อัสราฟ ปาห์ลาวี ไปยังตึกกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อทรงส่งเสด็จเจ้าหญิง อัสราฟ ปาห์ลาวี ซึ่งเสด็จโดยเครื่องบินพิเศษ กลับสู่ประเทศอิหร่าน

ในการนี้ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ไปทรงส่งเสด็จเจ้าหญิง อัสราฟ ปาห์ลาวี ณ ตึกกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง ด้วย

วันเสาร์ที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๓.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ พระสุทธธีรรัตนธมฺมณฺตร์ (สุข เลขยานนท์) ป.จ., ป.ช. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๐๘.๐๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดและร่วมการประชุมศึกษา เรื่อง “การใช้วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในการทำงานกับคนพิการ” ซึ่งสมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ได้จัดให้มีการประชุมขึ้น ณ บ้านมนังคศิลา สถาปัตยกรรมแห่งชาติ ต่อจากนั้น

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับสู่พระตำหนักจิตรลดารโหฐานแล้ว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายเจริญสุข สีลาพันธ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ และคณะ ประมาณ

๗ คน เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เวลา ๐๕.๒๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรภาพยนตร์รอบปฐมทัศน์ เรื่อง “คู่รัก” ตามคำอัญเชิญของอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ โรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมไทย

วันจันทร์ที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายอินทร์ จันทระสถิตย์ ประธานคณะกรรมการแผนกเกษตรศาสตร์ มูลนิธิ “อานันทมหิดล” พร้อมด้วยหม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ กรรมการและเลขานุการ ฯ กับ คณะบดีคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นำ นางสาวกระบวน รัตนโกสุม นายคณัฏ บุษยเกียรติ และนายจรัสแท้ สิริพานิช ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานทุนมูลนิธิ “อานันทมหิดล” แผนกเกษตรศาสตร์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบบังคมทูลไปศึกษาต่อที่ต่างประเทศ

เวลา ๑๕.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ มาดาม คาเธอริน แวน ดองเกน ภริยาเอกอัครราชทูตเนเธอร์แลนด์ประจำประเทศไทย นำ ผู้แทนบริษัทยา ออร์แกนอน เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายยาและวิตามิน จำนวน ๑๕ กล่อง คิดเป็นมูลค่า ๗๒,๐๐๐ บาท สำหรับพระราชทานแก่ทหาร ตำรวจ ที่ปฏิบัติราชการชายแดน

วันอังคารที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๖.๒๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ อุปนายกผู้อำนวยการสภากาชาดไทย เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ สมาชิกเหล่ากาชาดจังหวัด อาสาสมัครกาชาดจังหวัด ทหารอาสาสมัคร เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ทรงแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งองค์อุปนายกผู้อำนวยการสภากาชาดไทย

ในการนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ พระราชทานเลี้ยงน้ำชาแก่ผู้เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทด้วย

วันพุธที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๖.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ ฯพณฯ นายพูน สีปะเสิด รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

เวลา ๑๕.๐๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สถาปนาขีาสภากาชาดไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ อุปนายกผู้อำนวยการสภากาชาดไทย

เป็นผู้แทนพระองค์ เสด็จพระราชดำเนิน ไปทรงเปิดการประชุมในการจัดชุมนุมกาชาด ครั้งที่ ๓ ณ สถานพักฟื้นสวามณิवास

วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพพลตำรวจเอก จำรัส มั่นชุกานนท์ ม.ป.ช., ม.ว.ม., ท.จ.ว. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๑๗.๑๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระราชวโรกาส ให้ นายพงศ์ สารสิน ประธานคณะกรรมการราชกรีฑาธโมสร นำคณะกรรมการราชกรีฑาธโมสร และผู้แทนจากกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน เฝ้าทูลละอองพระบาท น้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายยา เพื่อพระราชทานแก่ตำรวจตระเวนชายแดน แล้วคณะกรรมการของราชกรีฑาธโมสร น้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายไม้กอล์ฟ ๑ ชุด

วันศุกร์ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในการเปลี่ยนเครื่องทรงพระพุทธรูปหามฉัตรต้นปฐมกร สำหรับฤดูร้อน ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรการแสดง “มหกรรมการเล่นพื้นเมืองของไทย” ซึ่งมูลนิธิอาสาสมัครฯดินแดน กรมการปกครอง และกรมศิลปากร ได้ร่วมกันจัดให้มีการแสดงขึ้น เพื่อหารายได้เป็นทุนสำหรับส่งเสริมขวัญ กำลังใจ และช่วยเหลืออาสาสมัครฯดินแดน ณ โรงละครแห่งชาติ

วันเสาร์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๒๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิต อุโบสถ วัดสังการาม อำเภอเขาฉกรรจ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร

เวลา ๑๓.๒๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปยังตึกกองบัญชาการกองทัพอากาศ คอนโดเมือง เพื่อประทับเครื่องบินแอร์โรว์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังท่าอากาศยานพิษณุโลก แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งต่อไปยังโรงเรียนบ้านสลกบาตร (วันครู ๒๕๐๔) จังหวัดกำแพงเพชร ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง นายกาจ รักษ์มณี ผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชร กราบบังคมทูลรายงาน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ต่อจากนั้น ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังวัดสังการาม เสด็จเข้าพลับพลา ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยและทรงศีล เสร็จแล้ว

ทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิต แล้วทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก จากนั้น พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย เงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้า ทูลละอองพระบาทอย่างหนาแน่น พร้อมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จ พระราชดำเนิน ตรวจรักษาพยาบาลผู้ที่เจ็บป่วยไปด้วย สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังโรงเรียนบ้านสลกบาตร (วันครู ๒๕๐๔) เพื่อประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังท่าอากาศยานพิษณุโลก แล้วประทับเครื่องบินแอร์โรว์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน กลับสู่กรุงเทพมหานคร

วันอาทิตย์ที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปพระราชทานประกาศนียบัตรและรางวัลแก่นักเรียน ในงาน ประจำปี โรงเรียนจิตรลดา สวนจิตรลดา

วันอังคารที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๗.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จพระราช ดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทาน เพลิงศพ พลเอก อรุณ ทวาทสิน ม.ป.ช., ป.ม. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๐๘.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระ ราชทานพระราชวโรกาสให้ ฯพณฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี นำ คณะรัฐมนตรี และภริยา เฝ้าทูลละอองพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล ในวโรกาสที่จะถึงวันเฉลิมพระชนมพรรษา

วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรี มหาปราสาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายอันส์ ฟิชเชอร์ เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมันประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาส์นตราตั้ง

เวลา ๑๖.๒๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายตูเร เมนต์ลา เอกอัครราชทูตฟินแลนด์ประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษร สาส์นตราตั้ง ต่อจากนั้น

เวลา ๑๖.๔๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายวลาโด เชสตัน เอกอัครราชทูตยูโกสลาเวียประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวาย อักษรสาส์นตราตั้ง

วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงยกช่อฟ้าอุโบสถ และทรงเททองหล่อพระพุทธรูปวิมางค์พระประธาน ณ วัดชัยพฤกษมาลา เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๕.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในพิธีพระราชทานรางวัลแก่นักเรียนที่ชนะการประกวดอ่านทำนองเสนาะ ปีที่ ๖ และพระราชทานประกาศนียบัตรแก่ โรงเรียนของนักเรียนที่ชนะการประกวด ตามคำอัญเชิญของ กระทรวงศึกษาธิการ ณ โรงละครแห่งชาติ ต่อจากนั้น

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐานแล้ว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ พระราชทานพระราชวโรกาส ให้ นาย เค. แอล. ดาลาล เอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองพระบาท เพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายหนังสือต่าง ๆ

วันศุกร์ที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๓.๕๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม ๕๑ รุ่น ณ สนามโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย หลังจากนั้น เสด็จพระราชดำเนิน ทรงเปิดงานพระเจ้าอยู่ทอง และงานกาชาด ประจำปี ๒๕๒๑ ตามคำอัญเชิญของผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้วย

เวลา ๑๘.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายประกอบ หุตะสิงห์ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปในการแข่งขันฟุตบอล ประเภทสโมสรชิงถ้วยพระราชทานถ้วยใหญ่ “ประเภท ก.” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๑ และมอบถ้วยรางวัล ณ สนามศุภชลาศัย สนามกีฬาแห่งชาติ



วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๒๑ ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

3 March 1978. Her Majesty conversing with the people of Wiang Pa Pao District, Chiang Rai Province.



วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๒๑ ทรงพระราชปฏิสันถารกับผู้ป่วย ณ สถาบันสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อนแมคเคน ตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

5 March 1978. Visiting with patients at the McKaen Leprosarium, Muang District, Chiang Mai Province.



วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๒๑ ทอดพระเนตรการทำรองเท้าโดยผู้ป่วย ณ โรงงานรองเท้าและอวัยวะเทียม สถาบันสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อนแมคเคน จังหวัดเชียงใหม่

5 March 1978. Observing the making of shoes by patients of the McKaen Leprosarium, Chiang Mai Province.



วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๒๑ พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านแก่ลูกเสือชาวบ้านจังหวัดพิจิตร

7 March 1978. Their Majesties, in the company of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, presenting Scouts Colours to Village Scouts of Phichit Province.



วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ วาฬนา นายวันทอง แสงเมือง เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาส์นตราตั้ง ณ ห้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท

13 March 1978. His Majesty granting an audience to His Excellency Mr. Vanthong Sengmuong, Ambassador-designate of the Lao People's Democratic Republic, who presented his Credentials, at Chakri Throne Hall in the Grand Palace.



วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้
ฯพณฯ นายอิล ควอน ชุง ประธานรัฐสภาแห่งสาธารณรัฐเกาหลี
พร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ พระตำหนักจิตร
ลดารโหฐาน

16 March 1978. His Majesty granting an audience to His
Excellency Mr. Il Kwon Chung, Speaker of the Republic of
Korea's National Assembly, and his party on the occasion
of their visit to Thailand, at Chitralada Villa.



วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้
ผู้ได้รับพระราชทานทุนมูลนิธิ “อานันทมหิดล” แผนกเกษตร
ศาสตร์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลาไปศึกษา
ต่อในต่างประเทศ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

20 March 1978. His Majesty granting an audience to
recipients of the Ananda Mahidol Foundation Scholarship
in the Field of Agriculture prior to their departure for
further studies abroad, at Chitralada Villa.

วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๒๑ ทรงพระราชนิพนธ์อักษรกับราษฎรที่
มาเฝ้าทูลละอองพระบาท ณ บริเวณวัดสังคาราม อำเภอพาน
วรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
25 March 1978. Their Royal Highnesses Crown Prince
Vajiralongkorn and Princess Soamsawali visiting with the
people of Khanu Woraklaksaburi District, Kamphaeng Phet
Province.



วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๑ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระ
หม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้า
ลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปพระราชทานธงประจำ
รุ่นแก่ลูกเสือชาวบ้านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
31 March 1978. Their Royal Highnesses Princess Maha
Chakri Sirindhorn and Princess Chulabhorn, by Royal
Command, representing His Majesty in presenting Scouts
Colours to Village Scouts of Phra Nakhon Si Ayutthaya
Province.

เมษายน

วันเสาร์ที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๑

เวลา ๑๓.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ พระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (กมล กมโล) ณ เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๑๒.๑๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเททองหล่อพระพุทธรูป ซึ่งบรรดาศิษย์เก่าโรงเรียนนายเรืออากาศ ได้ร่วมจัดงานพิธีหล่อขึ้น เนื่องในวาระครบรอบ ๒๕ ปี ของวันสถาปนาโรงเรียนนายเรืออากาศ ณ วัดพระศรีมหาธาตุ วรมหาวิหาร บางเขน

เวลา ๐๘.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงร่วมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับ “สถานะของวิชาประวัติศาสตร์ในปัจจุบัน” ณ ศูนย์สารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ประทานพระวโรกาสให้ คณะกรรมการสมาคมนักเรียนเก่าเตรียมอุดมศึกษาฯ นำ ผู้ชนะการแข่งขันกอล์ฟการกุศล “พระเกษวน้อย” เข้าเพื่อรับพระราชทานถ้วยรางวัล

เวลา ๑๙.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรการแสดงละคร เรื่อง “อิเหนา” ซึ่งกรมศิลปากรได้จัดให้มีการแสดงขึ้น เพื่อหารายได้สมทบทุนมูลนิธิพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ณ โรงละครแห่งชาติ

เวลา ๑๘.๕๕ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จาก พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงร่วมงานปิดภาคสมัยการฝึกของนักเรียน โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วันอาทิตย์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๑

เวลา ๑๔.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเป็นการส่วนพระองค์ เพื่อทรงพระราชอุทิศถวายพระสยามเทวาธิราช และสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐานแล้ว เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงน้ำชา แก่ทหารและตำรวจที่บาดเจ็บและทุพพลภาพจากการปฏิบัติราชการปกป้องประเทศชาติ และรับการรักษาดูแลในโรงพยาบาลทหาร ตำรวจ ในกรุงเทพมหานคร

เวลา ๕.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ถวายพระพรชัยมงคลในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จากนั้น เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล และสิ่งของ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา

วันจันทร์ที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๑

เวลา ๑๖.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเททองหล่อพระพุทธรูป ซึ่งจะเชิญไปประดิษฐานที่อุโบสถวัดเพ็ญญาติ อำเภอฉวาง จังหวัดนครราชสีมา ณ วัดบุปผาราม เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๖.๔๐ น. ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทานแทนพระองค์ แก่ นายต่อตระกูล ขมมาก กับ นางสาวภัทราดา ดิษขมณชล เรืออากาศโท วุฒิชัย คชาชีวะ กับ นางสาวกาญจนา สัจจุล เรืออากาศโท บุญยฤทธิ์ เกิดสุข กับ นางสาวสุนตรา ผลเพิ่ม นายปรีโชติ สุกรีเขต กับ นางสาวทัศนีย์บูล สัตตะกลิน ร้อยตำรวจเอก ภาสกร โพธิ์สุวรรณ กับ นางสาวอนันฐา ลืออำรุง นายยอดชาย โชติพันธ์ กับ นางสาวนพวรรณ ภัทราคม และ นายดุสิต ไชยงมี กับ นางสาวสุทธิพร วรียพงษ์ ตามลำดับ

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา เสด็จออกด้วย

วันอังคารที่ ๔ เมษายน ๒๕๒๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้เอกอัครราชทูตต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๔๐ น. เซอร์ เดวิด โคล เอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๗.๒๕ น. นายจีโอวันนี โมเรตตี เอกอัครราชทูตวาติกันประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๔๕ น. นายเซราร์ดี อังเดร เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ประถมาภรณ์ช้างเผือกแก่เอกอัครราชทูตด้วย

วันพุธที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พันตำรวจเอก ชำรง อติกนิษฐ รองผู้บังคับการตำรวจดับเพลิง นำ อาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย เนื่องในโอกาสที่กองบังคับการตำรวจดับเพลิงได้ร่วมกับบรรดาอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัยได้จัดงานน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ ที่ทรงมีพระชนมายุครบ ๕๐ พรรษา

เวลา ๑๖.๐๕ น. คุณหญิงนางนุช จิระพงศ์ ประธานกรรมการฝ่ายหารายได้ฯ นำคณะกรรมการจัดงาน “๕ ธันวาคม วันมหาราช” เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน ซึ่งได้รับบริจาคเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย

เวลา ๑๖.๓๕ น. นายสมักร สุนทรเวช ประธานผู้ดำเนินการหล่อพระพุทธรูปฝ่ายฆราวาส เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท พร้อมด้วยสมเด็จพระธีรญาณมุนี นายกวีสุวมาคมแห่งประเทศไทย สาขาพระโขนง และกรรมการ เพื่อเชิญพระพุทธรูป ภ.ป.ร. ขนาดหน้าตัก ๔๐ นิ้ว ซึ่งจะเชิญไปประดิษฐานที่วัดไทยในนครชิคาโก สหรัฐอเมริกา น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเพื่อทรงพระสุหร่ายและทรงเจิม ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๑๐ น. นายอรรถพร ลีบุตรพงษ์ ประธานกรรมการบริษัทยนตรกิจ จำกัด เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายรถยนต์ แบบ ๔ ประตู ขนาด ๓๐ แรงม้า ๑ คัน เพื่อทรงใช้สอยตามพระราชอัชฌาศัย

เวลา ๑๗.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ นายกิตติ ตีहनทน์ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปมอบรางวัลในการแข่งขันกีฬาไทย ประจำปี ๒๕๒๑ ณ ท้องสนามหลวง

วันพฤหัสบดีที่ ๖ เมษายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนิน โดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังปฐมบรมราชานุสรณ์ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะถวายบังคมพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พระอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนถวายนมัสการพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังปราสาทพระเทพบิดร ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะถวายบังคมสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช เนื่องในวันพระลี้กมहाจักรี

ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปทอดพระเนตรการออกร้านในงานกาชาดประจำปี ๒๕๒๑ ณ สวนอัมพร

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ นายศรีเสนา สมบัติศิริ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปในการแข่งม้าชิงถ้วยพระราชทานวันจักรี และมอบถ้วยพระราชทาน ณ ราชกรีฑาสโมสร

วันศุกร์ที่ ๗ เมษายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๐๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในการเปิดประชุมใหญ่ประจำปีของมูลนิธิสถาบันแม่ชีไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ณ ตึกสภาการศึกษาามหามกุฏราชวิทยาลัย วัดบวรนิเวศวิหาร

เวลา ๑๓.๔๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา ทานพระราชวโรกาสให้ เซอร์เดวิด โคล เอกอัครราชทูตอังกฤษ ประจำประเทศไทย และภริยา เผ้าทูลละอองพระบาท เพื่กราบถวายบังคมลากลับประเทศ เนื่องจากพ้นตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๕.๑๕ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรภาพยนตร์รอบปฐมทัศน์ เรื่อง “ยุทธภูมิ รดถัง” ซึ่งสมาคมเลขานุการสตรีแห่งประเทศไทย โดยความร่วมมือของบริษัทภูมิวัน และโรงภาพยนตร์ สเทลลา ได้ร่วมกันจัดขึ้น เพื่อหารายได้สมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ฯ ณ โรงภาพยนตร์สเทลลา

วันเสาร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๐.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จพระราชดำเนินทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการพระราชพิธีบวงสรวงพระสยามเทวาธิราช ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง

เวลา ๑๕.๔๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดย

รยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธีเททองหล่อพระประธาน ณ วัดทองศาลางาม เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

วันอาทิตย์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๒๑

เวลา ๐๘.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในพิธีเปิดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑ ตามคำอัญเชิญของปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ณ เวทีลีลาศสวนลุมพินี

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐานแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้ เจ้าหน้าที่ของบริษัทการบินไทย จำกัด และผู้ชนะการแข่งขันกอล์ฟการกุศล เพื่ากูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการจัดการแข่งขันกอล์ฟ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ฯ และในโอกาสนี้ผู้ชนะการแข่งขัน ได้รับพระราชทานถ้วยรางวัล ด้วย

เวลา ๑๖.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ คุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร ณ เมรุวัดเทพศิรินทราวาส

วันจันทร์ที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตรแก่ ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๐ ณ หอประชุมโรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ในการนี้ ได้พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมและบ้านเมือง อันเป็นหน้าที่สำคัญของตำรวจนั้น ปัจจุบันนี้มีปัญหามาก ทั้งดูเหมือนมีท่าทีว่าจะยังยุ่งยากซับซ้อนต่อไปอีก ทั้งนี้ เพราะบ้านเมืองของเราถูกระเบิดกระแตกจากความผันผวนและเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของโลก เป็นเหตุทำให้คนส่วนหนึ่งปรับตัวไม่ทัน กลับกลายเป็นคนที่คิดเห็นแต่แก่ความอยู่รอดและประโยชน์เฉพาะตนเอง โดยไม่คำนึงถึงความ เป็นธรรมและประโยชน์ของผู้อื่น จึงพากันก่ออาชญากรรมและความไม่สงบ รวมทั้งการละเมิดและเบียดบังผู้อื่น ด้วยอากรและวิธีการต่าง ๆ อย่างคาดคิดไม่ถึง แต่ถึงอย่างไรก็ตาม การระงับปราบปรามเรื่องเหล่านี้ก็เป็นหน้าที่โดยตรงของตำรวจ ไม่มีผู้ใดจะหลีกเลี่ยงหรือขอผ่อนปรนอย่างใดได้ เพราะฉะนั้น ทุกคนจะต้องกระทำหน้าที่ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ต่อไปให้สำเร็จ ขอให้พยายามตั้งใจนำวิชาความรู้ที่มีอยู่ พร้อมทั้งความฉลาดรอบคอบ ความมานะอดทน และความสุจริตเที่ยงตรง เข้าระงับ ปราบปราม และบรรเทาปัญหาและเหตุร้ายดังกล่าวจนสุดความสามารถ เพื่อให้สภาพการณ์บ้านเมืองคลี่คลายดีขึ้นให้จงได้ ในการนี้ จะต้องสำนึกตระหนักไว้เสมอว่า ทุกข์ร้อนของประชาชนนั้น ก็เป็นความทุกข์ร้อนของตนเองด้วย และการขจัดความเดือดร้อนของผู้อื่น แท้จริงคือการขจัดความเดือดร้อนของตนเองนั่นเอง

เวลา ๑๕.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ อุปนายกผู้อำนวยการสภากาชาดไทย เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเยี่ยมชมงาน

กาชาดประจำปี ๒๕๒๑ ณ บริเวณสวนอัมพร ในโอกาสนี้ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ เด็กที่ชนะ การประกวดสุขภาพประจำปี ๒๕๒๑ เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานรางวัล ด้วย

วันอังคารที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สเด็จพระราชดำเนิน โดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทาน เพลิดเพลิน เจ้าหน้าที พลเรือน ตำรวจ ทหาร สมาชิกอาสาสมัครรักษาดินแดน และลูกเสือชาวบ้าน ซึ่ง เสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ จำนวน ๕๑๕ ราย ณ เมรุวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร บางเขน

วันพุธที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๐๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สเด็จพระราชดำเนิน เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระ ราชทานพระราชวโรกาส ให้ คณะข้าราชการกรมอัยการทั่วประเทศ เฝ้าทูลละอองพระบาทถวายพระพร ชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๒๑ ต่อจากนั้น

เวลา ๑๖.๒๐ น. เสด็จถึง ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชทานพระราชวโรกาส ให้ คณะกรรมการผู้จัด รายการเพื่อแผ่นพศุขมาตุภูมิ เรื่อง “ผู้เสียสละ” และผู้แสดง เฝ้าทูลละอองพระบาททูลเกล้าทูลกระ- หม่อมถวายเงินรายได้ จำนวน ๔,๒๓๒,๐๓๓.๒๘ บาท เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจ ไทยฯ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๒๑

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงน้ำชาแก่ผู้เข้าเฝ้าทูล ละอองพระบาท ด้วย

วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สเด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงประกอบพิธียกข่อยฟ้าศาลาการเปรียญ และอุโบสถ ณ วัด สุวรรณเจดีย์ ตำบลบ้านขวาง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในการนี้ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จด้วย

วันศุกร์ที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรม ราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่างๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๕.๓๐ น. ท่านผู้หญิงคุณหญิง มาลากุล ประธานกรรมการจัดโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ นำ นายสงวน โชติชัยชรินทร์ นายกสมาคมสิ่งทอพระประแดง พร้อมด้วยภริยา และนายอนุ สงวนนาม นายอำเภอพระประแดง เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อพระราชทาน แก่โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ

เวลา ๑๕.๕๐ น. พลตำรวจตรีสุชาติ เพ็ญสภณ ผู้อำนวยการโรงเรียนพระดาบส นำ สมาชิกสโมสรไลออนส์สตรีคิตีกรุงเทพ ฯ และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อสมทบทุนก่อสร้างอาคารเรียนของโรงเรียนพระดาบส ๑ หลัง

เวลา ๑๖.๑๕ น. คุณหญิงยุภา อายุรกิจโกศล พร้อมด้วยบุตร และหลาน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศล ตั้งเป็นทุน “ยุภา อายุรกิจโกศล” ในมูลนิธิอานันทมหิดล เพื่อการวิจัยโลหิตวิทยา โรงพยาบาลศิริราช เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๕๐ รอบ และอีกจำนวนหนึ่ง เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุน “หลวงและนางอายุรกิจโกศล” (กิม - ยุภา ภรรยาประวัติ) บำรุงสภากาชาดไทย

เวลา ๑๖.๒๕ น. นางบุญยิ่ง ลืออำรุง พร้อมด้วยนางสาวสมฤดี อมาตกุล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๖.๔๐ น. พลเรือเอก จิตต์ สังขะคุลย์ ประธานศูนย์สงเคราะห์ผู้ยากจนในแดนทุรกันดารภาคเหนือ นำ นายประเสริฐ โพธิ์เขียว ประธานคณะกรรมการสโมสรโรงกลั่นน้ำมันไทย ประธานดำเนินการจัดหารายได้ พร้อมด้วยคณะกรรมการดำเนินงานเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อพระราชทานช่วยเหลือราษฎรผู้ยากจนในท้องถิ่นทุรกันดารภาคเหนือ

ในการนี้ ได้พระราชทานเงินดังกล่าว แก่ประธานศูนย์สงเคราะห์ผู้ยากจน ฯ รับผิดชอบดำเนินการต่อไป

วันเสาร์ที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๐.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สเด็จพระราชดำเนิน โดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลในการพระราชพิธีสงกรานต์ ณ พระมหามณเฑียร ในพระบรมมหาราชวัง

ครั้นเสด็จขึ้นหอพระสุลาลัยพิมานแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงนำพระพุทธรูปสำคัญ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการ แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทรงจุดธูปเทียนบูชาพระสยามเทวาธิราช ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังหอพระธาตุมณเฑียร ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะถวายบังคมพระบรมอัฐิ และทรงนำพระบรมอัฐิ และพระอัฐิ เสร็จแล้ว เสด็จออกพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๑ รูป เจริญพระพุทธมนต์การพระราชพิธีสงกรานต์ จบแล้ว ทรงประเคนภัตตาหาร เมื่อพระสงฆ์รับพระราชทานฉันเสร็จ เจ้าพนักงานเชิญพระบรมอัฐิและพระอัฐิ ออกประดิษฐานบนพระราชบัลลังก์ ภายใต้ฉัตรพญามหาเศวตฉัตร และบนพระที่นั่งง ภายใต้น้ฉัตรขาวลายทอง ๕ ชั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะถวายบังคมพระบรมอัฐิแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทอดผ้าคู่ พระสงฆ์ สดับปกรณ์พระบรมอัฐิ และพระอัฐิ แล้วถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐานแล้ว เสด็จพระราชดำเนินทรงปล่อยปลา จำนวน ๕๐๐ ตัว ณ สระใกล้เรือนต้น ในบริเวณสวนจิตรลดา

เวลา ๑๖.๒๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการพระราชพิธี สงกรานต์ ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และหอพระนาก ในพระบรมมหาราชวัง

ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

วันอาทิตย์ที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๑

เวลา ๑๖.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ พลเอก ดำรงชัย ประสงค์สุโขทัย เป็นผู้แทนพระองค์ ไปประกอบพิธี เททองหล่อพระประธานสมเด็จพระบรมพุทโธ และจุดเทียนมหามงคลชัยชนะระหองระกุน ๕ ณ วัดสี่กั๊ก (พุทธสยาม) แขวงสี่กั๊ก เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

วันจันทร์ที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๑

เวลา ๑๘.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต แปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระราชวังไกลกังวล หัวหิน เพื่อทรง เยี่ยมราษฎรในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดใกล้เคียง

เวลา ๑๖.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ฯ ดังต่อไปนี้

– พระอุดมสารโสภณ พร้อมด้วยคณะกรรมการโรงเรียนนวมราชานุสรณ์ และคณะกรรมการ บริษัท เฟส ทรัสต์ เฝ้าทูลละอองพระบาท ถวายเงิน จำนวน ๒๓๐,๐๐๐ บาท

– คณะอาสาสมัครประจำสำนักงานมูลนิธิสายใจไทย ฯ เฝ้าทูลละอองพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน จำนวน ๒๒๐,๕๕๕.๕๕ บาท

วันพุธที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑

เวลา ๑๖.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา เสด็จแทนพระองค์ ไปเป็น องค์ประธานในพิธีเปิดการประชุมการสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ครั้งที่ ๕ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑

เวลา ๑๒.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ไปยังสนามบินบ่อฝ้าย อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อประทับเครื่องบิน

แอฟโฟรพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๐ จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ณ จังหวัดขอนแก่น

เวลา ๑๔.๒๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามบินจังหวัดขอนแก่น แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังสโมสรอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อทรงฉลองพระองค์ครุย สมควรแก่เวลา จึงเสด็จออก ณ ห้องพิธี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย แล้วประทับพระราชอาสน์ ศาสตราจารย์ ชูบ กาญจนประกร นายกสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น กราบบังคมทูลแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณในนามของมหาวิทยาลัย และผู้เข้าร่วมพิธีพระราชทานปริญญาบัตร แล้วศาสตราจารย์ วิจิตร ศรีสออัน ผู้รักษาการในตำแหน่งอธิการบดีกราบบังคมทูลถวายรายงานกิจการของมหาวิทยาลัยในรอบปีการศึกษา ๒๕๑๙-๒๕๒๐ และกราบบังคมทูลประกาศเกียรติคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสภามหาวิทยาลัยมีมติให้ปริญญาบัตรคุณูปถัมภ์กิตติมศักดิ์ แล้วกราบบังคมทูลเบิกศาสตราจารย์ พิมล กลกิจ เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ เสร็จแล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะผู้แทนจากคณะต่างๆ กราบบังคมทูลเบิกผู้ได้รับปริญญาบัตรวิทยาศาสตรบัณฑิตทางเกษตร วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต ศึกษาศาสตรบัณฑิต วิทยาศาสตรบัณฑิตทางพยาบาล วิทยาศาสตรบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตรบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรตามลำดับ เสร็จแล้ว ผู้ได้รับพระราชทานปริญญาบัตรกล่าวคำปฏิญาณ แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า ถ้าเราถือว่าบุคคลทุกคนเป็นผู้ที่ต้องเรียนรู้อยู่เสมอแล้ว การศึกษาที่ได้ผ่านมาก็ถือว่าเป็นขั้นหนึ่งขั้นตอนหนึ่งของการศึกษาในชีวิต ซึ่งจะต้องดำเนินต่อไปอีกมาก และการที่ทุกคนจะนำวิชาความรู้ไปปฏิบัติงานนั้นก็คือการเรียนรู้ขั้นต่อไปนั่นเอง ในเรื่องนี้ จำเป็นจะต้องทราบตระหนักตั้งแต่นั้นว่า การที่จะศึกษาหรือเรียนรู้ได้ลึกซึ้ง มากน้อย อย่างไร ซึ่งจะนำไปทำประโยชน์ต่อไปอีกได้กว้างขวาง ดีชั่ว เพียงไหน ย่อมขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติงานปฏิบัติตัวของแต่ละคนเป็นสำคัญ เพราะฉะนั้น เมื่อทุกคนได้รับการศึกษาที่ดี ที่สูง เป็นรากฐานอันมั่นคงอยู่แล้ว จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะได้ตั้งใจให้แน่วแน่ และอดสาหะพยายามให้เต็มที่ กำลังที่จะนำเอาวิชาการ พร้อมทั้งสติปัญญาความสามารถที่มีอยู่ ไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์สร้างสรรค์ให้มากที่สุด อย่าปล่อยตัว อย่าปล่อยทุกสิ่งทุกอย่างให้เสียไปโดยเปล่าประโยชน์ จักได้มีความเจริญก้าวหน้า จักได้เรียนรู้แต่สิ่งที่มีค่า และมีชีวิตที่เต็มไปด้วยความสุข ความสวัสดิ์ ทั้งจักได้ร่วมกันเป็นกำลังจรรโลงชาติบ้านเมืองของเรา ให้ดำรงวัฒนาตลอดสืบไป จบแล้ว เสด็จเข้าห้องทรงพระตำราญ ทรงเปลี่ยนฉลองพระองค์ครุย แล้วทรงลงพระปรมาภิไธย และพระนามาภิไธยในสมุดเยี่ยม กรันทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถสมควรแก่เวลาแล้ว เสด็จออก ณ ด้านหลังสโมสรอาจารย์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เป็นการส่วนพระองค์

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานกระแสพระราชดำรัส ความว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีบรรยากาศที่เกื้อกูลต่อการศึกษามีอาคารและอุปกรณ์การศึกษาที่ครบถ้วน นับเป็นโชคที่ดีของผู้ที่ได้เข้ามาับการศึกษา เพราะสามารถที่จะนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการสร้างสรรค์ให้ท้องถิ่นของแต่ละคนเจริญสมบูรณ์ขึ้น ดังนั้น นักศึกษามีหน้าที่ที่จะรับความรู้ที่มีรากฐานที่ดี มีหน้าที่ที่จะศึกษาถึงความต้องการที่แท้จริงของบ้านเมือง และมีหน้าที่ที่จะวิเคราะห์และนำข้อมูลที่ต้องไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป เสร็จแล้ว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพรให้นักศึกษาที่ได้มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทท่ามกลางแสงแดด ได้ประสบความสำเร็จตามความปรารถนา

ทุกประการ แล้วสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ พระราชทานกระแสพระราชดำรัส แสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัยที่นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นมีกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนตัวและต่อชาติบ้านเมือง เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง เมื่อเวลา ๑๗.๑๕ น. ไปยังสนามบินจังหวัดขอนแก่น เพื่อประทับเครื่องบินแอร์โรว์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังสนามบินบ่อฝ้าย อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับถึงพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๑๘.๓๕ น.

เวลา ๘.๕๕ น. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปในงานชุมนุมหัตถกรรมและวัฒนธรรมภาคเหนือ ณ ห้องนิทรรศการกองส่งเสริมหัตถกรรมไทย กระทรวงอุตสาหกรรม

วันศุกร์ที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๑

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๓๕ น. นายกอร์ดอน แอลเบิร์ต จอกลี เอกอัครราชทูตออสเตรเลียประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองพระบาท เนื่องในโอกาสที่เข้ารับตำแหน่งหน้าที่ใหม่

เวลา ๑๗.๐๕ น. นายเทียมบุญ อินทรบุตร ประธานสภามวยอาชีพแห่งประเทศไทย นำ นายต้องตา เกียรติวายุภักดิ์ นายสนอง รักวานิช และนายเทพนิมิต อินทรบุตร เฝ้าทูลละอองพระบาท เพื่อรับพระราชทานพระราชวาท และพร เนื่องในโอกาสที่นายต้องตา เกียรติวายุภักดิ์ จะขึ้นชกมวยชิงแชมป์เวิลด์ กับ แอนโตนิโอ เซอร์วานเตซ ในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๒๑ ที่จังหวัดอุดรธานี

วันเสาร์ที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๒.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ไปยังสนามบินบ่อฝ้าย อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อประทับเครื่องบินแอร์โรว์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถวัดหน้าพระธาตุ และพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

เวลา ๑๔.๐๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามบินโคราช แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังวัดหน้าพระธาตุ อำเภอปักธงชัย เมื่อเสด็จเข้าพลับพลาพิธีแล้ว ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย และทรงศีล เสร็จแล้ว นายเลิศ หงษ์ภักดิ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา กราบบังคมทูลถวายรายงานการก่อสร้างอุโบสถ และกราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ เสร็จแล้ว เสด็จเข้าอุโบสถ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระสุหร่าย และทรงปิดทองลูกนิมิต และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงปิดทองลูกนิมิต ตามลำดับ แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตัดลูกนิมิต เสร็จแล้ว ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระพุทธรูปปฏิมาประธาน ทรงมีพระราชดำรัสกับสมเด็จพระธีรญาณมุนี ประธานกรรมการจัดงานฝ่ายสงฆ์ องค์อุปถัมภ์งานพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ วัดหน้าพระ

บุรี แสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัยในระบบการส่งน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งดำเนินการแล้วเสร็จสามารถแจกจ่ายน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในเขตอำเภอปรางบุรี อำเภอกุขบุรี และอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวม ๒๒๐,๐๐๐ ไร่ อีกทั้งระบบการส่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของค่ายชนะรัชต์ และการประปาหัวหินซึ่งใกล้จะเสร็จ และพระราชทานพระราชดำริถึงความเหมาะสมที่จะให้มีการสำรวจบริเวณห้วยน้ำคำธารที่สามารถจะสร้างฝายเก็บกักน้ำเพื่อลดความไหลเชี่ยวของน้ำในฤดูฝน และเพื่อให้ได้ไหลซึมลงในดินจากที่สูงมายังที่ราบเป็นการยกระดับน้ำในดิน และเพิ่มความชุ่มชื้นของดินให้มากยิ่งขึ้น สมควรแก่เวลาแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๒๐.๐๐ น.

เวลา ๑๖.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายเชาวน์ ฅ ศีลวันต์ องคมนตรี นำ นาย อาร์. พี. ริด ผู้จัดการใหญ่บริษัทเซลล์แห่งประเทศไทย จำกัด และนายสมใจ สิริสิงห ผู้จัดการ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของบริษัท ฯ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวายน้ำมันโซลาและน้ำมันเบนซิน สำหรับทรงใช้ในโครงการชลประทานตามพระราชดำริ

วันศุกร์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๒๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในวันคล้ายวันราชาภิเษกสมรส

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จลง ณ ศาลาเริง พระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๑๐.๔๐ น. พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาณี แล้ว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์ จบแล้ว ทรงประเคนภัตตาหาร เมื่อพระสงฆ์รับพระราชทานฉันแล้ว สมเด็จพระญาณสังวร ถวายพระธรรมเทศนาถ้อยคำหนึ่ง จบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา เสร็จแล้วเสด็จขึ้น



วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๒๑ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้แทนสมาคม มูลนิธิ สถาบัน และคณะบุคคลต่างๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันพระราชสมภพ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

2 April 1978. Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, in the company of Her Royal Highness Princess Chulabhorn, granting an audience to representatives from various associations and organisations who came to pay Homage and Congratulations on the Royal Birthday Anniversary, at Chitralada Villa.

วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๒๑ พระราชทานสิ่งของแก่ตำรวจ ทหารที่บาดเจ็บและทุพพลภาพ จากการปฏิบัติหน้าที่ราชการในการป้องกันประเทศชาติ เนื่องในโอกาสคล้ายวันพระราชสมภพ ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา

2 April 1978. Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn presenting gifts to civil, police and military personnel who were wounded or crippled in the defence of the country, at a party on the occasion of the Royal Birthday Anniversary. Dusidalai Hall of Chitralada Villa.





วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๑ ทรงเจิมพระพุทธรูป ภ.ป.ร. ซึ่งจะเชิญ
ไปประดิษฐาน ณ วัดไทยในนครชิคาโก สหรัฐอเมริกา ณ บริเวณ
พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
5 April 1978. His Majesty anointing a Buddha's image to be
placed in the Thai Temple in Chicago, the United States of
America, at Chitralada Villa.



วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๒๑ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ขวณา
เซอร์เดวิด คอล เอกอัครราชทูตอังกฤษ ประจำประเทศไทย และ
ภริยาเฝ้าทูลละอองพระบาท เพื่อกราบทวยบังคมลาในโอกาสที่
พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต
7 April 1978. Their Royal Highnesses Crown Prince Vajira-
longkorn and Princess Soamsawali granting an audience to
Sir David Cole, the British Ambassador, and Lady Cole
at the conclusion of his tour of duty, at Ambara Villa of
Dusit Palace.



วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๒๑ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลในการพระราชพิธีสงกรานต์ ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

15 April 1978. Their Majesties presiding over the Songkran Rites, at the Amarindra Vinichaya Hall in the Grand Palace.





วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายประเสริฐ โพธิ์วีเชียร ประธานคณะกรรมการสโมสรโรงงานน้ำมันไทยและคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อพระราชทานช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนในท้องถิ่นทรก้นดงภาคเหนือ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
14 April 1978. His Majesty granting an audience to Mr. Prasert Povichien, Chairman of the Governing Board of the Thai Oil Refinery Company Club, and board members who presented Him with a sum of money to be donated to needy people in remote areas, at Chitralada Villa.



วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๒๑ พระราชทานเพลิงศพ เจ้าหน้าที่พลเรือน ตำรวจ ทหาร สมาชิกอาสาสมัครรักษาดินแดน และลูกเลื้อชาวบ้าน ซึ่งเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการในการป้องกันประเทศชาติ ณ เมรุวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร

11 April 1978. Attending the Cremation Ceremony of Members of the Armed and Police Forces and Civilians who had lost their lives in counter-terrorists actions, at Wat Phra Sri Mahathat.



วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้
ฯพณฯ นายเชาวน์ ฌิตลวันต์ อธิบดีกรมการไฟฟ้าฝ่ายผลิต
การใหญ่ บริษัทเชลล์แห่งประเทศไทย จำกัด และนายสมใจ สิริ-
สิงห์ ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ของบริษัทฯ เฝ้าทูลละอองธุลี
พระบาท น้อมเกล้าฯ ถวายน้ำมันโซลา และน้ำมัน
เบนซินสำหรับทรงใช้ในโครงการชลประทานตามพระราชดำริ ณ
พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล

26 April 1978. His Majesty granting an audience to Mr. R. P. Reed, Managing Director of the Shell Company of Thailand, Limited, and his party who presented Him with sola and gasoline to be used in connection with the Irrigation Projects initiated by His Majesty the King, at Klai Kangwol Palace.



วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๒๑ พระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการ
ศึกษาจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
20 April 1978. Their Majesties presiding over the Ceremony
of Conferring Degrees on Graduates of Khon Kaen Univer-
sity, Khon Kaen Province.



วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๒๑ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในวันคล้ายวันราชาภิเษกสมรส ณ ศาลาเริง พระราชวังไกลกังวล
 28 April 1978. His Majesty during the Religious Rites on the occasion of the Royal Wedding Anniversary, at
 Klai Kangwol Palace.

พฤษภาคม

วันอังคารที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๘.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระราชวังไกลกังวล หัวหิน กลับสู่กรุงเทพมหานคร

วันพุธที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน ในการพระราชพิธีฉัตรมงคล ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

เวลา ๑๗.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลางพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายชาฮุดดิน บิน โมฮามัด ตาอิบ ฝัาทุละองซูลี พระบาท ถวายพระราชสาส์นตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตมาเลเซียประจำประเทศไทย

เวลา ๑๘.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นางวัลลีย์ พงษ์พานิช นำ นายอุเทน เตชะไพบูลย์ นายสุจิตต์ สุนทรพิมล และ นางเจริญศรี บรรหารศุภวาท ฝัาทุละองซูลี พระบาท ทุลเกล้าฯ ทุลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลโครงการโรงเรียนพระดาบส และโครงการหม่อนไหมสมเด็จพระเจ้า ฯ

วันพฤหัสบดีที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีฉัตรมงคล ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ครั้นเสด็จออกพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียน เครื่องนมัสการ สมเด็จพระราชาคณะถวายศีล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยบูชาราชกกุธภัณฑ์ พระราชครูวามเทพมุนีฯ หัวหน้าพราหมณ์ อ่านประกาศพระราชพิธีฉัตรมงคล แล้ว พระสงฆ์ ๒๐ รูปเจริญพระพุทธมนต์ จบแล้ว ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐานแล้ว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ศาสตราจารย์ นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ นำนางกระจาง บริรักษ์นิติเกษตร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อพระราชทานแก่สภาภาษาไทย สำหรับสร้างตึกสัณยกรรม แผนกกุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

เวลา ๑๕.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พร้อมด้วย สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี และภริยา นำนางวอลเตอร์ เอฟ. มอนเดล รองประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา พร้อมด้วยภริยาและบุตร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย ในโอกาสนี้ เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย และภริยา พร้อมด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และภริยา ร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทด้วย

วันศุกร์ที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๐.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีฉัตรมงคล ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ครั้นเสด็จออกพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียน เครื่องนมัสการที่หน้าพระแท่นมุกซึ่งประดิษฐานพระพุทธปฏิมาชัยวัฒน์ สมเด็จพระราชาคณะถวายศีล พระสงฆ์ ๒๐ รูป ถวายพรพระ จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประเคนภัตตาหาร พระสงฆ์รับพระราชทานฉัน เสร็จแล้ว ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระ

พราดา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยที่หน้าพระแท่นมณฑลมหาเศวตฉัตร ซึ่งประดิษฐานเครื่องสิริราชกกุธภัณฑ์ แล้ว พราหมณ์เบิกแว่นเวียนเทียนสมโภชนพญามหาเศวตฉัตรสิริราชกกุธภัณฑ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระสุหร่ายเครื่องราชกกุธภัณฑ์ เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลา ๑๖.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังวัดพระศรีรัตนศาสดารามและปราสาทพระเทพบิดร ในพระบรมมหาราชวัง

ครั้นเสด็จออกพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประทับพระราชบัลลังก์หน้าพระแท่นมณฑลมหาเศวตฉัตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า แก่พระราชวงศ์ และข้าทูลละอองธุลีพระบาท เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เสด็จเข้าพระอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนถวายนมัสการพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร และพระพุทธรูปจำลองพระองค์ ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังปราสาทพระเทพบิดร ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะถวายบังคมพระบรมรูปสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลา ๑๘.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ นายเจริญพันธุ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปในการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทาน “ถึงคัพ” ครั้งที่ ๑๑ และมอบถ้วยพระราชทานแก่ทีมชนะเลิศ ณ สนามสุภาพลาสัย กรีฑาสถานแห่งชาติ

เวลา ๑๖.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สภานายิกาสภากาชาดไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ศาสตราจารย์ นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เลขานุการสภากาชาดไทย เป็นผู้แทนพระองค์ ไปเป็นประธานในการแข่งม้านัดพิเศษ ชิงถ้วยพระราชทานของสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เพื่อเก็บเงินรายได้บำรุงสภากาชาดไทย ณ ราชกรีฑาสโมสร

วันอังคารที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๓.๐๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระราชวโรกาสให้ พลอากาศเอกพะเนียง กานตรัตน์ ผู้บัญชาการทหารอากาศ นำผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศ พร้อมด้วยผู้แทนศิษย์เก่าโรงเรียนนายเรืออากาศ เฝ้าทูลละอองพระบาท เพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระพุทธรูปบูชาพระกริ่ง เหรียญอากาศมงคล และเงินจัดตั้ง “มูลนิธิ ๑๕๒”

วันพุธที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต

ไปในการพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง เสร็จแล้ว

เวลา ๑๘.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายฮวง เบา เซิน เจ้าทูละอองธูลีพระบาท ถวายอักษรสาส์นตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามประจำประเทศไทย

เวลา ๑๘.๒๕ น. พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายจอห์น ปีเตอร์ ทริปปี้ ซี.เอ็ม.จี. เจ้าทูละอองธูลีพระบาท ถวายพระราชสาส์นตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐานแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก เวลา ๑๘.๐๐ น. พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายไฉ เจือ หมิน เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทยพร้อมด้วยภริยา เจ้าทูละอองธูลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประถมาภรณ์ช้างเผือกแก่เอกอัครราชทูตด้วย

เวลา ๑๖.๓๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะบุคคลต่าง ๆ เข้าเฝ้าเจ้าทูละอองธูลีพระบาทตามลำดับ คือ

– นายอนุโรจน์ และนางจิตรา อัคราพิทักษ์ เจ้าทูละอองธูลีพระบาท รับพระราชทานพร หลังพิธีมงคลสมรส เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๑

– คุณหญิงสมหญิง โปษยานนท์ นำ นางวิบูลวรรณ พันธุ์กระวี เจ้าทูละอองธูลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

– นายบรรเวช จันทรศมี ผู้จัดการบริษัทพิธานพาณิชย์ จำกัด เจ้าทูละอองธูลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับซื้อเครื่องมือผ่าตัดสมองให้หน่วยประสาทศัลยศาสตร์ ตึกธนาคารกรุงเทพ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

– คณะกรรมการของสโมสรซอนต้า กรุงเทพ ฯ ร่วมกับสโมสรไลออนส์สตรี เจ้าทูละอองธูลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน จำนวน ๑๓๐,๐๐๐ บาท รายได้จากการจัดการแสดงระบำปลายเท้าของศิลปินจากศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติฟิลิปปินส์ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศล ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๑๕ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คุณหญิงแสงเดือน ณ นคร ประธานกรรมการจัดงานวันร่มเกล้าชาวประชา นำ คณะกรรมการนักร้อง นักแสดง ฯลฯ เข้าเฝ้าเจ้าทูละอองธูลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท รายได้จากการจัดงาน “วันร่มเกล้าชาวประชา” เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๐ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนในโครงการศิลปชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์

วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๘.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระ

ตำแหน่งจิตรลดาโบราณ พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ณ พืชมณฑล
ท้องสนามหลวง

ครั้นเสด็จเข้าพลับพลาพิธีแล้ว นายปรีดา วรรณสูตร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ซึ่งทำหน้าที่พระยาแรกนา ยাত্রากระบวนพร้อมด้วยเทพีออกจากโรงพิธีพราหมณ์ผ่านพลับพลาที่ประทับ
พระยาแรกนาเข้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายบังคม แล้วยাত্রากระบวนไปยังลานแรกนา พระยาแรกนา
เจิมโคและคันไถ แล้วไถตะไปโดยรี ๓ รอบ โดยขวาง ๓ รอบ หว่านธัญพืช แล้วไถกลับอีก ๓ รอบ
แล้วพระยาแรกนาและเทพียাত্রากระบวนกลับไปยังโรงพิธีพราหมณ์ พราหมณ์เลี้ยงของกิน ๑ สิ่งตั้งเลี้ยง
พระโค เสร็จแล้ว ไพร่หลวงถวายคำพยากรณ์การเสี่ยงผ้าห่มของพระยาแรกนา และการเสี่ยงทายพระโค
กินเลี้ยง ต่อจากนั้น พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้เกษตรกรผู้ชนะการประกวดผลผลิตข้าวสูงสุด
ประจำปีภาคในฤดูการทำนาปี พุทธศักราช ๒๕๒๐ และผู้แทนสหกรณ์ที่มีผลงานดีเด่นประจำปี พุทธศักราช
๒๕๒๐ เข้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานประกาศนียบัตรรางวัล และโล่ ตามลำดับ เสร็จแล้ว
ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับยังสวนจิตรลดา เมื่อเวลา ๕.๓๐ น. ครั้นเสด็จพระราช
ดำเนินถึงพลับพลาบริเวณนาสาธิต สวนจิตรลดาแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระยา
แรกนาหว่านข้าวในแปลงนาข้าว สำหรับปลูกไว้เก็บเมล็ดพันธุ์ เพื่อพระราชทานใช้ในการพระราชพิธี
พืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญในปีต่อไปด้วย ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังพลับพลาพิธี ณ บริเวณโครงการ
สวนจิตรลดา พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้สมาชิกสหกรณ์โคนมราชบุรี สมาชิกกลุ่มเกษตรกร
ราชบุรี และสมาชิกกลุ่มปศุสัตว์ราชบุรี เข้าเข้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน
เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทาน
พระราชดำรัสแสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัย ในการที่มีการร่วมชุมนุมในวันพืชมงคล ซึ่งเป็นวัน
พิเศษที่แสดงออกถึงความสำคัญของข้าวและชาวนา กล่าวคือเป็นวันที่มีการทำพิธีเพื่อความเป็นสิริมงคล
ของข้าวและเกษตรกร โดยเป็นการเตือนให้ระลึกว่า ความมั่นคงและความเจริญของเมืองไทยนั้นอยู่มา
ด้วยการกสิกรรม เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรกิจการและการแสดงนิทรรศการของบริษัท
เอกชนและหน่วยราชการต่าง ๆ คือ การสูบน้ำด้วยกังหันลมของบริษัท อุตสาหกรรม จำกัด การหุง
ต้มด้วยแก๊สชีวภาพของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล การสาธิต การปศุสัตว์ ของกรม
ปศุสัตว์ การสาธิตการปลูกข้าวของกองการข้าว การสาธิตการเลี้ยงปลาน้ำจืดของสถาบันประมงน้ำจืด
การเผยแพร่วิชาการของกองการศึกษาผู้ใหญ่ การแสดงนิทรรศการของโครงการสวนจิตรลดา และการ
สาธิตการอัดแกลบเพื่อทดลองใช้แทนฟืนของกรมธนารักษ์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง
เสด็จพระราชดำเนิน เมื่อเวลา ๑๒.๒๐ น. ไปยังศาลาดุสิตาลัย พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้
ผู้นำสหกรณ์การเกษตรและผู้นำสหกรณ์นิคม ที่เข้าร่วมการสัมมนา ในกรุงเทพมหานคร เข้าเข้าทูล
ละอองธุลีพระบาทเป็นการส่วนพระองค์

วันศุกร์ที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๐.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อม
ด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากสนามเฮลิคอปเตอร์สวนจิตรลดา ไปทอด

พระเนตรโครงการชลประทานตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมหน่วยทหาร ตลอดจนราษฎร ในพื้นที่
อำเภอวัฒนานคร และอำเภอสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี

เวลา ๑๒.๒๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยชันตามพระราชดำริ บ้านห้วยชัน
ตำบลช่องกุ่ม อำเภอวัฒนานคร แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบริเวณ
หัวงานของกรมชลประทาน และทรงฟังบรรยายสรุปการดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยชัน ซึ่งเมื่อ
แล้วเสร็จจะสามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกในเขตหมู่บ้านห้วยชัน บ้านระเบาะหูกวาง และบ้านท่าช้าง
ในฤดูฝนได้ประมาณ ๘,๘๐๐ ไร่ และในฤดูแล้งได้ประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ อีกทั้งเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลา
น้ำจืดได้เป็นอย่างดี ทรงเป็นการสนองพระราชดำริที่จะให้มีการแก้ไขปัญหาคาชาดแคลนน้ำในบริเวณหมู่
บ้านดังกล่าว อีกทั้งเป็นแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค และใช้เพื่อการเกษตรกรรมของหมู่บ้านสห
กรณ์ห้วยชัน จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งทอดพระเนตรบริเวณก่อสร้างสันเขื่อน
ตลอดจนบริเวณที่จะทำแปลงสาธิตขยายพันธุ์พืชประเภท ถั่วลิสง ข้าวไร่ และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ภาย
ได้โครงการแผนพัฒนาที่ราบเชิงเขา กรันเสด็จพระราชดำเนินถึงหน้าฐานปฏิบัติการ กองร้อยทหารราบที่
๒๒๑๒ หมวดปืนเล็กที่ ๓ ตำบลช่องกุ่ม อำเภอวัฒนานคร แล้ว เสด็จลงจากรถยนต์พระที่นั่งทรงเยี่ยม
ราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จพระราชดำเนิน แล้วเสด็จพระราชดำเนินเข้าในฐานปฏิบัติการ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญกล่องยาชุดพระราชทาน และพระเครื่องแก้ทหาร
และเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน เสร็จแล้ว เสด็จเข้าศาลาประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน และทรง
พักผ่อน พระราชอิริยาบถตามพระราชอัชฌาศัย สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จ
พระราชดำเนินต่อไป

เวลา ๑๖.๑๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงโรงเรียนบ้านคลองน้ำเขียว ตำบลท่าแยก อำเภอสระแก้ว
จังหวัดปราจีนบุรี จากนั้น ทรงพระราชดำเนินไปยังบริเวณที่ก่อสร้างศูนย์สหกรณ์บ้านคลองน้ำเขียว พระ
บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญ กล่องยาชุดพระราชทาน และพระเครื่องแก้ทหาร
และเจ้าหน้าที่กรมชลประทานแล้ว ทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรบริเวณที่ก่อสร้างธนาคารข้าว หน่วย
ทำโอ่งน้ำซีเมนต์ และซีเมนต์บล็อก ตลอดจนทอดพระเนตรแปลงสาธิตการปลูกผักสวนครัว การทอดน้ำ
โดยกังหันลม บ่อปลา และเรือนเพาะชำเพื่อส่งเสริมการปลูกต้นไม้ กระถินณรงค์ มะม่วง ตลอดจน
พันธุ์ไม้ผล และพันธุ์ไม้ยืนต้นเพื่อใช้เป็นฟืน เสร็จแล้ว ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
อยู่เป็นจำนวนมาก ทรงพระราชปฏิสันถารกับบุคคลเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด และทรงพระกรุณาโปรดเกล้า
โปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาและให้ยาแก่ผู้ป่วยเจ็บ จากนั้น
เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินเมื่อเวลา
๑๘.๑๕ น. ไปยังสนามบินอำเภอวัฒนานคร แล้วประทับเครื่องบินแอร์โรว์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน
กลับยังสนามบินกองบัญชาการทหารอากาศ ดอนเมือง แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับ
ถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา ๒๐.๐๕ น.

วันอาทิตย์ที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน
พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ
วลัยลักษณ์ จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ไปทรงเยี่ยมโครงการจัดพัฒนาที่ดิน ฯ ตาม
พระราชประสงค์ ในพื้นที่อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เวลา ๑๕.๓๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณที่จะสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยสามเขา ตำบลกุดหลวง อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี แล้วเสด็จเข้าปะรำ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายบรรเจ็ด พลังกูร อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน เจ้าผู้ดูแลของธุลีพระบาท กราบบังคมทูลถวายรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ ฯ ในรอบปี ๒๕๒๐ และกราบบังคมทูลเบิกสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองพลับ จำกัด ผู้ผลงานสมควรเป็นแบบอย่าง เจ้าผู้ดูแลของธุลีพระบาท รับพระราชทานเกียรติบัตร และ กราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธาเข้าเจ้าผู้ดูแลของธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน และสิ่งของ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือโครงการ ฯ เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำรัส ความว่า การดำเนินงานที่สำเร็จโดยดีมาตามขั้นตอนนี้ เนื่องจากเหตุที่สมาชิกสหกรณ์ ฯ ข้าราชการจากหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนผู้มีอุปการะคุณ ได้ร่วมมือกันช่วยเหลืออุ้มชูกัน ด้วยความพากเพียรและด้วยความอดทน ความสามัคคีระหว่างทุกคนจะเสริมส่งให้โครงการ ฯ และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนมีความเจริญก้าวหน้าสืบต่อไป จากนั้น ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรแผนผังพื้นที่ ซึ่งจะขยายจัดสร้างหมู่บ้านที่ ๘ ที่ ๙ และที่ ๑๐ และทอดพระเนตรบริเวณที่จะสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยสามเขา แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปทอดพระเนตรบ่อเก็บน้ำฝนด้วยแผ่นแอสเบสตอส เพื่อกันการไหลซึม ซึ่งบริษัทมิตรชัย จำกัด จัดสร้างน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวาย จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ โรงเรียนบ้านหนองกระทุ่ม ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์หลวงที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาผู้ป่วย สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๑๕.๓๐ น.

วันจันทร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ประกอบพิธีสมรสพระราชทาน แก่ นายสุวิทย์ อรุณานนท์ชัย กับ นางสาวจุฑาทิพย์ นิธิพน นายแพทย์วงศ์กุลพัทธ์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา กับ นางสาวอลิสร อรรถกระวีสุนทร ร้อยโท ชนา นิลกำแหง กับ หม่อมหลวงพรศิริ ชมพูนุท ร้อยโท กอบลาภ ดิษยวรรณะ กับ นางสาวอมรลักษณ์ แสงสว่าง เรืออากาศเอก สาทรินทร์ วัฒนสุข กับ นางสาวอรกัจ ไข่มจันทร์ ว่าที่ร้อยโท รังสิ น สืบแสง กับ นางสาวศศิบุษบา ชลวิจารณ์ และ ร้อยตำรวจโท กฤษณา พันธุ์คงชื่น กับ นางสาวอจฉวี ฤทัยยานนท์

วันอังคารที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๓๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระราชวโรกาส ให้ ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย นำ เนตรน้อย ศ. วรสิงห์ แชมป์ยนโลกรุ่นไลท์ฟลายเวท ของสภามวยโลก กับคณะ เจ้าผู้ดูแลของพระบาท ในฐานะผู้ทำชื่อเสียงให้แก่ประเทศชาติ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ไปทรงเยี่ยมราษฎรและทอดพระเนตรโครงการชลประทานยางชุม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เวลา ๑๖.๑๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงโรงเรียนบ้านโป่งกระสัง ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี ณ ที่นั้น นายสนอง รอดโพธิ์ทอง รองผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กราบบังคมทูลรายงานและ กราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่บริเวณสนามหน้าโรงเรียน ทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับบุคคลเหล่านั้น แล้วเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังโครงการชลประทานยางชุม เพื่อทอดพระเนตรบริเวณอ่างเก็บน้ำจากแนวสันเขื่อน จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังเรือน รับรอง เพื่อทอดพระเนตรแผนที่บริเวณพื้นที่ ๑๑,๐๐๐ ไร่ ที่ได้รับน้ำเพื่อการเพาะปลูกจากอ่างเก็บน้ำ ซึ่งได้เริ่มก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๖ และแล้วเสร็จพร้อมคลองส่งน้ำเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้ทรงพระราช ปฏิสันถาร กับ นายมนัส ปิติวงษ์ อธิบดีกรมชลประทาน เจ้าหน้าที่กรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ เกี่ยวกับโครงการชลประทานต่างๆ เพื่อประโยชน์สุขของราษฎร เป็นเวลาอันสมควร จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๒๐.๐๐ น.

วันนี้ เวลา ๑๔.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนิน โดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ ร้อยเอก หลวงวิฑูรศกลกิจ (วิฑูร อมาตยกุล) ณ เมรุวัดโสมนัสวิหาร

วันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๒๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรม โอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการประกอบพิธีสมรส พระราชทาน

เวลา ๑๖.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพร สถาน พระราชวังดุสิต เพื่อทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทานแก่ นายเสริมสิน สุชีวะ กับ นางสาวจิร พรรษ์ วุฒิชาดา นายวิเทพย์ วชิรพาหุ กับ นางสาวกณิงนิญ ภูไชย นายสุไร กอกรี กับ นางสาวสุนันทา หมั่นทำการ และ หม่อมราชวงศ์อดิศร์ ชยางกูร กับ นางสาวลัทธนา บุญสนอง ตามลำดับ

วันเสาร์ที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาลุ่มน้ำห้วยมงคล ตามพระราชดำริในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์

เวลา ๑๕.๑๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงฝายเก็บกักน้ำห้วยไทรงาม บ้านหนองพลับ ตำบลหนอง พลับ อำเภอหัวหิน ซึ่งเป็นฝายหินก่อสูง ๒ เมตร ยาว ๒๐ เมตร ที่สร้างแล้วเสร็จ เพื่อลดกระแสความ เชี่ยวของน้ำในฤดูฝน และเก็บกักน้ำให้ราษฎรใกล้เคียงได้นำน้ำใช้ในฤดูฝนแล้ว ได้ทรงพระราชปฏิสันถาร กับชาวไร่ที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท แล้วเสด็จพระราชดำเนินต่อไป

เวลา ๑๖.๐๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงฝายเก็บกักน้ำห้วยมงคล บ้านคอกช้าง ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน ซึ่งเป็นฝายหินที่เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จ จะมีความสูง ๒ เมตร ยาว ๒๕ เมตร ได้ทรงพระราช

ปฏิสนธารกับเจ้าหน้าที่ชลประทานเกี่ยวกับการก่อสร้างฝายและอ่างเก็บน้ำ เพื่อจัดแหล่งน้ำสำหรับการเพาะปลูก การอุปโภคบริโภค และช่วยบรรเทาอุทกภัยในเขตลุ่มน้ำห้วยมกงลเสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินต่อไป

เวลา ๑๖.๒๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงอ่างเก็บน้ำห้วยไทรทอง บ้านหนองตะเภา ตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน ซึ่งเป็นเขื่อนดินสูง ๓ เมตร ยาว ๔๒ เมตร ปิดกั้นห้วยไทรทอง สามารถจุน้ำ ๓๑,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร เพื่อราษฎร ๕๕๐ ครอบครัวได้อาศัยใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคตลอดปี ได้ทอดพระเนตรบริเวณอ่างเก็บน้ำ แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบ้านนาช่าง บุญเกตุ และทรงเยี่ยมราษฎรทรงพระราชปฏิสนธารเกี่ยวกับทุกข์สุขของบุคคลเหล่านั้น สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๑๘.๐๐ น.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิต ณ วัดศรีนวล อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

เวลา ๑๓.๑๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อประทับเครื่องบินแอร์โรว์พระที่นั่งไปยังสนามบินจังหวัดขอนแก่น กรณีสด็จพระราชดำเนินถึง นายวนิชย์ พรพิบูลย์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น กราบบังคมทูลรายงานและกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเฝ้าทูลละอองพระบาท จากนั้น ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังวัดศรีนวล เพื่อทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิต เสร็จพิธีแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธา เฝ้าทูลละอองพระบาทรับพระราชทานของที่ระลึก แล้วทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฏิสนธารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอย่างหนาแน่น พร้อมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาผู้เจ็บป่วย และทรงรับไว้เป็นคนใช้ในพระราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลาแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปประทับเครื่องบินแอร์โรว์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินจากสนามบินจังหวัดขอนแก่น กลับสู่กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล เสด็จไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ในการตั้งเปรียญพระภิกษุสามเณร ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

วันอาทิตย์ที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวลไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวิสาขบูชา เป็นการส่วนพระองค์ ณ วัดเขาเต่า ตำบลเขาเต่า อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เวลา ๑๗.๒๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงแล้วเสด็จเข้าโบสถ์ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระประธาน แล้วเสด็จออกหน้าโบสถ์ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงนำสวดสรรเสริญคุณพระรัตนตรัย แล้วทรงพระราชดำเนินประทักษิณโบสถ์ ๓ รอบ เสร็จแล้ว เสด็จเข้าโบสถ์ ทรงสักการะพระประธาน แล้วทรงมีพระราชดำรัสกับพระราชญาณดิลก เจ้าอาวาสวัดเขาเต่า สมควรแก่เวลาแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๑๘.๔๐ น.

วันนี้ เวลา ๑๘.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวิสาขบูชา ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

วันอังคารที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๕.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง จากสนามโรงเรียนไกลกังวล ไปทอดพระเนตรเขื่อนกั้นน้ำโป่งกระทิง และทรงเยี่ยมราษฎรที่อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

เวลา ๑๕.๕๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณอ่างเก็บน้ำโป่งกระทิง บ้านโป่งกระทิง กิ่งอำเภอสวนผึ้ง ซึ่งเป็นเขื่อนดินปิดกั้นลำห้วยโป่งกระทิง สูง ๑๐ เมตร ยาว ๔๕๐ เมตร ที่กรมชลประทานก่อสร้างขึ้นเพื่อสนองพระราชดำริให้มีแหล่งน้ำสำหรับการเพาะปลูกและการอุปโภคบริโภคของราษฎร ในเขตหมู่บ้านโป่งกระทิง หมู่บ้านลำพะ หมู่บ้านท่าประจันต์ หมู่บ้านคา หมู่บ้านบึงนาน้อย และหมู่บ้านชัยป้าห้วย ตลอดจนราษฎรในเขตพื้นที่โครงการจัดที่ดินหมู่บ้านตัวอย่างโป่งกระทิงที่ผู้ครอบครองไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน แต่มีสิทธิ์ทำกินชั่วคราวจนตกทอดเป็นมรดกถึงทายาทได้ ได้ทอดพระเนตรโครงขของบานปิด-เปิดอาคารบังคับน้ำให้ไหลลงลำห้วยเดิม แล้วเสด็จเข้าป่าเพื่อทรงฟังบรรยายสรุปเกี่ยวกับโครงการจัดที่ดินหมู่บ้านตัวอย่างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี ได้พระราชทานกระแสพระราชดำริว่า เจ้าหน้าที่ฝ่ายจังหวัด และกรมชลประทานน่าจะสำรวจแม่น้ำลำห้วยตามสันเขาในเขตพื้นที่กิ่งอำเภอสวนผึ้งให้มากขึ้น เพื่อได้พิจารณาจัดทำฝายและอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กต่อไป เป็นการกักเก็บน้ำให้ค่อย ๆ ไหลซึมลงในดินสำหรับยกระดับน้ำในดินให้สูงขึ้น และเพื่อราษฎรได้มีแหล่งน้ำใช้สำหรับการเกษตรกรรม และการบริโภคเพิ่มขึ้น จากนั้น ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอย่างล้นหลาม ทรงพระราชปฏิสันถารเกี่ยวกับทุกข์สุขของราษฎรเหล่านั้น และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษา และรับผู้ป่วยเจ็บเป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๑๖.๑๕ น.

วันพุธที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๖.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ ไปทรงเยี่ยมศูนย์การทหารราบ ค่ายชนะรัชต์ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ไปในการพระราชพิธีน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายช้างสำคัญ และพระราชพิธีขึ้นระวางสมโภช ณ มณฑลพิธีสนามหน้าเขาวัง อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

เวลา ๑๔.๔๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามหน้าเขาวัง นายสุกโยก พานิชวิทย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี กราบบังคมทูลรายงานและกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเพชรบุรี เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท แล้วเสด็จขึ้นศาลพระหลักเมือง ทรงจุดธูปเทียนเครื่องท้ายที่นั่งสักการะพระหลักเมือง จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปประทับ ณ พลับพลาหน้าโรงพระราชพิธีช้างต้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กระบวนแห่ช้างสำคัญยาดราลดโกลนทวาร ที่โกลนทวารพราหมณ์และราชบัณฑิตจะได้ประพรมน้ำพระพุทธมนต์และเทพมนตร์แล้วปล่อยนกและไก่อย่างละคู่ กระบวนแห่ช้างสำคัญยาดราผ่านหน้าพระที่นั่งและนำช้างสำคัญเข้าขึ้นแท่นในโรงพระราชพิธี เจ้าพนักงานอภิรมย์เชิญพระกรรภิมย์ เข้าผูกกับเสาประธานโรงช้างทางทิศเหนือ ขณะช้างสำคัญเข้าสู่โรงพระราชพิธี พระสงฆ์ ๒๐ รูปมีสมเด็จพระสังฆราชเป็นประธาน เจริญชัยมงคลคาถา เมื่อช้างสำคัญเข้าขึ้นแท่นในโรงพระราชพิธี และกระบวนผ่านหน้าพระที่นั่งไปเรียบร้อยแล้ว เสด็จพระราชดำเนินจากพลับพลาไปยังโรงพระราชพิธี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธปฏิมาชัยหลังช้าง ซึ่งประดิษฐานที่โต๊ะหมู่พระที่นั่งพุทธานพระคณาธารุศาสตราวุธ แล้วทรงจุดธูปเทียนบูชาพระเทวกรรม พระราชครูวามเทพมุนี ฯ ทำพิธีบูชาพระเทวกรรม และบวงสรวงสังเวยด้วยผลไม้ ๗ สิ่ง เมื่อทรงจุดธูปเทียนบูชาพระเทวกรรมแล้ว ทรงศีล ลำดับนั้นราชบัณฑิตนั่งขาวห่มขาว ๕ นาย จุดธูปเทียนตะบะเขียนทองบูชาจุฬารักษพร้อมกัน เสร็จแล้ว พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กราบบังคมทูลน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายช้างสำคัญ

ได้เวลาพระฤกษ์โหรหลวงลั่นฆ้องชัยให้สัญญา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นเกยช้างเบญพาฬ ทรงหลั่งน้ำพระพุทธมนต์ด้วยพระเต้าเทวปฏิ และพระมหาสังข์ทักษิณาวัฏ พระราชทานแก่ช้างสำคัญ พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา พราหมณ์เป่าสังข์ ภูษามาลาแกว่งบัณเฑาะว์ ชาวพนักงานประโคมฆ้องชัย สังข์ แตร ดุริยางค์ เมื่อ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงหลั่งน้ำพระมหาสังข์ทักษิณาวัฏแล้ว เสด็จลงจากเกยทรงเจิมที่กระพองช้างสำคัญ แล้วพระราชทานอ้อยแดงซึ่งจารึกนามพระราชทานขึ้นระวางเป็นช้างต้น ว่า

ช้างพลายภาศรี

พระเศวตภาสุรคเชนทร์
สีทวิมลวิญญพงศ์
สุพัชรินทรอนันตพล

นวเมณฑรพาหน
คุณธำรงตามพหัสตินทร์
กษมมงคลเลิศฟ้า

ช้างพลายดาวรุ่ง

พระบรมนขทัต

วัชรพาหน์พิชัยพงศ์

โสดธิธำรงอัฐรุท
อดุลสารเลิศฟ้า

ดิเรกยศอนันตคุณ

ช้างพังขวัญตา

พระเทพวชิรกริณี
โสดธิธำรงวิสุทธิลักษณ์
วิมลสารโสภิต

ตามพหัตถ์พิณพงค์
อำนรรณคุณสพสกนธ์
พิณลิตต์เลิศฟ้า

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานอภัยแดงแก่ช้างสำคัญทั้ง ๓ เชือกแล้ว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงคล้อยพวงมาลัยพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานถั่วฝักยาวและชมพูเสร็จแล้ว ประทับพระราชอาสน์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระราชครูวามเทพมุนี ฯ หลั่งน้ำเทพมนตร์ และเจิมช้างสำคัญตามประเพณี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานคชาภรณ์เครื่องยศช้างต้นให้แก่นิสริวัจรัตน เชิญไปพระราชทานแต่งช้างสำคัญพร้อมด้วยเสมาทองมีสายไปคล้องคอแล้วทรงพระสุหร่าย ทรงเจิม แผ่นป้ายสุพรรณบัฏนามช้างต้น สำหรับไปติดที่เสาหน้าโรงช้างต้น และพนักงานพระราชพิธีจะได้ตั้งต้นไม้ทอง ต้นไม้เงิน ๔ มุมแทนเบญพาดเสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระสงฆ์ ๒๐ รูป พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ออกจากโรงพระราชพิธีช้างต้น

ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ พราหมณ์คู่อ่านคำฉันท์คู่ขลุ่ยสังเวจ จบแล้ว ศิลปินกรมศิลปากรขับไม้ประกอบซอสามสาย กล่อมช้างต้น ซึ่งคำฉันท์คู่ขลุ่ยสังเวจ และกาพย์ขับไม้ดังกล่าว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระนิพนธ์ขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย ต่อจากนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเหรียญบำเหน็จในพระองค์ และเหรียญพระลูกแก้วผู้มีส่วนช่วยเหลือราชการ ในการพระราชพิธีนี้พร้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายช้างสำคัญ และขึ้นระวางสมโภชช้าง เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันศุกร์ที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๖.๓๐ น. เจ้าพนักงานช้างต้น นำช้างต้นออกไปอาบน้ำที่มณฑป ขณะอาบน้ำ ได้มีสังข์ แตร ประโคมตามเกียรติยศช้างต้น เมื่ออาบน้ำเสร็จแล้ว นำช้างต้นไปตักบาตรพระสงฆ์ ๓๐ รูป ที่หน้าโรงพระราชพิธี เมื่อเสร็จจากการตักบาตรแล้ว ช้างต้นได้เข้าขึ้น ณ แทนเบญพาดในโรงพระราชพิธีตามเดิม

เวลา ๑๐.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ พระราชทานเลี้ยงภัตตาหารแก่พระสงฆ์ ๒๐ รูป ที่เจริญพระพุทธรณ์แต่ก่อน เมื่อพระสงฆ์รับพระราชทานฉันเสร็จแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ออกจากโรงพระราชพิธีช้างต้น ต่อจากนั้น พราหมณ์เบิกแว่น ข้าราชการรับแว่นเวียนเทียนสมโภช พระราชครูวามเทพมุนี ฯ เจิมและบ้วนน้ำมะพร้าวอ่อนแก่ช้างต้น เป็นเสร็จการพระราชพิธีรับและขึ้นระวางสมโภช

เวลา ๑๒.๔๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ ห้องรับรองชั้นล่าง โรงเรียนเสนาธิการทหารบก พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายเลิศ หงษ์ภักดี ผู้ว่าราชการ

จังหวัดนครราชสีมา นำ สกต พรทวี รองแชมป์เทนนิสโลกอันดับ ๒ รุ่นซูเปอร์แบนดัมเวทของสมาคมวอลเลย์บอล กับคณะ เฝ้าทูลละอองพระบาทเพื่อรับพระราชทานพรและพระราชโองการ เนื่องในโอกาสที่ สกต พรทวี จะขึ้นชกชิงตำแหน่งแชมป์เทนนิสโลกครั้งนี้ กับ วิลเฟรโด โกเมซ ในวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๒๑ ที่เวทีมวย จังหวัดนครราชสีมา

ในวันเดียวกันนี้ เวลา ๑๕.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ พลเอก หลวงสุรณรงค์ ออณมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปชมการแข่งขันบาสเกตบอล ซึ่งถ้วยพระราชทาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๑ รอบชิงชนะเลิศ และมอบถ้วยพระราชทานแก่ทีมชนะเลิศ ณ ยิมเนเซียม ๑ สนามกีฬาแห่งชาติ

วันเสาร์ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ไปทรงเยี่ยมสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ตำบลหุบกะพง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

เวลา ๑๕.๒๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสำนักงานสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด แล้วเสด็จเข้าประทับภายในสำนักงาน ฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายอดุล นิยมวิภาต อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ นายเชียง อนุมพลดิษฐ์ ประธานสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด และสปีดรี สนิท ปรางค์ศรี ประธานอาสาสมัครป้องกันอาชญากรรมหมู่บ้านหุบกะพง เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบบังคมทูลถวายรายงานตามลำดับ แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำรัสแสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัย ในการที่หน่วยราชการและสมาชิกสหกรณ์ ฯ ได้ร่วมมือกันพัฒนาท้องถิ่น มาแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๑๔ มีผลให้แต่ละครอบครัวเจริญก้าวหน้าด้วยความสนับสนุนซึ่งกันและกัน ทรงเปรียบสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์ เช่นร่างกายและอวัยวะประกอบว่าแต่ละส่วนต้องพึ่งพาอาศัยกัน ส่วนใดเดือดร้อน อีกส่วนก็เดือดร้อนด้วย แต่หากแต่ละส่วนแข็งแรงแล้ว ก็สามารถสนับสนุนให้ร่างกายนั้นมีความสุขสบายได้ ดังนั้น ด้วยความสามัคคีปรองดองซึ่งกันและกัน สมาชิกสหกรณ์ ฯ จะมีความเจริญก้าวหน้าสืบต่อไป เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรอ่างเก็บน้ำหุบกะพง ขณะที่สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมสมาชิกสหกรณ์ ฯ ตามบ้านต่าง ๆ

ณ ที่อ่างเก็บน้ำหุบกะพง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทอดพระเนตรการก่อสร้างขยายอ่างเดิม โดยการเสริมเขื่อนดินให้สูงขึ้นเป็น ๑๐ เมตร ยาว ๒๗๕ เมตร สามารถเก็บน้ำได้ ๒๖๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ซึ่งมากกว่าเดิมถึง ๒๑๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ได้ทรงพระราชดำเนินดูงานการก่อสร้าง ตลอดจนทางระบายน้ำล้นและพระราชทานกระแสพระราชดำริแก่เจ้าหน้าที่กรมชลประทาน เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์และคณะกรรมการสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ถึงความสำคัญของการสำรวจร่องน้ำ เพื่อสร้างเขื่อนขนาดเล็กกั้นลำห้วยขังน้ำให้ค่อย ๆ ไหลซึมลงในดิน เป็นการขกระด้นน้ำใต้ดิน และพระราชทานกระแสพระราชดำรัสแก่ นายถนอม เปรมรัมย์ อธิบดีกรมป่าไม้ แสดงออกถึงความพอพระราชหฤทัย

ที่ได้มีการปลูกต้นไม้ขึ้นต้นและต้นไม้เพื่อการทำฟืนมากขึ้น เป็นการพัฒนารักษาต้นน้ำที่สั่งจั้น จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังบริเวณที่ประทับของสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ในการทรงเยี่ยม สมาชิกสหกรณ์ ฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการสาธิตการจักสานของกลุ่มสตรีหุบ กะพง ณ สำนักงานสหกรณ์ ฯ และทรงซื้อผลิตผลของสมาชิกสหกรณ์ ฯ ตามร้านต่าง ๆ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล เมื่อ เวลา ๒๐.๐๐ น.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรม โอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงประกอบพิธีเปิดพระบรม ราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดฉะเชิงเทรา

เวลา ๑๔.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดย รถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปยังศาลาไทยจังหวัดฉะเชิงเทรา ครั้นเสด็จ พระราชดำเนินถึง นายสุจินต์ กิตยารักษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา กราบบังคมทูลรายงานและกราบ บังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเฝ้าทูลละอองพระบาท จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินขึ้นสู่ศาลา ไทย ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัยและทรงศีล เสร็จแล้ว ทรงประกอบพิธีเปิดพระบรม ราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสร็จพิธีแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปประทับ ยังมุขหน้าศาลาไทย เพื่อพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน ธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แก่ลูกเสือชาวบ้านจากอำเภอต่างๆ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา รวม ๖๖ รุ่น

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร มีพระราชดำรัสความว่า จากเหตุ การณ์ในประวัติศาสตร์ พลังสามัคคีประกอบกับการที่ทุกคนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน เป็น หลักสำคัญที่ทำให้ชาติไทยดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง ถ้าปณิธานของเหล่าลูกเสือชาวบ้านที่จะช่วยเหลือเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน เป็นค่านิยมที่สำคัญอันแสดงถึงเจตจำนงที่จะร่วมกันก่อสานพลังสามัคคีขึ้นในชาติ ซึ่งจะ ทำให้ชาติไทยรักษาความเป็นอิสระและความมั่นคงให้ยืนยงตลอดไป จบแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาส ให้ผู้มิจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลเพื่อกิจการ ลูกเสือชาวบ้าน จากนั้น ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎร และลูกเสือชาวบ้านที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอย่างหนาแน่น พร้อมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระ หม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาพยาบาลผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ ในพระราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลาแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับสู่กรุงเทพ มหานคร

วันอาทิตย์ที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๓.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดย รถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ไปทรงประกอบพิธีชกข้อฟ้าอุโบสถ วัดถ้ำเขาวงกต ตำบลคลองตากุด อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

วันจันทร์ที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ไปทรงเยี่ยมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรดอนขุนห้วย จำกัด ณ บ้านดอนขุนห้วย เขมดแดง ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

เวลา ๑๕.๓๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณเขมดแดง แล้วเสด็จเข้าปะรำ เพื่อทรงเยี่ยมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรดอนขุนห้วย จำกัด ได้ทรงพระราชปฏิสันถารกับนายทศ สวางค์ชัย ประธานกรรมการสหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์ ฯ เกี่ยวกับทุกข์สุขของเขาเหล่านั้น ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำริว่า หากมีการสำรวจพื้นที่ตามเส้นระดับขอบเขา ตลอดจนร่องน้ำลำธาร แล้ว จะสามารถจัดสรรที่ดินให้เป็นประโยชน์ได้มากที่สุด ส่วนการปลูกต้นไม้ผลและต้นไม้เพื่อทำฟืนนั้น หากปลูกเหนืออ่างเก็บกักน้ำและบนเขาแล้ว จะช่วยรักษาที่กักน้ำและทำให้พื้นดินชุ่มชื้นขึ้น ซึ่งจะเป็นผลประโยชน์ของสมาชิกสหกรณ์และราษฎรอื่น ๆ เป็นส่วนรวม จากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ไปทอดพระเนตรการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยวังยาว ซึ่งมีลักษณะเป็นเขื่อนดินสูง ๗.๕๐ เมตร ยาว ๔๐๕ เมตร สามารถเก็บกักน้ำได้ ๒๖๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร มีระบบส่งน้ำไปยังพื้นที่เพาะปลูกในเขตจัดสรร ได้มีพระราชปฏิสันถารกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี ผู้รับผิดชอบโครงการการจัดสรรที่ดิน ฯ ตามพระราชประสงค์ และคณะกรรมการสหกรณ์ ฯ เกี่ยวกับการก่อสร้างเขื่อนขนาดเล็กกันห้วยน้ำลำธาร เพื่อกักน้ำให้ค่อย ๆ ไหลซึมลงในดิน เป็นการยกระดับน้ำใต้ดินให้สูงขึ้น และป้องกันปัญหาอุทกภัย อีกทั้งเป็นแหล่งน้ำที่จะสามารถใช้เพื่อการเกษตรกรรมและการอุปโภคอีกด้วย เมื่อทอดพระเนตรแผนผังการจัดสรรที่ดินจนเป็นที่พอพระราชหฤทัยแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบ่อพักน้ำโป่งทะเล และคูส่งน้ำเข้าไร่ของสมาชิกสหกรณ์ ฯ แล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมกลุ่มสตรีดอนขุนห้วย ณ ศูนย์จำหน่ายผลิตผลจังหวัดเพชรบุรี เมื่อสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเยี่ยมสมาชิกสหกรณ์ ฯ ตามบ้านต่าง ๆ แล้ว ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทอดพระเนตรสิ่งประดิษฐ์ของกลุ่มสตรี และทรงเยี่ยมกลุ่มสตรี ได้ทรงพระราชปฏิสันถารกับผู้ที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทโดยทั่วถึงสมควรแก่เวลา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๑๕.๕๐ น.

วันอังคารที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ไปทอดพระเนตรงานประกวดโค และนิทรรศการสับปะรด ณ ศูนย์พัฒนาหมู่บ้านวัดเขาเต่า ตำบลหนองแก อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เวลา ๑๖.๐๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามข้างศูนย์พัฒนาหมู่บ้านวัดเขาเต่า แล้วเสด็จขึ้นพลับพลาที่ประทับ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายสนอง รอดโพธิ์ทอง รองผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประธานการจัดงานประกวดโค และนิทรรศการสับปะรด เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

กราบบังคมทูลถวายรายงาน ความว่า เกษตรกรที่ได้รับพระราชทานพระมหากรุณาจากโครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ ของฟาร์มส่วนพระองค์หาดทรายใหญ่ สำนักในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น จึงร่วมใจกันจัดการประกวดโค เป็นการแสดงว่าพ่อและแม่โคพันธุ์ที่พระราชทานให้นำไปเลี้ยงหรือผสมพันธุ์นั้น ได้มีการขยายพันธุ์และปรับปรุงบำรุงพันธุ์โคที่เลี้ยงอยู่เดิมให้มีคุณภาพดีขึ้น สำหรับในด้านการปลูกสับปะรด ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้มีการแสดงการสาธิตการปลูกสับปะรดที่ถูกต้อง การปรับปรุงดิน และการป้องกันโรคพืช อีกทั้งมีการแสดงนิทรรศการด้านการเกษตรอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนที่สนใจได้ศึกษาและนำไปปฏิบัติซึ่งจะอำนวยประโยชน์แก่เกษตรกรทั่วไป จบแล้ว ได้มีการแสดงกลองโคด้วยบ่วงบาศก์ และการแข่งขันวิ่งวัวลานหน้าที่นั่ง เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้ชนะเลิศการประกวดโคและการประกวดสับปะรด เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานรางวัล จากนั้น ทรงพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทอดพระเนตรโคที่ชนะการประกวด นิทรรศการต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในศูนย์พัฒนาหมู่บ้านฯ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๑๘.๒๕ น.

วันพุธที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๓.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งพร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากสนามกีฬาโรงเรียนวังไกลกังวล ไปทอดพระเนตรบริเวณที่จะสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำห้วยป่าแดง และทรงเยี่ยมโครงการหมู่บ้านสหกรณ์สัตว์ใหญ่ – ป่าแดง – ป่าละอู ตามพระราชดำริ ในพื้นที่อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เวลา ๑๓.๕๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณที่จะสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำห้วยป่าแดง ซึ่งมีลักษณะเป็นเขื่อนดินสูง ๒๒ เมตร ยาว ๓๕๐ เมตร ความจุอ่างประมาณ ๖ ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกพืชไร่ในเขตหมู่บ้านสหกรณ์ฯ ๕,๖๐๐ ไร่ตลอดปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทอดพระเนตรแผนที่บริเวณพื้นที่ส่งน้ำ และทรงพระราชปฏิสันถารเกี่ยวกับปัญหาการส่งน้ำ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งต่อไป

เวลา ๑๕.๐๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ – ป่าแดง – ป่าละอู ตามพระราชดำริ ณ บ้านป่าละอู ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ณ ที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญแก่เจ้าหน้าที่สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท เจ้าหน้าที่กรมทางหลวงแผ่นดิน และตำรวจตระเวนชายแดน แล้วพระราชทานพระบรมราโชวาทให้ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประธานคณะกรรมการอำนวยการ โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ฯ กราบบังคมทูลถวายรายงาน การดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริที่จะให้ทางราชการจัดสรรที่ดินให้ราษฎรที่มีฐานะยากจน และขาดแคลนที่ดินได้เข้าทำมาหาเลี้ยงชีพในรูปสหกรณ์ โดยกรรมสิทธิ์ในที่ดินเป็นของส่วนรวม แต่มีสิทธิ์ในการครอบครองที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมตลอดชั่วชีวิตลูกหลาน เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธา

เจ้าฟ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนดำเนินการโครงการ ฯ ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเงินทั้งสิ้นให้แก่ นายสนอง รอดโพธิ์ทอง รองผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติงานโครงการพัฒนาหมู่บ้าน เพื่อจัดตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการชุมชนไว้สำหรับสมาชิกสหกรณ์ ฯ และพระราชทานกระแสพระราชดำริเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดิน การชลประทาน การปลูกป่า และการสหกรณ์ แก่คณะกรรมการอำนวยการ ฯ เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ทรงถวายยาชุดพระราชทานแก่พระภิกษุจากสำนักสงฆ์ อานันทน์ ป่าละอู เพื่อพระภิกษุได้ร่วมใช้กับราษฎรเมื่อยามจำเป็น และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ และรับเป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับเสลี่ยงไปเฝ้าพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๑๗.๒๕ น.

วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้
วพณา ดาโต๊ะ ชาฮุดดิน บิน โมฮามัด ดาอับ เฝ้าทูลละอองธุลี
พระบาทถวายพระราชสาส์นตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตมาเลเซีย
ประจำประเทศไทย ณ ห้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปรา
สาท ในพระบรมมหาราชวัง

3 May 1978. His Majesty granting an audience to His
Excellency Datuk Shahuddin bin Mohamed Taib, Ambassa-
dor-designate of Malaysia, who presented his Credentials,
at Chakri Throne Hall in the Grand Palace.



วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้
วพณานายวอลเตอร์ เอฟ. มอนเดล รองประธานาธิบดีสหรัฐ
อเมริกา พร้อมด้วยภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ พระตำ
หนักจิตรลดารโหฐาน ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

4 May 1978. Their Majesties, in the company of Their Royal
Highnesses Crown Prince Vajiralongkorn, Princess Maha
Chakri Sirindhorn and Princess Chulabhorn, granting an
audience to His Excellency Mr. Walter F. Mondale, Vice-
President of the United States of America, and Mrs. Mondale
on the occasion of their visit to Thailand, at Chitralada Villa.

วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๑ ในการพระราชพิธีถ่มน้ำมนต์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง
 5 May 1978. Their Majesties during the Ceremony to Bless the Royal Regalia on the Coronation Day Anniversary Rites, at Dusit Hall in the Grand Palace.



วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้
 ขณวั นายฮวง เบา เซิน เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐสังคมนิยม
 เวียดนามประจำประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวาย
 อักษรสาสน์ตราตั้ง ณ ห้องพระโคงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปรา
 สาท ในพระบรมมหาราชวัง
 10 May 1978. His Majesty granting an audience to His
 Excellency Mr. Hoang Bao Son, Ambassador-designate of
 the Socialist Republic of Vietnam, who presented his Creden-
 tials, at Chakri Throne Hall in the Grand Palace.



วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๑ เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ณ พื้มนามทอ้งสนามหลวง
11 May 1978. Attending the Annual Ploughing Ceremony, at the Phra Mane Grounds.

วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้นำสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ และผู้นำสหกรณ์นิคมเผ่าทุลละของรัฐบาลพระบาท ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา
11 May 1978. His Majesty, in the company of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, granting an audience to Leaders of Agricultural Co-operative Communities and Self-help Settlements, at Dusidalai Hall of Chitralada Villa.



วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๒๑ ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎร
ที่ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายผลผลิต ในเขตพื้นที่อำเภอหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

20 May 1978. His Majesty, in the company of Her Royal
Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, conversing
with villagers who presented them with produce grown
in their own orchards during a visit to the local populace in
Hua Hin District, Prachuap Khiri Khan Province.



วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๒๑ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวิสาขบูชา
เป็นการส่วนพระองค์ ณ วัดเขาเต่า อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบ
คีรีขันธ์

21 May 1978. Their Majesties and Their Royal Highnesses
Princess Maha Chakri Sirindhorn and Princess Chulabhorn
circumambulating the Ubosoth of Wat Khao Tao, Hua Hin
District, Prachuap Khiri Khan Province, on the occasion of
the Visakha Puja Rites.





วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๒๑ ทรงพระสุหร่ายพระราชทานช้างสำคัญ ในการพระราชพิธีน้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อม ถวายช้างสำคัญ และพระราชพิธีขึ้นระวางสมโภช ณ มณฑลพิธี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

25 May 1978. His Majesty pouring lustral water on one of the three Significantly Auspicious Elephants presented to Him at the Ceremonial Grounds, Muang District, Phetchaburi Province.



วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระราชดำรัสแก่สมาชิก สหกรณ์การเกษตรหุบกระพง จำกัด ณ ที่ทำการสหกรณ์ฯ ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

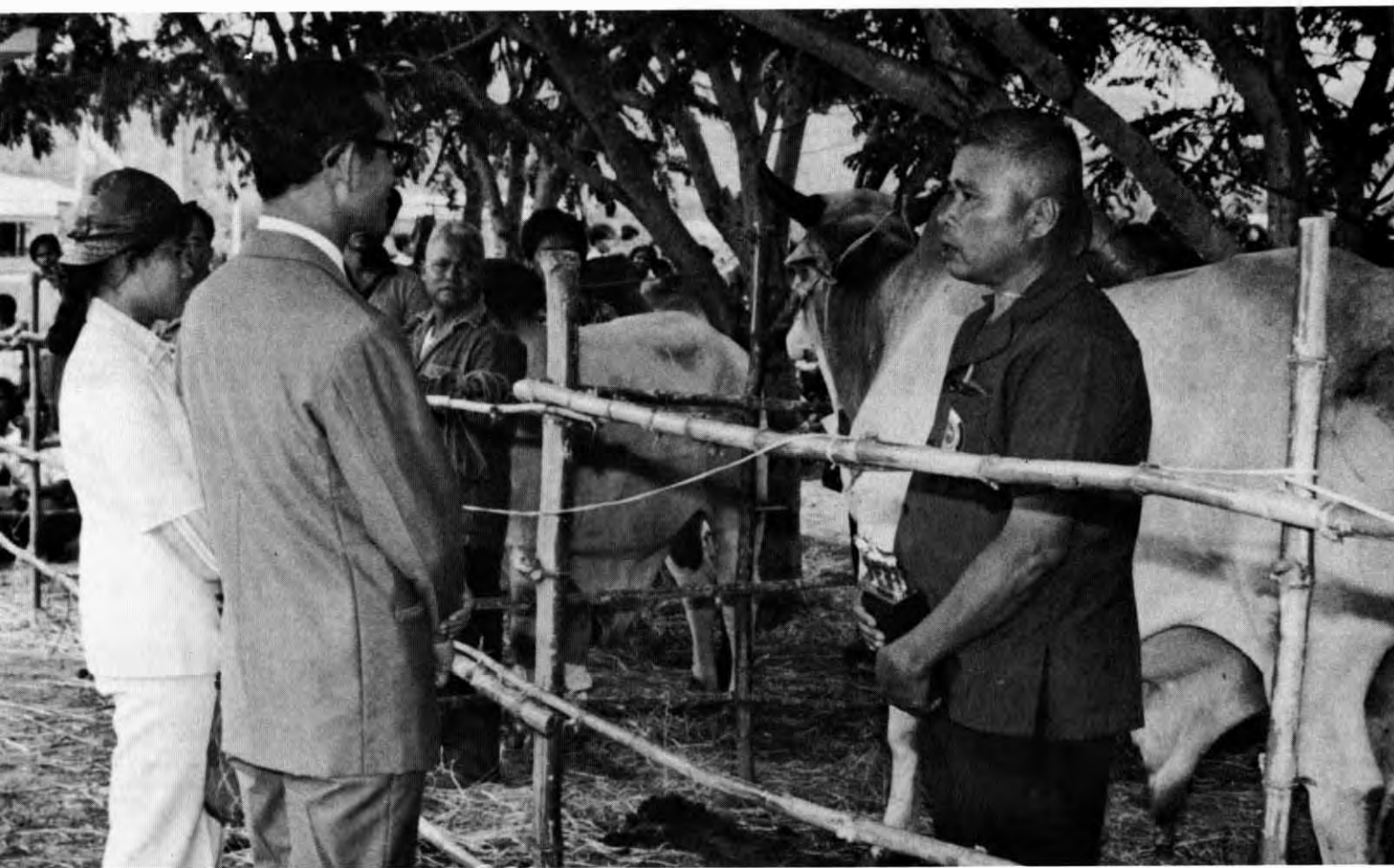
27 May 1978. His Majesty, in the company of Her Majesty, giving advices on agricultural development to members of the Hoob Kapong Agricultural Co-operative Community, at the Community Office, Cha-am District, Phetchaburi Province.



วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๒๑ ทรงพระราชปฏิสันถารกับสมาชิกสหกรณ์การเกษตรดอนขุนห้วย จำกัด ณ ร้านค้าสหกรณ์ฯ บ้านดอนขุนห้วย เขมดแดง ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
29 May 1978. His Majesty, in the company of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, conversing with members of the Don Khun Huai Agricultural Co-operative Community, at the Community Store, Cha-am District, Phetchaburi Province.



วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๒๑ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ดอนขุนห้วย เขมดแดง จำกัด ณ บ้านดอนขุนห้วย ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
29 May 1978. Her Majesty conversing with members of the Don Khun Huai Agricultural Co-operative Community, Cha-am District, Phetchaburi Province.



วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๒๑ ทรงพระราชปฏิสันถารกับเจ้าของโคที่ชนะการประกวดในงานประกวดโคและนิทรรศการสับปะรด
ณ ศูนย์พัฒนาหมู่บ้านวัดเขาเต่า ตำบลหนองแก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

30 May 1978. His Majesty, in the company of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, conversing
with a cattle-breeder at the Cattle Show and Pineapple Exhibition Fair held on the grounds of the Development
Centre of Khao Tao Village, Hua Hin District, Prachuap Khiri Khan Province.

มิถุนายน

วันเสาร์ที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๒๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิต วัดไผ่wang อำเภอวิเศษไชยชาญ จังหวัดอ่างทอง

เวลา ๑๔.๑๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปยังวัดไผ่wang อำเภอวิเศษไชยชาญ จังหวัดอ่างทอง ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง นายเสถียร จันทราจาง ผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง กราบบังคมทูลรายงานและกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเฝ้าทูลละอองพระบาท จากนั้น เสด็จเข้าสู่พลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัยและทรงศีล เสร็จแล้ว เสด็จเข้าสู่อุโบสถ ทรงพระสุหร่าย ทรงเปิดทองและทรงตัดลูกนิมิต ระหว่างนั้น พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคมสังข์ แตร ดุริยางค์ แล้วทรงจุดธูปเทียนบูชาพระพุทธรูปปฏิมาประธาน ทรงลงพระนามาภิไธยในแผ่นศิลา ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินออกจากอุโบสถไปยังพลับพลาพิธี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม แล้วพระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก จากนั้น พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองพระบาทรับพระราชทานของที่ระลึก เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอย่างหนาแน่น พร้อมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาพยาบาลผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลาแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับสู่กรุงเทพมหานคร

วันจันทร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๑๕ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จาก

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดงานนิทรรศการและพระราชทานรางวัลแก่เยาวชน
ผู้ชนะการประกวดภาพเขียน “เรื่องความเสมอภาคของชาย-หญิง” ณ สถานสอนภาษา เอ.ยู.เอ. ถนน
ราชดำริ กรุงเทพมหานคร

วันพุธที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาเริง พระราชวังไกลกังวล พระ
ราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวล ที่เรียนดี ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๐ เข้าเฝ้า
ทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานรางวัล ในการนี้ พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า หน้าที่
สำคัญของคนเรียนอยู่ที่เรียนให้เต็มกำลัง และให้สำเร็จ การจะเรียนให้ได้อย่างนั้นจะต้องมีวิชาสำหรับ
สร้างตัวให้มีความสุข ความเจริญต่อไปข้างหน้า ถ้าไม่ขวนขวายศึกษาเสียแต่ต้นจะไม่มีโอกาส จะทำให้
ชีวิตอับเฉา เป็นคนไร้ประโยชน์ เพราะไม่มีความรู้ติดตัว เมื่อเข้าใจแล้วอย่างนั้นจะได้รักเรียน ขยัน
เรียนด้วยความบากบั่นอดทน เพราะรู้ซึ่งถึงประโยชน์และคุณค่าของวิชาความรู้ การที่จะเรียนให้ดีให้รู้
วิชาแจ่มแจ้งลึกซึ้งได้นั้น นอกจากจะอยู่ที่ความตั้งใจและความหมั่นเพียรแล้ว ยังอยู่ที่ความมีสัมมาการะ
ความฉลาดที่จะทำตัวให้เป็นที่มีเมตตาเอ็นดูของครูด้วย ถ้าทำตัวดีมีความอ่อนน้อมเคารพเชื่อฟังครู เอาใจ
ใส่ช่วยเหลือครูในกิจต่าง ๆ แม้เล็กน้อยก็ไม่นิ่งดูดายหรือเฉยเมย ครูย่อมมองเห็นความดีในภายในใจ
ของตัว จะรักใคร่เหมือนเป็นทั้งลูกทั้งศิษย์ จะยินดีสั่งสอนอบรมความรู้ความดีทุกอย่างให้โดยเต็มใจ
และจริงใจ ให้เล่าเรียนสำเร็จผลได้เต็มเปี่ยม สำหรับครูนั้น ก็จะต้องทำตัวให้เป็นที่น่ารัก เป็นที่น่าเคารพ
เป็นที่เชื่อใจของนักเรียนเหมือนกัน ข้อแรกต้องฝึกฝนตนเองให้แตกฉานและแม่นยำชำนาญ ทั้งใน
วิชาความรู้และวิธีสอน เพื่อสามารถสอนวิชาทั้งปวงได้โดยถูกต้อง กระฉับกระชวย และครบถ้วนสมบูรณ์
อีกข้อหนึ่ง ต้องทำตัวให้ดี คือต้องมีและต้องแสดงความเมตตากรุณา ความซื่อสัตย์สุจริต ความสุภาพ
ความเข้มแข็ง และอดทน ให้ปรากฏชัดแจ้งเคยชินเป็นปกติวิสัย เด็ก ๆ จะได้เห็นได้เข้าใจในคุณค่าของ
ความรู้ ในความดี และในตัวครูเองอย่างซาบซึ้ง และยึดถือเอาเป็นแบบอย่าง การกิจของครู คือการให้
การศึกษา ก็จะได้บรรลุตามที่มุ่งหวังกันอยู่

การนี้ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จลง ณ ศาลาเริงด้วย

วันพฤหัสบดีที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปพระราชทาน
ปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาศาสตรบัณฑิต จากวิทยาลัยครูต่าง ๆ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราโชวาท ความว่า
ประเพณีและวัฒนธรรมของไทยแต่โบราณ ให้ความสำคัญยกย่องครูในฐานะปิ่นปักอก โดยสงเคราะห์
ครูเข้าในบุพการีรองจากบิดามารดา ทั้งนี้เพราะบิดามารดาเป็นผู้ให้ชีวิต ครูเป็นผู้ให้ความรู้ความสามารถ
ที่จะต่อสู้ชีวิตต่อไปได้ บัณฑิตใหม่ทุกคนที่อุตสาหะเล่าเรียนฝึกฝนจนสำเร็จ และจะได้เป็นครูต่อไปตาม
ที่ได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ จึงควรจักได้ทำความเข้าใจให้กระจ่างชัดว่า อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติ แต่
เกียรติของครูนั้นมีได้อยู่ที่ศรัทธา ความร่ำรวยหรือประโยชน์ทางวัตถุ แต่อยู่ที่จิตใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วย
คุณธรรม คือ ความเมตตาปรานี ความเสียสละ และความพอใจที่จะได้อบรมสั่งสอนศิษย์ให้สมบูรณ์

พร้อมทั้งวิชาความรู้และความประพฤติก็นสามารถผูกพันจิตใจของผู้เป็นศิษย์ให้รักใคร่ ไว้วางใจ และเคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนที่ตั้งงามได้อย่างแนบแน่น ความเจริญก้าวหน้าของศิษย์ย่อมเป็นความพึงใจและภูมิใจของผู้เป็นครูอย่างแท้จริง เมื่อท่านทั้งหลายได้ตระหนักชัดในความเป็นครูดังกล่าวแล้ว ขอให้ตั้งใจเป็นครูให้ได้จริง ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างแก่ศิษย์ มีความเมตตาปรานีมุ่งค้ำจุนเจริญต่อศิษย์ร่วมกันฝึกฝนอบรมสร้างเสริมศิษย์ให้ถึงพร้อมด้วยวิชาความรู้และศีลธรรมจรรยา ให้สามารถสร้างตนสร้างส่วนรวมให้มั่นคง และตั้งตัวได้ด้วยความเจริญก้าวหน้า ก็จะเป็นเกียรติและความสำเร็จในหน้าที่ของทุกคน

วันศุกร์ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๐.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จลง ณ ศาลาเริง พระราชวังไกลกังวล พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทรงพระราชอุทิศถวาย พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล

เวลา ๑๖.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลพระบรมอัฐิสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และทรงบำเพ็ญพระราชกุศลคล้ายวันสวรรคต พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล กับถวายผ้าป่ามูลนิธิกฐินมหาราชานุสรณ์ ณ วัดสุทัศน์เทพวราราม และพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

วันเสาร์ที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเปียร์ เลอร์ดูซ์ ประธานธนาคาร บังค์ เนซิโอนาล เดอ ปารีส พร้อมด้วยภริยา และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเปิดสำนักงานตัวแทนธนาคารดังกล่าวในประเทศไทย และในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงน้ำชาด้วย

วันอาทิตย์ที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๒๑

เวลา ๐๕.๑๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง จากสนามบินฟ้าสุระกุล จังหวัดภูเก็ต ไปยังโรงเรียนบ้านบางนอน ตำบลบางนอน อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง เพื่อทรงประกอบพิธียกข่อฟ้าอุโบสถและทรงเบิกพระเนตรพระพุทธรูปไสยา ณ วัดวารีบรรพต พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านจังหวัดระนองและทรงเยี่ยมราษฎร ณ สนามกีฬาจังหวัดระนอง

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง นายปัญญา ฤกษ์อุไร ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง กราบบังคมทูลรายงานและกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเฝ้าทูลละอองพระบาท จากนั้น ประทับ

รถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังวัดวชิรบรรพต ตำบลบางนอน อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง เสด็จเข้าพลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย และทรงศีล แล้วเสด็จออกทรงประกอบพิธีเบิกพระเนตรพระพุทธรูปไสยา และยกช่อฟ้าอุโบสถวัดวชิรบรรพต เสร็จพิธีแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับเข้าพลับพลาพิธี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ต่อจากนั้น พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาที่ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล เฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานของที่ระลึก เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังสนามกีฬาจังหวัดระนอง เพื่อพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน ธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงฉลองพระองค์ชุดลูกเสือ แก่ลูกเสือชาวบ้านในจังหวัดระนอง รวม ๘ รุ่น

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราชดำรัส ความว่า การรวมพลังสามัคคีโดยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นวัตถุประสงค์ของลูกเสือชาวบ้าน แต่พลังสามัคคีต้องมีใช้พลังเพื่อการแสวงหาหรือแสดงอำนาจ หรือประโยชน์อย่างอื่น หากควรจะเป็นพลังอันสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม จึงจะทำให้พลังสามัคคีนำมาซึ่งความเจริญมั่นคงให้แก่ประเทศชาติ นอกจากนี้ การประพฤติปฏิบัติตนของลูกเสือชาวบ้านให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ก็เป็นส่วนช่วยเสริมสร้างประโยชน์และความมั่นคงแก่ประเทศชาติ จบแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนกิจการลูกเสือชาวบ้าน จากนั้น ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรและลูกเสือชาวบ้านที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทเป็นจำนวนมาก ในการนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่ตามเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์สมควรแก่เวลาแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง จากสนามกีฬาจังหวัดระนองไปยังกองบิน ๕ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโรพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับกรุงเทพมหานคร

วันจันทร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๒๑

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๔๐ น. นายศรีภูมิ สุขเนตร นายกสมาคมกีฬาเบตองและโปรวังชาลแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการของสมาคม ฯ และชุดนักกีฬาชายหญิงที่ชนะเลิศในการแข่งขันเบตองชิงถ้วยพระราชทาน เฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานถ้วยรางวัล

เวลา ๑๖.๕๐ น. พระครูศรีพัฒนคุณ เจ้าอาวาสวัดนาคนปรก และคณะกรรมการของวัดนาคนปรก เฝ้า ถวายพระทองคำ

วันอังคารที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราช

กุมารี จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ไปทรงรับช้างพลายสี่ประหลาด และทรงเยี่ยม
ราษฎร ณ อำเภotáยง จังหวัดเพชรบุรี

เวลา ๑๖.๒๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณโครงการหลวงแก่งกระจาน อำเภotáยงแล้ว
เสด็จเข้าประทับจัดไว้เป็นที่ประทับ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายศุภโชค พานิชวิทย์ ผู้ว่า
ราชการจังหวัดเพชรบุรี กราบบังคมทูลถวายรายงาน น้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายช้าง ชื่อ พลายวันเพ็ญ
ซึ่งเป็นช้างสี่ประหลาดเกิดในอำเภotáยง จังหวัดเพชรบุรี จากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ
พระราชดำเนินไปพระราชทานน้ำพระพุทธมนต์ ทรงรับช้างพลายสี่ประหลาด สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระ
บรมราชินีนาถ พระราชทานมาลัยคล้องคอช้าง และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
พระราชทานกล้วยและหญ้าแก่ช้างพลายวันเพ็ญ เสร็จแล้ว ประทับทอดพระเนตรการพ้อนรำตามประเพณี
ของราษฎรอำเภotáยง อำเภอเมืองเพชรบุรี และอำเภอเขาย้อย เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินทรง
เยี่ยมผู้ที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ทรงพระราชปฏิสันถารกับเขาเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด
และโดยทั่วถึง แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังเรือนรับรองของโครงการหลวงแก่งกระจาน เมื่อทรง
พักผ่อนพระราชอิริยาบถ เป็นเวลาอันสมควรแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ
ถึงพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๒๐.๒๐ น.

วันพุธที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน
พร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราช
กุมารี จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล ไปทอดพระเนตรการปลูกหม่อนและเลี้ยงตัวไหม
ในโครงการหม่อนไหมสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ตำบลหนองเหียง อำเภอหัวหิน จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๒๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนิน
โดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล หัวหิน กลับสู่กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๖.๐๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายกผู้อำนวยการสภา
ภาษาไทย เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต
ไปพระราชทานอนุปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แก่ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาพยาบาลและอนามัย ของวิทยาลัยพยาบาล สภา
ภาษาไทย ณ ตึกศกรินทร์ภักดี สภากาชาดไทย

วันศุกร์ที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พร้อม
ด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัย
ลักษณ์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายอุปดิษฐ์ ปาจริยางกูร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่าง
ประเทศ นำคณะรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศอาเซียน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมา
ประเทศไทย เพื่อประชุมระดับรัฐมนตรีประจำอาเซียน ครั้งที่ ๑๑

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเลี้ยงน้ำชาด้วย

วันเสาร์ที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลโท ประสาท โมกขะเวส นำ นาย เกอร์รี่ สมิธ กรรมการผู้จัดการบริษัท เรเคิล-ดาตากอม จำกัด พร้อมด้วย นาย จอห์น ฮอลล์ ผู้จัดการฝ่ายขาย และนายขงบุทร นาสัพพัตร์ ผู้แทนบริษัท ฯ ในประเทศไทย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายโทรศัพท์เข้าระบบ กระเป๋ จำนวน ๒ เครื่อง

เวลา ๑๖.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายชาร์ล เอส. ไวท์เฮาส์ เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทเพื่อกราบถวายบังคมลาในโอกาสพ้นจากตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๕.๑๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปยังวัดกระต่ายทอง อำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง นายโชคก วัชรธรรมพุลสวัสดิ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรีกราบบังคมทูลรายงานและกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเฝ้าทูลละอองพระบาท จากนั้น เสด็จเข้าพลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระพุทธรูปราชูปถัมภ์และทรงศีล แล้วเสด็จออกยังมณฑลพิธี ทรงประกอบพิธีเททองหล่อพระประธาน กับเสด็จเข้าอุโบสถ ทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิต เสร็จพิธีแล้ว เสด็จเข้าสู่พลับพลาพิธี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ต่อจากนั้น พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธา ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนสร้างพระประธานและอุโบสถ เฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานของที่ระลึก เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังพลับพลาพิธีลูกเสือชาวบ้าน เพื่อพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน ธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แก่ลูกเสือชาวบ้านจากอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดสระบุรีรวม ๕๗ รุ่น

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราชดำรัส ความว่า กิจกรรมลูกเสือชาวบ้านมีความเจริญก้าวหน้าขึ้นเพราะมีประโยชน์อย่างแท้จริง เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวม เนื่องจากมีรากฐานมาจากความสามัคคีและการบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กิจกรรมลูกเสือชาวบ้านจึงจัดว่าเป็นกิจกรรมที่มีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความเจริญและความมั่นคงปลอดภัยให้แก่ประเทศชาติ นอกจากนี้การยึดมั่นในหลักการของลูกเสือชาวบ้านอย่างเคร่งครัด จะเป็นส่วนช่วยให้กิจกรรมลูกเสือชาวบ้านบรรลุถึงซึ่งวัตถุประสงค์ที่แท้จริง จบแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลเพื่อกิจกรรมลูกเสือชาวบ้าน จากนั้น ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฐิสนธารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรและลูกเสือชาวบ้านที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอย่างหนาแน่น พร้อมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาพยาบาลผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลาแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันจันทร์ที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายอุทิศศรี ปาจริยางกูร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นำ นายซุนาโอ โซโนดะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น เข้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

ในโอกาสนี้ เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ด้วย

วันอังคารที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ พลตรี ควาซี โอลัม ดาสท์กีร์ เข้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาส์นตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ ประจำประเทศไทย

เวลา ๑๖.๒๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายโดมินิก ปากูมา ดิยา เข้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระราชสาส์นตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งปาปัวนิวกินีประจำประเทศไทย

เวลา ๑๖.๔๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายจอห์น โอลาตุณจิ โอโมโอดุน เข้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาส์นตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งไนจีเรียประจำประเทศไทย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ ดร. มิโรสลาฟ เชมลา เข้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาส์นตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเชโกสโลวะเกียประจำประเทศไทย

วันพุธที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๙ และภาคต้นปีการศึกษา ๒๕๒๐ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า ปัญญา อันได้แก่ความรู้ความฉลาด ที่เกิดขึ้นได้ด้วยความคิดพิจารณาตามเหตุผลอันถูกต้องเหมาะสม เป็นทั้งรากฐานและปัจจัยสำคัญแท้จริงของการงานทั้งปวง ถ้าประมาทปัญญา ไม่ใช้ปัญญาเป็นหลักทำงาน เพราะละเลยหรือเพราะนึกดูหมิ่นตัวเองว่าโง่เขลาแล้ว อคติ ความลุ่มหลง ความเพ้อฝันก็จะเข้ามาแทนที่ แล้วจะหวังอะไรได้จากสิ่งเหล่านั้น นอกจากความวิบัติเสียหาย ทุกคนจึงจำเป็นต้องใช้ปัญญาตลอดเวลาและตลอดชีวิต การพยายามคิดพิจารณา ใคร่ครวญตามเหตุผลและหลักวิชาอยู่เสมอ จะทำให้ฉลาด สามารถ และได้รับความสำเร็จเพิ่มพูนขึ้นเสมอ และคนเรานั้นเมื่อทำอะไรได้สำเร็จ ก็ย่อมเกิดกำลังใจที่จะทำได้ดียิ่งๆ ขึ้นไป นอกจากไม่ประมาทปัญญาตนเองแล้ว ยังประมาทปัญญาคนอื่นไม่ได้ด้วย เพราะ

การประมาทหมิ่นปัญญาคนอื่น ไม่ยอมทำตามความคิดและความรู้ของคนอื่นนี้แหละ เป็นเหตุสำคัญที่ทำให้งานต่าง ๆ ต้องหยุดชะงัก ต้องเริ่มต้นใหม่อยู่ร่ำไป และต้องล้มเหลวมากกว่ามากแล้ว ผู้มีความคิดควรจะต้องเข้าใจว่าปัญญาของผู้อื่น ที่เขาคิดมาดีแล้ว ได้ใช้มาดีแล้วในการงานนั้น ย่อมเป็นพื้นฐานอย่างดีสำหรับเรา ที่จะก่อตั้งสร้างเสริมความเจริญให้งอกงามมั่นคงต่อไป การประมาทปัญญาผู้อื่นจึงเท่ากับไม่ได้ใช้พื้นฐานที่มีอยู่แล้วให้เป็นประโยชน์ ซ้ำยังรื้อถอนออกเสียอีกด้วย ด้วยความโง่เขลาจึงจำเป็นที่จะต้องหัดนับถือปัญญาผู้อื่นกันให้เป็น เพื่อนานที่ทำได้ดำเนินต่อเนื่องกันไปได้ไม่ติดขัด ปฏิบัติง่าย และสำเร็จประโยชน์อันสมบูรณ์ตรงตามความมุ่งประสงค์ได้โดยสะดวกรวดเร็วทันเหตุการณ์

เวลา ๑๘.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คณะกรรมการจัดการแข่งขันกอล์ฟการกุศลเก็บเงินบำรุงสภากาชาดไทย พร้อมด้วยผู้ชนะเลิศการแข่งขันทุกประเภท เฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานรางวัล

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๙ และภาคต้นปีการศึกษา ๒๕๒๐ ต่อจากเมื่อวานนี้ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า สำหรับวินัยข้อที่สอง คือการรักษาความจริงใจ ความจริงใจเป็นอย่างไรเป็นเรื่องไม่ต้องอธิบายและไม่เป็นปัญหา เพราะทราบกันอยู่และมีกันอยู่ทั่วทุกคน ปัญหาอยู่ตรงที่ว่า ความจริงใจนั้น เรามีกี่กันไม่ตลอด ไม่ช้าไม่นานก็หลงลืมละทิ้งกันเสียแล้ว เป็นเหตุให้เกิดปัญหาได้มากมาย เนื่องมาจากความระแวงสงสัยเข้าใจผิดกันในวงงานทั้งปวง จึงต้องสอนกันให้ติดตามรักษาความจริงใจและให้ถือเป็นวินัยในชีวิต ความมีใจจริงที่ขาดไม่ได้ในการทำงานมีสองประการ ประการที่หนึ่งคือความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน ซึ่งมีลักษณะประกอบด้วยความซื่อตรง เมตตา ห่วงดี พร้อมเสมอที่จะร่วมมือช่วยเหลือและส่งเสริมกันทุกขณะ ทั้งในฐานะผู้มีจุดประสงค์ที่ร่วมกัน และในฐานะที่เป็นเพื่อนมนุษย์ร่วมชาติ ร่วมโลกกัน ประการที่สองได้แก่ความจริงใจต่องาน มีลักษณะเป็นการตั้งสัจยอธิษฐานหรือการตั้งใจจริงที่จะทำงานให้เต็มกำลัง กล่าวคือเมื่อได้พิจารณาด้วยปัญญาเป็นที่แน่ชัดแล้ว ว่างานที่จะทำนั้นเป็นประโยชน์จริง ก็ตั้งสัจยสัตย์ผูกพันบังคับตัวเองให้กระทำจนเต็มกำลังความรู้ความสามารถ ให้ได้ผลดีที่สุด ความจริงใจสองประการนี้ พิจารณาดูแล้ว จะเห็นว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะป้องกันกำจัดปัญหาขัดแย้งและความย่อหย่อนล่าช้าได้สิ้นเชิง ว่างานใดมีผู้ร่วมงานที่รักษาความจริงใจไว้ได้มั่นคง ก็เป็นอันเชื่อได้ว่าจะได้รับผลสำเร็จที่สมบูรณ์เต็มเปี่ยมทุกเมื่อ

เวลา ๘.๓๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในการประชุมสัมมนา เรื่อง การรวมกลุ่มของสตรีในการพัฒนา ซึ่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้วยความร่วมมือจากสภาพัฒนาการเกษตร ได้จัดให้มีขึ้น ณ ตึกคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันศุกร์ที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๑

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๕ และภาคต้นปีการศึกษา ๒๕๒๐ ต่อจากเมื่อก่อนนี้ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การไม่ประมาท ปัญญาและการรักษาความจริงใจ ถือได้ว่าเป็นวินัยสำคัญในชีวิตและในการทำงาน สำหรับวินัยข้อต่อไป คือการสลัดทิ้งความคิดจิตใจอันต่ำทราม จิตใจอันต่ำทรามนั้นคือจิตใจที่อ่อนแอ ไม่กล้าและไม่อดทน ที่จะประกอบความเพียรพยายามเพื่อความดีและความสำเร็จในทางที่ถูกต้องเป็นธรรม หากแต่เห็นแก่ความสะดวก เอาแต่ง่ายเข้าว่า โดยไม่คำนึงถึงคุณค่าความดี จิตใจเช่นนี้จึงทำให้บุคคลเป็นคนมกง่ายยอมเกลือกกลิ้งอยู่กับสิ่งเลวทรามและทุจริต ไม่ว่าจะทำสิ่งใดก็หาแต่ทางที่ง่ายที่ต่ำ เพราะเห็นไปว่าจะได้ผลโดยสะดวกรวดเร็วด้วยวิธีการอย่างนั้น ซึ่งความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ คนมกง่าย ผู้เห็นแต่กับความสะดวกนี้ ช่างทำงานไปก็ยิ่งก่อปัญหา เพราะไม่เผชิญกับงานที่ยากลำบาก ไม่เคยฝึกเผชิญกับความอดทน กับความจริง และการแก้ปัญหาในทางที่ถูกต้อง ผลที่สุดจะเอาตัวไม่รอด จะต้องจมอยู่ในตม คือความต่ำทรามนั่นเอง งานที่ตนทำก็ต้องพลอยทรุดต่ำลงไปด้วย ทุกคนจึงควรลองคิดพิจารณาดู หากผู้ใดมีความคิดจิตใจดังกล่าวยู่ จะได้ละทิ้งเสียแต่ต้นมือ

วันเสาร์ที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๑

เวลา ๑๐.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปยังโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร เพื่อทรงเปิดอนุสาวรีย์ เจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สมุหนายก แม่ทัพใหญ่ และผู้สำเร็จราชการทัพศึกในพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

เวลา ๒๐.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทอดพระเนตรการแสดงละครเรื่อง “แผ่นดินนี้ข้าหวงดังดวงใจ” ณ โรงละครแห่งชาติ

วันจันทร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะบุคคลต่างๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๕.๔๐ น. คุณหญิงอัลมา ลิงค์ พร้อมด้วยนายเซอร์เบิร์ต ลิงค์ ผู้เป็นสามี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล เนื่องในโอกาสที่มีอายุครบ ๘๐ ปี

เวลา ๑๖.๐๐ น. นางกิ่งแก้ว จารุวัตร นายกสมาคมนักเรียนเก่าราชินีในพระบรมราชินูปถัมภ์ นำ คณะกรรมการของสมาคมฯ พร้อมด้วยคณะครูและนักเรียนโรงเรียนราชินี ทั้ง ๒ โรงเรียน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๖.๑๕ น. นายอนันต์ชัย ศิริติกุล ผู้จัดการห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. อนันต์พาณิชย์ พร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายกลัองส่องทางไกล

เวลา ๑๖.๔๐ น. นาย เค มิอูรา ประธานกรรมการบริษัทโตโยต้ามอเตอร์ประเทศไทย จำกัด พร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายรถยนต์ ๑ คัน เพื่อพระราชทานแก่กองพระราชพาหนะ สำนักพระราชวัง สำหรับใช้ในราชการ ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๐๐ น. ศาสตราจารย์ นายแพทย์สวัสดิ์ แดงสว่าง ประธานกรรมการแผนกแพทยศาสตร์ มูลนิธิอานันทมหิดล พร้อมด้วยศาสตราจารย์ นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ กรรมการและเลขานุการ ฯ และศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ฯ นำ แพทย์หญิงจินตนา ศิรินาวัน และนายแพทย์ประโยชน์ พุทธิรักษ์กุล ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานทุนมูลนิธิอานันทมหิดล ให้ไปศึกษาต่อที่ต่างประเทศ และสำเร็จการศึกษา เดินทางกลับมาประเทศไทยแล้ว เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

วันอังคารที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๕ และภาคต้นปีการศึกษา ๒๕๒๐ ต่อจากวันก่อน ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า วินัยสำคัญของชีวิต ซึ่งจะช่วยให้ทุกคนสามารถทำงานให้สำเร็จ ราบรื่น และเจริญก้าวหน้าได้โดยแท้จริง ได้แก่ การไม่ประมาทปัญญา การตามรักษาความจริงใจ และการสลัดทิ้งความกิดจิตใจที่ต่ำทราม สำหรับวินัยอีกข้อหนึ่ง คือ ความสำนึกตระหนักในความสงบสำรวม ความสงบสำรวมในที่นี้ หมายถึงความเรียบร้อยเป็นปกติ ทั้งในจิตใจและการกระทำอันประกอบด้วยความไม่ตื่นเต้นหวั่นไหว ความหนักแน่นเป็นกลาง ความมีสติ และความรู้ตัว การรู้จักสำรวมระวังกายใจให้สงบเป็นปรกติ นั้น จะช่วยให้มีการขึงคิด ก่อนหน้าที่จะลงมือกระทำการทุกอย่างเมื่อยังคิดได้ ก็จะมีโอกาสอันประเสริฐ ที่จะใช้ปัญญาพิจารณาณที่ทำ โดยกระจำงัด ให้เห็นทางและวิธีการที่จะปฏิบัติได้โดยถูกต้องเที่ยงตรง พอเหมาะพอดี ให้เกิดประโยชน์อันสมบูรณ์แก่งาน ในทางตรงข้าม งานใด ๆ ก็ตามถ้าไม่ทำด้วยใจและด้วยอาการที่สงบสำรวม ความรีบร้อน พุ่งข่าน หลงผิดและอคติทุก ๆ อย่าง ก็จะเข้าปิดบังหนทางที่จะนำปัญญามาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพจนหมดสิ้น และเมื่อนำปัญญามาใช้ไม่ได้ ก็ยากที่จะทำงานให้ถูกต้องได้ ความผิดพลาดและความเสียหายนานาประการก็อยู่ในวิสัยที่จะเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ บัณฑิตทุกคนจึงควรศึกษาพิจารณาความสงบสำรวมนี้ ให้เห็นถึงประโยชน์และความสำคัญโดยถ่องแท้

เวลา ๑๕.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายพ่วง สุวรรณรัฐ ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และ พลตำรวจโท ชุมพล โลหะชาละ กรรมการบริหารมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ฯ นำ นายพรชัย เตชะพงศ์วรชัย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๕.๑๕ น. พระราชทานพระบรมราชโองาส ให้ นายพ่วง สุวรรณรัฐ ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ พร้อมด้วยกรรมการบริหาร ฯ และเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิ ฯ นำคณะกรรมการมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ฯ ประจำจังหวัดศรีสะเกษ และผู้แทนจำหน่ายรถยนต์โตโยต้าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เผ้าทุลละอองธูปพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ฯ ตั้งเป็นทุนมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ฯ ประจำจังหวัดศรีสะเกษ ในการนี้ คณะกรรมการมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ฯ ประจำจังหวัดลพบุรี และผู้มีจิตศรัทธาร่วมเข้าเผ้าทุลละอองธูปพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ฯ ด้วย

วันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๑

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙ และภาคต้นปีการศึกษา ๒๕๖๐ ต่อจากเมื่อวานนี้ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า ข้อปฏิบัติอันเป็นวินัยของบัณฑิตในการปฏิบัติตัวปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การไม่ประมาทปัญหา การตามรักษาความจริงใจ การสลัดทิ้งความคิดจิตใจที่ต่ำทราม และการสำเหนียกตระหนักในความสงบสำรวม ส่วนผลของการทำดีอบรมวินัยทั้งนี้ให้เกิดมีขึ้นในตัว จะส่งเสริมให้เกิดความสามารถพิเศษขึ้นสองประการ ประการแรก ผู้ที่ใช้อยู่ความรู้ความฉลาดเป็นหลักในการทำงาน มีความจริงใจทั้งต่องานและต่อผู้ร่วมงาน โดยปราศจากความคิดจิตใจที่มักง่ายใฝ่ต่ำ ทั้งรู้จักสำรวมกายใจให้ยังคิดด้วยปัญญาอยู่เสมอเป็นปกติ ก่อนที่จะทำการทั้งปวงนั้น จะสามารถมองเห็นประโยชน์ที่แท้อันพึงประสงค์ของงานได้อย่างกระจ่างแจ้ง ไม่สับสน สงสัย และสำคัญผิดในประโยชน์ คือไม่เห็นว่าการได้บางอย่างอื่นจะสำคัญความมุ่งหมายยิ่งไปกว่าประโยชน์โดยตรงแท้ของงานนั้น ประการต่อไป เมื่อลงมือกระทำโดยเพ่งเล็งประโยชน์เป็นสำคัญ ก็จะสามารถปฏิบัติงานทุกอย่างได้ถูกต้องตรงกับจุดมุ่งหมาย ไม่ต้องล่าช้าเสียประโยชน์ไปกับความหลงผิดและกระบวนการปฏิบัติผิดนอกระบบต่าง ๆ อันจะทำให้ต้องเปลืองเปล่า ทั้งความคิด กำลังแรง ทุนรอน และโอกาสอันมีค่า อย่างน่าเสียดาย

ก่อนประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ พระราชทานพระบรมราชโองาส ให้ นางสาวสุรีย์ ประดิษฐ์สุวรรณ บัณฑิตจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก เผ้าทุลละอองธูปพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสหายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙ และภาคต้นปีการศึกษา ๒๕๖๐ ต่อจากเมื่อวานนี้ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การทำงานในเวลามีปัญหามาก มักจะต้องใช้วิธีการนอกกรอบต่างๆ แทนการทำตรงไปตรงมา แม้กระนั้นผลที่ได้ก็ยังบกพร่องล้มเหลว สิ้นเปลืองทุนรอนและประโยชน์ไปอย่างน่าเสียดาย จึงได้นำข้อปฏิบัติอันเป็นวินัยของการทำงานมากล่าวอธิบายไว้ว่า การทำงานด้วยนิสสัยสี่ข้อ คือ ใช้ปัญญา ความฉลาดเป็นหลักปฏิบัติ รักษาความจริงใจให้หนักแน่นมั่นคง ละทิ้งความคิดจิตใจที่ต่ำทรามและสำนักตระหนักรู้ในความสงบสำรวมอยู่เสมอ จะนำไปบังเกิดผลดีแก่ผู้ปฏิบัติสองประการ คือทำให้สามารถแลเห็นประโยชน์อันเป็นวัตถุประสงค์แท้จริงของงานโดยกระจ่างชัด ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง เมื่อทำงานโดยเพ่งเล็งถึงประโยชน์เป็นสำคัญแล้ว ก็จะสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตรงตามจุดหมาย ไม่ต้องเสียเวลาเสียประโยชน์ไปกับความสับสน หลงผิด และความเปลี่ยนแปลงทั้งปวง ผลทั้งสองประการจากการปฏิบัติตามวินัย ดังกล่าวแล้ว ยังจะบันดาลผลรวบยอดให้อีกชั้นหนึ่ง คือทำให้งานทุกอย่างมีประสิทธิภาพเต็มเปี่ยม และสำเร็จผลเลิศโดยราบรื่น พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกและความเจริญรุ่งเรือง อันเป็นสิ่งปรารถนา ให้แก่บุคคลและชาติบ้านเมืองโดยส่วนรวมสมบูรณ์บริบูรณ์ทุกประการ

วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๒๑ ทรงประเคนภัตตาหารถวายพระสงฆ์ ในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ทรงพระราชอุทิศถวาย สมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ณ ศาลาเริง พระราชวังไกลกังวล

9 June 1978. His Majesty, presenting food during the Religious Rites in commemoration of the demise of His Majesty King Prajadhipok, His Majesty King Ananda Mahidol and His Royal Highness Prince Mahidol of Songkhla at Klai Kangwol Palace.



วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๒๑ ทรงเบิกพระเนตรพระพุทธรูปไสยา ณ วัดวาริบรรพต ตำบลบางบอน อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง
11 June 1978. His Royal Highness Crown Prince Vajiralongkorn dedicating the Buddha's image at Wat Varibanbot, Muang District, Rayong Province.

วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๒๑ ทรงเยี่ยมราษฎร ในการเสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดระนอง

11 June 1978. His Royal Highness Crown Prince Vajiralongkorn visiting with the people of Ranong Province.



วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๒๑ พระราชทานน้ำพระพรหมนัต ทรง
รับช้างพลายสีประหลาด ณ อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
13 June 1978. His Majesty pouring lustral water on an
auspiciously coloured elephant presented by the people of
Tha Yang District, Phetchaburi Province.



วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๒๑ ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรในการ
เสด็จพระราชดำเนิน ไปทรงรับช้างพลายสีประหลาด และทรง
เยี่ยมราษฎร ณ อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
13 June 1978. Their Majesties and Her Royal Highness
Princess Maha Chakri Sirindhorn conversing with the people of
Tha Yang District, Phetchaburi Province.

วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๒๑ ทอดพระเนตรการเลี้ยงไหม ณ โครงการ
การหม่อนไหมสมเด็จพระนางเจ้าฯ ตำบลหนองเต็ง อำเภอหัวหิน จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์
14 June 1978. Observing the feeding of silk-worms at Her
Majesty the Queen's Sericulture Project, Hua Hin District,
Prachuap Khiri Khan Province.



วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ วพณา นายชาร์ล เอส. ไวท์เฮาส์ เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาและภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลาในโอกาสที่จะพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

17 June 1978. Their Majesties granting an audience to His Excellency Mr. Charles S. Whitehouse, Ambassador of the United States of America, and his wife on the conclusion of his tour of duty, at Chitralada Villa.



วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอาเซียน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ในโอกาสที่เดินทางมาประเทศไทย เพื่อประชุมระดับรัฐมนตรีประจำปีอาเซียน ครั้งที่ ๑๑

16 June 1978. Photographed during an audience for the Ministers of Foreign Affairs who attended the Eleventh ASEAN Ministerial Meeting in Bangkok, at Chitralada Villa.

วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ วพณา นายซุนาโอะ โซโนดะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

19 June 1978. His Majesty granting an audience to His Excellency Mr. Sunao Sonoda, the Japanese Minister of Foreign Affairs, on the occasion of his visit to Thailand, at Chitralada Villa.





วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะกรรมการสมาคมนักเรียนเก่าราชินี ในพระบรมราชูปถัมภ์ พร้อมด้วยคณะครูและนักเรียนโรงเรียนราชินี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
26 June 1978. His Majesty granting an audience to alumnae and students of Rajini School under Royal Patronage who presented Him with a sum of money for charitable purposes, at Chitralada Villa.

วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๒๑ คณะกรรมการมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ฯ ประจำจังหวัดศรีสะเกษ และผู้แทนจำหน่ายรถยนต์ โตโยต้า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุน มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
27 June 1978. His Majesty granting an audience to Committee members of the Rajaprachanukroh Foundation of Si Sa Ket Province and representatives of Toyota Automobile Dealers in the Northeastern Provinces who presented Him with a sum of money to be donated to the Rajaprachanukroh Foundation under Royal Patronage, at Chitralada Villa.



กรกฎาคม

วันเสาร์ที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๔.๕๘ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธีทวนคำปฏิญาณและสวนสนามของลูกเสือ ในโอกาสคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ ณ สนามศุภชลาศัย สนามกีฬาแห่งชาติ

เวลา ๘.๕๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปเป็นองค์ประธานเปิดงานซึ่งจัดขึ้นเพื่อหารายได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนสร้างอุโบสถ วัดพุทธประทีป กรุงเทพมหานคร ประเทศอังกฤษ ณ แดนเนรมิต กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๐.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงร่วมงานฉลองพระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ ฉบับประชาชนิยม ซึ่งสมาคมพระคริสตธรรมแห่งประเทศไทย จัดให้มีงานฉลองขึ้น ณ หอธรรมโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ถนนประมวถ

วันอาทิตย์ที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๖.๒๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรการแสดงละคร ซึ่งหม่อมเจ้าดวงจิตร จิตรพงศ์ ทรงจัดให้มีขึ้น ณ บ้านปลายเนิน คลองเตย

ในโอกาสนี้ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ผู้มีจิตศรัทธาเฝ้าทูลละอองพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ด้วย

เวลา ๑๔.๒๕ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปเป็นองค์ประธานเปิดงาน “รวมใจให้สวนจตุจักร” และพระราชทานถ้วยรางวัลสำหรับการแข่งขันเดินทวนวิ่งทวน ให้แก่ผู้ที่สามารถหาทุนได้มากที่สุด ซึ่งสมาคมนักเรียนเก่าสหรัฐอเมริกา ชมรมนักเรียนเก่าฟูลไบรท์ สมาคมนักเรียนเก่าอเมริกันฟีลด์เซอร์วิส สมาคมนักวิ่งเพื่อสุขภาพแห่งประเทศไทย มูลนิธิการศึกษามิตรภาพ สโมสรสตรีอเมริกัน และหอการค้าอเมริกัน ด้วยความร่วมมือของกรุงเทพมหานคร ร่วมกันจัดให้มีขึ้น เพื่อหารายได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนสร้างสวนจตุจักร ณ สนามกีฬาแห่งชาติ

วันจันทร์ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๗.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ สมเด็จพระพุฒาจารย์ (วน วิจิธญาณมหาเถร) เจ้าอาวาสวัดอรุณราชวราราม และกรรมการเถรสมาคม ณ เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๐๕.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเหรียญกาชาดสมนาคุณ ชั้นที่ ๑ แก่ผู้ทำประโยชน์ให้สภากาชาดไทย ณ ดึกศักรินทร์ภักดี สภากาชาดไทย

วันอังคารที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๗.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต มายังพระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลพระราชอุทิศถวายพระสยามเทวาธิราช และสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช กับทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงบำเพ็ญพระกุศล เนื่องในโอกาสคล้ายวันประสูติ

วันพุธที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๒๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๑๕ น. ฯพณฯ นายอุปดิศร์ ปาจรียางกูร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นำ ฯพณฯ ศาสตราจารย์ มุฮัมหมัด ชัมซุล ฮอก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศบังกลาเทศ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยในฐานะผู้แทนพิเศษของประธานาธิบดีบังกลาเทศ

ในโอกาสนี้ เอกอัครราชทูตบังกลาเทศประจำประเทศไทย ร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทด้วย

เวลา ๑๗.๒๐ น. นายอนุชากร อมาตยกุล เจ้าของและผู้จัดการบริษัท เอ.ดี.เอ อินเตอร์เนชั่นแนล พร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายวิทยุสื่อสารพร้อมอุปกรณ์และอะไหล่ รวม ๒ ชุด

เวลา ๑๗.๔๐ น. นายเกษียร จันทรกูร นำ นางสมนิตย์ จันทรกูร ประธานคณะกรรมการจัดงาน พัทลุงสามัคคี ครั้งที่ ๑๕ ปี ๒๕๒๐ และคณะกรรมการจัดงาน ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๗.๕๐ น. พันเอก ธำรงรัตน์ แก้วกาญจน์ หัวหน้ากองออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า นำ นางสาววลัย ไทยานนท์ และนางอัญชลี บุญประกอบ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อตั้งเป็นทุน “เกษม – อัญชลี ไทยานนท์” ในมูลนิธิอานันทมหิดล และเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๘.๑๐ น. นายปีเตอร์ เดกเกอร์ กรรมการผู้จัดการบริษัท เอ็ม. เอช.อี. (ประเทศไทย) จำกัด พร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเครื่องรับ – ส่งวิทยุ ต่อจากนั้น

เวลา ๑๘.๓๐ น. พระภิกษุเล็ก ญาณุตโร พร้อมด้วยคณะ เฝ้าถวายเงิน และต้นเทียนพรรษา

เวลา ๑๖.๑๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชวังไกลกังวล นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี ผู้แทนสมาคม สโมสรมูลนิธิ และข้าราชการ ตลอดจนคณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าถวายพระพร เนื่องในโอกาสคล้ายวันประสูติ วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๑

วันพฤหัสบดีที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายแพทย์บุญสม มาร์ติน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นำ ผู้บังคับบัญชา ลูกเสือ และผู้ฝึกอบรมลูกเสือ ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดี ประจำปี ๒๕๒๐ ในการนี้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของสภาลูกเสือแห่งชาติ ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด และเจ้าหน้าที่ลูกเสือชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัด ที่มาร่วมประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔ ประจำปี ๒๕๒๑ ร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ด้วย

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำรัส ความว่า ทุกวันนี้อาจกล่าวได้ว่า ผู้ใหญ่เรามากพอกันละทั้งวิธีการเก่า ๆ ในการอบรมฝึกฝนคุณธรรม และความสุขาเปรียบร้อยในกายวาจาใจของเยาวชน โดยมีได้หาวิธีการที่เหมาะสมมาทดแทนให้เพียงพอ ทั้งนี้เห็นจะเป็นเพราะโดยมากเราไม่ค่อยจะคิดถึงเรื่องนี้นัก ด้วยเหตุที่มันสนใจและตื่นเต้นกับวิชาการอย่างใหม่กันหมด ประการหนึ่ง และด้วยเหตุผลเสียหยาบมิได้เกิดขึ้นฉับพลันทันที หากแต่ค่อย ๆ เกิดขึ้นทีละเล็กทีละน้อย อีกประการหนึ่ง จึงปล่อยกันมาเรื่อย ๆ จนบัดนี้ผลเสียหยาบที่เกิดขึ้นนี้ได้กลายเป็นปัญหาที่เกือบจะแก้กันไม่ตก ตามที่ท่านเห็นกับตาและทราบแก่ใจอยู่แล้ว ไม่จำเป็นจะต้องพูดให้ยาวความไป ความจริง เยาวชนที่มีจิตใจดีอยู่แล้ว และปรารถนาจะทำตัวให้ดีให้เป็นประโยชน์นั้น มีอยู่เป็นอันมาก แต่การทำความดีโดยลำพังตนเองเป็นของยาก จำเป็นต้องอาศัยหลักเกณฑ์และแบบฉบับที่ดีอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นที่ยึดเหนี่ยว จึงจะกระทำได้โดยถูกต้องเหมาะสมและไม่เปลืองเวลา พุดง่าย ๆ ก็คือ ต้องอาศัยผู้ใหญ่เป็นที่พึ่งหรือเป็นผู้นำนั่นเอง ผู้ใหญ่จึงต้องถือเป็นหน้าที่และความจำเป็นที่จะต้องช่วยเหลือเขา เพราะเหตุอย่าง

หนึ่ง ที่เราได้รับเอากิจกรรมอย่างใหม่ ที่มีประสิทธิภาพสูงในการจัดเกลาและปลูกฝังความคิดความสามารถในเยาวชน เข้ามา คือกิจการลูกเสือ ซึ่งก็เคราะห์ดีที่ออกอย่าง ที่เริ่มขึ้นทันที่ และยังคงทนมาได้นานจนถึงบัดนี้ มิได้ถูกล้มเลิก จึงได้อาศัยเป็นปัจจัยฝึกหัดความคิดให้แก่คนของเราได้ส่วนหนึ่ง ซึ่งนับว่าเป็นส่วนใหญ่ พอที่จะช่วยมิให้เราหมดหวังเสียทีเดียว ผู้ได้ชื่อว่ามีศรัทธาในกิจการลูกเสือ และได้ช่วยอุปถัมภ์ค้ำจุนอย่างจริงจังมาจนเห็นผลอันน่าชื่นชม ควรนึกถึงเด็ก ๆ กันให้มาก และควรร่วมแรงร่วมใจกันต่อไป ทั้งฝ่ายราชการและมิใช่ราชการ ในอันที่จะส่งเสริมดำเนินงานลูกเสือต่อไป ด้วยศรัทธา ปัญญา ความเมตตากรุณา ให้เต็มกำลังความสามารถ เพื่อให้กิจการอันทรงคุณค่านี้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น และให้เจริญงอกงามและยั่งยืนมั่นคงอยู่ในบ้านเมืองตลอดไป เพื่อประโยชน์อันยิ่งใหญ่ของเยาวชนและของชาติไทย

หลังจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

เวลา ๑๖.๒๐ น. ทรงเยี่ยมเยียนพรรษา ที่จะทรงอุทิศพระราชทานไปจุดบูชาพระรัตนตรัย ยังพระอารามหลวงต่างๆ เสร็จแล้ว

เวลา ๑๖.๓๐ น. พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นาคหลวง ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมอุปสมบท เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อกราบถวายบังคมลา

เวลา ๑๗.๒๐ น. ทรงประกอบพิธีประดับยศและพระราชทานสัญญาบัตรยศ แก่นายทหารชั้นนายพล

เวลา ๐๗.๔๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปตำบลแซอ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดปราจีนบุรี ในภารกิจทางโรงเรียนเสนาธิการทหารบก

เวลา ๑๑.๓๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในการเปิดนิทรรศการภาพจดหมายเหตุ ซึ่งกรมศิลปากร จัดให้มีขึ้น ณ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ทำวาศกรี

วันศุกร์ที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดอาคารเรียนฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษก โรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชานุเคราะห์ ณ โรงเรียนราชประชาสมาสัย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ในโอกาสนี้ เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมลูกเสือชาวบ้านอำเภอพระประแดง ซึ่งคอยเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท อยู่ ณ บริเวณโรงเรียน ฯ ด้วย

วันเสาร์ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๔๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเททองหล่อพระประธานวัดสำโรงเหนือ ตำบลสำโรงใต้ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง นายกริช เกตุแก้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ พันเอกพระเจ้า
วรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเฉลิมพลทิฆัมพร ประธานกรรมการ และคณะกรรมการเฝ้าทูลละอองพระบาท
รับเสด็จพระราชดำเนิน จากนั้น เสด็จเข้าสู่พลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย
และทรงศีล แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังมณฑลพิธี ทรงประกอบพิธีเททองหล่อพระประธานวัดสำโรง
เหนือ เสร็จพิธีแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับเข้าสู่พลับพลาพิธี ทรงพระเคนจุดบั้งจัญไทยธรรม พระ
สงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก จบแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาทูลเกล้าทูลกระ
หม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสร้างพระประธาน เฝ้าทูลละอองพระบาทรับพระราชทานของที่ระลึก
แล้วทรงลงพระนามาภิไธยในแผ่นทอง จากนั้น ทรงพระราชปฏิสันถารกับคณะกรรมการจัดงานฯ สมควร
แก่เวลาแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันอาทิตย์ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย
พระราชทานพระราชวโรกาสให้ มุลินธิภูมิพลโลกฯ จัดแสดงนิทรรศการและผลงานตามโครงการปวีรบรรต
อักษรขอม และอักษรโบราณท้องถิ่นฯ ถวายทอดพระเนตร ในโอกาสนี้ ทางมุลินธิฯ ทูลเกล้าทูลกระ
หม่อมถวายคำขวัญที่ปวีรบรรตจากอักษรขอมและอักษรโบราณท้องถิ่นเป็นอักษรไทย ในส่วนที่ไม่มีฉบับเป็น
อักษรไทย เพื่อพระราชทานแก่หอสมุดแห่งชาติ และหอสมุดกลางฯ ทางพระพุทธศาสนาระหว่างชาติ
เพื่อประโยชน์ในการศึกษา และค้นคว้าของนักศึกษาทั่วโลก

วันจันทร์ที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรง
ประกอบพิธีเททองหล่อพระบรมรูปสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก เพื่อเชิญไปประดิษฐานที่เขาสะแกกรัง
จังหวัดอุทัยธานี ณ โรงหล่อของกรมศิลปากร

ในวันเดียวกันนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระ
ราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๔๐ น. นายเกษม เอี่ยมสุรีย์ กรรมการผู้จัดการบริษัทแบล็กแอนด์ไวท์ จำกัด พร้อม
ด้วยนายสงวน ชาดสุทธิกุล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย กล้องถ่ายรูป ต่อ
จากนั้น

เวลา ๑๖.๔๕ น. นายประภาศน์ อวยชัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นำบัณฑิตอาสาสมัคร
เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ก่อนที่จะออกไปฝึกงานและปฏิบัติงานภาคสนามในเขตชนบทของจังหวัดต่าง ๆ
รวม ๑๐ จังหวัด ในโอกาสนี้ คณะกรรมการประจำสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองธุลี
พระบาทด้วย

เวลา ๑๘.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินพร้อม
ด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดาร
โหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรการแสดงรอบพิเศษ ของคณะนาฏศิลป์ ของอินเดีย ณ
โรงละครแห่งชาติ

วันอังคารที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๒๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะบุคคลต่างๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๕.๔๐ น. ฯพณฯ นายอุปดิศร์ ปาจรียางกูร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นำ นายโนบุซูกะ กิชิ อดีตนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

ในโอกาสนี้ เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทด้วย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๖.๒๕ น. พลโท พระยาศัลวิธานนิเทศ นำ คณะกรรมการบริหารโครงการสาธารณูปโภคไทย สำหรับเขาวชน ที่ดำเนินการตามพระราชดำริ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

วันพุธที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลอุปสมบทนาคหลวง ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ นิสิตที่สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๐ ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า ผู้เรียนสำเร็จปริญญาแล้ว คนทั่วไปจะยกย่องนับถือว่ามีสติปัญญา ซึ่งหมายความว่า เป็นผู้มีความรู้สูง อันคำที่พูดกันว่า “สติปัญญา” นี้ ถ้าพิจารณาให้ละเอียดลงไป ก็จะมีสองส่วน คือ “สติ” ส่วนหนึ่ง “ปัญญา” อีกส่วนหนึ่ง แต่ละส่วนยังมีความหมายต่างกันไปอีก แล้วแต่จะใช้ในที่ใด กับคำใด เช่นพูดว่า สติปัญฐาน สติสัมปชัญญะ สติวินัย สติสมประดี สันสติ หมดสติ ไม่ได้สติ ตามคำแรก ใช้ในภาษาศาสนา “สติ” ในคำว่า “สติปัญฐาน” หมายความว่าความระลึกได้ในสภาพของตนเอง “สติ” ในคำว่า “สติสัมปชัญญะ” หมายความว่าความระลึกได้ในทางรู้ตัว เพราะใช้ควบกับ “สัมปชัญญะ” ซึ่งแปลว่า ความรู้ตัวในทุกอิริยาบถทุกขณะ “สติ” ในคำว่า “สติวินัย” หมายความว่าความรู้จักผิดชอบชั่วดี อีกคำข้างหลังใช้ในภาษาพุทธธรรมดา “สติ” ในคำ “สติสมประดี” เป็นคำซ้อนกัน คือคำ “สติ” เป็นไทยมคธ “สมประดี” เป็นไทยสันสกฤต แปลว่าความรู้สึกตัว ในความหมายว่ารู้สึกตัวเพราะมิได้สลบไสลไปด้วยกันทั้งคู่ “สติ” ในคำว่า “สันสติ” ก็มีความหมายว่าความรู้สึกตัวเพราะมิได้สลบไสลเหมือนกัน พอถึง “เสียสติ” คำว่า “สติ” กลายเป็นความรู้ตัวเพราะมิได้พินเพื่อนในความคิดอ่านหรือเป็นบ้าเป็นหลังไปเสียแล้ว ยิ่งพูดว่า “ไม่ได้สติ” ในจำนวนปัจจุบันที่ใช้เป็นคำคะนองด้วย คำว่า “สติ” ก็ยังมีความ

หมายแปลกไปค่อนข้างกว้างขวาง ซึ่งคิดว่าทุกคนพอจะนึกออกเองได้ สรุปแล้ว “สติ” นี่เป็นสิ่งที่ดี
ทั้งนั้น ไม่ว่าจะใช้ในความหมายอย่างไร และถ้าขาดสติไป ก็จะยุ่งกันยกใหญ่ทีเดียว จึงอยากจะแนะนำ
ผู้ที่ตั้งใจไว้ดี ที่จะทำตัวทำงานให้เกิดประโยชน์ ทั้งแก่ตัวทั้งแก่ส่วนรวม ว่า เมื่อคนทั้งหลายเขายกย่อง
ให้เป็นผู้มีสติแล้ว ก็ขอให้สติให้ครบทุกลักษณะตามที่ได้ยกตัวอย่างให้เห็น เพื่อสามารถสร้างสรรค์
ประโยชน์อันพึงประสงค์ ให้สำเร็จได้โดยสมบูรณ์บริบูรณ์

เวลา ๑๐.๔๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า
โปรดกระหม่อมให้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา ทรงบำเพ็ญพระกุศล เนื่อง
ในวันคล้ายวันประสูติ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ต่อจากนั้น เสด็จไปทรงปล่อยนก ปล่อย
ปลา ปล่อยโค ที่ท่าवासกรี แล้วเสด็จไปถวายสักการะพระสยามเทวาธิราช ยังพระที่นั่งไพศาลทักษิณ
พระบรมมหาราชวัง

ในตอนบ่าย ประทานพระวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าถวายพระพร ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน
พระราชวังดุสิต

วันศุกร์ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อม
ด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต
ไปในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตที่สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา
๒๕๒๐ ต่อจากเมื่อวานนี้ ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า “ปัญญา” แปล
ตามพจนานุกรมว่าความรู้ทั่ว ตามอรรถาธิบายความได้หลายอย่าง อย่างหนึ่ง ก็คือความรู้ทุกอย่าง ทั้งที่
เล่าเรียนจดจำมา ที่พิจารณาใคร่ครวญคิดเห็นขึ้นมา และที่ได้ฝึกฝนอบรมให้คล่องแคล่วชำนาญขึ้นมา
ในตัวเอง อีกอย่างหนึ่ง เมื่อมีความรู้ความเจตนาชำนาญในวิชาต่างๆ ดังว่า จะยังผลให้เกิดเป็นความ
เฉลียวฉลาดขึ้นในตัวบุคคล แต่ประการสำคัญ ก็คือความรู้ที่ผนวกกับความเฉลียวฉลาดนั้น จะรวมกัน
เป็นความสามารถพิเศษขึ้น คือความรู้จริง รู้แจ้งชัด รู้ตลอดในสิ่งที่ได้มีโอกาสศึกษา ซึ่งจะให้ผลต่อไป
เป็นความรู้เท่ากัน เป็นต้นว่ารู้เท่าทันความคิด จริต ทฤษฎี และเจตนาของคนทั้งปวงที่สมาคมด้วย
รู้เท่าทันเหตุการณ์ สภาพการณ์ทั้งหลายที่ผ่านพบ เมื่อรู้เท่าทันแล้วก็จะรู้จะเห็นแนวทางและวิธีการ
ที่จะหลีกเลี่ยงให้พ้นอุปสรรค ปัญหา และความเสื่อม ความล้มเหลวทั้งปวงได้ แล้วดำเนินไปตามทางที่
ถูกต้องเหมาะสม จนบรรลุความสำเร็จและความเจริญวัฒนาที่มุ่งหมายไว้ จึงใคร่ขอให้บัณฑิตแต่ละคน
ได้ศึกษา คือสำเนียงกระหนกใน “ปัญญา” ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปจนตลอดชีวิต เพื่อประโยชน์ของ
ตนของส่วนรวมตามที่ปรารถนา

เวลา ๐๕.๕๕ น. หลังจากเสร็จพระราชภารกิจตามหลักสูตรของโรงเรียนเสนาธิการทหารบก ใน
ภาคเช้า สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง
จากโรงงานประกอบรถยนต์ บางชัน ไปทรงเยี่ยมและทอดพระเนตรกิจการของบริษัทสยามอินซูเลเตอร์
จำกัด

วันเสาร์ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตที่สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๐ ต่อจากเมื่อวานนี้ ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า นอกจากสติปัญญาแล้วทุกคนสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีสัจจจริยฐาน หรือมีใจจริงอย่างหนักแน่นต่อภาระหน้าที่และกิจทั้งปวงของตนที่มีอยู่ วิธีตั้งความจริงใจที่ถูกต้องนั้น ก็ต้องใช้สติปัญญาพิจารณาให้เห็นว่าสิ่งนั้น ๆ เป็นประโยชน์และเป็นธรรมแท้จริงโดยแน่ชัดก่อน จึงตั้งสัจจะที่จะปฏิบัติโดยเต็มกำลัง ถ้ามิได้พิจารณาจนเห็นประโยชน์เห็นความถูกต้องเป็นธรรมแน่ชัดก่อนแล้ว ก็ไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะปลงใจตั้งสัจจะอย่างใดลงไปในเรื่องใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะอาจเกิดโทษทุกข์และความเสียหายอันประมาณมิได้ขึ้นในภายหลัง จึงใคร่ขอให้บัณฑิตแต่ละคนมีทั้งสติ ทั้งปัญญา ทั้งความตั้งใจจริงโดยพร้อมมูลเพื่อจักได้สามารถนำพาตัวเอง ตลอดจนถึงประเทศชาติ ก้าวหน้าไปสู่ความสุขสมบูรณ์ และความปลอดภัยมั่นคงได้สำเร็จตามที่ไทยทุกคนที่เป็นไทปรารถนาอยู่

เวลา ๑๘.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายอุปดิษฐ์ ปาจริยางกูร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นำ ฯพณฯ นายเอียง สารี รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายกิจการต่างประเทศของกัมพูชาประชาธิปไตยและคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

เวลา ๑๔.๐๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเข็มที่ระลึกแก่ผู้บริจาคโลหิตประจำปี ๒๕๑๕ และ ๒๕๒๐ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราชดำรัสความว่า การที่กิจการของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ได้เจริญก้าวหน้ามาเป็นลำดับ และได้ขยายออกไปอย่างกว้างขวาง โดยมีผู้ให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ และมีผู้บริจาคโลหิตเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากทุกปี นั้น เป็นที่น่าชื่นชมและน่ายินดีอย่างยิ่ง เพราะแสดงให้เห็นว่าบ้านเมืองไทยเรานี้ มีผู้ที่มั่งใจเต็มเปี่ยมไปด้วยความเมตตากรุณา ยินดีในการเสียสละเพื่อสงเคราะห์ผู้อื่นอยู่มาก เมื่อมีการริเริ่มกิจการที่ประกอบด้วยบุญด้วยกุศล มีคุณประโยชน์และด้วยเจตนาอันบริสุทธิ์ ก็เกิดศรัทธา พร้อมแรงพร้อมใจกันสนับสนุนกิจการให้ยิ่งขึ้นมั่นคง และส่งเสริมให้เจริญก้าวหน้าเป็นประโยชน์กว้างขวางยิ่งขึ้น จึงกล่าวได้ว่า เมตตาธรรมและความเสียสละอันเป็นบุญเป็นกุศลเช่นนี้ยังมีอยู่ในคนไทยตราบดี ก็เป็นที่หวังได้ว่าประเทศชาติของเราจะมีความเจริญผาสุกอยู่ได้ตลอดไป

อนึ่ง ในคำวันเดียวกันนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงร่วมงาน “ราตรีทันตแพทย์” ซึ่งทันตแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดให้มีขึ้น เพื่อหารายได้จากการจัดงาน ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย สำหรับใช้ในกิจการของหน่วยทันตกรรมพระราชทาน ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันจันทร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาส ให้ นายพิชัย รัตตกุล ประธานกรรมการบริษัทเอกชนเครื่องเขียน จำกัด นำ เกานต์ อันตอน โวล์ฟกัง กราฟ ฟอน ฟาเบอร์ – คาสเทลล์ ประธานกรรมการ บริษัท เอ.ดับบลิว ฟาเบอร์ – คาสเทลล์ จำกัด พร้อมด้วยคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล กับทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายอุปกรณ์การเขียนและผลิตภัณฑ์ ยารักษาโรค เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย สำหรับพระราชทานแก่ ทหาร ตำรวจ และราษฎรในท้องถิ่นทุรกันดาร เนื่องในโอกาสเป็นวันเปิดโรงงานผลิตเครื่องเขียนของบริษัท ฯ

เวลา ๑๗.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ พระยาอรรถการีย์ นิพนธ์ (สิทธิ จุณณานนท์) ป.จ., ม.ป.ช. ม.ว.ม. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส และเมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน แล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๘.๓๕ น. นายอรุณ ภาณุพงศ์ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ นำนายโกศล สินชวนนท์ ผู้ได้รับแต่งตั้งให้เป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีความเต็ม ประจําสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลาไปรับตำแหน่งหน้าที่

เวลา ๑๘.๔๐ น. นำนายสละ ศิวรักษ์ ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีความเต็ม ประจําประเทศสเปน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลาไปรับตำแหน่งหน้าที่

วันอังคารที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๔.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธียกข่อยฟ้าอุโบสถ ทรงตัดลูกนิมิต และทรงบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ณ วัดไถ่จัน อำเภอกำแพง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ก่อนเสด็จพระราชดำเนินถึงวัดไถ่จัน ตำบลท่าหลวง อำเภอกำแพง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เสด็จเข้าพลับพลาพิธี ประทับทรงศีล จบแล้ว นายวิเชียร เวชสวรรค์ ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กราบบังคมทูล ถวายรายงานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของวัดไถ่จัน และการก่อสร้างอุโบสถเสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังแท่นที่ประดิษฐานข่อยฟ้าเพื่อทรงประกอบพิธียกข่อยฟ้าอุโบสถ ต่อจากนั้น เสด็จขึ้นอุโบสถ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตัดลูกนิมิต ทรงบรรจุพระบรมสารีริกธาตุในกรณีนี้ แล้วเสด็จขึ้นบนเกย เพื่อบรรจุรัตนที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุลงบนพระเศียรพระประธาน จากนั้น ทรงลงพระปรมาภิไธย และพระนามาภิไธยในแผ่นศิลา ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงถวายบังจักษ์แก่เจ้าอาวาส เพื่อสมทบทุนในการก่อสร้างอุโบสถ เสร็จแล้ว เสด็จลง ณ บริเวณหน้าอุโบสถ ทรงปลูกต้นพิศุขไว้เป็นที่ระลึก ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินกลับเข้าพลับพลาพิธี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม ต่อจากนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดกราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธาทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทาน

ของที่ระลึก เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ณ บริเวณโรงเรียนวัดไก่อ้น (ชลประทานอุปถัมภ์) และโรงเรียนท่าหลวงวิทยานุกูล ในการนี้ ทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรเหล่านั้น ท่ามกลางสายฝน สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา ๑๕.๕๐ น.

วันพุธที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในวันอาสาฬหบูชา และเทศกาลเข้าพรรษา ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

เวลา ๑๖.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออกแทนพระองค์ ณ ห้องพระ พระที่นั่งอัมพรสถาน เพื่อทรงจุดเทียนพรรษากับถวายพุ่มบูชาพระพุทธรูปสี่ และพระพุทธรูปยรัตน เนื่องในวันอาสาฬหบูชา และเทศกาลเข้าพรรษา

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในการเปลี่ยนเครื่องทรงพระพุทธรูปหามณเฑียรณีรัตนปฏิมากร สำหรับฤดูฝน ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล เนื่องในวันอาสาฬหบูชาและเทศกาลเข้าพรรษา ณ วัดบวรนิเวศวิหาร

เวลา ๑๖.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล เสด็จไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล เนื่องในวันอาสาฬหบูชาและเทศกาลเข้าพรรษา ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ฯพณฯ หม่อมเจ้าวงศานุวัตร เทวกุล องคมนตรี เสด็จไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล เนื่องในวันอาสาฬหบูชาและเทศกาลเข้าพรรษา ณ วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม

วันศุกร์ที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดอาคารเรียน โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ แล้ว เสด็จเข้าพลับพลาพิธี ทรงศีลจบแล้ว ฯพณฯ นายแพทย์ บุญสม มาร์ติน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียนฯ ต่อจากนั้นทรง

พระราชดำเนิน ไปยังอาคารเรียนหลังใหม่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงกดปุ่มเปิดแพรคลุมป้าย อาคารเรียน บงกชมาศ แล้วเสด็จขึ้นอาคารเรียน เพื่อทอดพระเนตรกิจกรรมของนักเรียนปัจจุบัน ใน โอกาสนี้ คุณหญิงบุญเจือ ไชยภักดิ์ สมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคมผู้ปกครองและครูราชวินิตบางแก้ว กราบบังคมทูลเบิกคณะกรรมการสมาคม ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินลง จากอาคารเรียน ทรงปลูกต้นก้นกระไว้เป็นที่ระลึก จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินกลับเข้าพลับพลาพิธี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม เสร็จแล้ว คุณหญิง บุญเลื่อน เกรือตราชู อริบดีกรมสามัญศึกษา กราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธาที่ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราช กุศลช่วยเหลือโรงเรียน ฯ และผู้โดยเสด็จพระราชกุศลตั้งมูลนิธิสงเคราะห์นักเรียนที่ขาดแคลน เข้าเฝ้า ทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานของที่ระลึกและโล่เกียรตินิยม ตามลำดับ เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์ พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา ๑๖.๕๕ น.

วันเสาร์ที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๑๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดย รถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเข็มที่ระลึกแก่ผู้บริจาคโลหิต ประจำปี ๒๕๑๙ และ ๒๕๒๐ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ หม่อมหลวงจิรายุ นพวงศ์ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ ไปมอบเหรียญกาชาดสมนาคุณชั้นที่ ๒ แก่ผู้ทำประโยชน์ให้สภากาชาดไทย ณ ตึก ศักรินทร์ภักดี สภากาชาดไทย

วันอาทิตย์ที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังวัดศีลขันธาราม อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง เพื่อทรงเททองหล่อพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระรูปสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ตลอดจนพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านจังหวัดอ่างทอง และ ทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดอ่างทอง

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงวัดศีลขันธาราม ตำบลอ่างแก้ว อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทองแล้ว เสด็จเข้าพลับพลาพิธี ทรงศีล จบแล้ว นายเสถียร จันทิมาธร ผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง กราบบังคม ทูลถวายรายงานการก่อสร้างพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระรูปสมเด็จพระ มหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังมณฑลพิธีหน้าโรงเรียน วัดศีลขันธาราม (วิทยาคม) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประกอบพิธีเททองหล่อพระบรมรูปพระ บาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระรูปสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส ตาม ลำดับ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับเข้าพลับพลาพิธี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประ เเคนจตุปัจจัยไทยธรรม จากนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดกราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธาทูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานของที่ระลึก เสร็จแล้ว

เสด็จพระราชดำเนินไปยังพลับพลาพิธีลูกเสือชาวบ้าน ผู้ว่าราชการจังหวัดกราบบังคมทูลถวายรายงานกิจการลูกเสือชาวบ้าน จบแล้ว พระราชทานธงประจำรุ่นแก่ลูกเสือชาวบ้านจำนวน ๑๕ รุ่น ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า พิธีมอบธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านทุกครั้ง เป็นโอกาสที่ลูกเสือทั้งหลาย จะได้ยืนยันความตั้งใจในอันที่จะรักษาคำสัตย์ปฏิญาณ และปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประเทศเพราะหากขาดความสามัคคีเสียแล้ว ประเทศชาติก็จะอยู่ไม่ได้ ตลอดจนประชาชนก็จะไม่มีความสุข สำหรับคำว่า ลูกเสือชาวบ้านนั้น แบ่งได้เป็นสองคำ คือ ลูกเสือ และชาวบ้าน คำว่า ลูกเสือ หมายความว่า กิจการที่มีอุดมคติ มีความคิดที่จะสร้างความคิดเพื่อรักษาความมั่นคงของสังคม ส่วนคำว่าชาวบ้าน ก็คือประชาชนทั่วไป หรือพวกเราทุกคน ซึ่งเคยมีส่วนช่วยรักษาความเป็นไทยมาโดยตลอดเป็นเวลาหลายศตวรรษแล้ว ทำให้มีประเทศอยู่อย่างสันติมาจนตราบนานเท่านาน เพราะฉะนั้น ลูกเสือชาวบ้านซึ่งประกอบด้วยชาวบ้านหรืออีกนัยหนึ่งประชาชน จึงสามารถช่วยขัดเกลาความเค็ดร้อน อันเป็นประโยชน์แก่ทุกคน รวมทั้งผู้ที่ไม่ได้เป็นลูกเสือชาวบ้านด้วย และเนื่องจากกิจการนี้ได้พิสูจน์ตัวเองแล้วว่า เป็นกิจการที่ดี ทุกคนจึงให้ความสนับสนุนและชื่นชม ดังจะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของกิจการได้มาจากการบริจาคโดยเต็มใจทั้งสิ้น และทำให้กิจการขยายตัวออกไปได้อย่างกว้างขวาง ทุกคนจึงควรสำนึกถึงประโยชน์ของกิจการลูกเสือชาวบ้านให้จงดี และทำแต่สิ่งที่สร้างสรรค์ความเจริญแก่ส่วนรวม จบแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล สมทบทุนกิจการลูกเสือชาวบ้าน ต่อจากนั้น ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมลูกเสือชาวบ้านและราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณนั้น ทรงพระราชปฏิสันถารกับราษฎรเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา ๒๐.๐๕ น.

เวลา ๑๗.๐๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในพิธีพระราชทานเพลิงศพ นายสิงหะ โพธิ์ทองสุนันท์ ณ ฌาปนสถานวัดศรีทศเทพ

เวลา ๐๘.๒๐ น. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานเปิดงานนิทรรศการและการแสดงของมูลนิธิต่าง ๆ ซึ่งยุวสมาคมแห่งประเทศไทย ได้จัดทำโครงการสัปดาห์ เจซี. ในเรื่อง “โอกาสสำหรับเด็ก” เพื่อหารายได้ให้กับมูลนิธิต่าง ๆ ที่อยู่ในพระบรมราชินูปถัมภ์ รวม ๔ มูลนิธิ ณ สวนสนุกแดนเนรมิต ถนนพหลโยธิน กรุงเทพมหานคร

วันจันทร์ที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๗.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ พลเอก พจน์ บุณยสิริปิ่น ม.ป.ช., ม.ว.ม., ท.จ.ว. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๑๘.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายโยทาโร โกบายาชิ ประธานบริษัทฟูจิ ซีร็อกซ์ จำกัด ประเทศญี่ปุ่น และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล ในโอกาสที่เดินทางมาเปิดบริษัท ไทย ซีโรกราฟิก ซิสเต็มส์ จำกัด ในประเทศไทย

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงเททองหล่อพระรูปสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ณ โรงเรียนวัดชิโนรส ถนนอิสราภาพ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร

วันอังคารที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธีเปิด “หอพิพิธภัณฑวัตถุธรรม” ณ วัดมิ่งกรมกลาวาส กรุงเทพมหานคร

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เวลา ๑๘.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พันเอกจินดา ณ สงขลา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน นำนายชัช อังสุรังษ์ และนายชิตี เวชแพศย์ ผู้ได้รับพระราชทานทุนเล่าเรียนหลวง ประจำปี ๒๕๒๑ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลาก่อนออกเดินทางไปศึกษาในต่างประเทศ

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่างๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๑๐ น. พลจัตวา พี.พี. แจ็คสัน ราชองครักษ์ประจำพระองค์สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เมื่อคราวเสด็จพระราชดำเนินประเทศออสเตรเลีย เฝ้าทูลละอองพระบาท เนื่องในโอกาสเดินทางมาเยือนประเทศไทย

เวลา ๑๖.๒๕ น. นายกัลย์ อิศรเสนา ณ อยุธยา ผู้บังคับการโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย นำ ครู นักเรียน และนักเรียนเก่าวชิราวุธวิทยาลัย เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล

วันพุธที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๒๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะบุคคลต่างๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๓๐ น. พลเรือเอก ชินะวัตี วงษ์เพ็ญศรี รองเลขาธิการทหาร นำ คณะกรรมการและผู้บริหารเงินในการจัดสร้างเหรียญสมเด็จพระนเรศวรมหาราชด้านสี่กรุ่นที่ ๓ และฝ่ายนี้พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเหรียญสมเด็จพระนเรศวรมหาราชด้านสี่กรุ่นที่ ๓ และฝ่ายนี้พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ

กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เพื่อพระราชทานแก่ ทหาร ตำรวจ และพลเรือนอาสาสมัคร ที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันประเทศชาติ

เวลา ๑๖.๔๕ น. นายชิน โสภณพนิช ประธานกรรมการธนาคารกรุงเทพ จำกัด พร้อมด้วยคณะกรรมการของธนาคาร ฯ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินประจำปี ๒๕๒๑ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสำหรับสร้างโรงเรียนตามวัดในชนบท

เวลา ๑๗.๐๐ น. นายเชาว์ ประมูลผล ประธานกรรมการสมาคมครูโรงเรียนราษฎร์แห่งประเทศไทย นำ คณะครูผู้แทนครูโรงเรียนราษฎร์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน ซึ่งได้มาจากโรงเรียนและครูโรงเรียนราษฎร์ทั้งหลาย ได้ร่วมกันบริจาคสมทบทุน “น้ำใจครูโรงเรียนราษฎร์สู่ชายแดน” เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ฯ

ในโอกาสนี้ สมาชิกสมาพันธ์ครูจากประเทศแคนาดา ซึ่งมาช่วยสอนในโรงเรียนราษฎร์ ร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ด้วย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๒๕ น. พันตำรวจเอก สถิต โรจนเวทย์ นำ นายทองรัช พัทธยาธิคุณ พร้อมด้วยครอบครัว เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย

เวลา ๐๕.๒๐ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยรถยนต์ที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานเปิดการอบรมผู้นำสตรีระดับบริหาร ซึ่งสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย ร่วมกับสมาคมสตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย และสภาสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ด้วยความร่วมมือและอุปการะของสถานวิจัยเดนเวอร์แห่งสหรัฐอเมริกา จัดให้มีขึ้น ณ บ้านมนังคศิลา

วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๐ - ๒๕๒๑ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า เป็นที่เข้าใจกันอยู่ว่า การศึกษาในมหาวิทยาลัยมิใช่การศึกษาทางวิชาการอย่างเดียว หากรวมถึงการศึกษาหาประสบการณ์ทางด้านอื่นด้วย เช่นด้านสังคมเป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม การศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือการศึกษาวิชาการชั้นสูงนี้ จะต้องมุ่งหมายถึง “วิชาการ” และต้องถือเอา “วิชาการ” เป็นหัวใจหรือเป็นแกนกลางก่อน และให้ประสบการณ์ด้านอื่นเจริญงอกงามออกจากแกนวิชานั้น ซึ่งจะช่วยให้เกิดความรู้รอบและความเฉลียวฉลาดรู้เท่าทันสิ่งต่าง ๆ อันจะส่งเสริมให้สามารถนำเอาวิชาการที่มีอยู่ออกใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและเป็นประโยชน์แท้จริง ถ้ามหาวิทยาลัยเกิดเห็นว่ากิจกรรมอื่น ๆ สำคัญไปกว่าวิชาการแล้ว ความหมายของคำว่า “มหาวิทยาลัย” ก็จะเปลี่ยนแปรไป ถ้ามิใช่แหล่งความรู้แหล่งวิชาการที่แท้จริง นักศึกษาที่ดีบัณฑิตที่ดี ครูบาอาจารย์ และผู้บริหารงานของมหาวิทยาลัยที่ดี จึงควรอย่างยิ่งที่จะรักษาความหมายที่แท้จริงไว้ อย่าให้กลายเป็นอื่น มหาวิทยาลัยมีหน้าที่สำคัญประการแรก ที่จะส่งเสริมกิจการด้านวิชาการให้เจริญก้าวหน้าและกว้างขวางลึกซึ้ง แล้วจัดการให้นักศึกษาได้เล่าเรียนอย่างดี ให้แต่ละคนได้รับวิชา

ความรู้ตามที่ตั้งใจจะเรียนอย่างเต็มที่ โดยถือหลักว่าการเรียนจากครูบาอาจารย์และตำรับนั้นเป็นทางลัด ทำให้เรียนรู้ได้รวดเร็วกว่าการค้นคว้าด้วยตนเอง หากจะให้ค้นคว้า ก็ต้องสอนวิธีให้ ไม่ใช่ปล่อยให้ค้นกันตามอาการแบบงมเข็มในมหาสมุทร ซึ่งออกจะน่าเบื่อหน่ายและสิ้นเปลืองอย่างยิ่งไปทุกสิ่งทุกอย่าง อีกประการหนึ่ง สิ่งทั้งหลายอันเกี่ยวกับการแสดงผลการเรียน เช่น ระบบคะแนน เกียรตินิยม รางวัลการศึกษา ล้วนมีความสำคัญ มีอุปการะส่งเสริมการศึกษาทั้งสิ้น เพราะสิ่งเหล่านั้น นอกจากจะช่วยให้เกิดความหวังและกำลังใจให้หมั่นเพียรในการเล่าเรียนแล้ว ยังเป็นเหมือนเข็มทิศหรือมาตร ที่นักศึกษาจะใช้วัดความรู้ ความสามารถ และความถนัดของตัวให้ทราบได้เป็นอย่างดี ว่าตนเองมีภูมิปัญญาและความสามารถเพียงไหนควรที่จะศึกษาต่อไปในแนวทางใด ขึ้นใด มหาวิทยาลัยจึงไม่ควรมองข้ามสิ่งดังกล่าว ไม่ว่าด้วยเหตุใด หากแต่ควรจัดทำให้เป็นปัจจัยวัดผลที่เป็นมาตรฐานเชื่อถือได้ ส่วนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วก็ไม่ควรทอดทิ้งวิชาการ ตรงข้าม ควรจะต้องทำตัวให้สว่างไสวและก้าวหน้าทางวิชาการเสมอ เพื่อให้เป็นรากฐานของการปฏิบัติงาน จักได้ภูมิใจในตัวเองได้เต็มที่

เวลา ๑๓.๒๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเททองหล่อพระประธานพระพุทธชินราชจำลอง ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

เวลา ๐๕.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิตไปทรงเปิดตึกโกลมานนท์ ซึ่งนางสาวกาญจนา โกลมานนท์ ได้บริจาคเงินส่วนตัวสร้างเป็นตึกผู้ป่วยสามัญของโรงพยาบาลตำรวจ ณ โรงพยาบาลตำรวจ

เวลา ๑๐.๔๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จลง ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชทานพระราชวโรกาสให้ คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันศุกร์ที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๐.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเป็นการส่วนพระองค์ เนื่องในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงพระบรมมหาราชวัง เสด็จขึ้นหอพระสุราลัยพิมาน ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูปสำคัญต่าง ๆ แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังพระวิมานพระสยามเทวาธิราช ทรงจุดธูปเทียนถวายสักการะพระสยามเทวาธิราช เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังหอพระธาตุมณเฑียร ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยถวายราชสักการะพระบรมอัฐิสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท เสด็จออกท้องพระโรงกลาง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูปสำคัญ ซึ่งประดิษฐานภายใต้ฉัตรพญานาคเศวตฉัตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สม

เด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงจุดเทียนเท่าพระองค์ในตู้ด้านทิศตะวันออก และด้านทิศตะวันตก และทรงจุดเทียนพระมหามงคลที่หลังเครื่องนมัสการ แล้วทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูปสำคัญ พระสงฆ์ ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ เมื่อพระสงฆ์ถวายพระพรจบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงประเคนภัตตาหาร เมื่อพระสงฆ์รับพระราชทานฉันเสร็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดเทียนดูหนังสือเทศน์ พระราชทานให้เจ้าพนักงานเชิญไปปักที่จงกลศธรรมาสน์เทศน์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทรงธรรม สมเด็จพระญาณสังวรถวายศีลและถวายพระธรรมเทศนา จบแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม แล้วทรงหลังทักษิณาทน พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา

ครั้นเสร็จพระราชพิธีแล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออกมุขกระสัน พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท พระราชทานพระราชวโรกาสให้พระบรมวงศานุวงศ์และคณะองคมนตรี เฝ้าทูลละอองพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังท่าอากาศยาน เพื่อทรงปล่อยนก ปล่อยปลา และโค เป็นการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลส่วนพระองค์ เนื่องในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับยังพระที่นั่งอัมพรสถาน

เวลา ๑๕.๕๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นายกรัฐมนตรี นำคณะรัฐมนตรี และภริยา เฝ้าทูลละอองพระบาทถวายพระพรชัยมงคล ต่อจากนั้น เสด็จลง ณ อาคารใหม่สวนอัมพร พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

วันเสาร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๓.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ พลเรือตรี ชลธิ์ สินธุ์โสภณ ม.ป.ช., ม.ว.ม., ท.จ.ว. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๑๔.๑๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเข็มที่ระลึกแก่ผู้บริจาคโลหิตประจำปี ๒๕๕๙ และ ๒๕๖๐ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

เวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในการประชุมสามัญประจำปี ๒๕๖๐ ของมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ ห้องประชุมหอสมุดแห่งชาติ ท่าอากาศยาน

เวลา ๒๐.๓๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปเป็นองค์ประธานในงานฉลองครบรอบการสถาปนา ๒๕ ปี ของยุวสมาคมแห่งประเทศไทย ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันจันทร์ที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๕.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถวัดทุ่งครุ เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร

เวลา ๒๐.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรการแสดงการเล่นพื้นเมืองประจำภาคต่างๆ ของประเทศ เพื่อหารายได้โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ฯ ณ โรงละครแห่งชาติ



วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๑ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล เนื่องในโอกาสคล้ายวันประสูติ ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง

4 July 1978. Her Royal Highness Princess Chulabhorn presenting accessories to monks at the Religious Rites on the occasion of the Royal Birthday Anniversary, at Baisai Daksin Hall in the Grand Palace.



วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ข้าราชการ ศาสตราจารย์ มุฮัมหมัด ชัมซุล ฮอค รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย ในฐานะผู้แทนพิเศษของประธานาธิบดีสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

5 July 1978. His Majesty granting an audience to His Excellency Professor Muhammad Shamsul Hug, Minister of Foreign Affairs of the People's Republic of Bangladesh, on the occasion of his visit to Thailand, at Chitralada Villa.



วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๒๑ ทรงเจิมเทียนพรรษาที่จะทรงพระราชอุทิศพระราชนิพนธ์พระรัตนตรัยยังพระอารามหลวงต่างๆทั่วพระราชอาณาจักร ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

6 July 1978. His Majesty anointing Royal Candles to be presented to Royal Temples throughout the Kingdom, at Chitralada Villa.

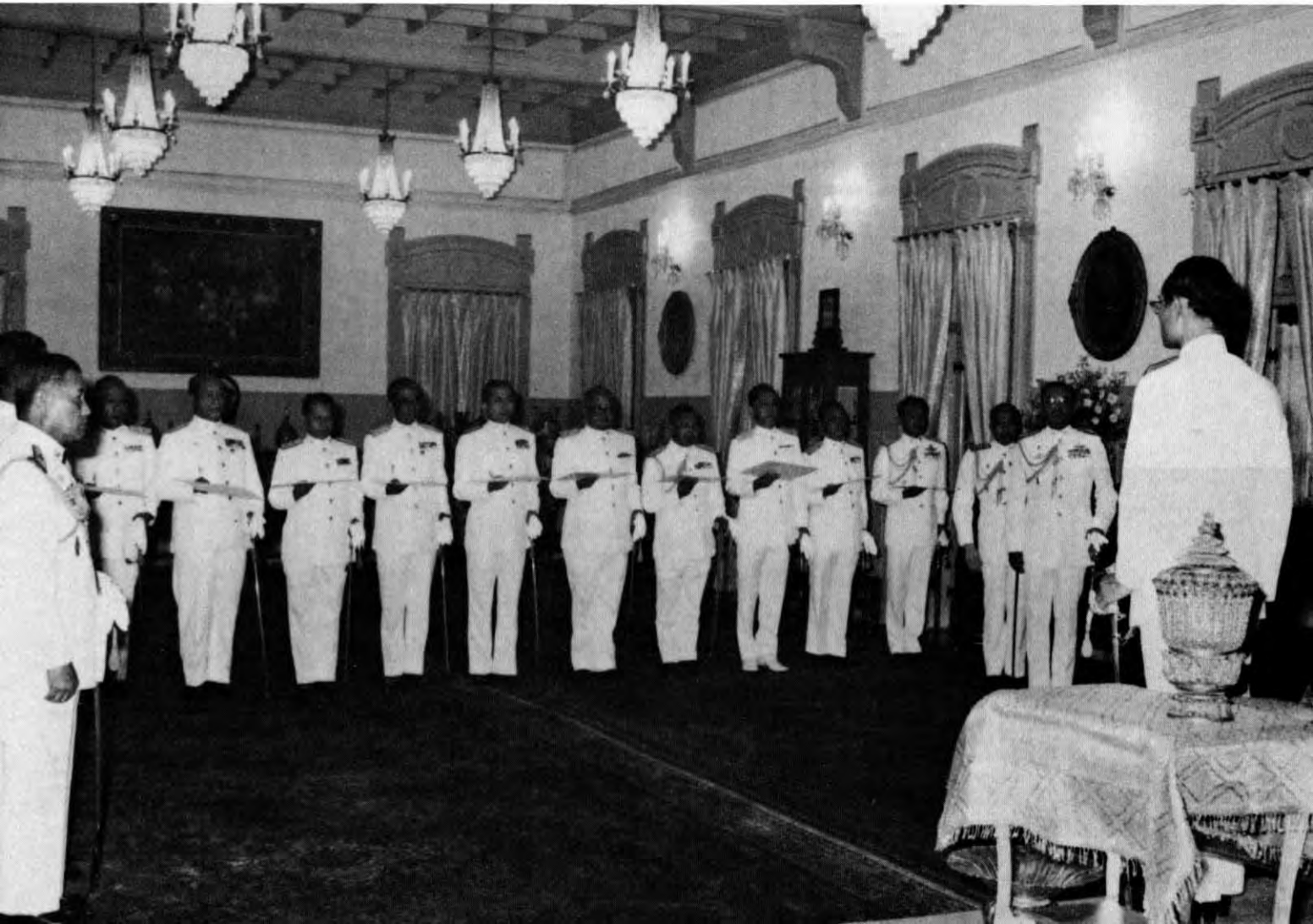
วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๒๑ เสด็จลง ณ ศาลาสุติลาลัย สวนจิตร
ลดา พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ผู้มีอุปการคุณต่อกิจ
การลูกเสือ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานเหรียญ
ลูกเสือสดุดี ประจำปี ๒๕๒๐

6 July 1978. His Majesty presiding over the Ceremony
to award Boy Scout Citation Medals, at Dusidalai Hall of
Chitralada Villa



วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราโชวาทแก่นายทหารชั้นนายพล ที่ได้รับพระราชทานเลื่อนยศ ณ
พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

6 July 1978. His Majesty addressing generals of the Armed Forces who had been conferred with higher ranks,
at Chitralada Villa.





วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๒๑ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดอาคารเรียนฝ่ายมัธยมวัดภิเชก โรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชานุเคราะห์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

7 July 1978. His Majesty being greeted by the local populace after He had presided over the opening of a Secondary School Building of the Rajaprasamasai School under Royal Sponsorship, Phra Pradaeng District, Samut Prakan Province.



วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายโนบุซุกะ กิชิ อดีตนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

11 July 1978. His Majesty granting an audience to His Excellency Mr. Nobusuke Kishi, former Japanese Minister of Foreign Affairs, on the occasion of his visit to Thailand, at Chitralada Villa.



วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๑ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล อุปสมบทนาถหลวง ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

12 July 1978. His Majesty, in the company of His Royal Highness Crown Prince Vajiralongkorn, presenting accessories to monks who were ordained under Royal Sponsorship, at the Chapel Royal of the Grand Palace.



วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๒๑ ทรงบำเพ็ญพระกุศล เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต
13 July 1978. Her Royal Highness Princess Soamsawali, Consort to His Royal Highness Crown Prince Vajiralongkorn, during the Religious Rites on the occasion of her Birthday Anniversary, at Ambara Villa of Dusit Palace.

วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ฯ นายเียง สารี รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายกิจการต่างประเทศ
ของกัมพูชาประชาธิปไตย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
15 July 1978. His Majesty, in the company of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, granting an audience to His Excellency Mr. Ieng Sary, Deputy Prime Minister for Foreign Affairs of the Democratic Kampuchea, on the occasion of his visit to Thailand, at Chitralada Villa.





วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๑ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีเปิด “หอพิพิธภัณฑ์วัดพุทธธรรม” ณ
วัดมิ่งกรมกลาวาส กรุงเทพมหานคร

25 July 1978. His Majesty, in the company of Their Royal Highnesses Princess Maha Chakri Sirindhorn and Princes Chulabhorn, presiding over the Opening Ceremony of the Religious Relics Museum, at Wat Mangkorn Kamalavas.



วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระราชมารชาวโรกาส ให้ นายกัลย์ อิศรเสนา ณ อยุธยา ผู้บังคับการโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย นำครู นักเรียน และนักเรียนเก่า เฝ้าทูลละอองพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

25 July 1978. His Royal Highness Crown Prince Vajiralongkorn granting an audience to Mr. Galya Isarasena Na Ayudhaya, Head Master of Vajiravudh College, with teachers, students and alumni who presented him with a sum of money for charitable purposes, at Ambara Villa of Dusit Palace.



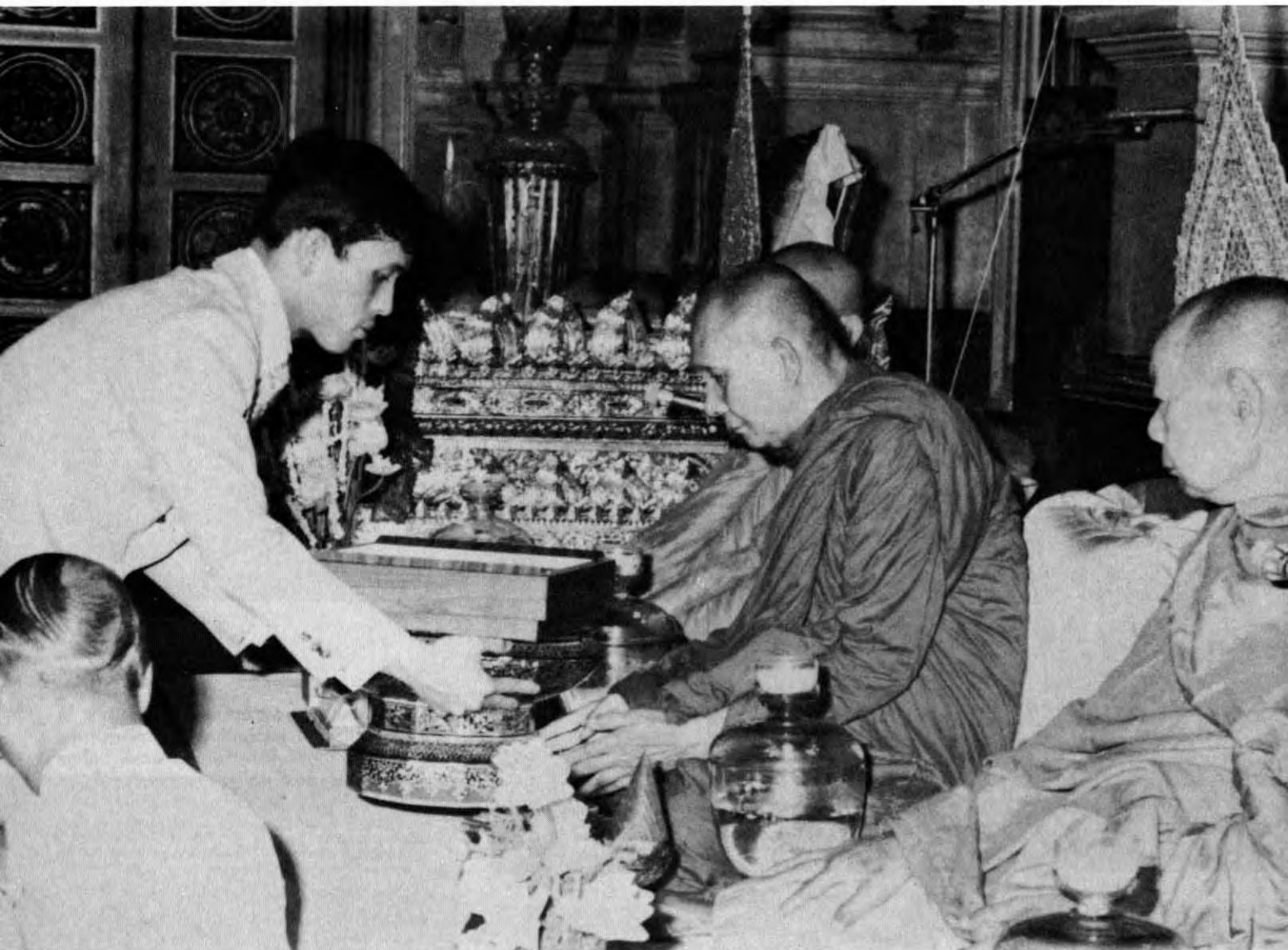
วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ พันเอก จินดา ณ สงขลา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน นำผู้ได้รับทุนเล่าเรียนหลวงประจำปี ๒๕๒๑ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลาก่อนออกเดินทางไปต่างประเทศ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

25 July 1978. His Majesty granting an audience to Colonel Chinda Na Songkhla, Secretary-General of the Civil Service Commission, with recipients of Royal Scholarships prior to their departure for studies abroad, at Chitralada Villa.

วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ คณะผู้แทนครูโรงเรียนราษฎร์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในโอกาสที่ สมาชิกสภาพันธกิจจากประเทศแคนาดา ซึ่งมาช่วยสอนในโรงเรียนราษฎร์ ร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทด้วย ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

27 July 1978. His Majesty granting an audience to representatives of teachers of private schools and representatives of the Teachers Federation from Canada who are teaching in Thai private schools who presented Him with a sum of money to be donated to the Sai Jai Thai Foundation under Royal Patronage, at Chitralada Villa.





วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๒๑ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเป็นการส่วนพระองค์ ในโอกาสคล้ายวันพระราชสมภพ ณ
พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง
28 July 1978. His Royal Highness Crown Prince Vajiralongkorn presenting accessories during the Religious Rites on
the occasion of the Royal Birthday Anniversary, at Chakri Throne Hall in the Grand Palace.

สิงหาคม

วันอังคารที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๖.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ พระยาไชยยศสมบัติ (เสริม กฤษณามระ ม.ว.ม., ป.ช.,ท.จ.ว.) ณ เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

วันพุธที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๓.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายจางเหว่ยเลี่ยะ เจ้าทูตละออธงผู้แทนถาวรของสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เวลา ๑๓.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นาย รูเวน ดาฟนี เอกอัครราชทูตอิสราเอลประจำประเทศไทย นำ นาย อาฮารอน วีเนอร์ ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องน้ำของประเทศอิสราเอล เจ้าทูตละออธงผู้แทนถาวรของสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย เนื่องในโอกาสที่เดินทางมาประเทศไทย

วันพฤหัสบดีที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะบุคคลต่างๆ เจ้าทูตละออธงผู้แทนถาวรของสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๐๕ น. ฯพณฯ นายแพทย์บุญสม มาร์ติน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นำ ครูใหญ่โรงเรียน และนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัลตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานรางวัล

ในการนี้ พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง มิฉะนั้นจะไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติหน้าที่งานและการดำรงชีวิตในสมัยปัจจุบัน เพราะปัจจุบันนี้ โลกเรากำลังเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อีกเหตุหนึ่งที่น่าจะสำคัญ คือวิชาการทั้งปวงนั้นถึงจะมีประเภทมากมายเพียงใดก็ตาม แต่เมื่อนำมาใช้สร้างสรรค์สิ่งใด ก็ต้องใช้ด้วยกัน หรือต้องนำมาประยุกต์เข้าด้วยกันเสมอ อย่างกับอาหารที่เรารับประทาน กว่าที่จะสำเร็จรูปขึ้นมาให้รับประทานได้ต้องอาศัยวิชาประสมประสานกันหลายอย่าง และต้องผ่านการปฏิบัติมากมายหลายอย่างหลายตอน ดังนั้นผู้จัดการศึกษาจึงต้องถือเป็นกิจสำคัญ ที่จะสอนให้นักเรียนได้เห็นได้เข้าใจซึมซาบว่า วิชาต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ถึงกันและมีอุปการะแก่กัน ทั้งฝ่ายวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ ไม่มีวิชาใดที่นำมาใช้โดยลำพังตัวหรือเฉพาะอย่างได้เลย ครูทุกคนจะต้องสามารถนำวิชาการในหลักสูตรมาสอนให้สัมพันธ์กันให้ได้ และในการให้นักเรียนเรียนรู้นั้น วิชาใดที่เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติได้ ก็จะต้องให้นักเรียนปฏิบัติ เพราะการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์จากการปฏิบัติ จะทำให้รู้จริงและแม่นยำ อาจหยิบยกขึ้นมาใช้ได้เสมอด้วยความเคยชินชำนาญ ผิดกันตรงกันข้ามกับการสอนให้รู้โดยมิได้ลงมือปฏิบัติให้เห็นจริง ซึ่งมักจะกลายเป็น “การเรียนรู้เพียงให้สอบได้” หรือ “เรียนรู้เพื่อนำไปลืมทิ้ง” เสียโดยมาก ส่วนนักเรียนทั้งหลายที่ได้รับรางวัลเรียนดีนั้น แสดงว่าแต่ละคนมีความพอใจในวิชาความรู้ ความดี และความก้าวหน้า จึงได้พยายามเล่าเรียนและพัฒนาตนเองให้เจริญขึ้นมาเป็นลำดับ ควรจำใจขึ้นใจว่า วิชาความรู้ต่าง ๆ ที่จะช่วยตัวได้ มีมากมาย ดังนั้น ทุกคนจะต้องขวนขวายศึกษาเล่าเรียนให้กว้างขวางทั้งวิชาตามหลักสูตรและความรู้รอบตัวทั่วไป พร้อมทั้งต้องฝึกฝนให้สามารถที่จะนำความรู้มาปฏิบัติให้เป็นประโยชน์ได้จริงด้วย ชีวิตจึงจะเจริญก้าวหน้า และสามารถสร้างสรรค์ความเจริญวัฒนาให้แก่ประเทศชาติต่อไปในวันหน้าได้

เวลา ๑๖.๒๕ น. นาย อี. เอช มอร์ริส รองประธานคณะกรรมการราชกรีฑาสโมสร นำคณะกรรมการจัดการแข่งขันม้าชิงถ้วยพระราชทานวันจักรี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินรายได้จากการแข่งม้า ประจำปี ๒๕๒๑ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล

เวลา ๑๖.๓๕ น. ฯพณฯ นายแพทย์บุญสม มาร์ติน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นำ คณะกรรมการบริหารทุนพระราชทานโรงเรียนราชวินิต ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๙ และประจำปีการศึกษา ๒๕๒๐ ครู นักเรียน และผู้บริจาคเงิน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานเข็มสำหรับผู้ที่มีความประพฤติเรียบร้อยและช่วยเหลือกิจกรรมส่วนรวมดี รับพระราชทานรางวัลสำหรับผู้ที่มีความกระตือรือร้นยอดเยี่ยมตลอดหลักสูตรการศึกษาของโรงเรียน รับพระราชทานโล่สำหรับผู้ที่ปฏิบัติงานดีเด่น และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๒๐ น. นายอารีย์ เสมประสาท ผู้จัดการโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัยและคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย ในโอกาสที่มีอายุครบ ๖ รอบ ในวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๒๑

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชทานพระราชวโรกาสให้ บุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๓๕ น. นางสาวปยุ รุ่งเจริญ เฝ้าทูลละอองพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวาย พระพุทธรูป พระสาวก และโต๊ะหมู่บูชา แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปที่หน้าพระที่นั่งอัมพรสถาน เสด็จขึ้นรถยนต์ที่ประดิษฐานพระพุทธรูป ทรงสุหรัย สรง และทรงเจิมพระพุทธรูปกับพระสาวก จากนั้นถวายพวงมาลัย ผ้าห่มพระ บ้ายพระนามพระพุทธรูป และทรงเจิมแผ่นป้ายพระนาม ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมถวายพระนามว่า “พระพุทธรุทมาหิระ” ต่อจากนั้น

เวลา ๑๖.๔๕ น. นายสละ ศิวรักษ์ เฝ้าทูลละอองพระบาท เป็นการส่วนพระองค์ กราบถวายบังคมลา เพื่อเดินทางไปดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ กรุงมาดริด ประเทศสเปน

วันศุกร์ที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๒๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดงานส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการประกอบพิธีสมรสพระราชทาน

เวลา ๑๖.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต เพื่อทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทานแก่ เรือโท วีระยุทธ อุดตะโมท กับ นางสาวกรรณิกา โชติกุล นายกำจร เล่ห์มงคล กับ นางสาวปัทมาวดี อุดตะโมท นายสุริยง เหมินทร์ กับ นางสาวชอุทัยทอง วิริยะพันธุ์ นายสมศักดิ์ ศิริจรรยา กับ นางสาวสุภาณี สุวรรณรัตน์ นายสมเกียรติ ชาติานิติ กับ นางสาวสุวัฒนา สุกใส และร้อยตำรวจเอก สุชาติ บัณฑุ์นันทกุล กับ นางสาวรัตน ปทุมบุรี ตามลำดับ

วันเสาร์ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปในงานศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ทรงทอดพระเนตรร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในโครงการ ฯ ผลิตภัณฑ์สมทบ หมู่บ้านจาก ๔ ภาค ซึ่งมีการสาธิตการประดิษฐ์และมีการละเล่นพื้นบ้านของไทย จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ ไปยังอาคารใหม่ สวนอัมพร เพื่อทอดพระเนตรละครเรื่อง “สมเด็จพระสุริโยทัย” แสดงโดยคณะละครอาสาสมัคร ในพระบรมราชินูปถัมภ์ พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์

เวลา ๑๐.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงเททองหล่อ

พระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อเชิญไปประดิษฐานที่วัดแสนสุขวิสุทธิวราราม ตำบลแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ณ วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม กรุงเทพมหานคร

วันอาทิตย์ที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๔๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปในงานส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันจันทร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ประกอบพิธีสมรสพระราชทานแก่ นายชาญฤทธิ์ ขังเจริญ กับ นางสาวภาสพรรณ สุวรรณจินดา ร้อยโท วิชาญ ดิษบุตร กับ นางสาวเปรมฤดี ชำนาญป็น นายสุเมธ อันตระกูล กับ นางสาวพิมพ์ บุณศิริ พันตำรวจตรี ชาญวุฒิ วัชรพุก กับ นางสาวรุจิรา เตชางกูร นายศักดิ์รินทร์ อัสวพิสิทธิ์ กับ นางสาวพวงรัตน์ รัตนทิพ นายเคนเนซ เค. เอส. โฮ กับ นางสาวลานทิพย์ ทวาทสิน

วันอังคารที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ วัดพลับพลา อำเภอเมืองนนทบุรี พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านและทรงเยี่ยมราษฎร จังหวัดนนทบุรี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงวัดพลับพลา อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เสด็จขึ้นอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียน เครื่องนมัสการบูชาพระพุทธปฏิมาประธาน แล้วทรงศีล ต่อจากนั้น นายสุชาติ พัววิไล ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี กราบบังคมทูลถวายรายงานการก่อสร้างอุโบสถวัดพลับพลา และกราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิม ทรงปิดทองลูกนิมิต สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงปิดทองลูกนิมิต เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตัดลูกนิมิต แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก จากนั้น พลตำรวจโท จำรัส มังคลารัตน์ ประธานคณะกรรมการจัดงานกราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์สร้างอุโบสถ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานของที่ระลึกแล้วพระครูสิรินนทคุณ เจ้าอาวาสวัดพลับพลา ถวายของที่ระลึก ก่อนเสด็จพระราชดำเนินออกจากอุโบสถ ทรงลงพระปรมาภิไธย พระนามาภิไธย และพระนาม ลงในแผ่นศิลา เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังพลับพลาพิธีลูกเสือชาวบ้าน บริเวณโรงเรียนสตรีนนทบุรี ครั้นเสด็จเข้าพลับพลาพิธีแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี กราบบังคมทูลถวายรายงานกิจการลูกเสือชาวบ้านจังหวัดนนทบุรี และกราบบังคมทูลเบิกประธานรุ่นและรองประธานรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จำนวน ๑๒ รุ่น เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานธงประจำรุ่น จาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมฉายาลักษณ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฉลองพระองค์ชุดลูกเสือ จาก สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสร็จแล้วลูกเสือชาวบ้านแสดงรหัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า ความสามัคคีของหมู่คณะ ซึ่งก่อให้เกิดความก้าวหน้าของส่วนรวม จะมีได้ก็ต่อเมื่อ บุคคลต่าง ๆ ปฏิบัติกิจด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และตรงต่อกิจการหน้าที่ของตนเอง ซึ่งหน้าที่ของลูกเสือชาวบ้าน และคนไทยทุกคนนี้ คือการมีความเมตตาหวังดี และมีความกรุณาต่อผู้อื่น เพราะการที่มีความเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน ร่วมกันแก้ไขปัญหา และช่วยกันปิดเป่าความเคียดแค้น จะนำมาซึ่งความปลอดภัยของส่วนรวมและความก้าวหน้าของประเทศชาติ จบแล้วผู้ว่าราชการจังหวัด กราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธา เผ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล สมทบทุนกิจการลูกเสือชาวบ้าน ต่อจากนั้น ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมลูกเสือชาวบ้าน วิทยากร และราษฎรที่เผ้าทูลละอองธุลีพระบาท อยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณนั้น ทรงพระราชปฏิสันถารกับบุคคลเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ ไปทอดพระเนตรโครงการทดลองวิจัยการทำปุ๋ยหมักจากสิ่งปฏิกูลในถังเกรอะ ณ ตำบลบางกระสอบ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นการดำเนินงานระหว่างนักวิชาการ และนักบริหารจากหลายหน่วยงาน ทั้งของรัฐบาลและเอกชน ในอันที่จะสนองพระราชดำริให้มีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาต้นทุเรียนในจังหวัดนนทบุรีล้มตายเป็นจำนวนมากซึ่งอาจเกิดจากปัญหาการขาดปุ๋ย อีกทั้งทดลองวิจัยการทำปุ๋ยหมักจากสิ่งปฏิกูลในถังเกรอะ ซึ่งจะเป็นการใช้สิ่งปฏิกูลให้เป็นประโยชน์ ตลอดจนกำจัดปัญหาการทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในลำคลองลำน้ำอีกด้วย

วันพุธที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นาย มอร์ตัน ไอ. อับบราโมวิทซ์ เผ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาส์นตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีความชำนาญเต็มแห่งสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย

เวลา ๑๖.๐๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นาย ฌอง ชูลีเอร์ เผ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาส์นตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีความชำนาญเต็มแห่งฝรั่งเศสประจำประเทศไทย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๖.๔๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นาย เซซาร์ เอสเปโน โรเมโร เผ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาส์นตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีความชำนาญเต็มแห่งสาธารณรัฐเปรูประจำประเทศไทย

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เวลา ๑๗.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลตรีโมฮามัด คาริส ชูฮุด เอกอัครราชทูตอินโดนีเซียประจำประเทศไทย และภริยา เผ้าทูลละอองธุลีพระบาทกราบถวายบังคมลาในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประดมาภรณ์ช้างเผือกแก่เอกอัครราชทูตอินโดนีเซียด้วย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๓.๔๐ น. นายโรจน์ ไกรฤกษ์ ผู้ว่าการไลออนส์สากล ภาค ๓๑๐ ประจำปี ๒๕๒๐-๒๕๒๑ นำ คณะบุคคล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ดังต่อไปนี้

- ประธานกรรมการจัดงานฉัตรมงคลรำลึก ๒๕๒๑ พร้อมด้วยผู้บริจาคเงิน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนโครงการสาธารณูปโภคไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์

- คณะกรรมการบริหารของสโมสรไลออนส์กรุงเทพ ฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และคณะกรรมการจัดงาน พร้อมด้วยผู้แทนห้างเซ็นทรัล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน ซึ่งได้จากการจำหน่ายสินค้าที่ห้างเซ็นทรัลทั้ง ๓ สาขา เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลในโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ นายประกอบ หุตะสิงห์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาในการจัดหมู่บ้านสหกรณ์เพื่อการเกษตร เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานเงินดังกล่าว ไปดำเนินการในโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด้วย

วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทรงประกอบพิธีตักน้ำมนต์ ทรงชัยเฉลิมพล สำหรับพระราชทานแก่หน่วยทหารในกองทัพเรือ รวม ๖ หน่วย เสร็จแล้ว ต่อจากนั้น

เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระที่นั่งชุมสาย ณ สนามหน้าศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง พระราชทานธงชัยเฉลิมพลแก่หน่วยทหารต่างๆ ตามลำดับ

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เวลา ๑๖.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายสุธี โอบอ้อม ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี นำ คณะกรรมการศาลหลักเมืองจังหวัดปทุมธานี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายยอดเสาหลักเมืองของจังหวัดปทุมธานี เพื่อทรงพระสุหร่าย และทรงเจิม ก่อนที่จะเชิญไปประดิษฐานที่ ศาลหลักเมือง หน้าศาลากลางจังหวัดปทุมธานี ในโอกาสเดียวกันนี้ พระภิกษุจากจังหวัดปทุมธานี ร่วมเข้าเฝ้าถวายพระพุทธรูปทองคำ ด้วย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๑๐ น. ฯพณฯ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี ในนามของรัฐบาลเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายรถยนต์ ๑ คัน เพื่อพระราชทานแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สำหรับใช้ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจต่าง ๆ

เวลา ๑๘.๒๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธียกข่อฟ้าศาลาการเปรียญ วัดคลองโพธิ์เจริญ ตำบลท่าราบ อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงวัดคลองโพธิ์เจริญ นายวัชร สิงควิบูลย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี กราบบังคมทูลรายงาน และกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเฝ้าทูลละอองพระบาท จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่อุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธปฏิมาประธาน แล้ว

เสด็จออกสู่พลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัยและทรงศีล แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังแท่นที่ประดิษฐานข้อฟ้า ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิม ทรงปิดทอง ทรงคล้องพวงมาลัย และทรงผูกผ้าสี่มุมพู่ แล้วทรงถือสายสูตร ระหว่างนั้นพระสงฆ์เจริญพระชัยมงคลคาถา ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคมสังข์ แตร ดุริยางค์ เสร็จพิธีแล้ว เสด็จเข้าสู่พลับพลาพิธี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา จากนั้น พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์สร้างศาลาการเปรียญ เฝ้าทูลละอองพระบาทรับพระราชทานของที่ระลึก แล้วทรงลงพระนามาภิไธยในแผ่นศิลา เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอย่างหนาแน่นในบริเวณวัด พร้อมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาพยาบาลผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนใช้ในพระราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลาแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

เวลา ๑๔.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดตึกศรีสมเด็จ ฯ และตึกสุขวัฒนา ณ โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ กรุงเทพมหานคร

วันศุกร์ที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในวันเปิดศาลาเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ณ อาคารศาลาเหรียญกษาปณ์ไทย ในพระบรมมหาราชวัง

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เวลา ๑๗.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ท่านผู้หญิงดุขจิตน์ มาลากุล ฯ ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำ คุณหญิงถนอมศรี ยุคตะเสวี และนายเฉลิม ประจวบเหมาะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อนตามพระราชอัธยาศัย

ในการนี้ ได้พระราชทานเงินดังกล่าว แก่ท่านผู้หญิงดุขจิตน์ มาลากุล ฯ เพื่อดำเนินการสนองพระราชกระแส โดยส่งไปช่วยเหลือสถาบันสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อนแมคเคน จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งกำลังขาดแคลนงบประมาณในการช่วยเหลือผู้ป่วยที่พิการ

เวลา ๑๗.๑๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ กรรมการหรือผู้แทน สมาคม มูลนิธิ สถาบัน องค์การ ห้างร้าน มหาวิทยาลัย วิทยาลัย โรงเรียน และบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ณ อาคารใหม่สวนอัมพร

ในการนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐานแล้ว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย พร้อมด้วยคณะกรรมการสภากาชาดไทย และกรรมการเจ้าหน้าที่ ตลอดจนพระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เผื่อมูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล อาทิ

- คณะองคมนตรี และภริยา
- นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี และภริยา
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม และนายทหารชั้นผู้ใหญ่ในสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ พร้อมด้วยภริยา
- ประธานศาลฎีกา และข้าราชการตุลาการอาวุโส และภริยา
- สมาชิกสภานโยบายแห่งชาติ และภริยา เป็นต้น

วันเสาร์ที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเป็นการส่วนพระองค์ เนื่องในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงพระที่นั่งไพศาลทักษิณ เสด็จขึ้นหอพระสุลาลัยพิมาน ทรงจุดธูปเทียน เครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูปสำคัญต่าง ๆ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังหอพระธาตุมณเฑียร ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย ถวายราชสักการะพระบรมอัฐิ แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังพระที่นั่งภัทรบิฐ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย ถวายสักการะเทพรักษาพระมหาเศวตฉัตรราชกกุธภัณฑ์ กับเสด็จพระราชดำเนินไปยังพระวิมานพระสยามเทวาธิราช สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดเทียนเท่าพระองค์ ในตู้ด้านทิศตะวันออก และทิศตะวันตก แล้วทรงจุดเทียนพระมหามงคล ที่ตั้งบนโต๊ะหน้าพระวิมาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดธูปเทียนถวายสักการะพระสยามเทวาธิราช ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย พระสงฆ์ ๒๑ รูป เจริญพระพุทธมนต์ แล้วสมเด็จพระญาณสังวร ถวายพระธรรมเทศนาถ้อยคำหนึ่ง จบ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา

ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินประทับรถยนต์พระที่นั่งไปยังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เสด็จเข้าพระอุโบสถ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนท้ายที่นั่งบูชา พระพุทธรูปมณฑลรัตนปฐมากร พระสัมพุทธพรรณี พระพุทธรูปอดิวิฑูโลก พระพุทธรูปเลิศล้ำนภาลี โดยแล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการที่หน้าพระมณฑปศิลาลา จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังมณฑลพิธีหน้าพระอุโบสถ ทรงหย่อนแผ่นทอง นาก เงิน ลงในเบ้า แล้วทรงประกอบพิธีเททองหล่อพระพุทธรูป เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลา ๑๖.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สภานายิกาสภากาชาดไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ ศาสตราจารย์ นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เลขาธิการ สภากาชาดไทย เป็นผู้แทนพระองค์ ไปในการแข่งขันม้านัดพิเศษ เก็บเงินบำรุงสภากาชาดไทย เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ณ สนามราชตฤณมัยสมาคม

วันจันทร์ที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๗.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปในงานพระราชทานเพลิงศพ พลเรือตรี อำพล ณ บางช้าง ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

ในการนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

วันอังคารที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นาย ยูริ อิวาโนวิช กุซเน็ตซอฟ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาส์นตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งโซเวียตสหพันธ์ประจำประเทศไทย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๖.๐๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นาย นิโคลาส เรเบงกา โดมิงเกซ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระราชสาส์นตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสเปนประจำประเทศไทย

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เวลา ๑๖.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายวิกรม เมลาณนท์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร และนายประภาศน์ อวยชัย เลขาธิการสำนักอบรมศึกษาพัฒนาแห่งเนติบัณฑิตยสภา นำ คณะกรรมการเนติบัณฑิตรุ่นที่ ๒๗ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๐๐ น. ศาสตราจารย์นายแพทย์สวัสดิ์ แดงสว่าง ประธานกรรมการแผนกแพทยศาสตร์ มูลนิธิอานันทมหิดล พร้อมด้วย ศาสตราจารย์นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ กรรมการและเลขาธิการแผนกแพทยศาสตร์ นำ นายแพทย์ประพันธ์ ภาณุภาค แห่งคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้รับพระราชทานทุนมูลนิธิอานันทมหิดล แผนกแพทยศาสตร์ ให้ไปศึกษาต่อในวิชาภูมิคุ้มกันและวิชาอายุรศาสตร์ทั่วไปที่มหาวิทยาลัยโคโลราโด เมืองเดนเวอร์ สหรัฐอเมริกา และได้สำเร็จการศึกษาเดินทางกลับมามาประเทศไทยแล้ว เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

เวลา ๑๖.๑๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ นายประวิทย์ อัครชิโนเรศ ประธานชมรมขายยาแห่งประเทศไทย พร้อมด้วยคณะกรรมการชมรม ฯ เฝ้าทูลละอองพระบาท น้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวายรถยนต์พยาบาล พร้อมด้วยอุปกรณ์ จำนวน ๑ คัน

เวลา ๑๗.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปพระราชทานเพลิงศพ นางผาด อาทรปฏิวัติ ณ เมรุด้านใต้ วัดเทพศิรินทราวาส

วันพุธที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑

เวลา ๑๗.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปพระราชทานเพลิงศพ พลตำรวจโท วิเชียร แสงแก้ว ณ เมรุหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๑๗.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปร่วมในพิธีทางศาสนาพระศพ สมเด็จพระมหาสังฆราชสันตะปาปาปอล ที่ ๖ ณ โบสถ์อัสสัมชัญ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

เวลา ๕.๑๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง จากสนามหลวงพระที่นั่งอนันตสมาคม ไปยังค่ายเอราวัณศูนย์สงครามพิเศษ จังหวัดลพบุรี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงค่ายเอราวัณ พลตรีสวัสดิ์ เล็กชม ผู้บัญชาการจังหวัดทหารบกลพบุรี นายเชาวน์วัศ สุดลาภา ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี และพลตรีเอนก บุญยดี ผู้บัญชาการศูนย์สงครามพิเศษ เฝ้าทูลละอองพระบาททกราบบังคมทูลถวายรายงาน จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินทรงตรวจแถวกองเกียรติยศ แล้วทรงพระราชดำเนินไปยังปะรำพิธี ทรงประทับพระราชอาสน์ เพื่อทอดพระเนตรการกระโดดร่มเสร็จแล้ว เสด็จออกจากปะรำพิธี ทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรกิจการต่างๆ รวมทั้งอุปกรณ์การกระโดดร่มของทหารพลร่มตามพระราชอัชฌาศัย สมควรแก่เวลาแล้ว เสด็จเข้ามณฑลพิธีภายในอาคารหมวดพักร่ม ทรงประกอบพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในโอกาสครบรอบ ๒๕ ปี ของทหารพลร่ม กองทัพบกไทย และอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้เสียชีวิตจากการกระโดดร่ม เสร็จพิธีแล้ว ประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับสู่กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๖.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงประกอบพิธีชกช่อฟ้าอุโบสถ วัดกู่ ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปยังวัดกู่ ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง นายสุชาติ พัววิไล ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี ทกราบบังคมทูลรายงาน และทกราบบังคมทูลเบิกข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดเฝ้าทูลละอองพระบาท ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียนนมัสการบูชาพระรัตนตรัย และทรงศีล แล้วเสด็จพระราชดำเนินออกจากพลับพลาพิธีไปยังแท่นประดิษฐานช่อฟ้า ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิม ทรงปิดทอง ทรงคล้องพวงมาลัย และทรงผูกผ้าสีชมพู แล้วทรงถือสายสูตรเพื่อเจ้าหน้าที่กว้านช่อฟ้าขึ้นประดิษฐาน ระหว่างนั้น พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคมสังข์ แตร ดุริยางค์ เสร็จพิธีแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับเข้าสู่พลับพลาพิธี ทรง

ประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก จากนั้น พระราชทานพระราชวโรกาส ให้ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์สร้างอุโบสถ เฝ้าทูลละอองพระบาทรับพระราชทานของที่ระลึก เสร็จแล้ว เสด็จเข้าอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูปปฏิมาประธาน ทรงลงพระนามาภิไธยในแผ่นศิลา แล้วเสด็จพระราชดำเนินออกจากอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูปไสยา แล้วทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอย่างหนาแน่นในบริเวณวัด พร้อมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาพยาบาลผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลาแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

เวลา ๑๖.๕๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดป้ายที่สร้างขึ้นใหม่ ณ สำนักงานมูลนิธิสายใจไทยฯ ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพมหานคร

วันเสาร์ที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโรพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐาน ไปประทับแรม ณ พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดใกล้เคียง

วันจันทร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๗.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงขยับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านทอน ตำบลโคกเคียน อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎรผู้ป่วยเจ็บด้วย เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๓๕ น.

วันพุธที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงขยับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังโครงการระบายน้ำพรุบาเจาะ ตามพระราชดำริ วัดโคกเคียน และโครงการระบายน้ำโคกเคียนพระราชดำริ

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง บริเวณโครงการระบายน้ำพรุบาเจาะ ตามพระราชดำริ ในเขตพื้นที่บ้านบุเกี๋ยสุต ตำบลบาเจาะใต้ อำเภอบาเจาะ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในบริเวณนั้น ในขณะที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนิน

ไปทอดพระเนตรคลองระบายน้ำตามแนวร่องลึกของพรุสายที่ ๑ ซึ่งกรมชลประทานกำลังดำเนินการขุด และกำหนดจะแล้วเสร็จในปี เพื่อระบายน้ำส่วนเกินจากพรุ ไปลงคลองไม้แก่น อีกทางหนึ่ง หลังจากที่ได้ขุดคลองระบายน้ำจากพรุลงสู่ทะเล ในเขตตำบลโคกเคียน อำเภอบาเจาะ เสร็จเรียบร้อยแล้ว สำหรับผลประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการนี้ เมื่อเสร็จสมบูรณ์แล้ว ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาน้ำท่วมนาข้าว บริเวณรอบพรุบาเจาะในช่วงฤดูฝน เป็นพื้นที่ประมาณ ๖๐,๐๐๐ ไร่ นอกจากนั้นยังสามารถเปิดพื้นที่ทำกินในพรุที่แห้งแล้ว เป็นเนื้อที่อีก ๖๐,๐๐๐ ไร่ ทั้งนี้พระราชดำริให้รัฐบาลจัดสรรที่ดินให้ราษฎร โดยให้กรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นของสหกรณ์การเกษตรเป็นส่วนรวม แต่สมาชิกสหกรณ์มีสิทธิ์ทำกินในที่ดินที่ได้รับการจัดสรรตลอดจนชั่วคราวหลาน ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับมายังวัดโคกเคียน ตำบลโคกเคียน อำเภอเมืองนราธิวาส เพื่อทรงเยี่ยมราษฎร ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณวัด และเสด็จขึ้นอุโบสถ เพื่อทรงนมัสการพระพุทธปฏิมาประธาน ในการนี้ ทรงถวายปัจจัยแก่เจ้าอาวาสสำหรับใช้บำรุงวัดด้วย เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ล่องน้ำไปยังประตูปังคับน้ำ โครงการระบายน้ำโคกเคียน ตามพระราชดำริ ซึ่งอยู่บริเวณหลังวัดโคกเคียน ได้ทอดพระเนตรคลองระบายน้ำตามร่องลึกของพรุ ซึ่งเมื่อขุดเสร็จแล้วจะสามารถควบคุมการระบายน้ำออกจากพรุออกสู่ทะเล ทำให้ช่วยแก้ไขปัญหาน้ำท่วมนาข้าวราษฎรในฤดูฝน และสามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง ให้กับพื้นที่เพาะปลูกประมาณ ๕,๐๐๐ ไร่ ในเขตพื้นที่บ้านโคกเคียน และบ้านบือราปะ หลังจาก สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทอดพระเนตรกิจการของศูนย์อบรมทอผ้า ณ วัดโคกเคียน เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินมายังประตูปังคับน้ำ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๕๐ น.

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่อำเภอบาเจาะ และอำเภอเมืองนราธิวาส ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ แพทย์ที่โดยเสด็จ ฯ ทำการตรวจรักษา และแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี นำ ฯพณฯ พลเอก ยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา และ ฯพณฯ พลเรือเอก อมร ศรีภักยะ ซึ่งได้รับแต่งตั้ง เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อถวายสัตย์ปฏิญาณ ก่อนเข้ารับหน้าที่

วันศุกร์ที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจ้บรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังโครงการระบายน้ำท่าพรุ ตามพระราชดำริ และวัดพระพุทธ อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโครงการระบายน้ำท่าพรุ ตามพระราชดำริ ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ ตำบลเจ๊ะเห อำเภอดากใบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของแก่เจ้าหน้าที่กรมชลประทาน แล้วทอดพระเนตรประตูปังคับน้ำท่าพรุ ๑ สำหรับควบคุมการระบายน้ำออกจากพรุ บริเวณริมฝั่งขวา

ของแม่น้ำตากใบ ในเขตพื้นที่บ้านท่าพรุ บ้านเกาะยาว บ้านปลาเจ๊ะมุดอ ซึ่งมีน้ำขังตลอดปี และใช้ประโยชน์ไม่ได้ เป็นเนื้อที่ประมาณ ๒,๕๐๐ ไร่ โดยได้ทำการขุดคลองระบายน้ำ ยาวประมาณ ๒๐๐ เมตร เสร็จเรียบร้อยแล้ว สำหรับผลประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการนี้ก็คือ เมื่อน้ำที่ขังในพรุแห้งแล้ว ทางจังหวัดจะได้พิจารณาจัดสรรให้ราษฎรเข้าทำกิน นอกจากนั้นยังสามารถช่วยป้องกันน้ำเค็มไหลย้อนเข้าไปในพรุ ซึ่งต่อไปจะเป็นพื้นที่เพาะปลูก ตลอดจนช่วยแก้ไขปัญหาน้ำท่วมนาข้าวราษฎร ตามบริเวณขอบพรุในช่วงฤดูฝน เป็นเนื้อที่อีกประมาณ ๒,๕๐๐ ไร่

ต่อจากนั้น ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท อยู่ในบริเวณนั้น แล้วจึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ต่อไปยังวัดพระพุทธรูป ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ เสด็จเข้าศาลาการเปรียญ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงถวายปัจจัยสำหรับบำรุงวัด และยารักษาโรค แก่พระครูไพโรจน์ ศาสนกิจ เจ้าอาวาส ตลอดจนมีพระราชดำรัสกับเจ้าอาวาส เสร็จแล้ว ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากภายในบริเวณวัด ต่อจากนั้น ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโรงงานทอผ้า วัดพระพุทธรูป และโครงการฝึกอบรมดีเลิศ เพื่อผลิตวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรสำหรับใช้เอง ซึ่งเป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุน จากกรมพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และอำเภอตากใบ กลุ่มสถานเสื่อกระจุย ซึ่งสนับสนุนโดยมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ และอำเภอตากใบ แปลงสาธิตการปลูกขิง และพืชผักสวนครัว ตลอดจนการสาธิตการทำปุ๋ยหมักแบบต่างๆ สนับสนุนโดยพนักงานเกษตรจังหวัด และกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งโครงการดังกล่าวทางราชการและมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ฯ ได้ดำเนินการช่วยเหลือในด้านเงินทุนริเริ่ม เครื่องมือเครื่องใช้ ในการผลิตวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ฝึกอบรม และสาธิต ส่วนทางวัดได้ให้การสนับสนุนโครงการเหล่านี้ อย่างเต็มที่ทั้งในด้านที่ดิน เพื่อจัดตั้งโครงการและเงินช่วยเหลือส่วนหนึ่ง จากที่ทรงถวายสำหรับบำรุงวัด ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้ราษฎรรู้จักใช้เวลาว่างจากการประกอบอาชีพให้เป็นประโยชน์ และได้มีโอกาสเรียนรู้วิชาชีพนอกเหนือจากอาชีพเดิม นอกจากนั้นยังเป็นการส่งเสริมรักษาศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านไว้ไม่ให้สูญหายไป ตลอดจนสามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะเป็นรายได้พิเศษของครอบครัวอีกด้วย เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๑๐ น.

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่ อำเภอตากใบ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์

วันนี้ เวลา ๑๖.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงประกอบพิธีบรรจุอัฐิเชษฐาธิราช บรมสาร์ริกษัตริย์บนยอดพระเศวตเมรุขององค์หลวงพ่อดโต วัดอินทรวีหาร บางขุนพรหม กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๖.๕๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการประกอบพิธีสมรสพระราชทานให้แก่ นายพันธุ์เทพ จรัสโรมรัน กับ นางสาวสุนิสา วะทัด

วันอาทิตย์ที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน

พร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังโครงการชลประทานเกาะสะทอน ตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมชมราษฎรในเขตพื้นที่ ตำบลเกาะสะทอน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณโครงการชลประทานเกาะสะทอน ตามพระราชดำริ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการระบายน้ำมูโนะ ฯ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปตามคันกั้นน้ำรอบเกาะสะทอน ซึ่งกรมชลประทานได้ดำเนินการสร้างเพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมเกาะสะทอนในฤดูฝน ตลอดจนป้องกันน้ำทะเลไหลย้อนเข้าไปตามลำรางธรรมชาติ และทำความเสียหายแก่พื้นที่เพาะปลูกประมาณ ๕,๐๐๐ ไร่ นอกจากนั้น ยังได้ปรับปรุงคันกั้นน้ำดังกล่าวให้เป็นเส้นทางลำเลียงผลผลิตของราษฎรได้อีกด้วย ในการนี้ได้ทอดพระเนตรพื้นที่เพาะปลูกบางส่วน ซึ่งมีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ ๕,๐๐๐ ไร่ โดยมีระบบการส่งน้ำด้วยคลองส่งน้ำ ๓ สาย พร้อมอาคารบังคับน้ำประกอบในคลองส่งน้ำ และคลองระบายน้ำออกในกรณีที่มีปริมาณน้ำมากเกินความจำเป็น เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณที่จะสร้างห้วงงานระบบส่งน้ำ ได้ทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรแนวที่จะก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ ปลายคลองระบายน้ำ ของโครงการระบายน้ำมูโนะ ตามพระราชดำริ ซึ่งจะทำหน้าที่ส่งน้ำเพื่อการชลประทานให้กับพื้นที่เกษตรกรรมในเกาะสะทอน ด้วยอีกทางหนึ่ง ตลอดจนแนวที่จะสร้างทำนบกั้นดิน ในคลองปยู เพื่อป้องกันน้ำทะเลหนุน ต่อจากนั้น ทรงเยี่ยมชมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท อยู่บริเวณห้วงงานระบบส่งน้ำ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนิน โดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังโรงเรียนบ้านเกาะสะทอน เพื่อทรงเยี่ยมชมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท อยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณโรงเรียน และพระราชทานสิ่งของ แก่ ผู้แทนครู และนักเรียน ตลอดจนทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์หลวง ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เดินทางล่วงหน้าไปตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาราษฎร ณ อาคารเรียน โรงเรียนบ้านเกาะสะทอน สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๐๐ น.

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมชมราษฎรในเขตพื้นที่ อำเภอตากใบ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์

วันจันทร์ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ พระพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายสุธี ประศาสน์วินิจฉัย รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ นำ นายรองเพชร สุจริตกุล นายอาสา บุญประโยชน์ นายทวี มนต์ช่วง นายอุทัย ทองภักดี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลาไปรับตำแหน่งหน้าที่เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีความชำนาญเต็ม ประจำประเทศเนเธอร์แลนด์ สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ สาธารณรัฐตุรกี ตามลำดับ

เวลา ๐๗.๔๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปยังจังหวัดอุดรธานี และจะเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ในพระราชภารกิจตามหลักสูตรโรงเรียนเสนาธิการทหารบก กำหนดเสด็จพระราชดำเนินกลับประมาณวันจันทร์ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๒๑

วันอังคารที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังโครงการหมู่บ้านพระราชดำริทุ่งลิปะสะโง และทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงศาลาประชาคม หมู่ที่ ๑ ตำบลลิปะสะโง อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทอดพระเนตรแผนผังแสดงบริเวณโครงการหมู่บ้านพระราชดำริทุ่งลิปะสะโง ส่วนที่ ๑, ๒ และ ๓ มีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๑๕,๘๔๕ ไร่ ซึ่งเดิมใช้ทำประโยชน์ไม่ได้เต็มที่ เนื่องจากโครงการชลประทานปัตตานียังไม่แล้วเสร็จ ทำให้พื้นที่บริเวณนี้ถูกน้ำท่วมในฤดูฝน และขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง เป็นประจำทุกปี จึงได้มีพระราชดำริ ให้หน่วยราชการต่างๆ ประกอบด้วย กรมชลประทาน กรมที่ดิน สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ร่วมกันดำเนินการปรับปรุงที่ดินสร้างเส้นทางคมนาคม จัดระบบชลประทาน ทางเข้าหมู่บ้าน และจัดแปลงเพาะปลูก ตลอดจนสำรวจประชากรในเขตโครงการ ฯ ก่อนจัดสรรที่ทำกินให้กับราษฎร ทั้งนี้ได้พิจารณาให้สิทธิแก่ผู้ที่มีหลักฐานการครอบครองที่ดินอยู่ก่อนเป็นอันดับแรก โดยให้ทำกินในที่ดินเดิมของตนต่อไป ส่วนผู้ที่ไม่มีที่ทำกินแล้ว แต่ยังไม่เพียงพอ จะได้รับพิจารณาเป็นอันดับต่อไป และหากยังมีที่ดินเหลือก็จะพิจารณาจัดสรรให้บุคคลภายนอกที่ขาดแคลนที่ทำกิน ครอบครัพละ ๑๕ ไร่ เท่ากัน สำหรับโครงการชลประทานลิปะสะโง กรมชลประทานได้ดำเนินการขุดคลองส่งน้ำจำนวน ๔ สาย และสร้างคันกั้นน้ำ จำนวน ๑๑ สาย ส่วนน้ำสำหรับการเพาะปลูกและอุปโภคบริโภค นั้น จะให้เครื่องสูบน้ำจำนวน ๔ เครื่อง ทำการสูบน้ำจากคลองยาบี หรือแม่น้ำปัตตานี ส่งเข้าคลองส่งน้ำเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะได้รับน้ำจากโครงการชลประทานปัตตานีในระยะต่อไป ในด้านปัญหาอุทกภัย จะให้คลองระบายน้ำ ดี-๘ ของโครงการชลประทานช่วยระบายน้ำส่วนเกินลงทะเล ต่อจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานต้นเงาะ และต้นมะขาม แก่ผู้แทนกรรมการหมู่บ้านที่ ๑ ตลอดจนทรงพระราชปฏิสันถารกับคณะกรรมการ ฯ แล้วทรงปล่อยปลานิล จำนวน ๕,๕๕๕ ตัว ลงในบ่อเลี้ยงปลาของโครงการ ฯ เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณนั้น ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์หลวงที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร นอกจากนี้ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้หน่วยแพทย์หลวง เดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาราษฎร ณ บริเวณศาลาประชาคมด้วย ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ต่อจากนั้น ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตร บริเวณที่จะจัดหมู่บ้านและแปลงจัดแบ่งที่ดิน ของโครงการส่วนที่ ๑ เป็นเวลาอันสมควร จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๐๐ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังโครงการระบายน้ำปะนาเระ ตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณโครงการระบายน้ำปะนาละฯ ตำบลคอกกระบือ อำเภอปะนาละ จังหวัดปัตตานี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานสิ่งของแก่เจ้าหน้าที่ชลประทาน แล้วทอดพระเนตรคลองระบายน้ำบางมะรวด ซึ่งเดิมเป็นคลองธรรมชาติที่ตื้นเขิน ขณะนั้นกรมชลประทานกำลังดำเนินการขุดลอก และได้ขุดคลองระบายน้ำต่อไปทางด้านเหนือ น้ำ รวมความยาวประมาณ ๑๗ กิโลเมตร ตลอดจนจะก่อสร้างอาคารประกอบในคลองระบายน้ำ จำนวน ๑๐ แห่ง เพื่อใช้ระบายน้ำออกจากพรุ บริเวณสองฝั่งคลองบางมะรวดลงทะเล ควบคุมโดยประตูบังคับน้ำปลายคลอง ส่วนพรุบริเวณสองข้างฝั่งคลองขามู ก็จะดำเนินการขุดคลองระบายน้ำลัดจากคลองขามูไปเชื่อมกับทะเล โดยมีอาคารประกอบ ๒ แห่ง และมีประตูบังคับน้ำที่ปลายคลองระบายน้ำดังกล่าว ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ ฯ นี้ก็คือ สามารถบรรเทาพื้นที่ท่วมพื้นที่เพาะปลูกบริเวณสองฝั่งคลองบางมะรวดและคลองขามู เป็นเนื้อที่ประมาณ ๕๕,๐๐๐ ไร่ และสามารถเก็บกักน้ำไว้ในคลองทั้ง ๒ สาย ซึ่งทำหน้าที่เป็นคลองส่งน้ำด้วย สำหรับใช้ในการเกษตรกรรมในฤดูแล้ง ตลอดจนสามารถป้องกันน้ำเค็มไหลย้อนเข้ามาในคลองได้อีกด้วยเสร็จแล้ว ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ ที่นั้น ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนใช้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๓๐ น.



วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้
ฯพณฯ นายจาง เหว่ยเหลีเยะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวาย
อักษรสาส์นตราตั้ง เป็นเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีน
ประจำประเทศไทย ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปรา
สาท ในพระบรมมหาราชวัง

2 August 1978. His Majesty granting an audience to His
Excellency Mr. Chang Wei-Lieh, Ambassador-designate
of the People's Republic of China, who presented his Creden-
tials, at Chakri Throne Hall in the Grand Palace.

วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะ
กรรมการบริหารทุนพระราชทานโรงเรียนราชวินิต ประจำปีการ
ศึกษา ๒๕๑๙-๒๕๒๐ ครู นักเรียน และผู้บริจาคเงิน เฝ้าทูล
ละอองธุลีพระบาท ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

3 August 1978. His Majesty addressing a gathering of people
connected with Rajvinit School and students who had
received cash prizes for scholastic abilities, at Chitralada
Villa.





วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๒๑ พระราชทานธงไชยเฉลิมพล แก่หน่วย
ทหารต่างๆ ณ สนามหน้าศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหา
ราชวัง

10 August 1978. His Majesty presenting Royal Colours to
naval units in the compound of the Grand Palace.



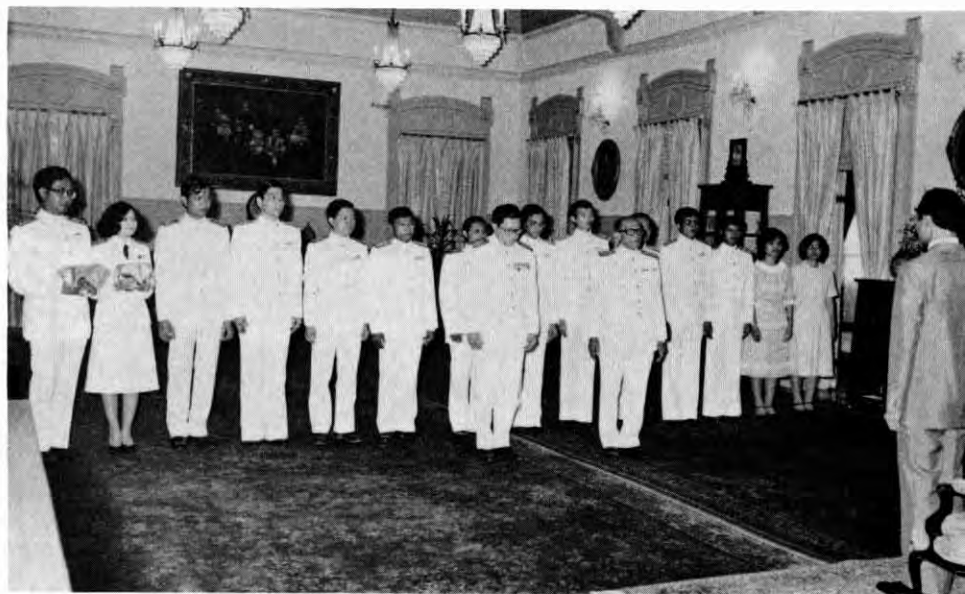
วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระราชวโรกาสให้
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้
อำนวยการสภากาชาดไทย พร้อมด้วยคณะกรรมการสภากาชาด
ไทย และกรรมการเจ้าหน้าที่ เผ่าทูตละอออุบลพระบาทถวาย
พระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ณ พระตำ
หนักจิตรลดารโหฐาน

11 August 1978. Her Majesty granting an audience to Her
Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, Executive
Vice President of the Thai Red Cross Society, and officials of
the Thai Red Cross Society who came to pay Homage and
Congratulations on the occasion of the Royal Birthday
Anniversary, at Chitralada Villa.



วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๑ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเป็นการส่วนพระองค์ เนื่องในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง

12 August 1978. Her Majesty presenting accessories during Religious Rites on the occasion of the Royal Birthday Anniversary, at Baisai Daksin Hall in the Grand Palace.



วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะกรรมการเนติบัณฑิต วันที่ ๒๗ เมษายนของรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

15 August 1978. His Majesty granting an audience to members of the 27th Class of Barrister-at-Law who presented Him with a sum of money for charitable purposes, at Chitralada Villa.



วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๒๑ เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรกิจการต่าง ๆ ของทหารพลร่ม ณ กองรบพิเศษ (พลร่ม) ที่ ๓ ค่ายเอราวัณ อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

17 August 1978. His Royal Highness Crown Prince Vajiralongkorn during a visit to observe the training of paratroopers at the 3rd Special Forces Group (Airborne), Camp Erawan, Muang District, Lopburi Province.



วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๒๑ ทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านทอน ตำบล
โคกเคียน อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

21 August 1978. His Majesty, in the company of Her Royal Highness Princess Chulabhorn, visiting the people of Ban Thon Village, Muang District, Narathiwat Province.



วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๒๑ พระราชทานสิ่งของให้แก่เจ้าหน้าที่
ของกรมชลประทาน ณ บริเวณประตูบังคับน้ำโคกเคียน ตำบล
โคกเคียน อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

23 August 1978. His Majesty presenting gifts of commodities to Royal Irrigation Department officials, at the Khok Khian Sluice-gate, Muang District, Narathiwat Province.



วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๒๑ ทรงพระราชปฏิสันถารเกี่ยวกับโครง
การระบายน้ำท่าพรู ตามพระราชดำริ ณ ประตูบังคับน้ำ ๑ อำเภอ
ตากใบ จังหวัดนราธิวาส

25 August 1978. His Majesty in discussion with officials concerning the Tha Phru Irrigation Project, at Sluice-gate number 1 in Tak Bai District, Narathiwat Province.



วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๒๑ ทรงพระราชปฏิสันถารกับครูและนักเรียน โรงเรียนเกาะสะท้อน ตำบลเกาะสะท้อน อำเภอดำกไบก์ จังหวัดนราธิวาส

27 August 1978. Their Majesties, in the company of Their Royal Highnesses Princess Maha Chakri Sirindhorn and Princess Chulabhorn, conversing with teachers and students of Ko Sathon School who had been presented with educational equipments and medical supplies, Tak Bai District, Narathiwat Province.



วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๒๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพันธุ์ไม้ให้สมาชิกโครงการหมู่บ้านพระราชดำริทุ่งลิปะสะโง่ นำไปปลูก ขณะที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเยี่ยมราษฎร ณ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

29 August 1978. His Majesty presenting saplings to villagers while Her Majesty visits with the local populace at the Lipasa-ngo Village, Nong Chik District, Pattani Province.





วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๒๑ เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรโครงการระบายน้ำปะนาเระ ตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยม
ราษฎร อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

31 August 1978. His Majesty, in the company of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, inspecting the
construction of an irrigation canal in Panare District, Pattani Province.

กัญชายน

วันเสาร์ที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๑

เวลา ๑๑.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังโครงการชลประทานนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ ตามพระราชดำริ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎร ดำรงและทหารในเขตพื้นที่กิ่งอำเภอสุคีริน และอำเภอเวียง จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงฐานปฏิบัติการไอบาโจ กองร้อยอาวูชเบาที่ ๑ กองพันทหารราบที่ ๒ กรมผสมที่ ๕ ตำบลมาโมง กิ่งอำเภอสุคีริน ได้ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังฝายทดน้ำไอบาโจ ซึ่งกรมชลประทาน สร้างปิดกั้นลำห้วยสาขาของคลองโต๊ะโม๊ะ สำหรับระบบส่งน้ำใช้หล่อเลี้ยงส่งน้ำให้กับพื้นที่นา ฝั่งขวาของคลองโต๊ะโม๊ะ เป็นเนื้อที่ประมาณ ๕๐ ไร่ นอกจากนั้น ยังได้ปรับพื้นที่ไหล่เขาตอนล่างให้เป็นขั้นบันได เพื่อทดลองปลูกข้าวไร่ และเป็นการเพิ่มที่ทำกินแก่สมาชิกนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ ซึ่งเดิมมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ทอดพระเนตรแปลงทดลองปลูกข้าว ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังสำนักสงฆ์โต๊ะโม๊ะ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงถวายปัจจัยสำหรับบำรุงสำนักสงฆ์ และทรงประเคนจุบปัจจัยแก่พระภิกษุ แล้วทอดพระเนตรผลิตภัณฑ์เครื่องหยาบ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน และผลผลิตทางการเกษตร ของสมาชิกนิคมฯ ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานข้าวสารจำนวน ๑๘ กระสอบ เพื่อสมาชิกนิคมฯ จะได้ข้าวบริโภค ระหว่างรอผลผลิตจากการทดลองปลูกข้าว จากนั้น ทรงเยี่ยมราษฎรและสมาชิกนิคมฯ ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่บริเวณนั้น เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินต่อไปทอดพระเนตรฝายทดน้ำโต๊ะโม๊ะในลำห้วยสาขาของคลองโต๊ะโม๊ะ ซึ่งมีระบบส่งน้ำด้วยท่อเหล็กลักษณะเดียวกับฝายทดน้ำไอบาโจ โดยส่งน้ำให้กับแปลงปลูกข้าวแบบขั้นบันไดตามสภาพของภูมิประเทศ เป็นเนื้อที่ประมาณ ๘๐ ไร่ สำหรับปลูกข้าวในพื้นที่โครงการฯ ยังอยู่ในขั้นทดลอง ทั้งในด้านพันธุ์ข้าวและสภาพ

ของดิน ตลอดจนทดลองใช้ปุ๋ยคอกในบางแปลงซึ่งมีสภาพต่างกัน ทั้งนี้เพื่อที่จะหาข้อมูลสำหรับแนะนำให้สมาชิกนิคม ฯ ทำนาได้ผลเต็มที่ในปีต่อไป ในโอกาสนี้ประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ณ บริเวณฝ่ายท่อน้ำโต๊ะไม้ะ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังหน้าที่ว่าการกิ่งอำเภอสุกิริน เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ ที่นั้น และทรงพระราชดำเนินไปยังกองบังคับการพลเรือน ตำรวจ ทหารที่ ๕๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานธงของขวัญแก่ผู้แทนกองบังคับการ ฯ ผู้แทนกิ่งอำเภอ ตำรวจตระเวนชายแดน และกรมชลประทาน เสร็จแล้ว เสด็จเข้ากองบังคับการ ฯ ประทับทรงฟังการบรรยายสรุปสถานการณ์ทั่วไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังหน้าที่ว่าการอำเภอเวียง เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณนั้น เสร็จแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เวลา ๒๑.๒๐ น.

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่กิ่งอำเภอสุกิริน อำเภอเวียง จังหวัดนราธิวาส ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้หน่วยแพทย์หลวงเดินทางล่วงหน้าไปตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ณ สำนักสงฆ์โต๊ะไม้ะ และที่ว่าการอำเภอสุกิริน นอกจากนี้ยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาราษฎรและทรงรับไว้เป็นคนใช้ในพระบรมราชานุเคราะห์

วันอาทิตย์ที่ ๓ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังโครงการจัดตั้งหมู่บ้านตัวอย่างปีเหล็ง และโรงเรียนเกษตรกรรมนราธิวาส อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณโครงการจัดตั้งหมู่บ้านตัวอย่าง (ในหมู่บ้านสหกรณ์) บ้านปีเหล็ง ตำบลมะรือโบออก อำเภอระแงะ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทอดพระเนตรแผนผังหมู่บ้านตัวอย่าง ซึ่งจังหวัดนราธิวาสเป็นผู้จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล ว่าด้วยการจัดตั้งที่ดินเพื่อการประกอบอาชีพและอยู่อาศัย ให้แก่ราษฎรในทุกหมู่บ้าน รวมทั้งพัฒนาหมู่บ้าน ให้เป็นหมู่บ้านพัฒนาสมบูรณ์แบบ โดยในขั้นต้นแต่ละจังหวัดจะต้องเร่งรัดจัดหมู่บ้านตัวอย่างให้แล้วเสร็จ เพื่อให้เป็นแนวทางดำเนินงานต่อไป ให้ครบทุกหมู่บ้าน หมู่บ้านตัวอย่างปีเหล็งมีเนื้อที่ทั้งหมด ๓๐,๐๐๐ ไร่ โดยจะดำเนินการในปีแรกเพียงส่วนหนึ่ง แล้วจะค่อยๆ ขยายพื้นที่ดำเนินการไปจนหมดโครงการ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวเดิมเป็นพรุ แต่หลังจากโครงการระบายน้ำตามพระราชดำริ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จไปบางส่วนจึงทำให้พรุเริ่มแห้ง และสภาพพื้นที่เริ่มใช้ทำการเพาะปลูกได้ สำหรับการจัดการหมู่บ้าน ทางจังหวัดได้ยึดหลักการจัดแบบหมู่บ้านสหกรณ์ ตามที่เคยได้รับพระราชทานพระราชดำริ และได้วางแผนงานจัดสร้าง ถนน คลองส่งน้ำ อ่างเก็บน้ำ พื้นที่เกษตรกรรม ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ แปลงทดลองและสาธิตทางการเกษตร ยุ้งฉาง โรงงานอุตสาหกรรมศูนย์ราชการ โรงเรียน สถานือนามัย วัด ปาลาเซาแมสยิดส์ ที่อยู่อาศัย ตลาด สนามกีฬา โรงมหรสพ และสวนสาธารณะ ทั้งนี้ได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากหน่วยราชการและสถาบันต่างๆ สมาชิกที่จะรับเข้าโครงการ ฯ จะพิจารณาจากราษฎรที่ขาดแคลนที่ทำกิน โดยให้สิทธิผู้ที่ทำกินอยู่ก่อนแล้วเป็นอันดับแรก นอกจากนั้นจะทำการคัดเลือกโดยคณะกรรมการโครงการ ฯ ตามความสมัครใจและ

คุณสมบัติที่กำหนดไว้ ต่อจากนั้น ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท อยู่ ณ บริเวณนั้น แล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ต่อไปยังโรงเรียนเกษตรกรรมนาวิสาร ของกรมอาชีวศึกษา ตำบลต้นหมิงลิ้ม อำเภอร่องแงะ เพื่อทอดพระเนตรกิจการของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยการเล่นไก่ พันธุ์ไข่และไก่พันธุ์เนื้อ ตามหลักวิชาเกษตร และมีการบริการประชาชนในด้านการจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผสมอาหาร การสร้างโรงเลี้ยง การป้องกันโรคระบาด ตลอดจนการดูแลไก่พันธุ์ที่ถูกวิธี จากนั้น ทอดพระเนตรแปลงทดลองศึกษาไม้ดอก ไม้ประดับ ของนักเรียน สมควรแก่เวลา จึงทรงพระราชดำเนิน ไปทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท อยู่ในบริเวณโรงเรียน เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๓๐ น.

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่ อำเภอร่องแงะ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์

วันอังคารที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาเริง ทักษิณราชนิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะกรรมการอิสลาม คณะกรรมการมัสยิด ดาโต๊ะยุติธรรม สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล คณะกรรมการสมาคมอิสลาม โต๊ะครู นักเรียน ตลอดจนประชาชน พ่อค้า และข้าราชการจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งนับถือศาสนาอิสลาม เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันอิดิลฟิตรี (วันออกจากการถือศีลอด) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ซึ่งได้พระราชทานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรับไปดำเนินการส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาอาชีพแก่ราษฎรชาวไทยมุสลิม

ในโอกาสเดียวกันนี้ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้ชนะเลิศและรองชนะเลิศในการแข่งขันการอ่านคัมภีร์อัลกุระอาน ณ ประเทศมาเลเซีย ร่วมเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทด้วย

เวลา ๕.๑๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากเรือนประทับรับรอง ถ้ำมึงรายมหาราช จังหวัดเชียงราย ไปยังมณฑลพิธีภายในบริเวณถ้ำมึงราย เพื่อทรงประกอบพิธีเปิดอนุสาวรีย์ผู้เสียสละ ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงมณฑลพิธี พลโทสมศักดิ์ บุญจามานนท์ แม่ทัพภาคที่ ๓ กราบบังคมทูลรายงานและขอพระราชทานเชิญเสด็จเข้าพลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูปนารายณ์และทรงศีล จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินออกจากพลับพลาพิธีไปยังแท่นพิธี ในการนี้ พระราชทานพระราชดำรัส ความว่า ผู้กล้าหาญที่ได้เสียสละชีวิต และเลือดเนื้อเป็นชาติพลีด้วยความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ และด้วยความตั้งใจอันแน่วแน่ที่จะปกป้องรักษาบ้านเมืองของเราไว้ โดยยึดถือเอาเอกราชอธิปไตยความมั่นคงปลอดภัยและความผาสุกของชาติบ้านเมืองเป็นจุดหมายอันสูงสุด เป็นบุคคลที่หาได้ยากยิ่ง และเป็นบุคคลผู้มีบุญคุณแก่คนทั้งชาติ การที่ข้าราชการในหน่วยกองพันทหารราบที่ ๓ กรมผสมที่ ๗ ข้าราชการตำรวจ พลเรือน ตลอดจนประชาชนในจังหวัดเชียงราย และจังหวัดใกล้เคียง ได้ร่วมกันจัดสร้างอนุสาวรีย์ผู้เสียสละขึ้น เพื่อเทิดทูนเกียรติประวัติและเป็นอนุสรณ์ในความกล้าหาญและความเสียสละ ของกำลังพลของหน่วยซึ่งได้สูญเสียชีวิตเป็นชาติพลี ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อความมั่นคงของประเทศชาติ นั้น จึงเป็นที่น่ายินดีและควรแก่การยกย่องสรรเสริญอย่างยิ่ง จบแล้ว ทรงกดปุ่มเปิดแพรคลุมป้ายคำจารึกที่แท่นฐาน ระหว่างนั้น พระสงฆ์เจริญชัย

มณฑลกลาตา ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคมสังข์ แตร ดุริยางค์ กองเกียรติยศอนุสาวรีย์บรรเลงเพลง
มหาชัย เสร็จแล้ว ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิมแผ่นป้ายคำจารึก และทรงวางพวงมาลา แล้วเสด็จพระราช
ดำเนินกลับเข้าพลับพลาพิธี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา จบแล้ว เสด็จ
พระราชดำเนินกลับเรือนประทับรับรอง

เวลา ๒๐.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จลง ณ ศาลาเริง ทักษิณราชนิเวศน์ พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นาย
วงศ์ พลนิกร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นำ ฯพณฯ นายหลุยส์ เดอ กี แร็งโกด์ รัฐมน
ตรว่าการกระทรวงการต่างประเทศฝรั่งเศส และคณะผู้ทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสที่เดินทางมา
เยือนประเทศไทย

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำแก่คณะผู้เข้าเฝ้า
ทูลละอองธุลีพระบาท

วันพุธที่ ๖ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จลง ณ พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายมาริโอ ปรูบาส เอก
อัครราชทูตอิตาลีประจำประเทศไทย และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทกราบถวายบังคมลา ในโอกาส
ที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่

ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ประ
ถมาภรณ์ชั้นเผือก แก่ เอกอัครราชทูตอิตาลี ด้วย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๖.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเจราร์ด
อังเดร อดีตเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย นำนายแพทย์ ชาร์ลส์ เมรีเยอ ชาวฝรั่งเศส เข้า
เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานพระราชดำริ ในการที่จะมาลงทุนตั้งโรงงานผลิตวัคซีน สำหรับ
คนและโรคระบาดสัตว์ ในประเทศไทย

วันพฤหัสบดีที่ ๗ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังสนามบิน
บ้านดอน เพื่อประทับเครื่องบินแอฟโรพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือ
ชาวบ้านจังหวัดสงขลา และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดสงขลา ณ สนามกีฬาเทศบาลเมืองหาดใหญ่

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงท่าอากาศยานหาดใหญ่ เสด็จเข้าอาคารท่าอากาศยาน พระบาทสม
เด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระสุหร่าย และทรงเจิมพระบรมสารีริกธาตุ เพื่อเชิญไปประดิษฐานในองค์พระ
เจดีย์ ณ วัดโคกสมาณคุณ อำเภอหาดใหญ่ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังสนาม
กีฬาเทศบาลเมืองหาดใหญ่ เสด็จขึ้นที่ประทับ ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลากราบบังคมทูลถวายรายงาน

กิจการลูกเสือชาวบ้านจังหวัดสงขลา จากนั้น พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านจังหวัดสงขลา จำนวน ๑๕๐ รุ่น แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การที่ลูกเสือชาวบ้านบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ย่อมแสดงว่ามีความเข้าใจดีในจุดประสงค์ ของกิจการลูกเสือชาวบ้าน ซึ่งมุ่งที่จะให้ทุกคนเป็นพลเมืองดี กล่าวคือ มีความซื่อสัตย์สุจริตมีวินัยเข้มแข็ง มีความเข้าใจดีต่อกัน ตลอดจนมีเมตตาเห็นอกเห็นใจและสามัคคีกลมเกลียวซึ่งกันและกัน อันจะทำให้สามารถขจัดปัญหาอุปสรรคทั้งปวงที่มีอยู่ในสังคมให้หมดไป นอกจากนั้นยังจะก่อให้เกิดความสุขความเจริญขึ้นในชาติ และที่สำคัญที่สุดก็คือช่วยรักษาความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของประเทศไทยไว้ได้ตลอดไป จบแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนกิจการลูกเสือชาวบ้าน ต่อจากนั้น ทรงเยี่ยมลูกเสือชาวบ้าน และราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท อยู่ในบริเวณสนามกีฬาฯ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังท่าอากาศยานหาดใหญ่ ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น แล้วจึงประทับเครื่องบินแอฟโรพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับจังหวัดนราธิวาส จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๔๐ น.

วันศุกร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๑

วันนี้ เวลา ๑๔.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาบุหลัน ทักษิณราชนิเวศน์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี นำ ฯพณฯ นายฟาม วัน ดง นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และคณะเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เนื่องในโอกาสที่ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทย ต่อจากนั้น

เวลา ๑๕.๔๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นาย เอโรล เจลาซุน เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายอักษรสาส์นตราตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้ชำนาญเต็มแห่งสาธารณรัฐตุรกีประจำประเทศไทย

เวลา ๑๖.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังโรงเรียนร่มเกล้า และวัดทุ่งคา ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโรงเรียนร่มเกล้า ตำบลยี่งอ อำเภอยี่งอ เสด็จขึ้นอาคารเรียนหลังใหม่ที่ยังก่อสร้างไม่แล้วเสร็จ เพื่อทอดพระเนตรห้องเรียน และแผนผังแสดงบริเวณโรงเรียนร่มเกล้า ซึ่งจังหวัดนราธิวาสและมณฑลทหารบกที่ ๕ ได้ร่วมกันก่อสร้าง โดยใช้ทุนริเริ่มที่ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมทบกับเงินบริจาค ข้าราชการ พ่อค้า และประชาชน ตลอดจนเงินงบประมาณจากกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เพื่อให้เยาวชนในชนบท ได้มีโอกาสศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาในท้องถิ่นทุกถิ่นดารเอง อันเป็นการดำเนินการสนองพระราชดำริ เกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่นทุกถิ่นดาร ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินลงจากอาคารเรียน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญ อุปกรณ์การศึกษา เครื่องกีฬา และยาชุดแก่ผู้แทนครูและนักเรียน แล้วทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณโรงเรียน ในโอกาสนี้ ทรงพระราชปฏิสันถารกับคณะกรรมการมัสยิด โต๊ะอิหม่าม ตลอดจนโต๊ะครู โรงเรียนปอเนาะ ในอำเภอยี่งอ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จ

พระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังวัดทุ่งคา ตำบลละหาร อำเภอยังงอ เสด็จเข้าโบสถ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงถวายบังจายสำหรับบำรุงวัด และยาชุดแก่เจ้าอาวาส ต่อจากนั้น ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท อยู่ในบริเวณวัด ตลอดจนทอดพระเนตรผลิตภัณฑ์หัตถ์ยาชยาพา ซึ่งมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ได้ให้การส่งเสริมและสนับสนุน โดยจัดส่งครูมาฝึกหัดการสานหัตถ์ยาชยาพาแก่ราษฎร ต่อจากนั้น ทรงพระราชปฏิสันถารกับสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำปุ๋ย กลุ่มเกษตรกรทำนา กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่น เสด็จกลับประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๕๕ น.

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎร ในเขตพื้นที่อำเภอยังงอ จังหวัดนราธิวาส ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์หลวงเดินทางล่วงหน้าไปตั้งหน่วยทำการตรวจรักษา และแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ณ โรงเรียนร่มเกล้า ตลอดจนทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์หลวงที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาราษฎร และทรงรับไว้เป็นคนใช้ในพระบรมราชานุเคราะห์

วันเสาร์ที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมโครงการไฟฟ้าหมู่บ้านกิ่งอำเภอไม้แก่น และทรงเยี่ยมราษฎรกิ่งอำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงที่ว่าการกิ่งอำเภอไม้แก่น ผู้ว่าการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับผลความคืบหน้าของการดำเนินงาน ตามโครงการไฟฟ้าหมู่บ้าน ๓ จังหวัดภาคใต้ ซึ่งเป็นโครงการพิเศษของแผนงานเร่งรัดพัฒนาไฟฟ้าชนบท และได้บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๔ แล้ว โดยโครงการไฟฟ้าหมู่บ้าน ๓ จังหวัดภาคใต้มีแผนงานให้การบริการไฟฟ้าแก่หมู่บ้าน จำนวน ๓๐๐ หมู่บ้าน ในเขตจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ซึ่งมีประชากรรวมทั้งสิ้นประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ คน สำหรับเงินทุนในการดำเนินงานประกอบด้วยเงินลงทุนโครงการ เงินกู้กองทุนคูเวต เงินกู้กระทรวงการคลัง และเงินสมทบทุนงบประมาณแผ่นดิน รวมทั้งสิ้น ๓๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนโครงการไฟฟ้าหมู่บ้านกิ่งอำเภอไม้แก่น มีหมู่บ้านโครงการที่จะได้รับจ่ายกระแสไฟฟ้า จำนวน ๘ หมู่บ้าน หรือ ๔๑๕ หลังคาเรือน ซึ่งมีประชากร ประมาณ ๕,๐๐๐ คน ในกรณีนี้ ผู้ว่าการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้กราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเปิดจ่ายกระแสไฟฟ้าให้แก่หมู่บ้านในโครงการ ฯ ต่อจากนั้น ทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรและลูกเสือชาวบ้านที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท อยู่เป็นจำนวนมากบริเวณหน้าที่ว่าการกิ่งอำเภอไม้แก่น เป็นเวลาอันสมควร จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังมัสยิดนุรุลฮุดา เสด็จเข้ามัสยิด และทรงพระราชปฏิสันถารกับโต๊ะอิหม่าม และกรรมการมัสยิด ตลอดจนพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อใช้ในการบำรุงมัสยิดเสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เวลา ๑๕.๐๕ น.

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่กิ่งอำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยแพทย์หลวงเดินทางล่วงหน้าไปตั้งหน่วยทำการตรวจรักษา และแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ณ บริเวณที่ว่าการกิ่งอำเภอไม้แก่น และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์หลวงโดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาราษฎร และทรงรับไว้เป็นคนใช้ในพระบรมราชานุเคราะห์

วันจันทร์ที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๓.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังสนามบินบ้านทอน เพื่อประทับเครื่องบินแอร์โรว์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรตำรวจและทหาร ในเขตพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงท่าอากาศยานตรัง ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ ที่นั้น และประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม ตำบลท่าช้าง อำเภอทุ่งใหญ่ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ต่อไปยังหน้าที่ว่าการอำเภอทุ่งใหญ่ เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณนั้น ทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรเหล่านั้น ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้หน่วยแพทย์หลวงเดินทางล่วงหน้ามาตั้งหน่วยทำการตรวจรักษาและแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ณ บริเวณที่ว่าการอำเภอทุ่งใหญ่ ตลอดจนทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาราษฎรผู้ป่วยเจ็บ และทรงรับไว้เป็นคนใช้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับไปยังโรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม เพื่อประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปประทับแรม ณ โรงงานปูนซีเมนต์ ของบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด ตำบลทิวัง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เสด็จพระราชดำเนินถึง เมื่อเวลา ๑๘.๓๕ น.

วันอังคารที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม โรงงานปูนซีเมนต์ ตำบลทิวัง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านจังหวัดนครศรีธรรมราช และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงมณฑลทหารบกที่ ๕ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ทรงเยี่ยมราษฎรและข้าราชการที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับเสด็จพระราชดำเนินอยู่ในบริเวณสนามบิน แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ต่อไปยังสนามกีฬาชาติตระการโกศล เพื่อพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๑๕๖ รุ่น ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า “การที่ลูกเสือชาวบ้านหลาย ๆ รุ่น มาร่วมชุมนุมกันเช่นในวันนี้ นับเป็นโอกาสอันเป็นมงคล เพราะจะได้พบปะทำความรู้จักกัน และเปลี่ยนความรู้ความคิด และความปรารถนา

ด้ซึ่งกันและกัน ตลอดจนก่อให้เกิดความเข้าใจและสามัคคีในหมู่คณะ อันเป็นการบรรลุจุดประสงค์ของ
กิจการลูกเสือชาวบ้าน ซึ่งมุ่งที่จะทำให้สังคมมีความสงบสุขความเจริญก้าวหน้า และเป็นปึกแผ่น โดย
ทุกคนรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันเมื่อยามมีความทุกข์ และรักษาผลแห่งความดีที่ได้สร้างมาแล้วให้คงอยู่
ตลอดไป” จบแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูล
เกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนกิจการลูกเสือชาวบ้าน เสร็จแล้ว ทรงเยี่ยม
ลูกเสือชาวบ้านและราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากในบริเวณสนามกีฬา ในโอกาส
นี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาราษฎร
และทรงรับไว้เป็นค่าใช้จ่ายในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์
พระที่นั่งกลับไปยังสนามบินมณฑลทหารบกที่ ๕ เพื่อประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราช
ดำเนินกลับ ถึงที่ประทับแรม โรงงานปูนซีเมนต์ เมื่อเวลา ๑๘.๒๕ น.

วันพุธที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราช
กุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากที่ประทับแรม โรงงานปูนซีเมนต์
ตำบลท่ง อำเภอกู่สง จังหวัดนครศรีธรรมราช หลังจากทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอกู่สง และเจ้าหน้าที่
โรงงาน ที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทส่งเสด็จพระราชดำเนินไปยังท่าอากาศยานตรัง ในการนี้ ทรงเยี่ยม
ราษฎรจังหวัดตรังที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ ณ บริเวณนั้น ต่อจากนั้น ประทับเครื่องบินเอฟโร
พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับจังหวัดนครศรีธรรมราช แล้วเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับ
ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๗.๕๐ น. ต่อจากนั้น

เวลา ๑๗.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จลง ณ ศาลาบุหลัน ทักษิณราชนิเวศน์
พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลอากาศเอก พะเนียง กานตะรัตน์ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ในนาม
ของข้าราชการ และเจ้าหน้าที่กองทัพอากาศ นำคณะกรรมการจัดสร้างเหรียญก๊มเกล้า เฝ้าทูลละออง
ธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเหรียญก๊มเกล้าทองคำ ๑ เหรียญ แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่
หัว และอีก ๕ เหรียญ เพื่อพระราชทานสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสา
ธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา กับเหรียญก๊มเกล้า
ทองแดง จำนวน ๑,๐๐๐ เหรียญเพื่อพระราชทานตามพระราชอัธยาศัย

วันศุกร์ที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๒๐.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จลง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ณ ศาลาบุหลัน ทักษิณราชนิเวศน์
พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี ในฐานะผู้
บัญชาการทหารสูงสุด พลเรือเอก อมร ศิริกษะ ผู้บัญชาการทหารเรือ และพลเอก ชส เทพหัสดิน ณ
อยุธยา รองผู้บัญชาการทหารบก เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เนื่องจากพื้หน้ำที่ (เกษียณอายุ) และใน
โอกาสนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำด้วย

เวลา ๑๖.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ หม่อมเจ้าวงศานุวัตร เทวกุล องคมนตรี เสด็จแทนพระองค์ ไปในการที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดบำเพ็ญพระราชกุศล ๕๐ วัน ศพพระศาสนโสภณ (เอื้อน ชินตฺโต) เจ้าอาวาสวัดเทพศิรินทราวาส ณ ศาลากวีนิรมิต วัดเทพศิรินทราวาส

วันเสาร์ที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๐.๔๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ หม่อมเจ้าวงศานุวัตร เทวกุล องคมนตรี เสด็จแทนพระองค์ ไปในการที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดบำเพ็ญพระราชกุศล ๕๐ วัน ศพพระศาสนโสภณ (เอื้อน ชินตฺโต) เจ้าอาวาสวัดเทพศิรินทราวาส ณ ศาลากวีนิรมิต วัดเทพศิรินทราวาส

เวลา ๑๔.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปพระราชทานประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาตรีแก่นักศึกษาพยาบาล และประกาศนียบัตรแก่นักเรียนผู้ช่วยพยาบาล ฯ ณ หอประชุมวิทยาลัยพยาบาล จังหวัดสงขลา

วันอาทิตย์ที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลลูโบะบายะ อำเภอโขงเจียม และทรงเยี่ยมฐานปฏิบัติการกองร้อยปืนเล็กที่ ๑ กองพันเฉพาะกิจนาวิกโยธินที่ ๒๐๓ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงมัสยิดคาร์ลคอยรียะห์ ตำบลลูโบะบายะ อำเภอโขงเจียม ได้ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท อยู่ ณ ที่นั้น ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานเงินแก่โต๊ะอิหม่าม สำหรับบำรุงมัสยิด และใช้สำหรับกิจการสาธารณูปโภคในหมู่บ้าน ตลอดจนมีพระราชดำรัสกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน และนายอำเภอเกี่ยวกับแผนงานพัฒนาลุ่มน้ำ เพื่อกรมชลประทานและประปาในเขตพื้นที่ตำบลลูโบะบายะ เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังมัสยิดปลาลอบาโต๊ะ ตำบลลูโบะบายะ อำเภอโขงเจียม ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณมัสยิด และพระราชทานเงินสำหรับใช้บำรุงมัสยิดแก่โต๊ะอิหม่าม ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังมัสยิดบลูกาสนอ ตำบลตะปอเยาะ อำเภอโขงเจียม ได้พระราชทานเงินแก่โต๊ะอิหม่ามสำหรับใช้ในกิจการของมัสยิด แล้วทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในบริเวณนั้น สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังฐานปฏิบัติการกองร้อยปืนเล็กที่ ๑ กองพันเฉพาะกิจนาวิกโยธินที่ ๒๐๓ บ้านปลาลูกา ตำบลบาเจาะ อำเภอบาเจาะ เสด็จเข้าทำการ ฯ ผู้บังคับกองร้อยปืนเล็กที่ ๑ กราบบังคมทูลสรุปสถานการณ์ทั่วไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบ แล้วทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรบริเวณฐานปฏิบัติการ ในการนี้ได้พระราชทานถุงของขวัญ อาหารกระป๋อง ยารักษาโรค และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่ผู้แทนกองร้อยปืนเล็กที่ ๑ ฯ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่ในเขตฐานปฏิบัติ

การเสร็จแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราช
นิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๑๕ น.

ในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรและทหารในเขตพื้นที่อำเภอโขงเจียมและอำเภอบาเจาะ
จังหวัดนราธิวาส ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการ
ตรวจรักษา และแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์

วันจันทร์ที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๑.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราช
กุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากทักษิณราชนิเวศน์ ไปทรงวางศิลาฤกษ์
เขื่อนบางลาง โครงการก่อสร้างไฟฟ้าพลังน้ำปัตตานี ตำบลบาเจาะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโครงการก่อสร้างไฟฟ้าพลังน้ำปัตตานี ได้ประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จ
พระราชดำเนินต่อไปยังพลับพลาพิธี เสด็จเข้าพลับพลาพิธี ทรงศีล เสร็จแล้ว นายกรัฐมนตรีกราบบังคม
ทูลถวายรายงานกิจการโครงการพัฒนาแม่น้ำปัตตานี การก่อสร้างเขื่อนบางลาง ซึ่งกำหนดจะแล้วเสร็จ
ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๔ และจะอำนวยประโยชน์แก่ราษฎรในด้านการป้องกันอุทกภัย การชลประทาน
การประมงน้ำจืด และการพักผ่อนหย่อนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระแสไฟฟ้าจากโครงการนี้จะช่วย
ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการลงทุนเพิ่มขึ้นในภูมิภาคแถบนี้
จบแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังมณฑลพิธี ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิม แล้วทรงวางอิฐ ทอง นาก เงิน
และแผ่นศิลาจารึก จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินกลับเข้าพลับพลาพิธี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
และพระราชทานของแก่โต๊ะอิหม่าม แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระ
บาทอยู่ในบริเวณนั้น สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินไปประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ณ
ศาลารับรอง เสร็จแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังฝายคลองละแอ ตำบลบันนัง
สตา อำเภอบันนังสตา พระราชทานสิ่งของแก่ผู้แทนหน่วยตำรวจตระเวนชายแดน หน่วยปฏิบัติการพิเศษ
และหมวดปืนเล็กที่ ๕๒๓๔ ที่มีภารกิจในการคุ้มครองงานก่อสร้างฝายคลองละแอ ในกรณีนี้ได้ทอดพระ
เนตรแผนผังหมู่บ้านจัดสรรสำหรับราษฎรอพยพจากบริเวณอ่างเก็บน้ำ โดยมีโครงการสร้างฝายหรือเขื่อน
เก็บกักน้ำ เพื่อส่งให้แก่หมู่บ้านจัดสรร สำหรับใช้เพื่อการชลประทานและการอุปโภคบริโภคอย่างพอ
เพียงตลอดปี นอกจากนี้ ยังได้วางแผนตัดถนนเชื่อมโยงระหว่างท่าอากาศยานและแปลงที่ทำกิน ตลอดจน
เตรียมแปลงที่ทำกินปลูกยางพาราพันธุ์ดี สำหรับราษฎรอพยพอีกด้วย ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนิน
โดยรถยนต์พระที่นั่งต่อไปยังฐานยิงสนับสนุนบางกลางของกองร้อยที่ ๔ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๕ ตำบล
บันนังสตา อำเภอบันนังสตา พระราชทานสิ่งของแก่ผู้แทนฐานยิงสนับสนุนบางกลาง และพนักงานการ
ไฟฟ้าฝายผลิต ฯ แล้วเสด็จเข้าที่ทำการ เพื่อทอดพระเนตรแผนที่สถานการณ์ ต่อจากนั้น ทรงพระราช
ดำเนินทอดพระเนตรบริเวณฐานยิงสนับสนุนบางกลาง สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์
พระที่นั่ง กลับมายังห้วงงานก่อสร้างเขื่อนบางลาง เพื่อประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราช
ดำเนินกลับ ถึงทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๕.๐๕ น.

เวลา ๘.๔๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถ

ขนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ กลับจากการฝึกภาคสนามของโรงเรียนเสนาธิการทหารบก สู่กรุงเทพมหานคร

วันอังคารที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๘.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปพระราชทานประกาศนียบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาผู้ช่วยพยาบาลและผดุงครรภ์ ณ หอประชุมโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาลและผดุงครรภ์ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

เวลา ๑๓.๔๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทอดพระเนตรการประกวดไม้ผล ณ ศาลาประชาคม จังหวัดนราธิวาส และในโอกาสนี้ ได้พระราชทานพันธุ์ปลาแก่ราษฎร สำหรับเลี้ยงแพร่พันธุ์ตามโครงการประมง ตามพระราชดำริ

เวลา ๑๓.๑๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จลง ณ ศาลาบุหลัน ทักษิณราชนิเวศน์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลโท ปิ่น ธรรมศรี แม่ทัพกองทัพอากาศที่ ๔ นำ ผู้ว่าราชการจังหวัด รวม ๑๔ จังหวัด พร้อมด้วยผู้มีจิตศรัทธา เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์

วันพุธที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปในการพระราชทานรางวัลไต่กระจู โรงเรียนราษฎรสอนศาสนาอิสลาม ในเขตการศึกษา ๒ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดสตูล และพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี ณ สนามกีฬาเทศบาลเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

เวลา ๑๕.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสนามกีฬาเทศบาลเมืองนราธิวาส แล้วเสด็จเข้าพลับพลาพิธี พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ นายแพทย์บุญสม มาร์ติน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กราบบังคมทูลถวายรายงาน ผลการคัดเลือกโรงเรียนราษฎรสอนศาสนาอิสลาม ในเขตการศึกษา ๒ ซึ่งได้จัดการศึกษาได้ผลดีเด่นทั้งด้านบริหารและวิชาการ และให้นายรังสฤษฎ์ เชาว์ศิริ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กราบบังคมทูลเบิกไต่กระจู โรงเรียนราษฎรสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดสตูล เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานรางวัล รวม ๒๓ คน จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาทความว่า โรงเรียนราษฎรสอนศาสนาอิสลามทั้งหลาย ได้พยายามร่วมมือกับทางราชการ จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ก้าวหน้า และมีประสิทธิภาพ ต่อเนื่องกันมาหลายปีแล้ว บัดนี้ เป็นที่ประจักษ์ชัดว่านักเรียนที่ได้รับการศึกษาตามแนวทางที่ปรับปรุงใหม่ ซึ่งได้รับการศึกษาอบรมอย่างเหมาะสมดี ทั้งด้านวิชาความรู้ การปฏิบัติ

และจริยธรรมตามหลักศาสนา นั้น ได้รับความสำเร็จเป็นอันมาก บางคนก็มีโอกาสได้เข้าศึกษาเล่าเรียน
ชั้นสูงขึ้นไป บางคนก็ตั้งตัวได้เป็นหลักฐาน และเป็นหัวหน้าผู้นำทำประโยชน์ในสังคม แสดงว่างานที่
ท่านทั้งปวงได้เพียรพยายามกระทำมาด้วยความเหนื่อยยากนั้น มิใช่กระทำให้เหน็ดเหนื่อยเปล่า หาก
แต่เป็นงานสำคัญ ซึ่งให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าที่สุด จะเป็นกำลังสร้างสรรค์ความเจริญรุ่งเรือง และความผา
สุกมั่นคงให้แก่ส่วนรวม และบ้านเมืองได้อย่างสำคัญในวันข้างหน้า เสร็จแล้ว พระราชทานพระบรม
ราชวโรกาสให้ นายชัช รัตนราช ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส นายมนตรี ตระหังน ผู้ว่าราชการจังหวัด
ยะลา นายสมศักดิ์ ศรีวรรณะ ปลัดจังหวัดปัตตานี กราบบังคมทูลถวายรายงานกิจการลูกเสือชาวบ้าน
และกราบบังคมทูลเบิกประธานและรองประธานลูกเสือชาวบ้านรุ่นต่างๆ รวม ๔๑ รุ่น เข้าเฝ้าทูลละ
อองธุลีพระบาท รับพระราชทานธงประจำรุ่น และพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง
ฉลองพระองค์ชุดลูกเสือ ตามลำดับ เมื่อลูกเสือชาวบ้านกล่าวคำปฏิญาณตนจบแล้ว พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า การที่ลูกเสือชาวบ้าน ได้มาร่วมกันฝึกอบรม
เป็นโอกาสที่ได้รับความรู้จากวิทยากร และเป็นโอกาสที่ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อเพิ่มพูนความรู้
และความคิดที่จะเป็นประโยชน์ต่อหมู่คณะ ซึ่งการปรองดอง การรักใคร่ การขยายความสามัคคี และ
การช่วยเหลือซึ่งกันและกันนั้น จะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลในประเทศชาติ ในการอยู่ร่วมกันด้วยความ
ร่มเย็นเป็นสุข จบแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้บุคคลที่มีจิตศรัทธา เข้าเฝ้าทูลละอองธุลี
พระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงิน เพื่อพระราชทานใช้ในกิจการลูกเสือชาวบ้าน เสร็จแล้ว ทรง
พระราชดำเนินทรงเยี่ยมลูกเสือชาวบ้าน และราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมาก ทรง
พระราชปฏิสันถารกับบุคคลเหล่านั้นอย่างทั่วถึง และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่
โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษา และแจกจ่ายยาแก่ราษฎร ตลอดจนทรงรับไว้เป็นคนใช้ใน
พระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระ
ตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๖.๑๕ น.

วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๓.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถ
ยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงวางศิลาฤกษ์อาคารบริหารของมหา
วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๔.๔๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จลง ณ ศาลาบุหลัน
พระราชทานพระราชวโรกาส ให้ผู้บริจาคโลหิต ให้กับโรงพยาบาลนราธิวาส และเหล่ากาชาดจังหวัด
นราธิวาส เฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานเข็มที่ระลึกผู้บริจาคโลหิต

วันศุกร์ที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทรงเปิดอนุสาวรีย์พระบรมรูปสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดช
วิกรม พระบรมราชชนก และพระราชทานปริญญาบัตร ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี

เวลา ๑๖.๐๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แล้วเสด็จเข้าประทับในพลับพลาพิธี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย และทรงศีล แล้วนายเกษม สุวรรณกุล รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย กราบบังคมทูลถวายรายงานการก่อสร้างพระบรมรูปสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดแพรคลุมป้ายคำจารึก ทรงพระสุหร่าย และทรงเจิมป้ายคำจารึก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงวางพวงมาลา และทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย ถวายราชสักการะพระบรมรูปสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก จากนั้น เสด็จเข้าพลับพลาพิธี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก แล้วพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นางสาวสุนาลินี นิโครธานนท์และนายบัณฑิต ตันตระรัสมิ์ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินเพื่อพระราชทานให้แก่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำหรับใช้ในกิจการของมหาวิทยาลัยตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค และพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์ ให้เป็นกองทุนมูลนิธิมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานเหรียญพระบรมรูปทองคำ จากนั้น เสด็จขึ้นตึกอำนวยการ ทรงฉลองพระองค์ครุย ทรงลงพระปรมาภิไธย และพระนามาภิไธยในสมุดเยี่ยมของมหาวิทยาลัย ฯ แล้วเสด็จเข้าหอประชุม เพื่อพระราชทานปริญญาศิลปศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (สาขาภาษาและวรรณคดีไทย) แก่นายกำชัย ทองหล่อ และนายแปลก ศิลปกรรมพิเศษ ตามลำดับ แล้วพระราชทานปริญญาบัตรและเหรียญรางวัลเรียนดีแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า ความรู้ความสามารถทางวิชาการ กับความรู้ ความเข้าใจอันกระจ่างชัดในบ้านเมืองของเรานั้น เมื่อนำมาใช้ด้วยกันให้ประสมประสานสอดคล้องแล้ว จะบันดาลให้งานของชาติทุกอย่างบรรลุผลเลิศ การปฏิบัติงานสร้างสรรค์ความเจริญของบ้านเมืองโดยใช้หลักการนี้ จึงนับเป็นการธำรงรักษาชาติอย่างแท้จริง ชาตินั้นเปรียบได้กับชีวิตคน กล่าวตามหลักความจริง คนเราประกอบด้วยร่างกายส่วนหนึ่ง จิตใจส่วนหนึ่ง ทั้งสองส่วนคู่กันอยู่บริบูรณ์ ชีวิตก็คงอยู่ ส่วนใดส่วนหนึ่งทำลายไป ชีวิตก็แตกดับ เพราะอีกส่วนหนึ่งจะต้องแตกทำลายไปด้วย ชาติของเรานี้มีแผ่นดินและประชากรอันรวมกันอยู่เป็นส่วนร่างกาย มีศิลปวิทยา มีธรรมเนียมประเพณี มีความเชื่อถือและความคิดจิตใจที่จะสามัคคีกันอยู่เป็นปึกแผ่นซึ่งรวมเรียกว่า “ความเป็นไทย” เป็นส่วนจิตใจ ชาติไทยเราดำรงมั่นคงอยู่ก็เพราะยังมีทั้งบ้านเมืองและความเป็นไทยพร้อมบริบูรณ์ แต่ถ้าความเป็นไทยของเรามันเป็นต้องเสื่อมสลายไปด้วยประการใดแล้ว ชาติก็ต้องสิ้นสูญ เพราะถึงหากบ้านเมืองและผู้คนจะยังอยู่ ก็ไม่มีสิ่งใดประสานยึดเหนี่ยวให้รวมกันอยู่ได้ จะต้องแตกแยกจากกันไปในที่สุด เหมือนส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่ต้องแตกจากกันเมื่อสิ้นชีวิต บัณฑิตของมหาวิทยาลัยนี้แต่ละคนต่างมีศิลปวิทยาการกับทั้งความสำนึกในชาติซบซุ่มกายใจไว้เป็นอย่างดีแล้ว ควรอย่างยิ่งที่จะตั้งใจพยายามนำไปใช้ประกอบการงานของตน ๆ ด้วยความสุจริตและบริสุทธิ์ใจโดยเต็มกำลัง เพื่อให้ชาติบ้านเมืองของเรามีความมั่นคงและเป็นผาสุกสวัสดิ์ยั่งยืนอยู่ตลอดไป จบแล้ว เสด็จออก ณ มุขข้างหอประชุม พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นักศึกษาปัจจุบันเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำรัส ความว่า การดำเนินงานต่าง ๆ ย่อมมีเหตุและมีผล หากดำเนินการไปโดยไร้เหตุแล้ว จะไม่บังเกิดที่ดังาม ฉะนั้น ถ้านักศึกษาสามารถรับหลักวิชาการจากการศึกษาไว้โดยสมบูรณ์แล้ว ความรอบรู้จะเป็นหลักสำคัญในการปฏิบัติงานต่อไปในอนาคต

กต ที่จะบรรลุผลที่ตั้งาม ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อนองและต่อส่วนรวม จบแล้ว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระราชดำรัสแสดงออกถึงความปิติโสมนัส ที่นักศึกษาได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ เพื่อจะรับใช้ส่วนรวมในอนาคต และพระราชทานพระราชดำริว่า หากนักศึกษาสามารถนำวิชาการใหม่ ๆ มาช่วยพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้นได้แล้ว จะเป็นการตอบแทนประชาชนที่ได้เสียภาษีอากรสำหรับการสร้างสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ของบุตรหลานเป็นอย่างดี เสร็จแล้ว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพรให้นักศึกษาทุกคนมีโชคดี ได้รับความสำเร็จในการศึกษาและการประกอบอาชีพสืบต่อไป จากนั้น เสด็จขึ้นชั้นบนตึกอำนวยการ ทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัชฌาศัย สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๕๕ น.

เวลา ๑๕.๑๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดอาคารเรียนและสระฝึกว่ายน้ำ ณ โรงเรียนสตรีวิทยา ๒ ซอยโชคชัย ๔ ถนนลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

วันเสาร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๒๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ ไปทอดพระเนตรการแข่งขันเรือก้อและ ที่หน้าโรงเรียนเทศบาล ๑ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

เมื่อประทับในพลับพลาพิธีแล้ว นายชด รัตนราช ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส กราบบังคมทูลถวายรายงานการจัดการแข่งเรือก้อและ และรายการแสดงหน้าที่นั่ง แล้วเริ่มการแข่งขันโดยสลับรายการด้านการชกมวยทะเล และการชักเย่อเรือก้อและ เสร็จแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้แทนอำเภอสุไหง โก-ลก อำเภอบาเจาะ และสมาคมพ่อค้ายางนราธิวาส เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานถ้วยรางวัลทีมเรือก้อและที่ชนะเลิศและรองชนะเลิศ ตลอดจนพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้แทนทีมเรือก้อและที่เข้าแข่งขันจากอำเภอต่าง ๆ และผู้แทนชุดแสดงอื่นๆ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานรางวัล เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ปลายทางถนนภูผาก็คือเป็นจำนวนมากโดยทั่วถึง แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๒๐ น.

เวลา ๑๖.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปเป็นองค์ประธานในการแข่งขันฟุตบอลการกุศลหารายได้ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในภาคเหนือและภาคอีสาน ระหว่างทีมรวมทหารตำรวจ กับทีมรักเมืองไทย ณ สนามสุขุขลาคัย กรีฑาสถานแห่งชาติ

อนึ่งในการแข่งขันครั้งหลัง เวลา ๑๗.๕๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงลงแข่งขันในทีมรวมทหารตำรวจด้วย ผลการแข่งขัน ทีมรวมทหารตำรวจ ชนะทีมรักเมืองไทย ๔ : ๒

วันอาทิตย์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขยับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนิน

พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

เวลา ๑๕.๕๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงบริเวณบ้านเจาะไอร้อง ตำบลจวบ เพื่อทรงเยี่ยมราษฎร ได้ทรงพระราชปฏิสันถารเกี่ยวกับทุกข์สุขของผู้ที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทโดยทั่วถึง และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ และรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังสำนักสงฆ์เจาะไอร้อง ทรงนมัสการพระพุทธรูปรัตนปฏิมากรในโรงธรรม และทรงถวายปัจจัยบำรุงสำนักสงฆ์ แล้วเสด็จพระราชดำเนินต่อไป

เวลา ๑๗.๓๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงโรงเรียนภักดีวิทยา บ้านเจาะเกาะ ตำบลบุกิต แล้วทรงพระราชดำเนินทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์พระราชทาน ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เดินทางมาล่วงหน้าเพื่อทำการรักษาผู้ป่วยเจ็บ ทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับบุคลากรเหล่านั้น ตลอดจนราษฎรและครูประจำโรงเรียน และพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์สำหรับบำรุงมัสยิดดารุลอีดาคะห์ ซึ่งเป็นมัสยิดประจำหมู่บ้านเจาะเกาะ สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๕๕ น.

เวลา ๑๕.๐๕ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามบรมราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปในงานวัน “มหิดล” ณ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

วันจันทร์ ๒๕ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปประทับเครื่องบินแอร์ฟอร์สที่หนึ่ง ณ สนามบินบ้านทอน อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานปริญญาบัตร ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

เวลา ๑๕.๓๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงสถานการบันฑิตเรือสงขลา แล้วประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานปริญญาบัตรการศึกษาบัณฑิตแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๐ ณ หอประชุมของมหาวิทยาลัย ในการนี้ พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า หน้าที่ของผู้จัดและผู้ให้การศึกษา นั้น กล่าวอย่างสั้นที่สุด ก็คือการ “ให้คนได้เรียนดี” เพื่อที่จะสามารถทำงานสร้างตัว และดำรงตัวให้เป็นหลักเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมได้ การให้เรียนดีนั้น จะต้องสอนให้มีวิชาการที่ดี ที่ถูกต้องแน่นแฟ้น ให้มีความสามารถและมีหลักการในการปฏิบัติ จะต้องฝึกหัดอบรมจิตใจและความประพฤติปฏิบัติ ให้รู้เหตุรู้ผลและความผิดชอบชั่วดี เพื่อมิให้นำความรู้ไปใช้ในทางเบียดเบียนกันและกัน และจะต้องให้มีกำลังและสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางกายทางใจ ผู้ที่ได้รับการศึกษารบถ้วนเหมาะสมกันทุกด้านดังนี้ เชื่อได้ว่าจะเป็นผู้เข้มแข็งสามารถเต็มที่ในการปฏิบัติ ทั้งทางกายและทางความคิดจิตใจ จะกระทำหน้าที่การงานใด ก็จะมีมุ่งหวังผลหวังประโยชน์ที่แท้จริงของหน้าที่การงานนั้นเป็นใหญ่ไม่หลงทาง

ทั้งจะสามารถปฏิบัติบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ให้บรรลุผลอันสมบูรณ์ได้ด้วย บัณฑิตทางการศึกษา จึงควรตั้งใจพยายามทำให้อุทิศตนได้เรียนดีตามนัยที่กล่าวให้สำเร็จ บ้านเมืองไทยจะได้เจริญมั่นคง มีความก้าวหน้าผาสุกยิ่งกว่าทุกวันนี้ จบแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปยังหอสมุดของมหาวิทยาลัย ครั้น ทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถตามพระราชอัชฌาศัยแล้ว เสด็จออก ณ มุขหอสมุด พระราชทานพระบรม ราชวโรกาสให้นิสิตปัจจุบันเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระ ราชทานพระราชดำรัส ความว่า คนเราย่อมมีการเรียนรู้อยู่เสมอ และคนซึ่งมีปัญญานั้น นอกจากจะมี การศึกษาด้านทฤษฎีแล้ว ยังมีการศึกษาด้านปฏิบัติอีกด้วย ฉะนั้น ผู้ที่ศึกษาเพื่อการศึกษา ต้องมีความ เพียรอดทน ต้องรู้จักฝึกตนเองให้ใช้เหตุผล ให้ใช้ความฉลาดความรอบคอบในการพิจารณาแก้ปัญหา โดยรู้จักที่จะทำงานในหน้าที่ที่จะนำความดีความรู้มาถ่ายทอดให้เป็นประโยชน์ต่ออนุชนรุ่นหลัง จบแล้ว สม เด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระ เจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานพร ตามลำดับ ให้นิสิตทุกคนมีความเพียรตั้งใจ ศึกษาทำงาน เพื่อประสบความสำเร็จในชีวิตเสมอ เสร็จแล้ว ทรงพระราชดำเนินเยี่ยมนิสิตและราษฎร ที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่บริเวณหอสมุด สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระ ที่นั่งไปประทับเครื่องบินแอฟโพรพระที่นั่ง ณ สถานีการบินทหารเรือสงขลา เสด็จพระราชดำเนินไปยังสนาม บินบ้านทอน จังหวัดนราธิวาส และเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับถึงพระตำหนัก ทักษิณ ราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๒๐.๑๕ น.

เวลา ๑๒.๔๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดย รถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธีเปิดโรงพยาบาลสมเด็จพระ ยุพราชสระแก้ว อำเภอสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว ฯพณฯ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี ฯพณฯ เรือเอกนายแพทย์ยงยุทธ สัจจวิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายสลับ นาคะเสถียร ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี กราบบังคมทูลรายงาน จากนั้น เสด็จเข้าสู่ พลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย และทรงศีล แล้วเสด็จพระราชดำเนิน เข้าพลับพลาพิธี ไปทรงตัดแถบแพรเปิดโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช ระหว่างนั้น พระสงฆ์เจริญชัย มงคลคาถา ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคมสังข์ แตร ดุริยางค์ เสร็จแล้ว เสด็จเข้าภายในอาคาร ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิมแผ่นศิลาจารึก ทรงลงพระนามาภิไธยในสมุดเยี่ยมและทอดพระเนตรภายใน อาคาร ต่อจากนั้น เสด็จออกจากอาคารไปยังมณฑลพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารผู้ป่วยภายใน ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิมอิฐ ทอง นาก เงิน และแผ่นศิลาจารึก ระหว่างนั้น พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ชาวพนักงาน ลั่นฆ้องชัย ประโคมสังข์ แตร ดุริยางค์ แล้วเสด็จเข้าสู่พลับพลาพิธี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา จบแล้ว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาโดยเสด็จพระราช กุศลเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินสมทบทุนสร้างอาคารผู้ป่วยภายใน ในโรง พยาบาลสมเด็จพระยุพราช เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปลูกต้นราชพฤกษ์ แล้วทรงพระราช ดำเนินทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอย่างหนาแน่น สมควรแก่เวลาแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับสู่กรุงเทพมหานคร

วันอังคารที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๔๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงขึ้นรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนิน

พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปทรงเปิด “ศาลารวมใจ” ณ วัดพระพุทธ ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

เวลา ๑๗.๑๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงวัดพระพุทธ ณ ที่นั้น นายเฉลย ศวัสดิษฐ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส กราบบังคมทูลถวายรายงานและกราบบังคมทูลเบิก เรือตรี เสฐียร ศิริอุปถ ร.น. นายอำเภอตากใบ และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่อำเภอตากใบ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประกอบพิธีเปิดป้าย “ศาลารวมใจ” ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ราษฎรและข้าราชการอำเภอตากใบร่วมมือกันจัดสร้างขึ้นด้วยเงินพระราชทานให้ชาวสตูลครุภัณฑ์พื้นเมือง เพื่อประกอบเป็นศูนย์สำหรับราษฎรได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากอุปกรณ์ที่พระราชทาน เช่น หนังสือและเอกสารด้านวิชาการ ด้านศิลปกรรม ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านประวัติศาสตร์ ฯลฯ ตลอดจนมีภาพและสิ่งของแสดงถึงชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยทั่วทุกภูมิภาค ทั้งในอดีตและปัจจุบัน อาทิ การแสดงถึงการทำมาหาเลี้ยงชีพ ด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรมในครัวเรือน ศิลปหัตถกรรม เป็นต้น อีกทั้งมีห้องปฐมพยาบาลที่เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับการอบรมตามหลักสูตรของสภากาชาดไทยคอยดูแลให้การปฐมพยาบาลแก่ผู้ที่มาใช้บริการ ของ “ศาลารวมใจ” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงปลูกต้นไม้เป็นพระลี้ และทอดพระเนตรภายในและบริเวณ “ศาลารวมใจ” ได้ทรงพระราชปฏิสันถารกับเจ้าหน้าที่ ตลอดจนราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอยู่เป็นจำนวนมากโดยทั่วถึง ในการนี้ ความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า มีน้ำท่วมนาบริเวณวัดพระพุทธนั้น จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ไปทอดพระเนตรสถานที่ดังกล่าว แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับมายังประทับที่สงฆ์ ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ประทับอยู่ ได้มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับทุกข์สุขของราษฎรกับพระสงฆ์ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บและรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ เมื่อเวลา ๑๘.๒๐ น.

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๓๕ น. นายมอร์ตัน ไอ. อับราโมวิตส์ เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา และภริยา เฝ้าทูลละอองพระบาท เนื่องในโอกาสเข้ารับตำแหน่งเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทยคนใหม่

เวลา ๑๖.๕๕ น. นางสาวแสงดาว สยามวาลา นายกมุตนีชีช่วยเหลือเด็กกำพร้าของสตรีไทยมุสลิมแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการบริหารมุณินิ ฯ เฝ้าทูลละอองพระบาท กราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับการเดินทางไปเยือนประเทศลิเบีย ตลอดจนกิจการของมุณินิ ฯ

เวลา ๑๗.๓๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานน้ำอาบศพ พลตรีจิตต์แก้ว เกษะโกมล ณ ศาลาแปด วัดโสมนัสวิหาร กรุงเทพมหานคร

วันพุธที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ ไปยังสนามบิน บ้านทอน อำเภอเมืองนราธิวาส เพื่อประทับเครื่องบินแอร์โรว์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับสู่กรุงเทพมหานครเป็นการชั่วคราว

เวลา ๑๖.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงยกช่อฟ้าพระอุโบสถ วัดสุทัศน์เทพวราราม

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และเหรียญรางวัล แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหิดล ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท ความว่า ตามที่กล่าวกันว่ากิจกรรมเพื่อชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย เป็นเหตุชวนให้คิดว่าการเรียนตามตำรากับการปฏิบัตินั้น อย่างไหนจะสำคัญควรมาก่อนกัน ถ้านึกถึงมูลเหตุเริ่มแรกทีเดียว การปฏิบัติน่าจะมาก่อนตำรา คือปฏิบัติได้ผลอย่างไรก่อนแล้วจึงสรุปเป็นตำรา แต่ถ้าถ้อยปัจจุบัน ที่ตำราเมื่ออยู่พร้อมบริบูรณ์แล้วอย่างนี้ ตำราก็น่าจะมาก่อนการปฏิบัติ เพราะการเรียนตามตำรานั้นทวนเวลามาก ทำให้ทราบตั้งแต่ยังไม่ได้ลงมือทำว่าอะไรเป็นอะไร จะทำได้อย่างไร อย่างนักศึกษาที่เป็นแพทย์ ถ้ายังเรียนไม่จบ ก็ยังทำการรักษาได้ไม่ถนัดมือ ความศรัทธาเชื่อถือก็ยังไม่เกิด แต่อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้ตามตำราอย่างเดียวโดยไม่ฝึกหัดปฏิบัติด้วย ก็ไม่เป็นการเพียงพอ เพราะการปฏิบัตินั้นเป็นตัวการที่ทำให้สามารถทำงานได้จริง ๆ ทั้งเป็นเครื่องพิสูจน์ความถูกต้องของตำราด้วย ดังปรากฏอยู่เสมอ ๆ ว่า ความรู้ความเข้าใจที่ได้จากตำรากับที่ได้จากการปฏิบัตินั้น อาจไม่ตรงกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและเหตุประกอบอีกหลายอย่าง ต่อเมื่อใดเราได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติครบทั้งสองอย่างแล้ว ความรู้อันแจ่มชัด ที่จะต้องเป็นครูหรือเป็นแบบอย่างได้ จึงจะเกิดขึ้น เรื่องนี้ บัณฑิตทุกคนคงจะทราบแล้ว เพราะต่างได้ผ่านการศึกษาบอรรถมาพร้อมทั้งในด้านตำราและการปฏิบัติ ดังนั้น ในการที่จะออกไปทำงาน มีหน้าที่ต่าง ๆ ขอให้ถือว่าตำรากับการปฏิบัติเป็นสิ่งสำคัญทั้งคู่ ทุกคนต้องอาศัยตำราเป็นหลักปฏิบัติ และต้องอาศัยการปฏิบัติเป็นเครื่องสนับสนุนตำรา เพื่อให้การงานที่ทำสัมฤทธิ์ผลสมบูรณ์ และบรรลุประโยชน์ตามที่มุ่งหมายครบทุกสิ่ง

เวลา ๑๐.๒๕ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดตึกคนไข้พิเศษ “บรรหาร – แจ่มใส ศิลปอาชา ๒” ณ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร และพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๗๐ รุ่น ณ สนามหน้าโรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย

วันศุกร์ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๔.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายวิกรม เมลาณนท์ ประธานสภาผู้พิพากษา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับตำแหน่งหน้าที่ ต่อจากนั้น

เวลา ๑๕.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก จิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเปิดอาคารสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ ณ สถาบันประมงน้ำจืดแห่งชาติ เกษตรกลาง บางเขน กรุงเทพมหานคร ซึ่งสถานที่แสดงพันธุ์สัตว์น้ำนี้ได้ก่อสร้างตามโครงการร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศแคนาดา ในการจัดตั้งสถาบันประมงน้ำจืดแห่งชาติ เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้าในด้านการประมงน้ำจืด แก่ประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากนี้ ยังจะเป็นสถานที่ที่ให้การศึกษาค้นคว้าแก่นักวิชาการ นักศึกษาจากมหาวิทยาลัย ตลอดจนจะเป็นประโยชน์แก่การส่งเสริมการท่องเที่ยว เสริมแล้ว ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปยังกองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง เพื่อประทับเครื่องบิน แอฟโรพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับไปประทับแรม ณ พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ จังหวัดนราธิวาส

เวลา ๑๔.๒๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง จากสนามช้างพระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังดุสิต ไปยังโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชจอมบึง อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง พลเอก บุญชัย บำรุงพงศ์ รองนายกรัฐมนตรี เรือเอก นายแพทย์ ขงขุทธ สัจจวงษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายวัชร สิงห์ชัย ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี กราบบังคมทูลรายงาน จากนั้น เสด็จเข้าสู่พลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย และทรงศีล แล้วเสด็จพระราชดำเนินจากพลับพลาพิธีไปทรงตัดแถบแพรเปิดโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช ระหว่างนั้น พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคมสังข์ แตร ดุริยางค์ เสร็จพิธีแล้ว เสด็จเข้าภายในอาคาร ทรงสุร่าย และทรงเจิมแผ่นศิลาจารึก ทรงลงพระนามาภิไธยในสมุดเยี่ยม และทอดพระเนตรภายในอาคาร แล้วเสด็จเข้าสู่พลับพลาพิธี ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา จบแล้ว พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้มีจิตศรัทธาโดยเสด็จพระราชกุศล เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายครุภัณฑ์ทางการแพทย์ เพื่อพระราชทานให้กับโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปลูกต้นราชพฤกษ์ แล้วทรงพระราชดำเนินทรงเยี่ยมและทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาทอย่างหนาแน่น พร้อมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนินทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บและทรงรับไว้เป็นคนไข้ในพระราชานุเคราะห์ สมควรแก่เวลาแล้ว จึงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับสู่กรุงเทพมหานคร

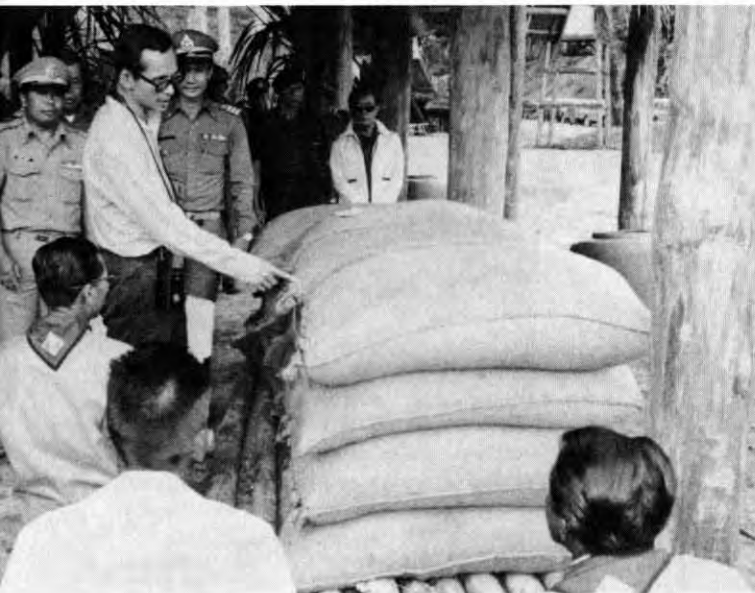
เวลา ๑๘.๑๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปทรงจุดเทียนชัยพุทธาภิเษกเหรียญ ซึ่งทางสถาบันวิทยาลัยกองทัพบกชั้นสูง จัดทำขึ้นเพื่อทอดพระเกียรติในโอกาสที่ทรงสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเสนาธิการทหารบก ณ วัดเวฬุาริณ แขวงบางยี่เรือ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๓.๕๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงเป็นประธานในการประชุมกรรมการสภากาชาดไทย ครั้งที่ ๑๗๕ ณ ตึกบริพัตร สภากาชาดไทย

วันเสาร์ที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๒๑

เวลา ๑๖.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักทักษิณราชินีเวสต์ ไปทรงเยี่ยมราษฎรในเขตอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

ในการนี้ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงนมัสการพระสงฆ์ ณ วัดคันธาราราม (ตาหลัง) และวัดทรายขาว ทรงพระราชปฏิสันถารอย่างใกล้ชิดกับราษฎรที่มาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เกี่ยวกับทุกข์สุขของเขาเหล่านั้น และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แพทย์ที่โดยเสด็จพระราชดำเนิน ทำการตรวจรักษาผู้ป่วยเจ็บ และรับไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์เช่นเดียวกับทุกแห่งที่เสด็จพระราชดำเนิน



วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๒๑ พระราชทานข้าวสารแก่สมาชิกนิคม
สร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ สำหรับใช้บริโภคในระบบธนาคารข้าว
ระหว่างรอผลผลิตจากการปลูกข้าว ณ กิ่งอำเภอสุคีริน จังหวัด
นราธิวาส

2 September 1978. His Majesty presenting sacks of rice to
members of the Southern Self-help Settlement as part of a
Rice-bank system, Sukhirin Sub-district, Narathiwat
Province.

วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๒๑ ทอดพระเนตรแปลงสาธิตการปลูกข้าวไร่ ในบริเวณโครงการชลประทานนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้
ตามพระราชดำริ กิ่งอำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส

2 September 1978. His Majesty, in the company of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn, inspecting
experimental rice-fields near the Ai Bacho Weir and irrigation project for the Southern Self-help Settlement, Sukhirin
Sub-district, Narathiwat Province.





วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้
ผู้แทนผู้ท่นับถือศาสนาอิสลาม เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวาย
พระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันอีดิลฟิตรี (วันนอกจากการถือ
ศีลอด) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ และทูลเกล้าทูลกระหม่อม
ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ณ ศาลา
บุปผารัตน ทักษิณราชนิเวศน์

5 September 1978. His Majesty granting an audience to
representatives of the Muslim Communities in Yala, Pattani
and Narathiwat Provinces who came to pay Homage on the
occasion of the Id-il Fitr Celebration which marks the end of
the fasting month and presented Him with a sum of money
for charitable purposes, at Daksin Palace.



วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๑ ทรงประกอบพิธีเปิดอนุสาวรีย์ผู้เสียสละ
ณ ค่ายเม็งรายมหาราช จังหวัดเชียงราย

5 September 1978. His Royal Highness Crown Prince
Vajiralongkorn at the Ceremony to Dedicate the Monument
to Those Who Sacrificed Their Lives for the Country, at
Fort Meng Rai, Chiang Rai Province.



วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๒๑ พระราชทานธงประจำรุ่นแก่ลูกเสือ
ชาวบ้าน ณ สนามกีฬาเทศบาลเมืองหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
7 September 1978. Their Majesties presiding over the Cere-
mony of Presenting Scouts Colours to Village Scouts of
Songkhla Province.



วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้
วพณา นายฟาม วัน ดง นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยม
เวียดนาม และคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เนื่องในโอกาสที่
ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทย ณ ศาลาบุหลัน ทักษิณราชนิเวศน์
8 September 1978. His Majesty granting an audience to
His Excellency Mr. Pham Van Dong, Prime Minister of
the Socialist Republic of Vietnam, on the occasion of his
visit to Thailand, at Daksin Palace.



วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๑ ทอดพระเนตรยางแผ่น ผลิตโดย
สมาชิกกลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่น ณ บริเวณวัดทุ่งคา ตำบล
ละหาร อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส

8 September 1978. His Majesty inspecting up-graded rubber
sheets produced by the Rubber Sheets Quality Improvement
Group, at Wat Thung Kha, Yi-ngo District, Narathiwat
Province.



วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๑ พระราชทานอุปกรณ์การศึกษาแก่นัก
เรียนโรงเรียนร่มเกล้า บ้านบุเกะปาระ อำเภอยี่งอ จังหวัดนรา
ธิวาส

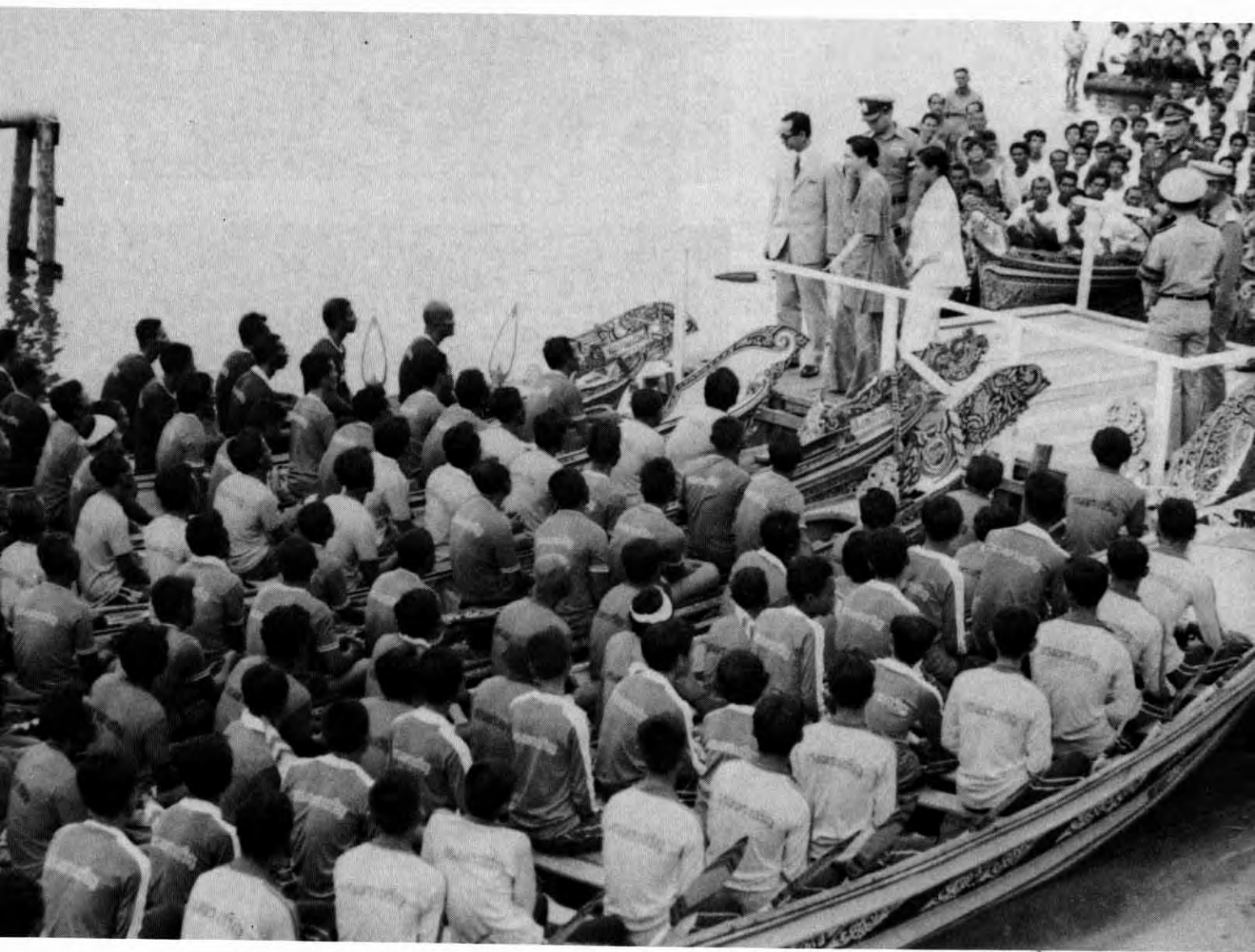
8 September 1978. His Majesty presenting exercise books to
a student of Rom Klao School which was constructed with
Royal funds and labour donated by the local populace and
soldiers of the 4th Army Area, at Yi-ngo District, Narathiwat
Province.

วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๒๑ ทรงเยี่ยมข้าราชการและราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลโปะบายะ อำเภอวังน้อย จังหวัดนราธิวาส
 17 September 1978. Visiting with government officials and the local populace of Yi-ngo District, Narathiwat Province.



วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๒๑ พระราชทานรางวัลแก่โต๊ะครู โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ในเขตการศึกษา ๒ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดสตูล ณ สนามกีฬาเทศบาลเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

20 September 1978. His Majesty, in the company of Her Majesty, Their Royal Highnesses Princess Maha Chakri Sirindhorn and Princess Chulabhorn, awarding a prize for good management of private schools to an Islamic Religious School teacher, at the Municipal Sports Field, Narathiwat Province.



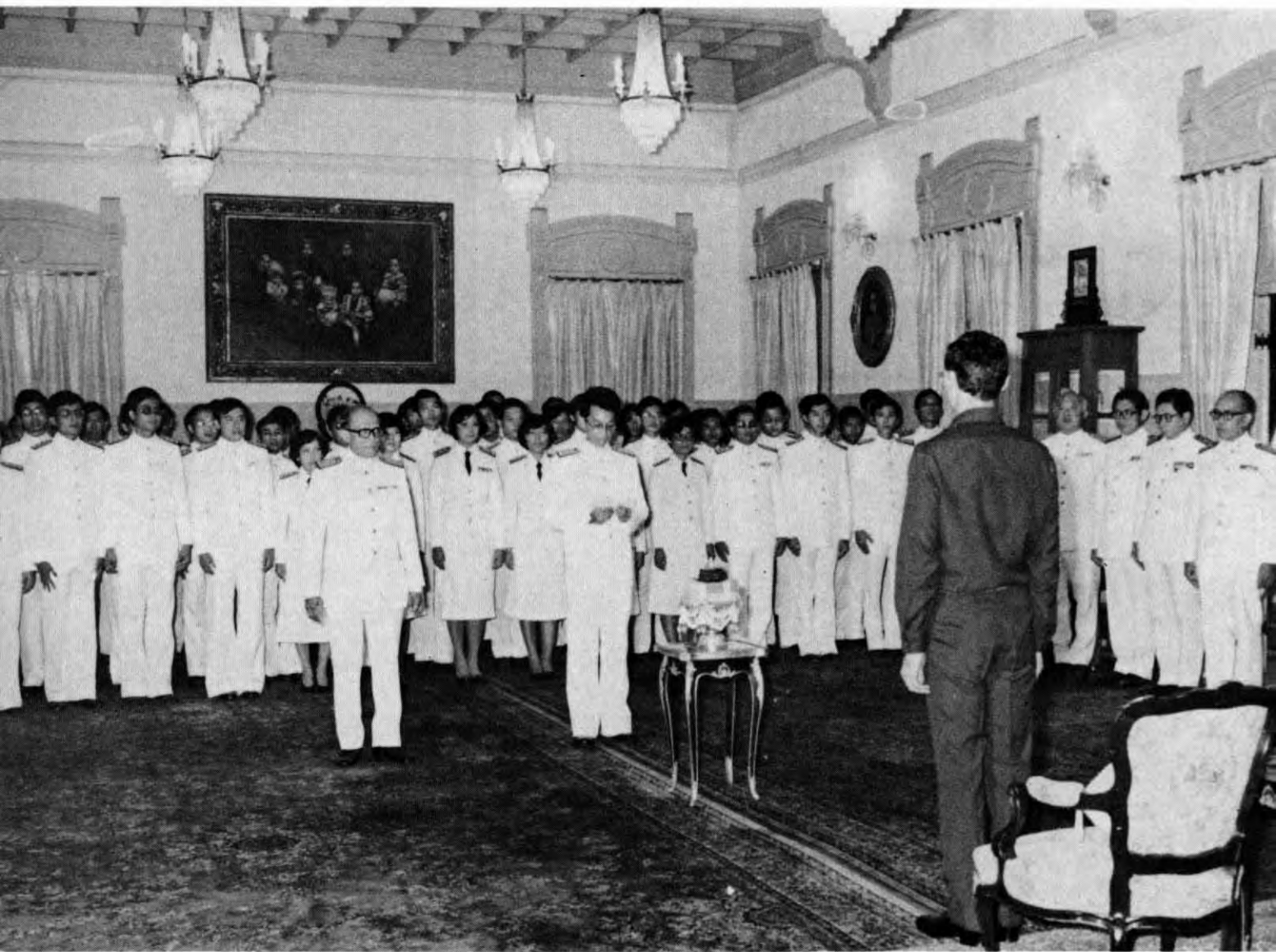
วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๒๑ ทรงพระราชปฏิสันถารกับผู้ร่วมการแข่งขันเรือกอลและ บริเวณหน้าโรงเรียนเทศบาล ๑
อำเภอเมือง นราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
23 September 1978. Conversing with participants of the Annual Kolae Boat Race on the Bang Nara River,
Muang District, Narathiwat Province.

วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๒๑ พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วน
พระองค์ สำหรับบำรุงมัสยิดดารุลอีดาดะห์ ซึ่งเป็นมัสยิดประจำ
หมู่บ้านเจาะเกาะ ตำบลบูกิต อำเภอรังษะ จังหวัดนราธิวาส
24 September 1978. His Majesty presenting a sum of money
to the Imam of the local Masjid of Cho Ko Village, Ra-ngae
District, Narathiwat Province.



วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๒๑ ทรงเปิดแพรคลุมป้ายศาลารวมใจ และ
ทรงเยี่ยมราษฎรบริเวณวัดพระพุทธ ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ
จังหวัดนราธิวาส

26 September 1978. His Majesty unveiling the "Sala Ruam
Jai" plaque to open the library built with funds donated by
Her Majesty for the local populace near Wat Phra Buddha,
Tak Bai District, Narathiwat Province.



วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๒๑ พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้ผู้พิพากษา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายสัตย์ปฏิญาณก่อน
เข้ารับตำแหน่งหน้าที่ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
29 September 1978. His Majesty granting an audience to newly-appointed judges who declared their Oath of
Allegiance prior to taking up their duties, at Chitralada Villa.

สรุปพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
ระหว่างเดือน ตุลาคม ๒๕๒๐ – กันยายน ๒๕๒๑

๑. พระราชพิธี รัฐพิธี และพิธีทางศาสนา	๗๕ ครั้ง
๒. เสด็จพระราชดำเนินในงานการกุศล	๖ ครั้ง
๓. เสด็จพระราชดำเนินในงานเกี่ยวกับการศึกษา	๓๓ ครั้ง
๔. เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎร ทรงเยี่ยมสถานที่ต่าง ๆ และพระราชทานธงประจำรุ่นแก่ลูกเสือชาวบ้าน	๒๒๕ ครั้ง
๕. ประมุขและบุคคลสำคัญต่างประเทศ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท	๖๗ ครั้ง
๖. ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนชาวไทย และชาวต่างประเทศ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท	๑๖๒ ครั้ง
๗. ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทาน	๒๔ ครั้ง
๘. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ผู้แทนพระองค์ไปในงานต่าง ๆ	๑๓๔ ครั้ง

รวมพระราชกรณียกิจที่กำหนดการ	๗๓๐ ครั้ง

SUMMARIZED LIST OF THE ANNUAL ENGAGEMENTS
OF THEIR MAJESTIES THE KING AND QUEEN
(October 1977 – September 1978)

1. Royal Ceremonies, State Ceremonies and Religious Ceremonies.	75
2. Charity Functions.	6
3. Educational Ceremonies and Functions	33
4. Visits to the people and to various places, including Presentations of Scouts Colours to Village Scouts.	229
5. Audiences granted to Foreign Chiefs of State and Dignitaries.	67
6. Audiences granted to Government officials, Businessmen, Scholars, Citizens and Foreigners.	162
7. Wedding Ceremonies.	24
8. Appointments of Representatives to discharge various functions on Their Majesties' behalves.	134

Total of Their Majesties' Engagements (with laid-out programmes)	730

คำอธิบายประกอบสรุปพระราชกรณียกิจ

๑. พระราชพิธี รัฐพิธี และพิธีทางศาสนา

หมายถึงพระราชพิธี รัฐพิธีทั้งที่มีเป็นการประจำ ทั้งเป็นการพิเศษ เช่น พระราชพิธีฉัตรมงคล พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน รัฐพิธีฉลองวันพระราชทานรัฐธรรมนูญ และพิธีทางศาสนาที่ทรงรับเชิญเสด็จฯ ไปทรงเป็นประธาน เช่น พิธีหล่อพระพุทธรูป พิธียกข้อฟ้า พิธีฝังลูกนิมิต พิธีพระราชทานเพลิงศพผู้เสียชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและบุคคลสำคัญผู้ได้ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ ฯลฯ

๒. เสด็จฯ ในงานการกุศล

หมายถึงการเสด็จฯ ไปทรงเป็นประธานในงานทั้งจัดขึ้นเพื่อการกุศล เช่น เสด็จฯ ในการแข่งขันกีฬา เสด็จฯ ทอดพระเนตรมหรสพและงานสังคมต่าง ๆ

๓. เสด็จฯ ในงานเกี่ยวกับการศึกษา

เช่น เสด็จฯ พระราชทานปริญญาบัตร วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาทุกประเภท เสด็จฯ ในงานแสดงศิลปกรรม

๔. เสด็จฯ เยี่ยมราษฎร เยี่ยมสถานที่ต่าง ๆ และพระราชมารชประจักษ์แก่ลูกเสื่อชาวบ้าน

หมายถึงการเสด็จฯ เยี่ยมราษฎรในสถานที่และจังหวัดต่าง ๆ เสด็จฯ เยี่ยมและเปิดสถานที่ต่าง ๆ เช่น เสด็จฯ เยี่ยมมหาวิทยาลัย เสด็จฯ เปิดโรงพยาบาล โรงเรียน

๕. ประมุขและบุคคลสำคัญ

เช่น ทรงรับราชอาคันตุกะ และเสด็จออกรับคณะทูตานุทูต

๖. ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้าเฝ้าฯ

๗. ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทาน

๘. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ผู้แทนพระองค์ไปในงานต่าง ๆ

EXPLANATORY NOTE ON THE SUMMARIZED LIST OF THEIR MAJESTIES' ENGAGEMENTS

1. Royal ceremonies' State ceremonies and religious ceremonies comprise ceremonies which take place regularly or on special occasions, such as the commemoration of the Coronation Day, the ceremonies celebrating the Anniversaries of Their Majesties' Birthday, the religious ceremonies of Presenting the Kathin robes and gifts to the monks as well as other religious ceremonies presided over by His Majesty, Such as the casting of the Buddah's Images, the raising of the Chor Fah and the laying of Foundation Stones of the Temples, Funerals of those who lost their lives in the service of the country and deserving dignitaries, etc.
2. Function for Charity comprise functions and entertainments organized for charity over which Their Majesties presided, such as Charity Sports Competitions, including social engagements attended by Them.
3. Ceremonies related to education include the conferring of academic degrees, diplomas and certificates on those who have completed their studies from educational institutions of all categories, as well as the openings of arts exhibitions.
4. Visits to the people and to various places mean visits which Their Majesties made to meet the people in urban and remote areas, visits to universities when not directly related to education, and visits made to open new establishments, hospitals, schools etc. On visits to some provincial centres, Their Majesties also present Scouts Colours to Village Scouts.
5. Audiences granted to Chiefs of State and foreign personages comprise the occasions when Their Majesties received State guests and chiefs of diplomatic missions.
6. Audiences granted to Government officials, leading businessmen, scholars and citizens, both Thai and foreign.
7. Performed marriage ceremonies.
8. Appointed Representatives to fulfil various functions on Their behalves.

การเสด็จพระราชดำเนินไปยังจังหวัดต่าง ๆ
ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๒๑

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๑	๕ พ.ย. ๒๐	ร. บ. แอฟไร ร.	เสด็จ ฯ แปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — ดอนเมือง ดอนเมือง — สนามบิน ทภ. ๒ สน. สนามบิน ทภ. ๒ สน. — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๒๓ ๔๔๔.๘ ๑๖	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้งสองพระองค์ โดยเสด็จ ฯ
๒	๗ พ.ย. ๒๐	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปยังศูนย์ฝึกการรบพิเศษน้ำพุ พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — ศูนย์ฝึกการรบพิเศษน้ำพุ ศูนย์ฝึกการรบพิเศษน้ำพุ — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๒๖ ๒๖	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้งสองพระองค์ โดยเสด็จ ฯ
๓	๘ พ.ย. ๒๐	ร. ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการชลประทานตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยตาดไฮใหญ่ บ้านห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — อ่างเก็บน้ำห้วยตาดไฮใหญ่ อ่างเก็บน้ำห้วยตาดไฮใหญ่ — อ่างเก็บน้ำห้วยเดียก อ่างเก็บน้ำห้วยเดียก — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๘ ๖ ๓	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา โดยเสด็จ ฯ
๔	๑๐ พ.ย. ๒๐	ช. ช.	เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎร และพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดร้อยเอ็ด พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๘๖ ๘๖	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา โดยเสด็จ ฯ
๕	๑๑ พ.ย. ๒๐	ร. ร.	สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ ไปยังวัดป่าสุทธาวาส พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — วัดป่าสุทธาวาส วัดป่าสุทธาวาส — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๑๔ ๑๔	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้งสองพระองค์ โดยเสด็จ ฯ
๖	๑๒ พ.ย. ๒๐	ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการชลประทาน และทรงเยี่ยมราษฎรบริเวณอ่างเก็บน้ำ บ้านสร้างแก้ว อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — อ่างเก็บน้ำห้วยแซ่	๕๖	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้งสองพระองค์ โดยเสด็จ ฯ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๗	๑๓ พ.ย. ๒๐	ร.	อ่างเก็บน้ำห้วยแซ่ — อ่างเก็บน้ำบ้านสร้างแก้ว	๑	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้งสอง พระองค์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	อ่างเก็บน้ำบ้านสร้างแก้ว — ฐานปฏิบัติการ บ้านสร้างค้อ	๑	
		ร.	ฐานปฏิบัติการบ้านสร้างค้อ — พระตำหนัก ภูพาน ราชนิเวศน์	๔๕	
			เสด็จ ฯ ไปยังค่ายฝึกการรบพิเศษน้ำพุ จังหวัด สกลนคร		
		ร.	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — ค่ายฝึกการรบ พิเศษน้ำพุ	๑๖	
๘	๑๔ พ.ย. ๒๐	ด.	ค่ายฝึกการรบพิเศษน้ำพุ — สนามยิงปืนค่ายฝึก การรบพิเศษน้ำพุ	๑	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้งสอง พระองค์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	สนามยิงปืนค่ายฝึกการรบพิเศษน้ำพุ — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๑๖	
			เสด็จ ฯ ไปยังโครงการชลประทาน และทรงเยี่ยม ราษฎรบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยบ้านพุ่ม ถึงอำเภอ นิคมน้ำอูน จังหวัดสกลนคร		
		ร.	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — อ่างเก็บน้ำ ห้วยบ้านพุ่ม	๕๐	
		ร.	อ่างเก็บน้ำห้วยบ้านพุ่ม — ที่ว่าการกิ่งอำเภอน้ำอูน	๘	
๙	๑๖ พ.ย. ๒๐	ร.	ที่ว่าการกิ่งอำเภอน้ำอูน — พระตำหนัก ภูพาน ราชนิเวศน์	๑๐๐	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้งสอง พระองค์ โดยเสด็จ ฯ
			เสด็จ ฯ ไปทรงเปิดทองพระเจ้าใหญ่องค์ดื้อ พระ ราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน และทรงเยี่ยม ราษฎรในพื้นที่อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี		
		ช.	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — สนามบินหน้า หมวด ดชด. ที่ ๓๒๓	๑๗๔.๔	
		ร.	สนามบินหน้าหมวด ดชด. ที่ ๓๒๓ — วัดบ้านปากแซง	๑	
		ร.	วัดบ้านปากแซง — ค่ายลูกเสืออำเภอเขมราฐ	๗	
๑๐	๑๗ พ.ย. ๒๐	ร.	ค่ายลูกเสืออำเภอเขมราฐ — หมวด ดชด. ๓๒๓	๗	สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ ไปยังวัดป่าอู่มสมพร
		ช.	หมวด ดชด. ๓๒๓ — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๑๗๔.๔	
			สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ ไปยังวัดป่าอู่มสมพร		
		ร.	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — วัดป่าอู่มสมพร	๕๕	
		ร.	วัดป่าอู่มสมพร — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๕๕	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๑๑	๑๘ พ.ย. ๒๐	ร. บ.ซี-๑๒๓	เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎร และหน่วยผสมพลเรือน ตำรวจ ทหาร ๑๗๑๘ พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — สนามบิน ทภ.๒ สน. สนามบิน ทภ.๒ สน. — สนามบินจังหวัดเลย	๑๖ ๒๑๙.๒	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา โดยเสด็จ ฯ
		ร.	สนามบินจังหวัดเลย — ศาลากลางจังหวัดเลย	๕	
		ร.	ศาลากลางจังหวัดเลย — กองบังคับการหน่วยผสม พตท. ๑๗๑๘	๔.๕	
		ร.	กองบังคับการหน่วยผสม พตท. ๑๗๑๘ — สนามบิน จังหวัดเลย	๐.๕	
		บ.ซี-๑๒๓	สนามบินจังหวัดเลย — สนามบิน ทภ.๒ สน.	๒๑๙.๒	
		ร.	สนามบิน ทภ.๒ สน. — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๑๖	
๑๒	๒๐ พ.ย. ๒๐		เสด็จ ฯ ไปยังโครงการชลประทาน ทรงเยี่ยมชุด ควบคุม ๐๖ และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดนครพนม		สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา โดยเสด็จ ฯ
		ช.	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — อ่างเก็บน้ำบ้าน ดงน้อย ตำบลพิมาน อำเภอนาแก	๖๐.๘	
		ช.	อ่างเก็บน้ำบ้านดงน้อย ตำบลพิมาน อำเภอนาแก — ชุดควบคุม ๐๖ บ้านนาม่วง ตำบลดอนตาล	๖๔	
		ช.	ชุดควบคุม ๐๖ บ้านนาม่วง ตำบลดอนตาล — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๑๑๖.๘	
๑๓	๒๒ พ.ย. ๒๐		เสด็จ ฯ ไปยังโครงการอาคารบังคับน้ำปากห้วยบาง บาด และโครงการเขื่อนกั้นน้ำบ้านนาต้อง จังหวัดหนองคาย		สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้งสอง พระองค์ โดยเสด็จ ฯ
		ช.	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — โครงการอาคาร บังคับน้ำปากห้วยบางบาด	๑๐๔	
		ช.	โครงการอาคารบังคับน้ำปากห้วยบางบาด — โครงการเขื่อนกั้นน้ำบ้านนาต้อง	๒๔	
		ช.	โครงการเขื่อนกั้นน้ำบ้านนาต้อง — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๙๖	
๑๔	๒๓ พ.ย. ๒๐		เสด็จ ฯ กลับกรุงเทพมหานคร เพื่อทรงเปิดสภานิติบัญญัติ		สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้งสอง พระองค์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — สนามบิน ทภ.๒ สน.	๑๖	
		บ. แอฟไร	สนามบิน ทภ.๒ สน. — ดอนเมือง	๔๔๔.๘	
		ร.	ดอนเมือง — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๒๓	
		ร.	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — ดอนเมือง	๒๓	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๑๕	๒๖ พ.ย. ๒๐	บ. แอฟโร	ดอนเมือง — สนามบิน ทภ. ๒ สน.	๔๔๔.๘	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้งสอง พระองค์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	สนามบิน ทภ. ๒ สน. — พระตำหนัก ภูพาน ราชนิเวศน์	๑๖	
			เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎร และฐานปฏิบัติการ กองพันทหารราบเฉพาะกิจ ที่ ๑๓๒ อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี		
		ร.	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — สนามบิน ทภ. ๒ สน.	๑๖	
		บ.ซี-๑๒๓	สนามบิน ทภ. ๒ สน. — ท่าอากาศยานอุดรธานี	๑๒๑.๖	
		ช.	ท่าอากาศยานอุดรธานี — สนามหน้าสถานีตำรวจภูธร อำเภอเมืองน้ำโสม	๗/๒	
		ช.	สนามหน้าสถานีตำรวจภูธร อำเภอเมืองน้ำโสม — ฐาน ปฏิบัติการกองพันทหารราบเฉพาะกิจที่ ๑๓๒	๙.๖	
๑๖	๒๘ พ.ย. ๒๐	ช.	ฐานปฏิบัติการกองพันทหารราบเฉพาะกิจที่ ๑๓๒ — ท่าอากาศยานอุดรธานี	๗/๒	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้งสอง พระองค์ โดยเสด็จ ฯ
		บ.ซี-๑๒๓	ท่าอากาศยานอุดรธานี — สนามบิน ทภ. ๒ สน.	๑๒๑.๖	
		ร.	สนามบิน ทภ. ๒ สน. — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๑๖	
			เสด็จ ฯ ไปทรงประกอบพิธียกขบวนอัฐิโกสวัตโพธิ์ชัย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย		
		ช.	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — สนามบินหนองคาย	๑๒๐	
		ร.	สนามบินหนองคาย — วัดโพธิ์ชัย	๑๗	
		ร.	วัดโพธิ์ชัย — สนามบินหนองคาย	๑๗	
๑๗	๒๙ พ.ย. ๒๐	ช.	สนามบินหนองคาย — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๑๒๐	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้งสอง พระองค์ โดยเสด็จ ฯ
			เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอดำชะอี จังหวัด นครพนม และ ชค. ตชด. ๔๑ อำเภอดำชะอี จังหวัด กาฬสินธุ์		
		ช.	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — อำเภอดำชะอี	๘๖.๔	
		ช.	อำเภอดำชะอี — ชก. ตชด. ๔๑ อำเภอดำชะอี	๘๘	
๑๘	๓๐ พ.ย. ๒๐	ช.	ชค. ตชด. ๔๑ อำเภอดำชะอี — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๔๑.๖	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้งสอง พระองค์ โดยเสด็จ ฯ
			เสด็จ ฯ ไปทรงประกอบพิธีตักถ้ำกนิมิตอุโบสถ วัดศิริสุขาภิบาล อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี		
		ช.	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — ค่ายเสนีย์รณยุทธ กก. ตชด. เขต ๔	๑๐๘.๘	
		ร.	ค่ายเสนีย์รณยุทธ กก. ตชด. เขต ๔ — วัดศิริสุขาภิบาล	๕	
		ร.	วัดศิริสุขาภิบาล — ค่ายเสนีย์รณยุทธ	๕	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๑๙	๒ ธ.ค. ๒๐	ย.	ค่ายเสนาธิการยุทธ — โรงเรียนร่มเกล้าอำเภอหนองบัวลำภู	๒๔	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้งสองพระองค์ โดยเสด็จ ฯ
		ย.	โรงเรียนร่มเกล้าอำเภอหนองบัวลำภู — วัดถ้ำกลองเพล	๒.๖	
		ร.	วัดถ้ำกลองเพล — สนามบินอุตรธานี	๔๕	
		บ.ซี-๑๒๓	สนามบินอุตรธานี — สนามบิน ทภ.๒ สน.	๑๒๑.๖	
		ร.	สนามบิน ทภ.๒ สน. — พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์	๑๖	
๒๐	๓ ม.ค. ๒๑		เสด็จ ฯ กลับจากพระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ สู่กรุงเทพมหานคร		
		ร.	พระตำหนัก ภูพานราชนิเวศน์ — สนามบิน ทภ.๒ สน.	๑๗	
		บ.แอฟโร	สนามบิน ทภ.๒ สน. — ดอนเมือง	๔๔๔.๘	
๒๑	๑๖ ม.ค. ๒๑	ร.	ดอนเมือง — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๒๓	
		บ.แอฟโร	เสด็จ ฯ แปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ จังหวัดเชียงใหม่		
		ร.	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — ดอนเมือง	๒๓	
๒๒	๑๖ ม.ค. ๒๑	บ.แอฟโร	ดอนเมือง — สนามบินจังหวัดเชียงใหม่	๔๘๘	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๔	
			เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการชลประทาน และทรงเยี่ยมราษฎร บริเวณอ่างเก็บน้ำแม่งัด บ้านใหม่ ตำบลช่อแล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่		
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — อ่างเก็บน้ำปูดิน	๖๙	
		ร.	อ่างเก็บน้ำปูดิน — โครงการชลประทานแม่งัด	๔	
๒๓	๑๘ ม.ค. ๒๑	ร.	โครงการชลประทานแม่งัด — อ่างเก็บน้ำแม่งัด	๑.๒	
		ร.	อ่างเก็บน้ำแม่งัด — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๖๕	
			เสด็จ ฯ ไปยังฝ่ายห้วยศาลา หมอกจ๋าม ฝ่ายกาวิละ จังหวัดเชียงใหม่		
		ย.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — ฝ่ายห้วยศาลา	๑๔๔	
		ย.	ฝ่ายห้วยศาลา — บ้านหมอกจ๋าม	๒๕.๖	
๒๔	๑๙ ม.ค. ๒๑	ย.	บ้านหมอกจ๋าม — ฝ่ายท่อน้ำกาวิละ	๒๕.๖	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ย.	ฝ่ายท่อน้ำกาวิละ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๑๒๘	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสร็จ ๆ โดย	สถานที่เสร็จ ๆ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๒๓	๒๐ ม.ค. ๒๑		เสร็จ ๆ ไปทอดพระเนตรศูนย์สหกรณ์โคนม อ่างเก็บน้ำแม่ออกหลวง และเกษตรทหาร จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสร็จ ๆ
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — ศูนย์สหกรณ์โคนม	๓๙	
		ร.	ศูนย์สหกรณ์โคนม — อ่างเก็บน้ำแม่ออกหลวง	๑๘	
		ร.	อ่างเก็บน้ำแม่ออกหลวง — เกษตรทหาร	๕	
		ร.	เกษตรทหาร — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๐	
๒๔	๒๑ ม.ค. ๒๑		เสร็จ ๆ ไปพระราชทานเพลิงศพ พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ณ วัดป่าอุดมสมพร อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสร็จ ๆ
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนามบินจังหวัดเชียงใหม่	๒๔	
		บ. แอฟไร	สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — สนามบิน ทภ.๒ สน.	๖๔๘	
		ร.	สนามบิน ทภ.๒ สน. — วัดป่าอุดมสมพร	๓๙	
		ร.	วัดป่าอุดมสมพร — สนามบิน ทภ.๒ สน.	๓๙	
		บ. แอฟไร	สนามบิน ทภ.๒ สน. — สนามบินจังหวัดเชียงใหม่	๖๔๘	
		ร.	สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๔	
๒๕	๒๒ ม.ค. ๒๑		เสร็จ ๆ ไปทรงเยี่ยมชาวเขา		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสร็จ ๆ
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — โรงเรียนบ้านแม่ขุนช่างเคี่ยน	๑๐	
		ร.	โรงเรียนบ้านแม่ขุนช่างเคี่ยน — หุ่นยนต์และถั่วเลี้ยงสัตว์	๒	
		ร.	หุ่นยนต์และถั่วเลี้ยงสัตว์ — สถานีนอกของศูนย์ช่างเคี่ยน	๒	
		ร.	สถานีนอกของศูนย์ช่างเคี่ยน — สถานีวิจัยพืชหอมระเหย	๑	
		ร.	สถานีวิจัยพืชหอมระเหย — ไร่แม่ขุนแม่ใน	๖	
		ร.	ไร่แม่ขุนแม่ใน — ไร่ผักของแม่แม่สาใหม่	๖	
		ร.	ไร่ผักของแม่แม่สาใหม่ — โรงเรียนบ้านแม่สาใหม่	๒	
		ร.	โรงเรียนบ้านแม่สาใหม่ — โรงเรียนบ้านพระราชนิเวศน์	๐.๓	
		ร.	โรงเรียนบ้านพระราชนิเวศน์ — แปลงผักหน้าแปลงเพาะป่าไม้	๑.๗	
		ร.	แปลงผักหน้าแปลงเพาะป่าไม้ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๕๕	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๒๖	๒๔ ม.ค. ๒๑	ร. บ. แอฟไร	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการชลประทาน ทรงเยี่ยมฐานปฏิบัติการ และทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนามบินจังหวัด เชียงใหม่	๒๔	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		บ. แอฟไร	สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — สนามบินจังหวัดน่าน	๑๖๖.๔	
		ช.	สนามบินจังหวัดน่าน — ฐานปฏิบัติการร้อย ม. ๓๐๑	๓๖.๘	
		ช.	ฐานปฏิบัติการร้อย ม. ๓๐๑ — ฝ่ายทดน้ำห่มเมือง	๒๐.๘	
		ร.	ฝ่ายทดน้ำห่มเมือง — ที่เสวย	๑	
		ร.	ที่เสวย — ฝ่ายทดน้ำห่มเมือง	๑	
		ช.	ฝ่ายทดน้ำห่มเมือง — สนามบินจังหวัดน่าน	๓๒	
		บ. แอฟไร	สนามบินจังหวัดน่าน — สนามบินจังหวัดเชียงใหม่	๑๖๖.๔	
		ร.	สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๔	
๒๗	๒๖ ม.ค. ๒๑	ร. ช. ช. ช. ร. ร. ช. ร.	เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอมก๋อย จังหวัด เชียงใหม่ และอำเภอสิริ จังหวัดลำพูน พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนาม ช. สนาม ช. — โรงเรียนบ้านหลวง อำเภอมก๋อย โรงเรียนบ้านหลวงอำเภอมก๋อย — ฝ่ายยางเบียง ฝ่ายยางเบียง — บ้านกระเหรี่ยงห้วยตัม บ้านกระเหรี่ยงห้วยตัม — เชื้อนแม่หละ เชื้อนแม่หละ — วัดพระบาทก้วยตัน วัดพระบาทก้วยตัน — สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๑ ๑๑๒ ๒๔ ๔๑.๒ ๘ ๘ ๑๑๒ ๒๔	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๒๘	๒๗ ม.ค. ๒๑	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตที่สำเร็จ การศึกษาจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๑๘ ๑๘	
๒๙	๒๙ ม.ค. ๒๑	ร. บ. แอฟไร	เสด็จ ฯ ไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดกำแพงเพชร พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — ท่าอากาศยาน เชียงใหม่ ท่าอากาศยานเชียงใหม่ — ท่าอากาศยานพิษณุโลก	๒๔ ๒๒๔	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๓๐	๓๑ ม.ค. ๒๑	ช.	ทำอากาศยานพิษณุโลก — ศาลากลางจังหวัด กำแพงเพชร	๘๐	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ช.	ศาลากลางจังหวัดกำแพงเพชร — ทำอากาศยาน พิษณุโลก	๘๐	
		บ. แอฟโร	ทำอากาศยานพิษณุโลก — ทำอากาศยานเชียงใหม่	๒๒๔	
		ร.	สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๔	
			เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรบ้านโป่งไคร้ และทอด พระเนตรโครงการหลวงภาคเหนือทุ่งเลา อำเภอ สะเมิง จังหวัดเชียงใหม่		
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — บ้านโป่งไคร้	๕๔	
		ร.	บ้านโป่งไคร้ — โครงการหลวงภาคเหนือทุ่งเลา	๒๐	
๓๑	๒ ก.พ. ๒๑	ร.	โครงการหลวงภาคเหนือทุ่งเลา — โครงการหลวง ภาคเหนือทุ่งเลิง	๑๑	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	โครงการหลวงภาคเหนือทุ่งเลิง — ไร่ฝักคณະ เกษตร มช.	๔๐	
		ร.	ไร่ฝักคณະเกษตร มช. — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๐	
			เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรศูนย์สวัสดิการเกษตร ทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านพุย บ้านแม่โต และบ้าน แม่ขุนวาง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่		
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนาม ช.	๑	
		ช.	สนาม ช. — บ้านพุย	๗/๒	
		ช.	บ้านพุย — บ้านปางหินฝน	๖.๔	
๓๒	๔ ก.พ. ๒๑	ช.	บ้านปางหินฝน — บ้านแม่โต	๔๓.๒	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ช.	บ้านแม่โต — บ้านแม่ขุนวาง	๕๑.๒	
		ช.	บ้านแม่ขุนวาง — ทำอากาศยานเชียงใหม่	๔๓.๒	
		ร.	ทำอากาศยานเชียงใหม่ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๔	
			เสด็จ ฯ ไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ พระราชทานทรงประจักษ์ลูกเสือชาวบ้าน และ ทรงเยี่ยมราษฎร ณ วัดเวฬุวัน อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก		
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — ทำอากาศยาน เชียงใหม่	๒๔	
		บ. แอฟโร	ทำอากาศยานเชียงใหม่ — สนามบินแม่สอด	๒๔๘	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๓๓	๕ ก.พ. ๒๕	ช.	สนามบินแม่สอด — บ้านเจดีย์โคะ	๒๗.๒	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ช.	บ้านเจดีย์โคะ — สนามบินแม่สอด	๒๗.๒	
		ร.	สนามบินแม่สอด — โรงเรียนแม่สอดสรรพวิทยาคม	๕	
		ร.	โรงเรียนแม่สอดสรรพวิทยาคม — วัดเวฬุวัน	๗	
		ร.	วัดเวฬุวัน — สนามบินแม่สอด	๗	
		บ. แอฟโร	สนามบินแม่สอด — ท่าอากาศยานเชียงใหม่	๒๔๘	
		ร.	ท่าอากาศยานเชียงใหม่ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๔	
๓๓	๕ ก.พ. ๒๕		เสด็จ ฯ ไปในงานเลี้ยงซึ่งค่ายกาวีละจัดถวาย ณ ค่ายกาวีละ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — ค่ายกาวีละ	๒๗	
		ร.	ค่ายกาวีละ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๗	
๓๔	๖ ก.พ. ๒๕		เสด็จ ฯ ไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ และ ทรงเยี่ยมราษฎร ณ วัดเคตึกเชียงม้น อำเภอเมือง ลำปาง จังหวัดลำปาง		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — วัดเคตึกเชียงม้น	๑๓๐	
		ร.	วัดเคตึกเชียงม้น — สนามกีฬาจังหวัดลำปาง	๑๐	
		ร.	สนามกีฬาจังหวัดลำปาง — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๑๔๐	
๓๕	๘ ก.พ. ๒๕		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมโครงการหลวงพัฒนาชาวเขา และทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านน้ำดัง บ้านสามหมื่น บ้านขุนคอง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนาม ช.	๑	
		ช.	สนาม ช. — บ้านน้ำดัง	๗/๒	
		ช.	บ้านน้ำดัง — บ้านขุนคอง	๓๖.๘	
		ร.	บ้านขุนคอง — สำนักงานป่าไม้	๘	
		ร.	สำนักงานป่าไม้ — สนาม ช. บ้านขุนคอง	๘	
		ช.	สนาม ช. บ้านขุนคอง — บ้านสามหมื่น	๒๐.๘	
		ช.	บ้านสามหมื่น — สนาม ช. ภูพิงคราชนิเวศน์	๑๐๒.๔	
		ร.	สนาม ช. ภูพิงคราชนิเวศน์ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๑	
๓๖	๑๐ ก.พ. ๒๕		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมฐานสมเด็จพระ อำเภอลี้ลัม และทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ ทรงเยี่ยม ราษฎร ณ วัดเพชรวาราม อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๓๗	๑๒ ก.พ. ๒๑	ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนามบินจังหวัดเชียงใหม่	๒๔	
		บ. แอฟโร	สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — ท่าอากาศยานพิษณุโลก	๒๒๔	
		ช.	ท่าอากาศยานพิษณุโลก — ฐานสมเด็จพระ	๗/๒	
		ช.	ฐานสมเด็จพระ — สนามบินจังหวัดเพชรบูรณ์	๔๐	
		ร.	สนามบินจังหวัดเพชรบูรณ์ — วัดเพชรวราธรรม	๗	
		ร.	วัดเพชรวราธรรม — สนามบินจังหวัดเพชรบูรณ์	๗	
		ช.	สนามบินจังหวัดเพชรบูรณ์ — สนามบินจังหวัดพิษณุโลก	๑๐๗.๒	
		บ. แอฟโร	สนามบินจังหวัดพิษณุโลก — สนามบินจังหวัดเชียงใหม่	๒๒๔	
		ร.	สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๔	
		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรการเกษตร และทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านป่าไม้ขุนวาง บ้านแม่ตะละ บ้านแม่จอนหลวง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่			
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนาม ช.	๑	
		ช.	สนาม ช. — บ้านแม่ตะละ	๔๘	
		ช.	บ้านแม่ตะละ — ป่าไม้ขุนวาง	๔๖.๔	
		ช.	ป่าไม้ขุนวาง — บ้านแม่จอนหลวง	๒๒.๔	
๓๘	๑๔ ก.พ. ๒๑	ช.	บ้านแม่จอนหลวง — สนาม ช. ภูพิงคราชนิเวศน์	๔๘	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	สนาม ช. ภูพิงคราชนิเวศน์ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๑	
		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมโครงการหลวงพัฒนาชาวเขา และทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านห้วยทุ่งจ้อ บ้านม่อนอังกะต๋อ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่			
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — โครงการหลวง บ้านห้วยทุ่งจ้อ	๘๖	
		ร.	โครงการหลวงบ้านห้วยทุ่งจ้อ — โครงการหลวงพัฒนาชาวเขา	๓	
		ร.	โครงการหลวงพัฒนาชาวเขา — โครงการหลวง บ้านม่อนอังกะต๋อ	๑๒	
		ร.	โครงการหลวงบ้านม่อนอังกะต๋อ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๕๑	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๓๙	๑๕ ก.พ. ๒๑	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปยังสวนส้มวังน้ำค้าง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สวนส้มวังน้ำค้าง สวนส้มวังน้ำค้าง — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๖๐ ๖๐	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๔๐	๑๖ ก.พ. ๒๑	ร. ช. ช. ช. ร.	เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมชาวเขาอพยพ เจ้าหน้าที่ หน่วยประชาสัมพันธ์ ณ บ้านท่าแพ อำเภอ ศรีสัชนาลัย และอำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนาม ช. สนาม ช. — บ้านท่าแพ บ้านท่าแพ — โรงเรียนทุ่งเสลี่ยม โรงเรียนทุ่งเสลี่ยม — สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๑ ๑๖๐ ๓๕.๒ ๑๖๐ ๒๔	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๔๑	๑๘ ก.พ. ๒๑	ร. ช. ช. ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง และทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขา อำเภอฝาง จังหวัด เชียงใหม่ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนาม ช. สนาม ช. — อ่างขาง อ่างขาง — สนาม ช. สนาม ช. — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๑ ๑๒๐ ๑๒๐ ๑	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๔๒	๑๙ ก.พ. ๒๑	ร. ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการสารภี และทรง เยี่ยมราษฎร ณ ตำบลขัวมุง อำเภอสารภี จังหวัด เชียงใหม่ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — โครงการสารภี โครงการสารภี — โรงเรียนขัวมุง โรงเรียนขัวมุง — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๔๑ ๑ ๔๐	
๔๓	๒๐ ก.พ. ๒๑	ร. ร. ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการ และทรงเยี่ยม ราษฎรหมู่บ้านสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — อ่างเก็บน้ำ หมู่บ้าน ที่ ๔ อ่างเก็บน้ำหมู่บ้าน ที่ ๔ — อ่างเก็บน้ำหมู่บ้าน ที่ ๕ อ่างเก็บน้ำหมู่บ้าน ที่ ๕ — ที่จะสร้างอ่างเก็บน้ำ หมู่บ้าน ที่ ๖ ที่จะสร้างอ่างเก็บน้ำหมู่บ้าน ที่ ๖ — ฝ่ายทดน้ำแม่ลาย	๖๐ ๑๒ ๕ ๕	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๔๔	๒๑ ก.พ. ๒๑	ร.	ฝ่ายทนต์แม่ลาย — อ่างเก็บน้ำห่มบ้าน ที่ ๓	๑๐	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร.	อ่างเก็บน้ำห่มบ้าน ที่ ๓ — อ่างเก็บน้ำห่มบ้าน ที่ ๒	๗	
		ร.	อ่างเก็บน้ำห่มบ้าน ที่ ๒ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๕๓	
			เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรการแสดงของช้าง ทรง เยี่ยมราษฎร และทอดพระเนตรการสร้างทางสาย ลำปาง — เตนชัย ณ สวนป่าแม่เมาะ บ้านปางหละ อำเภองาว จังหวัดลำปาง		
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนาม ฮ.	๑	
		ฮ.	สนาม ฮ. — สวนป่าแม่เมาะ	๘๘	
		ร.	สวนป่าแม่เมาะ — โรงเรียนลูกช้าง	๒๗	
		ร.	โรงเรียนลูกช้าง — ที่เสวยสวนป่าแม่เมาะ	๒๕	
		ฮ.	ที่เสวยสวนป่าแม่เมาะ — บ้านปางมะโอ	๔๓.๒	
		ฮ.	บ้านปางมะโอ — สนาม ฮ. ภูพิงคราชนิเวศน์	๑๐๕.๖	
๔๕	๒๓ ก.พ. ๒๑	ร.	สนาม ฮ. ภูพิงคราชนิเวศน์ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๑	
			เสด็จ ฯ ไปพระราชทานกระบี่แก่ผู้สำเร็จการศึกษา จากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียน นายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ ณ บริเวณ สนามในกระทรวงกลาโหม กรุงเทพมหานคร		
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนามบินจังหวัด เชียงใหม่	๒๔	
		บ. แอฟไร	สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — ดอนเมือง	๔๘๘	
		ร.	ดอนเมือง — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๒๔	
		ร.	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — กระทรวงกลาโหม	๕	
		ร.	กระทรวงกลาโหม — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๕	
		ร.	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — ดอนเมือง	๒๔	
		บ. แอฟไร	ดอนเมือง — สนามบินจังหวัดเชียงใหม่	๔๘๘	
		ร.	สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๔	
๔๖	๒๔ ก.พ. ๒๑		เสด็จ ฯ ไปทำพระทนต์ ณ ดิक्คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลสวนดอก เชียงใหม่		
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — ดิक्คณะ แพทยศาสตร์	๒๔	
		ร.	ดิक्คณะแพทยศาสตร์ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๔	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๔๗	๒๕ ก.พ. ๒๑	ร. บ. แอฟไร ช. ช. ช. บ. แอฟไร บ. แอฟไร ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรสัตว์เลี้ยงพระราชทาน และทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านหลวง บ้านป่ากลาง อำเภอบัว จังหวัดน่าน พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนามบินจังหวัด เชียงใหม่ สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — สนามบินจังหวัดน่าน สนามบินจังหวัดน่าน — บ้านหลวง (สวด) บ้านหลวง (สวด) — บ้านป่ากลาง บ้านป่ากลาง — สนามบินจังหวัดน่าน สนามบินจังหวัดน่าน — สนามบินจังหวัดพิษณุโลก สนามบินจังหวัดพิษณุโลก — สนามบินจังหวัด เชียงใหม่ สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๔ ๑๖๑.๖ ๓๕.๒ ๖๐.๘ ๗๐ ๑๘๘.๘ ๒๒๔ ๒๔	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
๔๘	๒๖ ก.พ. ๒๑	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน และทรงเยี่ยมราษฎร ณ สนามกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนามกีฬาจังหวัด เชียงใหม่ สนามกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๒ ๒๒	
๔๙	๒๗ ก.พ. ๒๑	ร. ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรการเกษตรของราษฎร ณ บริเวณอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — เรือนเพาะชำ กล้วยไม้ห้วยดินดำ เรือนเพาะชำกล้วยไม้ห้วยดินดำ — บ้านห้วยเสี้ยว บ้านห้วยเสี้ยว — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๔๓ ๒๓ ๓๓	
๕๐	๒๘ ก.พ. ๒๑	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโรงงานอาหารสำเร็จรูป ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — โรงงานอาหาร สำเร็จรูป โรงงานอาหารสำเร็จรูป — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๑๙ ๑๙	
๕๑	๑ มี.ค. ๒๑	ร.	เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านป่าแป๋ บ้าน ห้วยข้อม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนาม ฮ. ภูพิงคราชนิเวศน์	๑	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๕๒	๒ มี.ค. ๒๑	อ.	สนาม ช. ภูพิงคราชนิเวศน์ — บ้านห้วยฮ่อม	๑๒๐	
		อ.	บ้านห้วยฮ่อม — บ้านป่าแม่	๘	
		อ.	บ้านป่าแม่ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๑๑๒	
		เสด็จ ฯ	ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จ การศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ และทอดพระเนตรการเกษตรภายในของสถาบัน ฯ		
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้	๕๑	
๕๓	๓ มี.ค. ๒๑	ร.	สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๕๑	
		เสด็จ ฯ	ไปทอดพระเนตรการเกษตร ฝ่ายกั้นน้ำ ณ บ้านแม่ปูนหลวง ดอยสะเกี๊ยะ และฝ่ายแม่ลั่ว จังหวัดเชียงราย		
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนาม ช. ภูพิงคราชนิเวศน์	๑	
		อ.	สนาม ช. ภูพิงคราชนิเวศน์ — บ้านแม่ปูนหลวง	๗๒	
		อ.	บ้านแม่ปูนหลวง — ดอยสะเกี๊ยะ	๑๒๐.๔	
		อ.	ดอยสะเกี๊ยะ — ฝ่ายแม่ลั่ว	๑๖	
		อ.	ฝ่ายแม่ลั่ว — สนามบินจังหวัดเชียงราย	๕๓.๒	
		บ. แอฟโร	สนามบินจังหวัดเชียงราย — สนามบินจังหวัด เชียงใหม่	๑๓๒.๘	
		ร.	สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๔	
๕๔	๕ มี.ค. ๒๑	เสด็จ ฯ	ไปทอดพระเนตรและทรงเยี่ยมสถาบัน สงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อน (แมคเคน) จังหวัด เชียงใหม่		
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สถาบันสงเคราะห์ ผู้ป่วยโรคเรื้อนแมคเคน	๓๓	
		ร.	สถาบันสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อนแมคเคน — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๓๓	
๕๕	๗ มี.ค. ๒๑	เสด็จ ฯ	ไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน และทรงเยี่ยมราษฎร ณ โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร		
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนามบินจังหวัด เชียงใหม่	๒๔	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๕๖	๑๐ มี.ค. ๒๑	บ. แอฟไร	สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — สนามบินจังหวัดพิษณุโลก	๒๒๔	
		ช.	สนามบินจังหวัดพิษณุโลก — โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม	๗๕.๒	
		ช.	โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม — สนามบินจังหวัดพิษณุโลก	๗๕.๒	
		บ. แอฟไร	สนามบินจังหวัดพิษณุโลก — สนามบินจังหวัดเชียงใหม่	๒๒๔	
		ร.	สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๒๔	
๕๗	๑๑ มี.ค. ๒๑		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรบริเวณพื้นที่ที่จะสร้างฝาย เก็บน้ำสำหรับช่วยเหลือประชาชนในการเกษตร ณ บริเวณบ้านแม่ตะไคร้ อำเภอสันกำแพง จังหวัด เชียงใหม่		
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — บ้านแม่ตะไคร้	๗/๒	
		ร.	บ้านแม่ตะไคร้ — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๗/๒	
			เสด็จ ฯ ไปยังวัดดอยแม่บึง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่		
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — วัดดอยแม่บึง	๑๑๐	
๕๘	๑๒ มี.ค. ๒๑		วัดดอยแม่บึง — พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์	๑๑๐	
			เสด็จ ฯ แปรพระราชฐานกลับพระตำหนักจิตรลดาร โศภณ พระราชวังดุสิต		
		ร.	พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์ — สนามบินจังหวัด เชียงใหม่	๒๔	
		บ. แอฟไร	สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ — ดอนเมือง	๔๘๘	
		ร.	ดอนเมือง — พระตำหนักจิตรลดารโศภณ	๒๔	
๕๙	๑๐ เม.ย. ๒๑		เสด็จ ฯ ไปพระราชทานกระบี่ และปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ณ โรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน จังหวัดนครปฐม		
		ร.	พระตำหนักจิตรลดารโศภณ — โรงเรียนนายร้อย ตำรวจสามพราน	๕๐	
		ร.	โรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน — พระตำหนัก จิตรลดารโศภณ	๕๐	
			สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ ไปยังพระราชวังบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการส่วนพระองค์		
		ร.	พระตำหนักจิตรลดารโศภณ — พระราชวังบางปะอิน	๕๔	
๖๐	๑๔ เม.ย. ๒๑	ร.	พระราชวังบางปะอิน — พระตำหนักจิตรลดารโศภณ	๕๔	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๖๑	๑๗ เม.ย. ๒๑	ร.	เสด็จ ฯ แปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระ ราชวังไกลกังวล หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — พระราชวังไกลกังวล	๑๙๕	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๖๒	๒๐ เม.ย. ๒๑	ร. บ. แอฟโร ร. ร. บ. แอฟโร ร.	เสด็จ ฯ ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการ ศึกษาประจำปีการศึกษา ๒๕๒๐ ณ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พระราชวังไกลกังวล — สนามบินบ่อฝ้าย สนามบินบ่อฝ้าย — สนามบินจังหวัดขอนแก่น สนามบินจังหวัดขอนแก่น — มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น — สนามบินจังหวัดขอนแก่น สนามบินจังหวัดขอนแก่น — สนามบินบ่อฝ้าย สนามบินบ่อฝ้าย — พระราชวังไกลกังวล	๗ ๔๕๖ ๑๑ ๑๑ ๔๕๖ ๗	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
๖๓	๒๒ เม.ย. ๒๑	ร. บ. แอฟโร ร. ร. ร. บ. แอฟโร ร.	เสด็จ ฯ ไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ และ พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน และทรง เยี่ยมราษฎร ณ วัดหน้าพระธาตุ อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา พระราชวังไกลกังวล — สนามบินบ่อฝ้าย สนามบินบ่อฝ้าย — สนามบินจังหวัดนครราชสีมา สนามบินจังหวัดนครราชสีมา — วัดหน้าพระธาตุ วัดหน้าพระธาตุ — พลับพลาพิธีลูกเสือชาวบ้าน พลับพลาพิธีลูกเสือชาวบ้าน — สนามบินจังหวัด นครราชสีมา สนามบินจังหวัดนครราชสีมา — สนามบินบ่อฝ้าย สนามบินบ่อฝ้าย — พระราชวังไกลกังวล	๗ ๓๐๔ ๒๗ ๐.๕ ๒๖.๕ ๓๐๔ ๗	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๖๔	๒๔ เม.ย. ๒๑	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปยังหาดทรายใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการส่วนพระองค์ พระราชวังไกลกังวล — หาดทรายใหญ่ หาดทรายใหญ่ — พระราชวังไกลกังวล	๑๘ ๑๘	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๖๕	๒๕ เม.ย. ๒๑	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปยังหาดทรายใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ เป็นการส่วนพระองค์ พระราชวังไกลกังวล — หาดทรายใหญ่ หาดทรายใหญ่ — พระราชวังไกลกังวล	๑๘ ๑๘	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๖๖	๒๖ เม.ย. ๒๕	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการแม่น้ำปรางบุรี อำเภอปรางบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการ ส่วนพระองค์ พระราชวังไกลกังวล — โครงการแม่น้ำปรางบุรี โครงการแม่น้ำปรางบุรี — พระราชวังไกลกังวล	๔๔ ๔๔	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๖๗	๒๗ เม.ย. ๒๕	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปยังวัดเขาดินเกตุ อำเภอหัวหิน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ เป็นการส่วนพระองค์ พระราชวังไกลกังวล — วัดเขาดินเกตุ วัดเขาดินเกตุ — พระราชวังไกลกังวล	๔ ๔	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๖๘	๒๙ เม.ย. ๒๕	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปยังหาดทรายใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการส่วนพระองค์ พระราชวังไกลกังวล หาดทรายใหญ่ หาดทรายใหญ่ — พระราชวังไกลกังวล	๑๘ ๑๘	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๖๙	๓๐ เม.ย. ๒๕	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปยังหาดทรายใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการส่วนพระองค์ พระราชวังไกลกังวล — หาดทรายใหญ่ หาดทรายใหญ่ — พระราชวังไกลกังวล	๑๘ ๑๘	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๗๐	๑ พ.ค. ๒๕	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปยังสวนสน อำเภอหัวหิน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ เป็นการส่วนพระองค์ พระราชวังไกลกังวล — สวนสน สวนสน — พระราชวังไกลกังวล	๑๑ ๑๑	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๗๑	๒ พ.ค. ๒๕	ร.	เสด็จ ฯ กลับสู่กรุงเทพมหานคร เนื่องในพระราช พิธีฉัตรมงคล พระราชวังไกลกังวล — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๑๙๕	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๗๒	๖ พ.ค. ๒๕	ร.	เสด็จ ฯ กลับยังพระราชวังไกลกังวล หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — พระราชวังไกลกังวล	๑๙๕	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๗๓	๙ พ.ค. ๒๑	ร.	เสด็จ ฯ กลับกรุงเทพมหานคร เนื่องในพระราชพิธี พิธีมงคล พระราชวังไกลกังวล — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๑๙๕	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๗๔	๑๒ พ.ค. ๒๑	ช. ช. ช. บ. แอฟริ ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการชลประทานตาม พระราชดำริ ทรงเยี่ยมหน่วยทหารและราษฎรใน พื้นที่อำเภอพัฒนานคร อำเภอสระแก้ว จังหวัด ปราจีนบุรี พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — โครงการอ่างเก็บน้ำ ห้วยชัน โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยชัน — โรงเรียนบ้านคลอง น้ำเขียว โรงเรียนบ้านคลองน้ำเขียว — สนามบินพัฒนานคร สนามบินพัฒนานคร — ดอนเมือง ดอนเมือง — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๑๙๒ ๔๘ ๔๐ ๑๖๑.๖ ๒๔	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๗๕	๑๓ พ.ค. ๒๑	ร.	เสด็จ ฯ กลับพระราชวังไกลกังวล หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — พระราชวังไกลกังวล	๑๙๕	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๗๖	๑๔ พ.ค. ๒๑	ร. ร. ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาดิน ตามพระราชประสงค์ และทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พระราชวังไกลกังวล — อ่างเก็บน้ำห้วยสามเขา อ่างเก็บน้ำห้วยสามเขา — อ่างเก็บน้ำฝน อ่างเก็บน้ำฝน — โรงเรียนหนองกระทุ่ม โรงเรียนหนองกระทุ่ม — พระราชวังไกลกังวล	๔๖ ๕ ๙ ๓๒	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๗๗	๑๘ พ.ค. ๒๑	ร. ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรและทอดพระเนตร โครงการชลประทานยางชุม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พระราชวังไกลกังวล — โรงเรียนบ้านโป่งกระสัง โรงเรียนบ้านโป่งกระสัง — โครงการชลประทาน ยางชุม โครงการชลประทานยางชุม — พระราชวังไกลกังวล	๗๔ ๙ ๘๓	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๗๘	๑๙ พ.ค. ๒๑		เสด็จ ฯ ไปทรงพระแสงปืน ณ ค่ายนเรศวร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		
		ร.	พระราชวังไกลกังวล — ค่ายนเรศวร	๑	
		ร.	ค่ายนเรศวร — พระราชวังไกลกังวล	๑	
๗๙	๒๐ พ.ค. ๒๑		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการพัฒนาลุ่มน้ำ ห้วยมงคล ตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		
		ร.	พระราชวังไกลกังวล — ฝ่ายห้วยไทรงาม	๓๐	
		ร.	ฝ่ายห้วยไทรงาม — ฝ่ายห้วยมงคล	๑๒	
		ร.	ฝ่ายห้วยมงคล — อ่างเก็บน้ำห้วยไทรทอง	๑๘	
		ร.	อ่างเก็บน้ำห้วยไทรทอง — พระราชวังไกลกังวล	๑๙	
๘๐	๒๑ พ.ค. ๒๑		เสด็จ ฯ ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในวัน วิสาขบูชา ณ วัดเขาเต่า อำเภอหัวหิน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	พระราชวังไกลกังวล — วัดเขาเต่า	๑๕	
		ร.	วัดเขาเต่า — พระราชวังไกลกังวล	๑๕	
๘๑	๒๓ พ.ค. ๒๑		เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการเชื่อมกักน้ำไป กระทิง ตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรใน พื้นที่กิ่งอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ช.	พระราชวังไกลกังวล — โครงการเชื่อมกักน้ำ ไปกระทิง	๙๖	
		ช.	โครงการเชื่อมกักน้ำไปกระทิง — พระราชวัง ไกลกังวล	๙๖	
๘๒	๒๔ พ.ค. ๒๑		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมศูนย์การทหารราบ ค่ายธนบุรี อำเภอปรางค์บุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร.	พระราชวังไกลกังวล — บริเวณพลับพลาทำเสด็จ ศูนย์การทหารราบ	๓๕	
		ร.	บริเวณพลับพลาทำเสด็จ ศูนย์การทหารราบ — พระราชวังไกลกังวล	๓๕	
๘๓	๒๕ พ.ค. ๒๑		เสด็จ ฯ ไปในการพระราชพิธีขึ้นระวางสมโภชช้าง สำคัญ ณ จังหวัดเพชรบุรี		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	พระราชวังไกลกังวล — จังหวัดเพชรบุรี	๗๐	
		ร.	จังหวัดเพชรบุรี — พระราชวังไกลกังวล	๗๐	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๘๔	๒๖ พ.ค. ๒๕	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปยังกองกำกับการ ๑ กองบังคับการฝึกพิเศษ ค่ายมฤคทายวัน อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พระราชวังไกลกังวล — ค่ายมฤคทายวัน ค่ายมฤคทายวัน — พระราชวังไกลกังวล	๑๓ ๑๓	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
๘๕	๒๗ พ.ค. ๒๕	ร. ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการชลประทาน หุบกะพง ตามพระราชประสงค์ ในพื้นที่อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พระราชวังไกลกังวล — สำนักงานสหกรณ์การเกษตร สำนักงานสหกรณ์การเกษตร — อ่างเก็บน้ำหุบกะพง อ่างเก็บน้ำหุบกะพง — พระราชวังไกลกังวล	๓๕ ๓ ๓๗	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๘๖	๒๘ พ.ค. ๒๕	ร. ร. ร. ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการจัดสรรที่ดิน ตามพระราชประสงค์ ณ บ้านดอนขุนห้วย เขามตแดง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พระราชวังไกลกังวล — พลับพลาภิเสด็จดอน ขุนห้วย พลับพลาภิเสด็จดอนขุนห้วย — เขื่อนเก็บกักน้ำห้วย วังยาว เขื่อนเก็บกักน้ำห้วยวังยาว — บ่อพักน้ำโป่งทะเล บ่อพักน้ำโป่งทะเล — ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์จังหวัด เพชรบุรี ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์จังหวัดเพชรบุรี — พระราชวัง ไกลกังวล	๓๘ ๒ ๔ ๕ ๓๒	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
๘๗	๓๐ พ.ค. ๒๕	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรการประกวดโคนมและ นิทรรศการศูนย์พัฒนา หมู่บ้านเขาเต่า อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พระราชวังไกลกังวล — ศูนย์พัฒนาหมู่บ้านเขาเต่า ศูนย์พัฒนาหมู่บ้านเขาเต่า — พระราชวังไกลกังวล	๑๕ ๑๕	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
๘๘	๓๑ พ.ค. ๒๕	อ. อ. ย.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ ห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอกำแพง จังหวัดเพชรบุรี และ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พระราชวังไกลกังวล — อ่างเก็บน้ำป่าแดง อ่างเก็บน้ำป่าแดง — ที่ทำการ รพช. ป่าละอู ที่ทำการ รพช. ป่าละอู — พระราชวังไกลกังวล	๖๐.๘ ๑๒.๘ ๔๘	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๘๙	๑ มิ.ย. ๒๑	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปยังหาดทรายใหญ่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการล่วนพระองค์ พระราชวังไกลกังวล — หาดทรายใหญ่ หาดทรายใหญ่ — พระราชวังไกลกังวล	๑๘ ๑๘	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๙๐	๒ มิ.ย. ๒๑	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทรงพระแสงปืน ณ กองกำกับการ ๑ กองบังคับการฝึกพิเศษ ค่ายมฤตทายวัน อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พระราชวังไกลกังวล — ค่ายมฤตทายวัน ค่ายมฤตทายวัน — พระราชวังไกลกังวล	๑๓ ๑๓	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๙๑	๙ มิ.ย. ๒๑	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปยังหาดทรายใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการล่วนพระองค์ พระราชวังไกลกังวล — หาดทรายใหญ่ หาดทรายใหญ่ — พระราชวังไกลกังวล	๑๘ ๑๘	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๙๒	๑๓ มิ.ย. ๒๑	ร. ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทรงรับช้างสีปลาด และทรงเยี่ยมราษฎร ณ บริเวณที่ทำการเขื่อนแก่งกระจาน อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี พระราชวังไกลกังวล — ที่รับช้างบริเวณที่ทำการเขื่อน ที่รับช้างบริเวณที่ทำการเขื่อน — บริเวณสันเขื่อน บริเวณสันเขื่อน — พระราชวังไกลกังวล	๗๘ ๑ ๗๙	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
๙๓	๑๔ มิ.ย. ๒๑	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการเลี้ยงไหม และทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านหนองเหียง อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พระราชวังไกลกังวล — โครงการเลี้ยงไหม โครงการเลี้ยงไหม — พระราชวังไกลกังวล	๖ ๖	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
๙๔	๑๕ มิ.ย. ๒๑	ร.	เสด็จ ฯ แปรพระราชฐาน ณ พระราชวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลับสู่กรุงเทพมหานคร พระราชวังไกลกังวล — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๑๙๕	
๙๕	๕ ก.ค. ๒๑	ร. ร.	สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ ไปยังพระราชวังบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการล่วนพระองค์ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — พระราชวังบางปะอิน พระราชวังบางปะอิน — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๕๙ ๕๙	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๙๖	๗ ก.ค. ๒๕		เสด็จ ฯ ไปทรงเปิดอาคารเรียน ณ โรงเรียน ราชประชาสมาสัย อำเภอบางบาล จังหวัด สมุทรปราการ		
		ร.	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — โรงเรียนราชประชา สมาสัย	๒๐	
		ร.	โรงเรียนราชประชาสมาสัย — พระตำหนักจิตรลดาร โหฐาน	๒๐	
๙๗	๑๘ ก.ค. ๒๕		เสด็จ ฯ ไปทรงประกอบพิธียกข่อฟ้าอุโบสถ ทรง ตัดลูกนิมิต และทรงบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ณ วัดไก่อัน อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
		ร.	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — วัดไก่อัน	๑๓๐	
		ร.	วัดไก่อัน — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๑๓๐	
๙๘	๒๑ ก.ค. ๒๕		เสด็จ ฯ ไปทรงเปิดอาคารเรียนกลุ่มที่ ๒ ณ โรงเรียน ราชวินิต บางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัด สมุทรปราการ		
		ร.	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — โรงเรียนราชวินิต	๒๗	
		ร.	โรงเรียนราชวินิต — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๒๗	
๙๙	๒๓ ก.ค. ๒๕		เสด็จ ฯ ไปทรงเททองหล่อพระพุทธรูป ร. ๔ และ พระพุทธรูปสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยา วชิรญาณวโรรส และพระราชทานธงประจำรุ่น ลูกเสือชาวบ้าน ณ วัดศีลขันธาราม อำเภอบางบาล จังหวัดอ่างทอง		สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — วัดศีลขันธาราม	๑๒๐	
		ร.	วัดศีลขันธาราม — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๑๒๐	
๑๐๐	๘ ส.ค. ๒๕		เสด็จ ฯ ไปทรงประกอบพิธีตัดลูกนิมิตอุโบสถ ณ วัดพลับพลา พระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือ ชาวบ้านจังหวัดนนทบุรี และทอดพระเนตรโครง การทดลองวิจัยการหมักสิ่งปฏิกูลที่ได้จากถังเกรอะ อำเภอบางบาลนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี		สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — วัดพลับพลา	๑๑	
		ร.	วัดพลับพลา — โรงเรียนสตรีนนทบุรี	๐.๕	
		ร.	โรงเรียนสตรีนนทบุรี — โครงการทดลอง ฯ	๔	
		ร.	โครงการทดลอง ฯ — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๑๙	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๑๐๑	๑๙ ส.ค. ๒๑	ร. บ. แอฟโร ร.	เสด็จ ฯ แปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระ ตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ จังหวัดนราธิวาส พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — ดอนเมือง ดอนเมือง — สนามบินบ้านทอน สนามบินบ้านทอน — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๒๔ ๗๑๘.๔ ๒๔	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๑๐๒	๒๑ ส.ค. ๒๑	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านทอน ตำบล โคกเคียน อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส เป็นการส่วนพระองค์ พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — บ้านทอน บ้านทอน — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๒๔ ๒๔	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๑๐๓	๒๓ ส.ค. ๒๑	ร. ร. ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการชลประทาน ตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ อำเภอบาเจาะ และอำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — โครงการพรุบาเจาะ โครงการพรุบาเจาะ — วัดโคกเคียน วัดโคกเคียน — โครงการระบายน้ำโคกเคียน โครงการระบายน้ำโคกเคียน — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๒๔ ๑๓ ๑.๕ ๑๕	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๑๐๔	๒๕ ส.ค. ๒๑	ร. ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปยังโครงการระบายน้ำท่าพรุ และทรง เยี่ยมราษฎร ณ บริเวณวัดพระพุทธร อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — โครงการระบายน้ำ ท่าพรุ โครงการระบายน้ำท่าพรุ — วัดพระพุทธร วัดพระพุทธร — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๓๐ ๗.๕ ๓๑	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๑๐๕	๒๗ ส.ค. ๒๑	ร. ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการชลประทานตาม พระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่บริเวณ เกาะสะท้อน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — บริเวณที่จะก่อ สร้างห้วนระบบส่งน้ำ บริเวณที่จะก่อสร้างห้วนระบบส่งน้ำ — โรงเรียน บ้านเกาะสะท้อน โรงเรียนบ้านเกาะสะท้อน — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๕๕ ๔ ๔๓	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๑๐๖	๒๙ ส.ค. ๒๑	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรหมู่บ้านและแปลงจัดแบ่ง ที่ดินทุ่งลิปะสะโง อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — ศาลาประชาคม หมู่ที่ ๑ อำเภอนองจิก ศาลาประชาคม หมู่ที่ ๑ อำเภอนองจิก — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๑๐๔ ๑๒๒	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๑๐๗	๓๑ ส.ค. ๒๑	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโครงการระบายน้ำ ปนาละ บ้านมะรวด ตำบลคอกกระบือ อำเภอ ปนาละ จังหวัดปัตตานี พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — คลองระบายน้ำ บ้านมะรวด อำเภอปานาละ คลองระบายน้ำบ้านมะรวด อำเภอปานาละ — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๘๒ ๘๒	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
๑๐๘	๑ ก.ย. ๒๑	ร. ค. ร.	สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ ไปพระราชทานถุงของขวัญแก่หน่วยทหาร บริเวณ เขาตันหยง อำเภอมือเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — หน่วยทหาร ผส. ๕ หน่วยทหาร ผส. ๕ — จุดสุดท้าย (บริเวณโรงไม้หิน) จุดสุดท้าย (บริเวณโรงไม้หิน) — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๐.๗/๐ ๓ ๒	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
๑๐๙	๒ ก.ย. ๒๑	ย. ร. ร. ร. ร. ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมทหาร ตำรวจ และราษฎร บริเวณนิคมแวง กิ่งอำเภอสุดิรินทร์ จังหวัด นราธิวาส พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — กองร้อยอาวุธเบา ที่ ๑ กองพันทหารราบที่ ๒ ผส. ๕ กองร้อยอาวุธเบาที่ ๑ กองพันทหารราบที่ ๒ ผส. ๕ — ฝ่ายเก็บกักน้ำโอบาโจ ฝ่ายเก็บกักน้ำโอบาโจ — สำนักสงฆ์โต๊ะไม้ะ สำนักสงฆ์โต๊ะไม้ะ — ฝ่ายเก็บกักน้ำโต๊ะไม้ะ ฝ่ายเก็บกักน้ำโต๊ะไม้ะ — หน้ากิ่งอำเภอสุดิรินทร์ หน้ากิ่งอำเภอสุดิรินทร์ — หน้าอำเภอแวง หน้าอำเภอแวง — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๗๒ ๑ ๗ ๑ ๒๔ ๑๕ ๗๕	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๑๑๐	๓ ก.ย. ๒๑	ร.	เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมโครงการปีเหล้ง โรงเรียน เกษตรกรรมนราธิวาส และทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส	๔๑	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — บริเวณโครงการ สหกรณ์ปีเหล้ง	๑๘	
		ร.	บริเวณโครงการสหกรณ์ปีเหล้ง — โรงเรียนเกษตร กรรมนราธิวาส	๓๘	
๑๑๑	๔ ก.ย. ๒๑	ร.	โรงเรียนเกษตรกรรมนราธิวาส — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์		สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมหน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินที่ ๒๐๓ บ้านทอน จังหวัดนราธิวาส
		ร.	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — หน่วยเฉพาะกิจ นาวิกโยธินที่ ๒๐๓	๒๗	
		ร.	หน่วยเฉพาะกิจนาวิกโยธินที่ ๒๐๓ — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๒๗	
๑๑๒	๗ ก.ย. ๒๑	ร.	เสด็จ ฯ ไปพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดสงขลา ณ สนามกีฬาเทศบาลเมืองหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	๒๔	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		บ. แอฟไรว์	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — สนามบินบ้านทอน	๑๓๔.๔	
		ร.	สนามบินบ้านทอน — ท่าอากาศยานหาดใหญ่	๑๑	
		ร.	ท่าอากาศยานหาดใหญ่ — สนามกีฬาเทศบาล เมืองหาดใหญ่	๑๑	
		ร.	สนามกีฬาเทศบาลเมืองหาดใหญ่ — ท่าอากาศยาน หาดใหญ่	๑๑	
		บ. แอฟไรว์	ท่าอากาศยานหาดใหญ่ — สนามบินบ้านทอน	๑๓๔.๔	
		ร.	สนามบินบ้านทอน — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๒๔	
๑๑๓	๘ ก.ย. ๒๑	ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรโรงเรียนร่มเกล้า ฯ และทรงเยี่ยมราษฎร บ้านบุเกะปาลัส อำเภอเย็งอ จังหวัดนราธิวาส	๒๖	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — โรงเรียนร่มเกล้า	๘	
		ร.	โรงเรียนร่มเกล้า — วัดทุ่งคา	๑๘	
		ร.	วัดทุ่งคา — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์		

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๑๑๔	๙ ก.ย. ๒๑		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมโครงการไฟฟ้าชนบท กิ่งอำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — กิ่งอำเภอไม้แก่น	๑๔๖	
		ร.	กิ่งอำเภอไม้แก่น — มัสยิดเชื่อน	๑.๕	
		ร.	มัสยิดเชื่อน — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๑๕๗	
๑๑๕	๑๑ ก.ย. ๒๑		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรตำบลทุ่งยาง อำเภอ ทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — สนามบินบ้านทอน	๒๑	
		บ. แอฟไร	สนามบินบ้านทอน — สนามบินจังหวัดตรัง	๙๒	
		ช.	สนามบินจังหวัดตรัง — สนามโรงเรียนทุ่งใหญ่พิทยาคม	๖๑	
		ช.	สนามโรงเรียนทุ่งใหญ่พิทยาคม — สนามหน้าอำเภอ ทุ่งใหญ่	๓.๕	
		ช.	สนามหน้าอำเภอทุ่งใหญ่ — สนาม ช. ไร่ปูนซีเมนต์ ทุ่งสง	๕๔	
		ร.	สนาม ช. ไร่ปูนซีเมนต์ทุ่งสง — ที่ประทับแรม ไร่ปูนซีเมนต์ทุ่งสง	๐.๒	
๑๑๖	๑๒ ก.ย. ๒๑		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมชุดควบคุม ๑๕๑ คลองปราม อำเภอนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี และพระราช ทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านจังหวัดนครศรี ธรรมราช		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ช.	ที่ประทับแรมไร่ปูนซีเมนต์ทุ่งสง — ฐานคลองปราม	๗๐	
		ช.	ฐานคลองปราม — สนาม ช. ไร่ปูน ฯ	๔๙	
		ร.	สนาม ช. ไร่ปูน ฯ — ที่ประทับแรมไร่ปูนซีเมนต์ทุ่งสง	๐.๒	
		ร.	ที่ประทับแรมไร่ปูนซีเมนต์ทุ่งสง — สนาม ช.	๐.๒	
		ช.	สนาม ช. ไร่ปูน ฯ — สนามบิน มทบ. ๕ นศ.	๓๕	
		ร.	สนามบิน มทบ. ๕ นศ. — สนามกีฬา จว. นศ.	๑.๕	
		ร.	สนามกีฬา จว. นศ. — สนามบิน มทบ. ๕ นศ.	๑.๕	
		ช.	สนามบิน มทบ. ๕ นศ. — สนาม ช. ไร่ปูน ฯ	๓๕	
		ร.	สนาม ช. ไร่ปูน ฯ — ที่ประทับแรมไร่ปูน ฯ	๐.๒	
๑๑๗	๑๓ ก.ย. ๒๑		เสด็จ ฯ จากที่ประทับแรมไร่ปูนซีเมนต์ทุ่งสง กลับพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ช.	ที่ประทับแรมไร่ปูนซีเมนต์ทุ่งสง — สนามบิน จังหวัดตรัง	๕๔	
		บ. แอฟไร	สนามบินจังหวัดตรัง — สนามบินบ้านทอน	๘๘	
		ร.	สนามบินบ้านทอน — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๒๑	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๑๑๘	๑๗ ก.ย. ๒๑		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรและค้าขายทหารในพื้นที่ จังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร.	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — บ้านลูโบ๊ะบายะ	๒๕.๕	
		ร.	บ้านลูโบ๊ะบายะ — มัสยิดปาลอปาโต๊ะ	๒	
		ร.	มัสยิดปาลอปาโต๊ะ — มัสยิดบลูกาซนะอ	๓	
		ร.	มัสยิดบลูกาซนะอ — กองร้อยปืนเล็กที่ ๑		
			ฉก.นย. ๒๐๓	๑๑	
		ร.	กองร้อยปืนเล็กที่ ๑ ฉก.นย. ๒๐๓ — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๒๖.๕	
๑๑๙	๑๘ ก.ย. ๒๑		เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมเชื่อนบางลาง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
		ร.	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — สนาม ช.	๑	
		ย.	สนาม ช. — โครงการเชื่อนบางลาง	๕๐	
		ร.	โครงการเชื่อนบางลาง — พลับพลาพิธี และที่วางศิลาฤกษ์	๑.๒	
		ร.	พลับพลาพิธี — ที่เยี่ยมราษฎร	๐.๙	
		ร.	ที่เยี่ยมราษฎร — ศาลาที่เสวยพระกระยาหาร	๒.๒	
		ร.	ศาลาที่เสวยพระกระยาหาร — ฝ่ายคลองละแอ	๘	
		ร.	ฝ่ายคลองละแอ — ฐานยิงสนับสนุน ป.พัน ๕ ร้อย ๔	๕.๒	
		ย.	ฐานยิงสนับสนุน ป.พัน ๕ ร้อย ๔ — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๘๒	
๑๒๐	๒๐ ก.ย. ๒๑		เสด็จ ฯ ไปพระราชทานรางวัลได้ครูโรงเรียนราษฎร ลูกเสือชาวบ้านจังหวัดนราธิวาส		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร.	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — สนามกีฬา เทศบาลเมืองนราธิวาส	๑๓	
		ร.	สนามกีฬาเทศบาลเมืองนราธิวาส — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๑๓	
๑๒๑	๒๒ ก.ย. ๒๑		เสด็จ ฯ ไปทรงเปิดอนุสาวรีย์ และพระราชทาน ปริญญาบัตร ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี		สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
		ร.	พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	๑๒๔	
		ร.	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๑๒๔	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๑๒๒	๒๓ ก.ย. ๒๑	ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรงานแข่งเรือกอลและ หน้าโรงเรียนเทศบาล ๑ จังหวัดนราธิวาส พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — หน้าโรงเรียน เทศบาล ๑ จังหวัดนราธิวาส หน้าโรงเรียนเทศบาล ๑ จังหวัดนราธิวาส — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๑๓ ๑๓	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
๑๒๓	๒๔ ก.ย. ๒๑	ร. ร. ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรบ้านเจาะไอร้อง สำนักสงฆ์ มัสยิด โรงเรียนภักดีวิทยา ในพื้นที่ จังหวัดนราธิวาส พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — บ้านไอร้อง บ้านไอร้อง — สำนักสงฆ์ สำนักสงฆ์ — มัสยิดและทรงเยี่ยมที่โรงเรียนภักดีวิทยา โรงเรียนภักดีวิทยา — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๓๗ ๕ ๗ ๔๗.๕	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จ ฯ
๑๒๔	๒๕ ก.ย. ๒๑	ร. บ. แอฟไร ร. ร. บ. แอฟไร ร.	เสด็จ ฯ ไปพระราชทานปริญญาบัตรมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — สนามบินบ้านทอน สนามบินบ้านทอน — สนามบินจังหวัดสงขลา สนามบินจังหวัดสงขลา — มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ สงขลา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา — สนามบิน จังหวัดสงขลา สนามบินจังหวัดสงขลา — สนามบินบ้านทอน สนามบินบ้านทอน — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๒๑ ๔๕ ๔ ๔ ๔๕ ๒๑	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๑๒๕	๒๖ ก.ย. ๒๑	ร. ร. ร. ร.	เสด็จ ฯ ไปยังวัดพระพุทธทักษิณมิ่งมงคล อำเภอตากใบ และวัดคลองกระท่อม จังหวัดนราธิวาส พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — วัดพระพุทธทักษิณ มิ่งมงคล วัดพระพุทธทักษิณมิ่งมงคล — วัดคลองกระท่อม วัดคลองกระท่อม — วัดพระพุทธ วัดพระพุทธ — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๓๐ ๒ ๑ ๓๐	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ
๑๒๖	๒๗ ก.ย. ๒๑	ร. บ. แอฟไร ร.	เสด็จ ฯ กลับสู่กรุงเทพมหานคร พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — สนามบินบ้านทอน สนามบินบ้านทอน — ดอนเมือง ดอนเมือง — พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน	๒๑ ๘๐๘ ๒๓	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จ ฯ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เสด็จ ฯ โดย	สถานที่เสด็จ ฯ	ระยะทาง กิโลเมตร	หมายเหตุ
๑๒๗	๒๙ ก.ย. ๒๑	ร. ร. บ. แอฟไร ร.	เสด็จ ฯ ไปยังมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเสด็จ ฯ กลับพระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน — มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ — ดอนเมือง ดอนเมือง — สนามบินบ้านทอน สนามบินบ้านทอน — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๑๑ ๓ ๘๐๘ ๒๑	
๑๒๘	๓๐ ก.ย. ๒๑	ร. ร. ร. ร.	สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ ไปยังวัดคันทรธิการาม วัดสุคันทรธิการาม (ตอหลัง) และวัดทรายขาว พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์ — วัดคันทรธิการาม วัดคันทรธิการาม — วัดสุคันทรธิการาม วัดสุคันทรธิการาม — วัดทรายขาว วัดทรายขาว — พระตำหนัก ทักษิณราชนิเวศน์	๓๔.๒ ๒ ๕ ๒๓	
รวมระยะทางทั้งสิ้น				๒๘,๒๔๕.๖	

หมายเหตุ

- ร. รถยนต์พระที่นั่ง
- บ. เครื่องบินพระที่นั่ง
- ช. เฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง
- เรือ เรือพระที่นั่ง
- ด. ทรงพระราชดำเนิน
- ว. ทรงวิ่ง

พิมพ์ที่บริษัทโรงพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด ๘๕๑ ถนนพระราม ๑ กรุงเทพมหานคร
นางบุญพริ้ง ต.สุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๒๑

หน้าว่าง

กำหนดส่ง

[illegible]

3319

DS
570.3
ภ7ศ6
2521

สำนักพระราชเลขานุการ.
พระราชกรณียกิจระหว่างเดือน
ตุลาคม 2520 - กันยายน 2521.

